

אונקלום

רַבָּא תִּמְנַע רַבָּא עֲלֹהָת
רַבָּא יִתְהָ : טָא רַבָּא
אַהֲלִיבֶּמֶה רַבָּא אַלְתָּ
רַבָּא פִּינָּן : טָבָ רַבָּא קַנְזָ
רַבָּא תִּימָּן רַבָּא מַבָּצָר :
טָגָ רַבָּא מַנְדִּיאָלָל רַבָּא
עִירָם אַלְיָן לְבָרְבִּי אַדּוֹם
לְמוֹתְבָנָהָן בְּאֶרְעָא
אַחֲסָנָהָן הֵלָא עִישָׁר
אַבְיוֹהָן הַאֲדוֹמָאִי :

פ פ פ

בראשית לו וישלח

404

אלֹף תִּמְנַע אַלְוָף עַלְוָה אַלְוָת
יִתְהָ : טָא **אלֹף אַהֲלִיבֶּמֶה אַלְוָף**
אַלְהָ אַלְוָתְפִינָּן : טָב **אלֹף קַנוֹ אַלְוָף**
תִּימָּן אַלְוָף מַבָּצָר : טָג **אלֹת**
מַנְדִּיאָל אַלְוָף עִירָם אַלְהָ | אַלְוָפִי
אַדּוֹם לְמִשְׁבַּתְמָ בְּאֶרְץ אַחֲזָתָם
הַוָּא עִשָּׂו אַבְיָ אַדּוֹם : פ פ פ

קנְז . קַלְיָעָס כִּימָן . וּמְפֻטִין חֹנוֹן עֲונְדִּישׁ נְתִ'פָּ:

רש"י

תִּמְנַע וְגֹו : (מג) מַנְדִּיאָל . כָּוֹן לְוָמֵי לְוָיָה :

אבן עורא

הכתובים לפעלה (ט), ולא הזכיר כי אם כי שיש
לו מקום (ט) (כו) : תִּמְנַע . במקום זהה זכר (ט),
כיו יש לנו שמות רבים לזכר ולנקבה שווים,
ובן אהליבטה (ט), או יהוה הפי להיות אלוף גנוף (ט) ויהוה אלוף אהליבטה היי
אליפז, אלה הם אלופיה עלה נם יתת (ט), והנה אלה נשיאי עטלך (ט), ואלוף אהליבטה היי
שבעה ביום טשה (ט) אנשי טקומות (ט) על בן הווסף לבאר בסותבותם: חסלת פרשת וישלח :

יהל אור

התורה : (פל) עַיְבָ כְּתִיכָּ וְהַלָּה צְוָיו נַפְקֵעַ עַל פָּמוֹת
בְּרוּחָנוֹת , וְלִי סָבָס מַנְגִּי הַרְחָזָנוֹת . (פה) בִּימֵי
מִשְׁה : (פו) תִּמְנַע דָמָקָס הַזָּה קֹוָה קֹוָה סָס חַיָּס , וְלִמְעָלָה
(פסוק יב) סָס אַבָּה , וְסִיסְמָן תִּמְנַע נַפְתָּמָה קִיְמָה אַבָּה ,
וּבְקַמֵּן כָּוֹן חַיָּס , חַוָּן מַחְלָל וְלִיחָות לְוָעָן תִּמְנַע (למעלה פ' ככ) קַהָוָה נַקְמָן מַפְנֵי הַפְּסָק :

קרני אור

[כו] וכן פ"י כלבג' ופיין נניילר רב"ד מה סכתכ' גונה :

חסלה פרשת וישלח

(פו) במקומות זהה סָס חַיָּס , וְעַפְפִי סָבָס נַהֲלָל כְּלַדְקָן זָמָות הַנְּקָדָות כְּרוֹב , וְלִמְעָלָה (פסוק 3) סָס חַקָּה :
(פח) אלוף הַכְּתוּב הַלְּלָל הַלְּפִי תִּמְנַע , "הַלְּוֹרָעָלְוָי יִתְהָ" , וכמו כן הַלְּלָל הַלְּלִיכָּמָה "הַלְּוֹרָעָלְוָי"
אלוף פינן , וְיִסְיָה תִּמְנַע נַס הַלְּלִיכָּמָה דָמָקָס הַזָּה נַיְכָה זָמָות נַקְנָות : (פע) וְיִהְוָה הַפִּי הַלְּוֹרָעָלְוָי תִּמְנַע סָבִיתָה
פְּלָגָה עַזָּה , הַלְּה הַלְּפִיָּה עַלְוָה וִיתָה , וכן הַלְּוֹרָעָלְוָי הַלְּלִיכָּמָה שְׁקִיתָה עַזָּה הַלְּפִיָּה הַלְּה וּפְיָין :
(ג) שהי' מתמנע פלג' הַלְּפִיטו : (טט) כבפי בימסוב הכתוב (פסוק מ"ה מ"ג) : (טט) ונקרו או המקומית
על סָס הַלְּלִופִיס , כמו סָמְלָה (למעלה פ' לד) מהרץ הַתִּימְנִי ט"ב הַלְּוֹרָעָלְוָי תִּיְמָן , וכיוֹתָה כָּוֹה בִּיסְרָלָג .
חוּמָרִיס הַרְץ יְכוֹדָה , הַרְץ הַפְּרִיס , הַחֲרָזִים עַל סָס הַזְּנָטִיס : חַסְלָה פְּרִשָּׁת וִישָׁח :

אונקלום

בראשית לו וישב

לֹן אַ וַיַּשְׁבַּת יַעֲקֹב בְּאֶרְץ מְגֹנְרִי אָבָיו * וַיַּתְּבִּיאֵבְנָה בְּאֶרְעָא

רש"י

א וַיַּשְׁבַּת . הַזְּכִיר (ט) שָׁאַלְוָפִי עָשָׂו יִשְׁבּוּ בְּהָר (ט) וַיַּשְׁבַּת נַדְיָסָבִי
שְׁעִיר (ט) וַיַּעֲקֹב יִשְׁבַּת בְּאֶרְץ הַגְּבָרָת (ט) (א),
כַּיְוָסְפָּנוֹס וּמְסּוֹבִי לְפָלָס כִּיְלָקָ נְתִיכָּנוֹ וּמְדָר מַלְחָמוֹתִיסָּה חַיָּק כּוֹרִיאָה חַת סְמָולִי *

אבן עוזרא

א וַיַּשְׁבַּת . הַזְּכִיר (ט) שָׁאַלְוָפִי עָשָׂו יִשְׁבּוּ בְּהָר (ט) וַיַּשְׁבַּת נַדְיָסָבִי
שְׁעִיר (ט) וַיַּעֲקֹב יִשְׁבַּת בְּאֶרְץ הַגְּבָרָת (ט) (א),
כַּיְוָסְפָּנוֹס וּמְסּוֹבִי לְפָלָס כִּיְלָקָ נְתִיכָּנוֹ וּמְדָר מַלְחָמוֹתִיסָּה חַיָּק כּוֹרִיאָה חַת סְמָולִי *

קרני אור

(א) וכן פ"י סָלָכָיִס פְּטוֹ כָּלָק הַלְּיָיָן חַתָּה מַפְנֵי יַפְקָב
חַתָּי הַלְּלָל יַעֲקֹב יְבָכָה הַלְּלָל מְגֹנְרִי אָבָיו כָּוֹה

סָפָקוֹ רְשָׁיָה : (טט) פְּלָיִיחָ פ' נַמְּתָה , תִּיכְיָעָפָה . א) דְּנָרָי ב' יְהָ.

בְּאֶזְרָא פְּנֵעָן : בְּאֶלְהָהוּ תִּלְדוֹת
יַעֲקֹב יוֹסֵף בְּנֵי שְׁבֻעַ עֶשֶׂרֶת שָׁנָה
דְּרוֹתָר עַד אֶת-אַחֲיוֹ בְּצָאן וְהַאֲנָעָר

אנו שורא

והטעם אלה תולדות יעקב, אלו המאורעות
שאידעו לו, והמקדים שבאו עליו מנורת „מה
ילד יוס“ (משל בז א) (ד) (כ) : ב והוא נער
את בני בלחה ואת בני זלפה. בעבר היותו
קטן שסוחו בני השפחות שטש להם (ה), כי אם
ישרת אחיו בני הגביה לא היה דבר רע (ו) (נ),
וזאת היא דברם רעה (ו) (ה), וטעם אשר מן

שנפלה בין כמול חלס ממשמע כחול וכוכבו בכבלן על שמויה הַת המרגלית ומסמיהה כוֹחַ מְלִיךָ הַת הַלְלוּתָה מֵידָה ונוטל המרגלית. (ד"ה ויסב יעקב הפסני היה כוכבו גמליו טעונייס פשתן הפטמי מהה הַת יונם כל הפסתן הַזֶּה היה פקח לחדר משב לויילו הַת יולא ממנה סלק פטולף הַת כולו כך יעקב להה כל האלופים הכתובים למאלה מהה והמלך מי יכול לכזוב הַת כוֹלָן מה כתיב למיטה הַלְהָת תולדות יעקב יוקה וכתייב ושיש כתיב יעקב הַז ובית יוסף להבב ובית עשו לקס נילו זייל מיטוף שמכליה וטולף הַת כוֹלָס^ב). בראמי ישן: (ב) אלה תולדות יעקב. והלה כל תולדות יעקב הלה יסובייס וגלגוליקס על שבחו הכלל ייוכוב. מבה להזונה יוסף בז שבע עשרה וגוי' על ידי זה נתגלהו וילדיו למלvais וזה החל ייוכוב פטעו כל מקלת לחיות דבר דבר על האפניו. ומראש הגדה דורך ר) הלה הכתוב תולדות יעקב ביוסוף מפני כמה דבריים החתה כל תלמו כל יעקב לו עד אז לאן בז כל בחל. וטהית זיו היוקונין כל יוסף הו מה לו ה) וכל מה שארע ליעקב חיילע ליוסף או נטע זה נטע וזה חייו מזקץ להגן וזה חייו מזקץ להגן וו) וכן הראב בבר' ז). ועוד דרך זו ח) ויסב בירך יעקב לייסב בקהלות קפץ עליו לוגזו כל יוסוף לדיקיס מזקץ ליאקב בסלוה חומל הקב"ה לא דין לדיקיס מה שמתוקן להס לטולס בנח הלא שמקץ ליסב בסלוה בטולס הז: והוא

קרני אור

מאנט פטַּהֲבָהּ, ועַיִן בְּלֵמֶכְּנָהּ מֵהַכְּתָבָהּ: [בּ] וְהַנְּכֹזֶבֶת
כְּדַעַת כְּלֵבָנָהּ, כִּי תְּנוּדוֹת פְּנֵינוֹ כְּנָנִים וְכִי כְּנִיסָּה, הַמְּנָסָה
כְּלִינָּה סְמוּלִית פּוֹחַ עַזָּה (לְמַעַלָּה לוֹ מַגָּה) כְּלָלָל כָּל מֵהַסְּצִירָה
לוֹ וְמֵהַסְּחִילָה לוֹ, כְּنַן הַלְּבָשָׁהַתְּלוּדוֹת יַעֲקָבָן כְּלָלָל כָּל מֵהַסְּחִילָה
לְכִי יַעֲקָבָן וְהַיְן סְפָק צְבָאָס יַהְמֵּלָה הַלְּבָשָׁה, כִּי כְּוֹנַת כָּל כְּסֻפּוֹל
כְּזָהָב לְכַוְּדִישׁ כְּבָנִים הַבָּרְבָּרָה לְיַהְוָה וְלִיוֹכָבָה הַיְּהָוָה עַזָּה עַזָּה,
וְזָהָםָת פּוֹחַ כִּי כְּסֻפּוֹל סְתְּוּלוֹת אֲכָתוֹב מְנִיד גַּבְּרָה בְּמַהְוּרָהָת
וְסְקוּנָהָת (בְּדִיל): [גּ] וְהַנְּהָה לְבָבָי וְסְלָמָנָה וְסְלָמָנָה וְסְלָמָנָה.
וְלָעָבָדָה, כִּי חַדְדָה יַסְכָּב עַפְּנָי דְּרָכוֹ וְלָגָדָל כְּהַלְּיָכוֹת נָהָר
בְּכִינִיחָוּתָם: [דּ] שָׁם "דְּנָסָה" נָגֵל מַלְבָּדָן "דְּוֹבָב בְּפִתְּיו יְבָנִים"
(בְּ"פּ וּבְ"זָהָר) הַמְּנָסָה בְּשָׁם "דְּנָסָה" כְּוֹלְחָתוֹ עַל מִין דְּנוֹל בְּזָהָר
בְּכָבוֹד עַלְמָיוֹת וְאֲצִיתָיוֹת הַחֲכָם כִּי מֵהַשְּׁכָוֹן דְּנוֹל, וְכֹוֹן רַיִם
בְּכָל סְקָל, וְכָזָב, וְזָוְמִינָס, הַלְּבָב סְזָקָל וְכָזָב כָּוֹן מֵהַסְּחִילָה
לוֹ מַלְיָחוֹת כָּל פְּיָקל, הַכָּל כְּדָנָס יְהָט כָּוֹן קְלָת מַמְסָות הַלְּבָב
סְחִילָה כְּמוֹ בְּיִסְפָּל הַזָּהָב הַמְּדָכֵר בְּזָהָב מַסְפָּל הַזָּהָב עַל הַזָּהָב
סְטוֹל יִקְלָה דְּנָה, וְהַמְּתַשְּׁפָק כְּסֻפּוֹל בְּלָנָה כְּשָׂתְּלִית כְּוֹנוֹתָה
לְלָנִים יִקְלָה "מַוְּלִיחָה דְּנָסָה", הַמְּלָה "וַיְכַזְּבָה הַתְּדִבְּשָׁסָה רַעַשָּׁה".

מקורי רישׁ: ב) פין תגומתך ה. ג) חנומתך בס, חנומתך ב. חותם. ד) פין כ"ל פ' פד ס. וכחנומתך ה. חותם כ"ל נמי. ה) חנומתך ה. חותם ב. חנומתך ב. חותם ס. ו) חנומתך ה. חותם ה. חנומתך בס. ז) כ"ל ס' פד ז. נמלה בס כ"ל זכייס טזוס יטקב ליווק ועינו כמד"ל פ' יט, ס. ח) כ"כ פ' פד ז

בָּאָרֶץ יַעֲקֹב יוֹסֵף הַיְהוּדִי רַעַד

תֹּתְבּוֹת אָבוֹהוּ בָּאָרֶץ
הַכְּנַעָן : בְּאַלְיִן תִּלְלָה
יַעֲקֹב יוֹסֵף בֶּר שְׁבֻעָה
עֲסָרִי שְׁנִינָה (פְּד) הַנָּה
רַעַד עִם אָתוֹהוּ בְּעַנְאָרֶץ
רְשִׁי

פירות לך יקוו עקיב ותולדותיו בדרך חלוכה
כל גאנזן מכתש לפוי טפס האזוביס לפני
המקום להאריך ביטש בע) וכן חטא מולח
בעשלך דורות סמלהס ועד נח פלווי כויל
פלוי וכאנזא נח מהריך צו. וכן בעשלך
דורות סמלהס ועד האכלס קיל נאס ומאזגיאע
חאל האכלס מהריך צו. מצל למלגאליט

שנפלה בון כמול חדש ממושמע כחול וכוכבון
כחול מסליך حت פלרכות מידו וכונטל
נכקסו גמליו טעונייס פקתן הפחמי ממוח
משיב לו כילוֹן לחד يولא ממאפות סלק טולף
למעלת מה ואהמַל מי יכול לכטוז حت כול
וכתיב וסינ' בית יעקב חז ובית יוסף להבש
וטולף حت כולם ^{ג)}. ברק"י ימן: (ב) אלה
ישוביקס וגהגוליקס עד שבחו לכלל יישוב.
ידי זה נתגלונו וילדו למליט זכו לחך
הפניו. ומדריך הגדה רולך ר) הלה פכטוב
סקל טלמו סל יעקב לח עבד האל לבן חלחה
לו ^{ה)} וכל מה שחיילע לייעקב חיילע ליוסף
זה חייו מבקזיס לארגנו ^{ו)} וכן קרביין
לייסב בצלוה קפץ עליו לוגזו סל יוסף לדיקיס
לדיקיס מה שמתוקן להס לטולס רבוי חלחה

יהל אור

יעקב הול ילהק האיו ממראה קריית החרנע היה הכרזן, והה' זיל יפרס סמיכות הפרסיות: (ל) ובן פ"י קרד"ק וברלב"ג וברדי"ה ורעד"ס, וכעין זה פ"י ר"ז זיל הלה יסודיקן ונלגוליקן עד טהור נכלל יסוד, וברבא"ס ישיג ע"ז וכן כתוב הרכמן זיל שחיין וזה הלאון נופל הלה בימים, כמו "מה ילד יוס": (ה) מי טהור קטן כסינס יקריה גער, ולפי דרך הקטן לזרת חת בגודל נקריה כמזרת גער, ואהעפ"ז טהור גודל כסינס: (ו) ודרלב"ג כתוב, כי כסליה כן ייזה טנה ריב רועה חת האמי נלהן ומקין חתס צו לרחותם כי אהנו הכא אוניכס מכל בניו שמורו מארת לנבי הנטיפות, וזה הפעועל לריה נחכליות הננות, והנה האיה יוסף דבורייס הראויים היל האביס וספלס לו: (ו) ובנוי דכתס טב ואהטלטה, כלו נתמאת לו כעין גמota מוחלט, מין זה וככלין יקלה "מכיה דכא" וכתחזק כוונתו לפלאס כלכו

אונקלוס

וְהִיא אַמְלָבֵי עִם בָּנָיו בְּלֹהֶת
וְעִם בָּנָיו זְלָפָח נְשִׁיא אֲבוֹהֶת
וְאִיתֵּי יוֹסֵף יִתְּדַבֵּר הַזָּהָן
בַּיְשָׂא לֹות אָבּוּהָן:
ג וּיְשָׂרָאֵל רְחִם יִתְּיֻסֵּף
מִפְּלָבְנָה אֲרִי בְּרַחְבִּים
הָלָא לְהָנְעָבֵד לְהַכְּתָנָא
דְּפָסֵי : רַנְתָּוֹ אָחוֹדָה

רישי

נער. טהיר נווטל מטבח כעלות מתיקן במטלו
ממסמת כמיינו כדי טהיר כללה יפה ט) :
את בני בללה. כלומר רגיל אלל בני כללה
לפי טהיר לחיו מזין חותן וכוח מקלדן :
את דבתם רעה. כל רעה טהיר רוחה בחיו
בני להה היה מגיד לאכיו טהיר חוכליין חבל

בדיס ומחוליס על הערות י') ובאלטן לכה
במגילתו ונח הכנונו מי (כדי סילקה בסחיטה)
בדיס יב) נUNDER נמלר יוסט יג) ועל הערות
דבתם. כל לשון דבש פראליין בלעיז. כל
בה. לשון טז) דובב שפטו יסניש: (ג) בן
בל חליס הויל ליכ כל מה שלמד מסט וUNDER
זומך לו: פטיש. לשון כלי מלת יח) כמו

יהל אור

על בני הception כלה, וכמו זיל ידרות סמיכות להפרצה
בי היו מוכיר מה שאל היה זולם בני הception, ע"כ
בזורה ליה נדקה עליהם: (ה) בן הו (כ"ר פ' פד
פדר"ה פ' לך ולקיט רמו קמ) וכן תיוכ'ע, והוא
מרומו מן רועה حت היה צלון מעין הכלן כי נדקה
שasset האכלים חליות כבאים מיס: (ט) כי אם בני
נדקה ובני זלפה, הכל אשר היה נסתמשו בו כי
לו נזכרו כלון: (ו) כי בן זוגים נקרת אשר נולד
בଘרונה מולדת הבנים, ה"כ קשה כליה נולד בנים
בଘרונה, ע"כ פי' בה זיל ממשמו פי' אשר נולד
בוי זקנותו: (ו) כי יעקב בנהמו לפני פרעה גמר
ימי שני מגורי מהה ופלחים טנה, וזה כי שנתיים
משנות פרעב ויוסף היה בן למד' טנה בנהמו לפני
פרעה, ושנת שני הצע, ושנתיים שני הרעב, הרי
הכל ל"ט שנים לחסר ל"ט שנים מן קיל שנים נתחרנו
ב"ה שנים, ויעקב נולד ב"ה ק"ח יוסף ב"ה ק"ט:
(ו) שהולידו נימי זקנותו: (ו) ע"ב נקלחו שנים

קושית שליל הינה קוזיכ, כי כל רוח בברשותה כזאת
ניזוטה בסתמי נ█תוליס טיה נעל, ונכיוותי הכל הינו פוזן
וככלבג'ן כתוב, פירוקו כיון כמלינתן זקוניות דבר מה
כהן ליטך מלחל ספיקתה פיזור הוכנה הכלוי חתר כיהום,
סחין הרכנת כניימין קאומוס כלכו כל יעקב כלהכתו כל יוסף
לפי

מקורי רשות ט) נ"ל פ' פל ; ילקוט כמו קמ. י) תנומת ה' הות ב' נ"ל סס ושיין ירושלמי סלה ס"ה נ"ז,
ילקוט סס. יא) פ' נ"ז. יב) פ"ס קס"ז. יג) וכנהנומת ה' סס עפס ה'ת. יד) נמזה ל"ט ; טו) חנתומת
ה' הות ז. נ"ל סס. טו) נ"פ"ס זי. ז) נ"ל פ' פד מ, תנומת ה' הות ב' יה) בנת י' 3.

בראשית לו וישב

**את-בְּנֵי בָּلָהָה וְאֶת-בְּנֵי יַלְפָה נִשְׁאָר
אֲבֹיו וְיַבָּא יוֹסֵף אֶת-דְּבָרָתָם רְעוֹת
אֱלֹהִים: וַיַּשְׂרֹאֵל אֶחָד אֶת-
יְוָסֵף מִכְּלֵי-בְּנֵיו כִּי-בָזְקָנִים הַוְּאַלוּ
וְעִשָּׂה לוֹ כְּתַנְתַּת פְּסִיבָה: בְּנֵי רָאֵן אֲפָתִין**

אבן עזרא

החי דרש הוא (ט), כי הכתוב לא הזכיר אחיו הוז מבני השבאות (ט) (יח) : ג' כי בן זקנין הוא. במשמעותו (ו) כי הולידו והוא בן תשעים וاثת שנה (ו), נס בן אחיו בניין קראו „ילד זקנין“ (לסתה מדו כ) (ו) (ו), ואחר אלה שניהם לא נולדו (ו) : פסימן כתו „פס ידא“

מן כתמי ומולאים בכני הפתחות לקלותן עבדיס ומחוליס על העריות י) ובאלטן לכת
על האבל מן החרי יא) וייחטו שועל עזיס במלילתו ולוח הכלואה חי (כדי שילקה בסחיטה)
ועל דבש סמפל טליcas סקוולין להחיקס עבדיס יב) לנבד נמלל יוסט. יג) ועל העריות
ספפל עליהס יד) ומחה האט חרוניו וגנו. יט) : דבתם . כל לאון דבש פראלייז בלעיז . כל
מה טהיה יכול לדבב כס רעה כיל. מופל : דבה . לאון טז) דובב שפטין יסניש : (ג) בגין
זקניש . סגולד לו לעת זקנתו וחונקלוט תלגוס כל חכיש כו' ליכ כל מה סלמאן מסט ועבל
מסל לו יז) לדבל חחל טכיו זיו היוקוין סלו דומה לו : פסים . לאון כל' מלט יח) כמו

קדרני אור

פי' דנתח בסיותה שלנה עגעת אליהם, טפייתה מניה לאן הגנו
דנה כונעתה לאו מתיו, וכיתה שלנה כויה כפוי מפזים
רעיס בלכם, וכנה לא פ"י בלו ספק מאייה פליכט בקליס
בלו להה מסס כל עיקר, הלו פ"י רוחה מסס מעזים זרים
כעינויו, וכיה בופט מליכט בסס לרמיס, לדמיון חז"ל בלה
חוות תואכיך מכמה נפולה מפלכחה, ובופט שחוכליים פ"י
הן אל מן להי', בנטעב נפלו הימת, הלו בסס לא פ"י
חוכליין הות כנחות עד במתה הרכמכ, וכדורם זהה בפי'
רווחה ממס מעזים מכופקים כוננות, זכה טיש גוזל ביט
מנוניס ברכמת, ובס דנא בוגתאל היל הומיה לכוורת הפלסוס,
הmul "ויזויהו דנתה כהראז", "מוליה דבתה השראז לעס" (गמל)
יע' לא) (רב"פ): [ה] וכן נפס"ז "בפי" הוול לו כי נבי נלבש
ונבי זלפה מבחיות הות כלה; וכן פ"י רפ"ס, ורב"ז ויל פ"י,
כל דפה בפיו רוחה כהמיו נבי להא כי הוול להכיו, וכקפס
כחמאנ"ז ע"ז, ה"כ נבי כבפחות כי הובני היהתו ט"ז,
ודעת לייל (ב"ל פ"ד יקייט רמז קמ) כי פל כולדס פוליאו
דנה: [ו] וכן פ"י רב"ז זל, וכרמאנ"ז הביג פ"ז וכותב "בלו
דולדו כולדס לטה זקנותו", ופי' כי מנגן כזקנים נקאתה לחדר
מניכפס פקנדים נכיות פמו לטלתו, וכואה נקאה לו בן זקוניו,
וע"ז כתוב בליל, אין נבס פון לכהן, כי נבס דליה יוקף
רופה את התיו ביהן, ה"כ לא כי תמיד ניל הני, נ
נקיס רמון לא בלא פאמס וכיה סס הכיו, וכרדייה פ"י כי

ב. מחות ז. ב"ג בס. טו) ב"כ ז. ז. ב"ז פ' פד ח. תגמונת ה' מות ב. יה(בנת י. ג.

בְּאֶתְ� אָהָב אֲבִיהֶם מִפְלַ-אֶתְיוֹ
בְּשַׁנָּו אֶתְזָוֵל אַיְכָלוֹד בְּרוֹלְשָׁלָם
וַיַּחֲלָם יוֹסֵף חֲלוֹם וַיַּגְרֵד לְאֶתְיוֹ
יוֹסֵף עֹזֶר שְׁנָא אֶתְנוֹ: וַיֹּאמֶר
אֲלֵיכֶם שְׁמֻעֵן-נָא הַחֲלוֹם הַזֶּה
אֲשֶׁר חָלַמְתִּי: וַיֹּאמֶר אֶתְנוֹ
מְאַלְמִים אֲלַמִּים בְּתוֹךְ הַשְׂדָה
וְהַנֶּה קָמָה אֲלַמְתִּי וְגַם-נִצְבָּה
וְהַנֶּה תְּסִבִּיתָה אֲלַמְתִּיכָּס
וְתִשְׁתַחַווּ לְאֲלַמְתִּי: ח וַיֹּאמֶר לוֹ
אֶתְיוֹ הַמֶּלֶךְ תִּמְלֹךְ עָלֵינוּ אָמִ

בן עזרא

(דניאל ה ה) בְּלֹשׁוֹן אֲרַמִּית (ז) (ה) : דָּבָר.
 בָּאוּ דָבָר לֹו לְשָׁלוֹם , אֲסִילֹו לְשָׁלָם (ט) (ט) :
 זֶה טָאַלְמִים . מְנוּרָת אַלְמָתִים (ט) , וּנְמָצָא בְּלֹשׁוֹן
 נְקָבָה (ט) גּוֹשָׁא אַלְמָתוֹתִי (תְּהִי קְבוּ ו) (ט) :
 חַסְפּוּבִינָה . סְפֻעַּלִי הַכְּפָל (ט) וּדְגַנְשָׁות הַבִּיאַת
 לְבָלוּעַ הַבִּיאַת (ט) : תְּהִלּוֹק תְּמִלּוֹק , אוֹ מְשָׁל

הפלן כו)عمالין וכן כה) נושא הלווטוי
ה אלוטוי. צוקפה: וنم נצבה. למלול

קרני אור

שי כבילדתו היהו מתח (חוקוני) : [ח] והירך נברך, פס' כחותם פס' כו' לומד כי מלכעים לכיס, כלל פק ממנה כיש וילגפ כפני טמו, ותלונת "ככף חיב" (מ"ה יט, מד) "כפכת דוח", וכן כפי' פל כתולס, "וכיתה בכחותך" פירוש פל ה'ח' נוגע ה'ח' ופס ה'ח' מ'כע ה'ח' כמו כל' מיל' שפכו'ם יוס'ם פס'ם, וס'יהם בכחות נ'ה, ווינ'ט ות' תרגמו פלנגו'ן מלוי'ן, (וכנ'יל פ' פד ילקוט רמו קמ) "פס' בכית'ה גונעת עד פס ידו", וכפס' ז' "ט'יטה מנחת פל פס ידו, ד'ה יס'יטה מנחת פל פס רגלו'ן" פ' פל ס' בכית'ה ג'דול'ה ומ'קס כו' ס'ימן בחרוכ וג'דול'ה לחינו נ'יר לפ'זות מל'א'כה : ר' מליכ'ה, ואגד'יה פ' ולו יכולו דברו ל'ל'ו, כחו'נו ה'מל' ג'מ'יט מתכו'ומו וי'ב' כו' כה'כפל ס' ז' "ב'ס'ה כה' ו'ז'ה'ל ב'ל'ומ'ס", וכן פ' בד'ל' ולו יכולו ש'ת דברו ל'ל'ו, ומ'ל'ג'נו י' ה' חול'ל ב'ל'חו, וכן פ' פ' כב'ס'ים מ'ד'כ'ר עמ'ס ה'פ'לו (ל'כו ל'ל'ו'ס לר'ל' מ'ס' ב'ק'ו'ס פ' מ'ת'כ' ה'ל'יכ'ס ל'ל'ו'ס, וכו'

מקורי רשי: יא) הסתך לו. ב) ס"ג יג ייכ. כא) חטהורלן או יותר ל כ"ל צס. כב) פין ניל פ' פלט צוותין או סוף מזוזול כח; צוותע כ פ' כת 7, ילקוט קמיה. כג) פין ל"ז שמות טו כ. כד) ופיילוטו, פאלין גן עמל (דככ' כד יט). כה) חס' קטו ו. כו) כ"מ ככ' ב.

אונקלות

אָרִי יְתַה רְחֵם אֲבֹהָזֶן
מְכַל אֲחוֹתִי וְסָנוּ יְתַה
וְלֹא צָבוּ לְמַלְךָ עַמָּה
לְשָׁלָם : הַנְּחָלָם יוֹסֵף
חַלְמָא וְתוּי לְאַחֲתָהִי
וְאוֹסֵיפָה עוֹד סָנוּ יְתַה :
וְאָמַר לְהָזֶן שְׁמַיעַ בְּעַזְןָ
חַלְמָא קָדֵין דִּי תְּלִמִּית :
וְהָא אַגְּחָנָא מַאֲסָרִין
אַסְרוֹן בְּנוּ חַקָּלָא וְהָא
קְמָת אַסְרָתִי וְאַפְתָּחָת
אַזְדְּקָפָת וְהָא מְסֻפָּהָרָנוּ
אַסְרָתְּכָנוּן וְסָגְדוּן לְאַסְרָתִי :
הַנְּחָלָם לְהָא אֲחָזָהִי
הַמְּלָכִי אֲתַּמְלָמִי לְמַמְלָךְ
עַלְנָא אוֹ שְׂוִילָטָן אֲתַ

רשות

יב) כרפס ומכלلت וכמו י) כתוגת הפמיס דתמל
וחמןן. ומדלק הנדר בא) על סס לרותין
בגמכל לפוטיפל ולסומלי וליקטמעהליים
ולמידיניס: (ל) ולא יכולו דברו לשלים.
מתוך גנום למדנו סחנס פלא דברו חחת
כפה ולחמת כלב בב): דברו. לדבל טמו בג):

יהל אור

כן : (יד) ופי' שם זיל "חתיכת יד" וככה ימי פשח נר, גס כתנות פטיס" : (טו) פי' לנו דברו עמו כלכלי מרכיב ומרכיב כלulos ומיין קרי חור : (טז) עניינו הונדייכ חנודות, וכן ת"ה מהפרין אלטראין, וכן פי' רשי זיל : (יז) ונמצא בסיס זה גס בקכוזה נקנות : (יח) וכן כתוב היליך נטרס "הילס", ועיין רשי' מה סהער ע"ז : (יט) שרשו סבכ : (כ) ובאשר

[ט] וזרדק פ"י לנכו' נפלו'ם, לנכו' פטו' נדנכי' נלו'ם ה'ג' ו
 לנכ' נלו'ם פל' צלומו שקי' מקדים לפס, ולנכ' נלו'ם
 נצלו'ם וגו' כי' מציניות ה'תו' ומה' סכ'יך כך' מנהנו' ט'ים ט'ו'ן
 לנכו' נלו'ם ג'אש ה'ח' נ' יכול כ'תו' ה'תו' נ' ה'וכל (תט' קה' ו)
 דנכי' נלו'ם נ' כי' יכ'יל'ס ס'ה'תו', וכן פ"י כתוב'ם, וגו' נלו'ם (ה)

מקורי רשי: יא) הסתך לו. ב) ס"ג יג ייכ. כא) חתום על גות ל כ"ל צס. כב) פין ניל פ' פלט כותעת
סוף מזוזול כח; כוחע כ פ' כת 7, ילקוט קמיה. כג) פין ל"ז פמות טו כ. כד) ופיילוטו, פאלין
גן עמל (דככ' כד יט). כה) חס' קטו ו. כו) כ"מ ככ' ב.

בראשית לו וישב

משול תמשל בנו ויוספו עוד שנא
ארתו על חלמתו ועל דבריו:
וניחלים עוד תלומים אחרוני ספר ארתו
לאחינו ויאמר הנה חלמתי תלום
עוד והנה הטעמיש והערמה ואחר
עשך כוכבים משתחווים לי: ניספר
אל אביו ולאל אחיו וניגע ריבונו
ויאמר לו מה קחלום הזה אשר
חלמת הבוא נבוא אני ואםך
ואחיך להשתתות לך ארצה:
יא ויקנאו בו אחיו ואביו שמר את

ראשי

TEL טמדכ זוקיפא: (ה) ועל דבריו. על דבפס רעה קסיה מכך לחייבים: (ו) ויכפר אל אביו ולא אחיו. להמל ספלה חוטו לחייב מזל וספרו לחייב צפניש: יונגערו. לפי קסיה מטייל קנה עליו: הבוא נבואה. וכלח חמן ככר מטה וכוח לה כס יודע שקדצליים מגיעין לכלחה קנדלפו כלחו זו).

ולבדתינו למדו מכון צחין חלוס בלא דכליים בטליס בטליס (כח) ווועקכ נטכוין לאויליך כדרל מלכ נמי שלא יקנחו לאך הימל לו האויל נבו ונו' כס סלאה בלחמןך כטהל קוח בטל: (יח) שמר את הדבר. כי מה מאין ומלאה מהוי יכו וווען וכן ללה.

יהל אור

הספר כיית רהיטן נכטס קדנט בכ"ה למלהות קהסרון: (כח) כי יס היכל אין מלך וכי מושל, שמלך כו' היכחן כנחותה העס וברונס, וכמושל הווע ביד חוקה: (ככ) גם דיוקן לפי שאמיר מלכות מלחת עלייך ובממלכה הימל מלת לנו, וכן פ"ר רטש זיל המזול תמאול כת חוקה: (כג) אם כתוב להר מלת גערס, תיכה מהרת מהתהייל מס כיית, כמו כן יונגער נו האיזו": (כד) וכן כתוב קרדיך צארס "גערא" קדרקיס צאי"ט הס צממעס לאוון גערס, ושההרים לאוון הנטה: (כה) ופי' קרדיך הס עיין הנטה, וכן גערת גויס האגדת רטש" (הה' ט, ו) גערת קוח צפול צל האגדת: (כו) וכן פ"ר סס כת' זיל, הינער גערע צלה יונמא: (כו) בן הוות (כ"ר פ' פ"ד ילקוט רמו קמיה

טשול, אנחנו נשיטך טלק (ה), או אתה תפשל בנו בחוקה (ה) (ו) : יונגערו בו אביו. נערה אם ביהת דרך קלון (ה), ובלא בית לשון השחתה (ה), כמו הני נער לבב את הורע (טלאכי ב ט) (ו), או הוא על דרך טשל שיונגערו בזוע ווועחד ולא עלה (ו) : אני ואםך. על בלחה שפהה אטו שנדרלה אותו (ו) (ויאו): יא שמר את הדבר.

אבן עוזרא

וון פ"י כנ' געל פטמ"ז, לה סכנו דכנו עאס לפלו: (ז) ואו'ת, "האלכו לך מזדי לאמליך עלה, והוא זלטן לך סכיר גאנגעט" וכחכ פג'ריך גמיינט "מאכדיל זכון היט מלמי" (זאולתו רק רעיזן ומתקבב דה' סחטט ממע) זונין לח סכיר (צרכיך סחטט גמור, כמו מיר כבל סכלס כס'ס) דיזיך סכלס'ס לומר האמנו גבעץ מלך טלית או היט מהזול גוון נחואה, ועינן בלהס ובמלה מה ספזין פליו גוון, ועינן עקילס צער כ"ה בכתה: במתה"ג נרלהה זילעטמוץ פל דמיונטיים המזוכחות וניגנות שמאיות גוומו הלאוס כע' כתו שלמיין (נכחות נו ג). "כדרל כסיס זומח ווועריה מהוי", וכן פ"ר האמצע זיל פל, "מה הפלותה הגז", אין זה כי היה גונס לאו וונדרות סייטלו דכליים כאלו פל לאכון געינן בזאלצ החולמות, "געינך פל מסכנן סליקו": (יא) ועינן למצע' בכתה כלתק סוא ציטס כומו לפילנטו, כי צעילד יענק גמליס

מקורי ראש: כז) ב"ר פ' פ"ד יה' ילקוט רמו קמיה, ועינן קליף הול. כח) נרכות נא כע"ג. כט) יכ"ע טו, כ. ל) זיוג יד צו.

בראשית לו וישב

אונקלוס

אנא בְּעֵין חַי בָּעֵן לִי
הַיְכָא אֶפְנָן רְעֵן: י' וַיֹּאמֶר
בְּרָא נָטָלוּ מִבָּא אֲרֵי
שְׁקָעִית דָּאָמְרֵין גִּיזָּל
לְדָתָן וְאֹול יוֹסֵף בְּתָרָ
אֲחֹהָי וְאֲשֶׁתָּנוּ בְּדָתָן:
י' נִתְמוֹ יְתָה מְרַחַק עַד
לֹא קָרֵב לְוַתָּהוּ וְמַשְׁיבָּ
עַלְוָה יַלְמַקְטֵלָה: טְנָאָמָרְיָ
גָּבָר לְאֲחֹהָי הָא מְרֵי
תְּלִמְזָיא דִּיכְיָ אָחָא:
י' זָכָעַן אָתוּ וְגַקְטֵלָה
וְגַרְמָנָה בְּתָדָא כָּן גְּבִיאָ
וְגַימָּר מִתָּא בִּישְׁתָא
אֲכַלְתָּה וְגַתָּי מָה יְהֻן
בְּסֻוף תְּלָמָה: נָא גַשְׁטָעָ
כָּא וַיַּשְׁמַע רָאוּבָן וַיַּצְלַחַן מִידָּם

רש"

וְסַגְרִילָל סַגְרִמָּל סַגְרִילָל סַגְרִמָּל: אֶחָד טַעֲבָרִי דָּרָךְ (ט) וַיְדָוָן: מִזְנָה הַמְּרֻעָם.
(ז) נִסְעוּ מִזְנָה. כִּסְמִעוּ עַלְמָן מִן כְּלָמָה: אֶם הַדָּע (ט) : יְצָה דָתִינָה. בַּיוֹיד נִסְבָּט בְּלָא
יַוְיִד (ט) אַפְוָן וְהַמְּקוֹם אֶחָד (ז) : יְתָה וַיַּתְגַּבְּלָה. הַשְּׁבוּ טַחַשְׁבָּה רָעה (ט) וּבָנָן „וְאַרְוֹר נַכְלָל“ (טְלָאָכִי
מִקְרָל יוֹלָה מִידָּי פְּסָעָנוּ: (יח) וַיַּתְגַּבְּלָה. כְּתָמָלָהוּ כְּלָלִים וּעֲרָמָמִוֹת: אֶחָד
כְּמוּ הַגּוּ טָמוּ כְּלָמָל הַלְּיוּ טַבָּן: (כ) וַיַּרְאָה טָה יְהֻוָּה חַלּוּתָהוּ. חַמָּל לְכִי
יַלְחַק מִקְרָל זֶה חַמָּל לְרַכְבִּי רָוֵס קְקָדָס חַמָּלָתָן כָּס חַמָּלָה כְּלָמָלָה זֶה
מִסְיָס וְגַלְחָה מִסְיָס חַלּוּמָתוֹיָה כְּלָמָלָה דָכָל מִי יְקָס הָוּ שָׁלִי וְהָיָה
שִׁיחַמְלָה כָּס וְגַלְחָה מִסְיָס חַלּוּמָתוֹיָה כְּלָמָלָה קִיגְלָנוֹגָה כְּלָמָלָה קִיגְלָנוֹגָה טַר):

יהל אור

פָּמוּ וְלֹא קָרוֹחַ לָו, וְרַכְסִי זֶל פִּי, כָּוֹה לְפָנָן עֲנוֹה
וּוּרְיוֹתָה כְּוָדְרוּ לְמִלְוָתָהָיו: (לה) וּבָנָן תְּיֵה גַּנְגָּה:
(לְכָ) כִּי לְיִנוּ מַלְמָךְ טִידָע מַעֲמָתוּ וְכִן פִּי הַרְלִיקְדִּיאָ: (לְגָ)
וּנְמַצְאָה כְּפָסָוק כָּוֹה בָּלָה יוֹיְד „וַיְמַלְאָה כְּלָפָן“:
(לְדָ) וּרְשִׁיאָ זֶל פִּי, נִכְקָס נְכִי לְתֹוחַ טִימַחַק כְּרָס
עֲוִיָּן כְּרַמְכִין מִה סְכָתָכָ עַזָּו, וְנָס כָּוֹה טִיס. וְלֹפִי
פְּסָעָנוּ סָס מִקְסָס הָטָה“, וְכִיכָּכָרָנָס, לְפִי הַפָּסָס סָס הַמִּירָר, וְנָס (כִּמְיכָבָ וְיָגָן) הַיְהָ נַכְרָת: (לה) עֲנִינוֹ
לְמַחְנָה הַרְעָה כְּגַפְוָנָה בָּלָב, וְיִסְהָה מִמְהָה הַמְּעַטָּה כְּגַרְמָה, וְרַיְיָן גַּנְמָח כְּגַלְמָה כְּתָכָבָעָן כְּגַעַלְמָה כְּלָעָס

אבן עוזרא

אֶחָד טַעֲבָרִי דָּרָךְ (ט) וַיְדָוָן: מִזְנָה הַמְּרֻעָם.
אֶם הַדָּע (ט) : יְצָה דָתִינָה. בַּיוֹיד נִסְבָּט בְּלָא
יַוְיִד (ט) אַפְוָן וְהַמְּקוֹם אֶחָד (ז) : יְתָה וַיַּתְגַּבְּלָה.
הַשְּׁבוּ טַחַשְׁבָּה רָעה (ט) וּבָנָן „וְאַרְוֹר נַכְלָל“ (טְלָאָכִי

קרני אור

וְיַרְאָה (וַיַּתְגַּבְּלָה) וְסַגְרִילָל, וְסַגְרִמָּל, וְסַגְרִילָל, וְסַגְרִמָּל
פִּי רְכִי וְלִל, וְסַגְרִמָּל דָעַת פְּלָמָכִין: (טַו) וְאוֹתָה
„יְלִיל לְוַתָּן“ וְכַתְבָּה כָּלָל גַּפְנָלִית כָּל כִּיּוֹיד כָּמוּ מִן דָוּמִיס,
וְגַהְמָת כָּס יְסָולִית מַלְיָא פִּי צִינְקָל זָמָס דָתָק, זָמָס
דָתָק, זָמָס עַמְזָוָן, חַגְלָל מַתָּה גַּדְעָה סָלָה חַלְקָה בֵּין זָהָן
לְדָתָק (ועיין מַבָּב וְיָגָן) צָסָס נַכְתָּב „זָהָן“:

סְקוּרִי רְשָׁי: מ) חַנּוּתָה הַחַתָּה כְּפָרְלִין פִּי לָת, תְּזִיכְעָפָר, וְכַחְמָמָה כְּחַות יְגָר, וְכַחְמָמָה כְּחַות יְגָר, פִּד יְד, מַלְגָן.
סַא) לְיִילָל טַבָּה. סַבָּה. מַג) פְּיַין כָּס מַעֲסָס הַפָּוָד פְּלָק כָּל מִס בְּגַיְלָר כָּס, וְכַמְנוֹמָ
לְכוֹן לְגַנְגָּס (מַתָּה (כְּפָיָה 28), וְכַפְלָרָתָה פָּל רְכִי פָּה כְּפָיָה 2. טַד) כָּנָס כְּסָס תְּמַהְמָה 3 חַות יְגָר, וְכַמְנוֹמָ
זָהָן כְּפָגָן הַמִּרְ, וְכַפְסָס נִגְגָיָה דָמָר עַיְן כְּפָרָה 2 סָס, וְכַעֲרָה מִלְגָן תְּמַהְמָה 2.

בראשית לו וישב

רה ۴۰۹

אונקלוס

פָתַגְמָא: יְנַאֲלֵי אֶתְהָווּ הַדָּבָר: שְׁנִי יְבָ וַיַּלְכֵוּ אֶחָיו לְרָעֹות
בְּשָׂבָם: יְנַאֲמֵר יִשְׂרָאֵל אֶל-יְוֹסֵף הַלְוֹא אֶחָד רְעִים
בְּשָׂבָם לְכָה וְאַשְׁלָחָה אֶל-הָבָם
וַיֹּאמֶר לוֹ הַגְּנִי: דָנֵי אָמַר לוֹ לְהִנָּא
רָאָה אֶת-שְׁלֹום אֶחָד וְאֶת-שְׁלֹום
הַצָּאן וְהַשְׁבָּנִי דָבָר וַיִּשְׁלַחַת
מַעַמֵּק חֶבְרוֹן וַיָּבֹא שְׁכָמָה:
טוֹרֵמֶצָא הָיוּ אִישׁ וְהַגְּנָה תְּעַה בְּשָׂדָה
וַיַּשְׁאַלְהוּ הָאִישׁ לְאָמַר מַה-
תְּבֻקָּשׁ: טָוַי אָמַר אֶת-אֶחָד אָנֹכִי

אבן עוזרא

בלבו (ויב) ויבן שטרו עדותיו (תה' צט ۱)
על הפוי הגבון (ט): יונ ויאמר לו הגבון. עשה
דבריך (ט) וינו: טרו וויסצאהו איש. דרך הפשטה
וולדיז'ו (ט) נודרין למאות הרים ולחט' פ' קסיה יודע בלחמו טקונלו הומו לד': (יד) מעמק
חברון. וכלהן חכرون בכל בקהל לה) ויטלו בנגב ויבח עד חכرون הלה מעלה عمוקה
כל הומו לדיק הקובל בחכرون לו) לקיים מה בקהל לבלרכס בין בבלרכיס לו) כי גל
יסיס זלעך: ויבא שכמה. מקום מוכן לפורענות סס קלקלו כזבטים סס ענו הלה
דין סס נחלקה מלכות בית דוד (יח) קנה' לט) וילך רוחצת סכמה: (טו) וויסצאהו איש.

קרני אור

כבר מתו גפסה וזפסה, הלה פבמס ימו ליפקכ, וסירה רפס
לכני כיתו, וכן פ' סדר'ת, פבמס ליפקכ וסירה רכיתו
ויסכטניש לאחתיו, וכמדכג'ט ליט' פ' וויה פבמס וכיכית
פניכס מופנס פל יפקכ, ומיין פקידס פער לו בקהלך לנאל
פמאין כס נרתכה: זיבן ורש' זיל פ' סמל כמאין,
וכן פ' לי' גנלה ורכ' ז. פלהון, (ונכ' פ' פ' פט) חד'
לי' געל קולמוס וכתחכ גליהו יוס וגלהו צפס ונלהז מקוס:
[ז] ובב' פ' פד, נגן בו בכבוד כמולה סלאן על פנן (ויג'
כגד'ל, וליה כמוגוך פהכ פל פנן' ופי' טיפקכ היל גלון
כבוד וכקסה. נך נמ' וליה דין נזילה כמוגוך פהכ פל פנן
ונכ' מירוכ לדקתו וחסילתו בכבוד חנוי מיסר לקיס לרוט)
וחומך לו פגוי, ודנגי זה כס' יעקב חכיתו זולע בלחמו הומו, וכט' הומל הכל'.

ריש'

חטמול על מטלחי ליה ממtiny לא): (זב) לרעות
את צאן. נקוד טל הלה כלו הלה
לרטות למ' טלמן לב): (יג) הגבון. לanon ענו
וולדיז'ו נודרין למאות הרים ולחט' פ' קסיה
חברון בכל בקהל לה) ויטלו בנגב ויבח עד חכرون
כל הומו לדיק הקובל בחכرون לו) לקיים מה בקהל לבלרכס
יסיס זלעך: ויבא שכמה. מקום מוכן לפורענות סס קלקלו כזבטים סס ענו הלה
דין סס נחלקה מלכות בית דוד (יח) קנה' לט) וילך רוחצת סכמה: (טו) וויסצאהו איש.

ידל אור

קמיה) ובגמ' (ברכות נט ה) למלו מוה בלין חלום כליה
דגריס נטלים: (כת) ובן תיוכ'ט, ולחנו נער כלכיה
ית פתנמלה' וכן פ' הרדייק: (כט) ובן פ' ה' ה' ז' ג'
סס טל מסה וולהן ססصومרי פלוטוי נענור סיוטס
המלחיעים בין הסס וכנין יטרכ'ל' ונטמירה קיה נאל,
וכן בדר'ל' טל זכוו וסמור, זכווה כפה וטמור נאל:
(ל) ר'יל כי חיין מניין הניין נזה המקוס, כלולר המלר
כטמואל' הניין כי קרלהת' (ס'ג נ ה) כי סס
קרלו ד', וספה עמל לפני יעקב, ויעקב היה מדבר
חוומך לו פגוי, ודנגי זה כס' יעקב חכיתו זולע בלחמו הומו, וכט' הומל הכל'.

פָקוּרִי רְשִׁי: לא) ומיין נכלות ג ה. לב) כ"ד פ' פד יג' כמאל' פ' ג' ספלוי בכתלוזך פ' כת', הדר'ג פ'ל'ג
כ"ג, ילקוט קמיה. לב) תנומת ה' וילע הות כב. לר) פיין קליי הול. לה) כמאל' ג' ככ.
לו) כ"ר פ' פד יג, תנומת ה' הות ג, תנומת ג' הות יג ומיין טוטה יה ה. לו) פטיל טו יג. לח) וג' סנד' כב ה'.
כפי ספלוי מס'ס, נכלס פט' הות דינס, נכלס מכלו הות יוסף, נכלס נמלקה מלכות ניט' דוד, וכן פט' חנתומת ה' הות ג'.
לט) דס'ג י. ה.

בראשית לו וישב רן 411

**וַיֹּאמֶר לֵא נָבְנוּ נֶפֶשׁ : כִּי וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים | רְאֵיבָן אֶל-תִּשְׁפְּכוּ-דְּבָרָם
הַשְׁלִיכוּ אֶת-זֶה בָּבָור הַזֶּה אֲשֶׁר
בְּמִדְבָּר וַיַּד אֶל-תִּשְׁלַח-וּבָו לְמַעַן
הַצִּיל אֶת-זֶה מִרְדָּם לְהַשִּׁיבוּ אֶל-
אָבוֹיו : שְׁלִישִׁכְבָּנָה וַיְהִי כְּאַשְׁר-בָּא יָסַף
אֶל-אָחִיו וַיַּפְשִׁיטָו אֶת-יְוָסָף אֶת-
כְּתָנָתוֹ אֶת-כְּתָנָת הַפְּסִים אֲשֶׁר
עַל-יוֹהָרָיו קָרְחָה וַיַּשְׁלַבְוּ אֶת-הַבָּרָה**

בן עורה

א יד (ט) ושו : **כִּא לֹא נָבְנוּ נֶפֶשׁ . כִּי**
„ומשרתו יהושע בן נון נער“ (שנות לנו יא)
שפוי משרתו שירות נער (ט) (זיו) , כי לא היה
בימים ההם נער (ט), ובן לא נבנו מכת נפשׁ
להוציא נפשׁו (ט) : בג ויפשיטו . פועל יצא
לשני פועלים (ט) , שאטרו לו שופשיט אותה
בעצמה (ט), והכתנות בלשון הקדש החלק הדבוק
לעור (ט) (זיו) , והגה העritisחו (ט) והשליכו
לחמו ט) : (כל) והברור רק אין בו טים . ממקטע סחמל וכזור רק חייו יודע סחין
זו מיס מה תלמוד לומל אין זו מיס . מיס אין צו מיס . מיס אין צו סחין :

קרני אויר

[טו] וכן פ"ג „וחיצינו“ וכנהוגות „נכליות האיר נכלו“ (גאל' כט
יח) הレンס כלצון ככזוב , „נכליון די נכלו“ וכן נכלנו
בערואה (במותו כה יד) תレンס ננכליו חולו סוה מסוי הפתען
הבל פל דסח פאמלינגס כספען מחלמא , וגמו „ויתנכל“ (לטעה
מג ז) צלום פ"ג נחלת נכליס רק חמוץ הבל נלך חמס
וכפי רפ"ם , וויל"ט תרגס „וְוִתְיַעַזְוּ“ תרגס לפי הכוונה ,
והכבד בין צלום נכל לצלום טרטס , כי הפעם פ"ג חתכללה
סתורת צלום ידנים הוהה האפלו פהים הנגמה וכסתתכלות כה' .
חתכללה להסתדר מפה ברכש מפיו למחייט עולת במפורן ,
ולזה כה ויתנכלו סחפהל , צלום רלו להאטתו נגלי ויינטו פרטס
בזוכלו לאמיתו , ולגו יודע כי כס כרונחים : (ז) והרטביין
תאכז כס סדרין ליטן הקדץ סיירקה כל מכתת גער , כי צפְּלָנָה
פערילס סכלגד , סוא סחית ומכירתו לו יקליג געל , וכן „ג'חיז
יפיזו“ (מ"ג ד יכ) : [זיה] אין לאכרייט היה מלוכות נקל
כהיות , כי צ' ייגיהנו גראות את המלוכות האיר נכל עכו
ולכדו , כי אין נהמל „ועליך כתנות פסיט“ (ט"ג יג יט) כי

יח) מסמטע צוין כתנות דוקא סדרוק לעור , כי היה המשך ליטר פ"ג
החת הדנק לעור , והוא המלوك מפטון , וחותה כתליונה המזוכה ולו סגיון פירוש , ולכדו
יפרסה כתנות „חתנת הפסיט“ (רכ"ד) וכן היה דעת ברדיות שעין העירה מה : (מנ) פ"ג הגיוןכו
עלוס

סקורו , רשי : מה) נ"ל פ' פד טו , ועין מד-ה מל' ט פ"ט , אדרת מטל' כ פ"ג יט פס"ז . פ"ג נ"ל פ' פד טו .
ט) עין נ"ל פ' פד ס. מה) תחומייה ה הות : תחומייה כ הות יג נ"ל פ' פד טו סכט כה ה צוינט .

אונקלוס

נאמר לא נקטלה נפשׁ : כב נאמר להון ראובן
לא תושרו דמא רמו
יתה לגבא האין די
במדרבא וידא לא
חשטונב האידיל לשיזבא
יתה מדיהון לאטבאותה
לנות אבותה : כג ותעה
בד על יוסף לנת אחוזה
ונאשלהו ית יוסוף ית
בתקינה ית כתינה דפסי
די עלהה : כה ונסביה
וירמו יתה לגבא וגבא

ריש'

(כח) לא נבנו נפשׁ . מכת נפשׁ זו קיה מיתה :
(ככ) לטען הצליל אותו . רום סקרים העידס
על רוחנן צלה חמל זלה נכליל חוטמו
זיכר כו ויעלנו מזס חמל חמי בכור ונגדל
בנכון צלה יתלה הסרchan חלה כי מה) :
(כג) את כתנתו . זה מלוק מי) : את כתנת
הפסים . כו טקסיקו לו חמי יומל על
לחמו ט) : (כל) והברור רק אין בו טים .
זו מיס מה תלמוד לומל אין זו מיס . מיס אין צו מיס . מיס אין צו סחין :

יהל אור

הרעה והפיגטה : (לו) ופי' סס ה' ויל' הוטב מגנות
בנכליות , דירן מרמה , ועל „נכליות“ (כמ"ג כה
יח) פ"י ג"כ „כמאנכטס קרעה מנזרת“ וויתנכלו :
(לו) כי כה מתרת כמו נער : (לה) וכי כתב כה
ויל' , סס ססיה הוו צן ניז סnis , וויל' קרלו כתוכז
נער , וככל דקדוקו ומתרתו יקופע צן נון סירות נער
(פי') כי כל מה זהגען טזחה הים יקופע עובה :
(לט) וכי פ"י רצ"י זיל' , וכי פ"י הדריך , וככ"ז
רט"ז הגי' . וכי צן נכלו נפה מכת גפס : (מ) לפי
טהמר ויפשיטו סטוח כמו ויפשיילו : (מג) וכי כתב
הראלג'ן „סבכטו טיפסיט יוספף חת כתנתו מעלהו כתהכלה
וכמרמה , וזה טהמרו לו טיפסיט חותה לסנה מה וכות
הלהמיס“, ועין רט"ז מות שכתב צוה : (מג) אבל
מן הכתוב היה תמר היה טיטילס וועליה כתנת פסיט
כי כן חלכלה ננות טמלך כתנות מועליס" (ט"ב ג'ג

יח) מסמטע צוין כתנות דוקא סדרוק לעור , כי היה המשך ליטר פ"ג
החת הדנק לעור , והוא המלוק מפטון , וחותה כתליונה המזוכה ולו סגיון פירוש , ולכדו
יפרסה כתנות „חתנת הפסיט“ (רכ"ד) וכן היה דעת ברדיות שעין העירה מה : (מנ) פ"ג הגיוןכו
עלוס

אונקלוס

ר' יקא לית בה מיא :
ה' ואסחרו למייבל לחה
זוקט עיניהן מזו וקה
שברת ערבאי ארתא
מגלווע גומלייזן מעין
שעת וקצת גלטום אולין
לאחרתא למצרים : יונאמל
מצריימה : יעדקה לאתוי מה פטן

רשוי

(כח) ארחת. כתלנומו ציילט על כס הולכי
חולם : גומלייהם נשאים וגוי. למה פרנסס
בכטוב חת מטהס לכודיע ממן טכלן כל
לדיקיס טהין דרכן של ערביים לטחת הלה
נפט ועטרן סריחן רע ולזה נודמנו בקמיס
טה יוק מליח רע טט) : נכתה. כל כנוסי
בקמיס הכלב קורי נחלת י (וכן יא) וירחים
חת כל בית נכתה מלקמת בקמיס וחונקלוס
תלנס לטון טוטס יב) : וצרי. טף כקטוף
מעליEk קטע יג) וכוח נטה כנמכת עס פימני
בקטולת יי) : ולט. לוטית טמו בלבון
יוסף בן נורין יי) זרף יי) זרף יי) זרף יי)

יהל אור

ערוס : (מד) והרדייא האיג ע"ז וכחכ טהיג
כון ודעתו טהיטו מעליו רק כחנת הפסים
חצר עליו : (מכ) כי רלוונן וויספ' ובנימין
לה היו עמארס : (מו) בן ת"ה טירת ערבלוי', ועל
יסמאנגליס יתרנס הונקלוס וווכ"ע יז' בכל מקומות
מרבלוי' : (מו) לפי טכניות חוגס הולכים חמיל
בדרך קמלן במקומות יוטג, רק במדברים ליין טס דרכ
הלה מרחות, לעבור מליה סמדר וועל קלהו, נקרוא
הן עלמן על לטון כלהחות : (מח) עיין טרלו נראט
הספר : (מט) אף סגנוקה טס כהיכ נכתה. נלה
וינו כו' כמו כו'ו, ופה כתכ נלה'ג לטפי טהו'ו
וטה'ג יתהלך ווינס נרחים גמאנט : (נ) במו פה
ויהי, ולט נלה'ג עוד בסוח'ה נבד : (נו) ופעם אהת נחלס :
ו' (נו) אמנים כפירות הליוי מלוקים המפרטים : (יל) וראב' בニימוקו יי' לם' קדריס טרט' גרא' כתכ
טס ה' ויל' כי כו' הנטה מע'כ מיקרים : (נו) פי' כלסמו'ן : (נו) והביא רהי'ג בニימוקו טס ג'כ
מכויספין, ור'ס'ג האיג ע'ז וכחכ טהיגנו כון, כי הו' מפרט כן פגנ'. הנהמר (ימ' כו' יז) ולט דרי
טוי'ג : (נו) ובנן, טלנו ר' טמןן בן גמליהן : (נה) בן הו' גנ' (טכח כו' ה', כריות ו ה') היגר
ר' טמןן בן גמליהן, דרי' הינו הלה טרפ' מעוי הקטף, פי' טרומין גען וויל' ממנה הליוי, והו' הנקרא
בלסמא, והו' גט' הגמינה עס סיימי הקיירה, וכן הו' נבד' (פי' גל) 'ומנט דרי' גלמס קעף' פי' טרפ'
געט' מפל' קטף : (נו) עיין טוך הלאס ערך קעף' :

נדוט

מקורי רשי' : טט) תנומת ב' וצב' מות י' ועיין ג'ר פ' פד י', חוסטת הלכות פ' מילתק פ' כבלה, פ' פט
וחכל' גני' גטן פ'ס, ופי' גמלות טופליים טס פ'ס י' . ב) פין קרי' לא' . נא) פ'ג' כ' יג' .
נכ' וכון כו' נכ' פ'ל' י' . נג' כליות ו ה' . נד' טמות ל' לד' . נד' טמות ל' לד'

בראשית לו ויישב

וְהַבּוֹר רָק אֵין בּוֹ מִים: מַה תַּשְׁבֹּן
לְאֶבֶל-לְחָם וַיִּשְׂאֹו עִינֵּיהֶם וַיַּרְא
וְהַגָּה אֲرֻחָת יְשֻׁמּוּנָאָלִים בָּאָה
מַגְלָעָד וְגַמְלִיָּהָם נִשְׁאָים נִכְאָת
וְצָרִי וְלַטְטָה הַוְלָכִים לְהַזְרִיד
מִצְרִים מִהָּה: כו' וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים:

בן עוזרא

ערום אל הבור (אי) (יט) : בה ישבו לאכל
לחם. התשעה אחים (אי) : ארחת ישמעאלים.
כאשר אסר המתרנים (אי), בעבר שהיא הולכת
ארחות (אי) : נכתה. אמר ר' טשה הכהן זיל
הספרדי (אי) שפי' נכתה דבר נחדר, וכן "ויראמ
אה כל בית נבותה" (מי' ב יט) כי הוינו והאלף
יתחלפו שהם האותיות הנח (אי) (כ) : וצרי.
טאנוו במרקא בשוויא נח תחת הצדי (ו)
ובקצת חטף הגצרי אין בנלעדר יורת' חכב (ו),
נס בחולם (ו), ודברש שטן נצרי (יחזקאל כו
יז) (ו), והנאן פ' אותו, כי הוא הנעשה
משבעים וחמשה עיקרים (ו), ואחרים אמרו כי
הוא פרי, ואחרים אמרו כי הוא פרי או שמן
האלין (ו) שהבא מירוחו אל טצרים על דעת
יוסף בן נורין (ו) ור' ישמעאל אמר (ו) שהוא שרף
יוסף בן נורין (ו) זרף יי' זרף יי' זרף יי'

קרני אור

כ' וג' מעליים, פנס יכנו מעיל צעל כנדיגים, ופנס כו'
חולק צפומו נכאל (הו'ג' ס' ל' כתן) : (יט) ור' חפ' פ',
מכנו ווסק' אל חמ' בס כתונות הפכים על נכאל מתה
לכתנותו נכאל להכטיל מעילם סנה טנה, בס כתנותו
סינגה עלי'ו, ובס הפטיטהו טה' כתנותו, כתנותו כתליינה
והגאנגה, והח'כ' כתנות הפכים אל עלי', יראה על נכאל,
ולט רלו' להטיל כתנות הפכים נסן כן יכול יעקב' צבליין כרפס
סאות צדטו צהנת חמ'ו, פ'כ' בטיכלו' אה' כתנות יוכ' קידנא,
וכחאל רלה' יעקב' כתנות פ'ינ'ו, ולט מהדסה פ'ינ'ו, וחת'כ
בהת'ה טחה' רעה הילטהו, ולט זלה' כו' חמ'ו אה' יס',
ופ' יטלחו אה' כתנות הפכים' פ'י סלמה וכאלט�ו, וכתנות
יוסף פ'ינ'ה טכלו' גדים כבשייל, וככ'יו' גותה נידם אל הינ'ה,
וכן כתכ' יוכ'ו אל הינ'ה' : (ב) ור' זיל פ'י' כל כנוסי
ויהי, ולט נלה'ג עוד בסוח'ה נבד : (נו) ושם הגדיק צדנות ומטע קמן הצרי : (נו) ושם הגדיק צדנות
ו' (נו) אמנים כפירות הליוי מלוקים המפרטים : (יל) וראב' בニימוקו יי' לם' קדריס טרט' גרא' כתכ
טס ה' ויל' כי כו' הנטה מע'כ מיקרים : (נו) פי' כלסמו'ן : (נו) והביא רהי'ג בニימוקו טס ג'כ
מכויספין, ור'ס'ג האיג ע'ז וכחכ טהיגנו כון, כי הו' מפרט כן פגנ'. הנהמר (ימ' כו' יז) ולט דרי
טוי'ג : (נו) ובנן, טלנו ר' טמןן בן גמליהן : (נה) בן הו' גנ' (טכח כו' ה', כריות ו ה') היגר
ר' טמןן בן גמליהן, דרי' הינו הלה טרפ' מעוי הקטף, פי' טרומין גען וויל' ממנה הליוי, והו' הנקרא
בלסמא, והו' גט' הגמינה עס סיימי הקיירה, וכן הו' נבד' (פי' גל) 'ומנט דרי' גלמס קעף' פי' טרפ'
געט' מפל' קטף : (נו) עיין טוך הלאס ערך קעף' :

אונקלום

אֲתִי מֵהַפְּצָעָבִינְהָרָג אֲתִי אֲתִי
וּבְסִינוֹ אֲתִידָמָיו כְּלָבוֹ וּמְפָרָנוֹ
לִישְׁמַעַלְים וַיַּדְנוֹ אֶלְקָתָהִיבָּנוֹ
אֲתִי נָבָשָׂנָה הַוָּא וַיִּשְׁמַעַו אֲחֹז
בָּה וַיַּעֲבְרוּ אֲנָשָׂים מִדְּנִינָם סְהָרִים
וַיִּמְשְׁכוּ וַיַּעֲלוּ אֲתִי יוֹסֵף מִזְהָבָור
וּמְפָרוֹ אֲתִי יוֹסֵף לִישְׁמַעַלְים
בְּעָשָׂרִים כָּסֶף וַיַּבִּיאוּ אֲתִי יוֹסֵף
מִצְרַיִם כְּט וַיִּשְׁבַּע רָאָבָן אֲלִי
הַבָּור וַיַּגְהֵא אַיְזָיוֹסֵף בְּבָור וַיַּקְרָע

אָבִן עֹזֶרֶא

אמר הנאון שהוא הפרי בן בלשון יסמעאל
בתופסות ביתת (ט) (כא) ואולי בן הוא: בר מה
בצע. מה גועלת (טט) וקרוב טעם חפץ, וכן
טה בצע בדמי (תה' ל י) (טט) (כב): בז אחינו
בשדרנו הוא. בטו בשדרנו (טט) כי מבשר אדים
ההינן (ט): בחת ויעברו. וכאשר עברו עליהם (טט)
הישטעאלים הטערים (ט) כי המדיינים יקראו
ישמעאלים, וכן אמר על תלמי מדין כי ישמעאלים
תכלך כן (ט) ולבקש קומעת סא) וימט
וסמכו וקמעת וקמעת קמיע קלמי:
קהלת ורודיען הכלו נגמר פטעים כלבָּס:
יכלכו ליסמעאלים וכיקמעהליס למדינייס
אוון. נמיכילתו לה כי בס קגיעט יומו

פרק א'

בשים הרכה קלו' נכהה" ווילו כי כהות היינו בס אל מין
מאשי הרים, הרגם כי בס כלל כולל קיון כל מי שבחזק
הרכה וורי ונת בס פלטינס, (ונכ"ל פ' ל' יג) מפלב
כהות דשה וכן ת"ה ול"י נוגה פ"י פלי החולות, ולד"ק
אוו כולל כל דבר מושג וחנן יקיר וככל דבר מהמל ומיינו
מלוכין ולום בעור כי מה טעם, ויכוחות מה כל בית נכתבה,
ואנ"ל סביר מ"מ כי הכללה מבלוט "וכת" במנינו "טהר",
ווכוך כל מה בותניש נפיקס לנברך לעבר הצעירות ולא בטיב ריח
הפס: [בבא] עיין חט' הערוך ערך "לטס" מה בכתוב לנו
מושפעו פ"ז וכמරיך הכלום עיר "לטס" מה בטהר פ"ז וכמרא
לי" היכחו כלא"ז, טה מין פון מל נדל נהוריות מהות
בין מיש כדנן, וכוך קויג לרפהה: **וְכִבֵּן וְאַרְתָּה**, **מֵה מִמּוֹן**
וְפֶלֶל שְׁפָה עַלְכָב ב', פירושים לפי כה' **מֵה מִמּוֹן**, ופ"

כ' סב) סמואת ט. סב) תנומזון ב' חות יג, וככ"ל פ' סד
חכ"ל פ' סתאלה נ"פ"ט כדעת כב"י סנמבר ג' פטמיס.

מאנַה נָה) לְבּוֹתִיכְוּ פֵּי, סָלָס עַזְבָּ וְסָמוֹ
הַצְּטָרְלוֹלוֹזְיְהָס בְּמַמְּ, כֶּדֶךְ ט) : (כּו) מָה
בְּצִיעַ. מָה מִמְּוֹן כְּתַלְגּוֹמוֹ : וְכָסִינוֹ אֶת דָּמָא.
וְכָטְלִיס הָתְ מִתְפָּטוֹ : (כּו) וַיַּשְׁבַּעַו. וְקָרְיָלוֹ
מְנִיחָ וְכָל שְׂמִינָה טְפִיחָ קְבָלָת דְּבָרִים כְּגַ�
זָה וְכְגַ� ט) וַיַּשְׁמַע יְעָקָב הָל חֲבִיו נָח) גַּעַפָּה וְגַעַמָּה מִתּוֹלְגָס נְקַבָּל וְכָל שְׂמִיחָ שְׂמִינָת
סְלָאוֹן כְּגַ� ט) וַיַּטְמַעַו הָתְ קָוָל פֵּי, הַלְּכִיס
יְסַלְּחָן טב) שְׂמַעְתִּי הָתְ תְּלוּנוֹת כָּלָן מִתּוֹלְגָס
(כָּח) וַיַּעֲבֹרוּ אֲנָשִׁים מְדִינִים. זֹו כִּיּוֹ טִילָּה
וַיַּמְשְׁבוֹ. כַּנִּי יְעָקָב הָתְ יוֹסָף מִן הַכּוֹר וְ
וְמְדִינִים מִכּוֹן חֹוטָו לְמְלָרִים ט) : (כָּט) וַיַּשְׁבַּב

(ס) בלוּט וכוחenkroh סינד גלוּט :
 (טו) וכן פי' הרגבג ורעדס : (טכ) שבוי סס ג'כ
 מס הועלת והפץ כוכ, זיוית סס "מה ממון היה נדלוי":
 (טג) אה צלינו כתוב מלט כמו מכ"ז פירוטו כמו
 צלינו : (טכ) עין (למעלה טג) מ"פוקי' לנדר אלף מה
 פוקי' הר, זיל נסס י"א וכדיורי סס : (טכ) ר"ל זיוין
 ייעכו, נמקום לחר, וככ"י ר"ד "כחcer טכרכו
 הלה היינעליס היט" וכו', ולפי עוסה נ"י יתרון צנמלה
 "הלה" נ"ה למלה נגד פירוט, נ"ז היינ צידקה חקירת:
 (טט) ומקרא התגר-ן, נ"ז סאה כוכב לה כחלקות

מִפְגָּשׁוֹ נֶגֶלְךָ וְכֵן פַּיְךָ רְבָנָךָ זֶלֶם כְּפָרְטָמוֹ וְכֵתֶב כְּלָלָךָ וְ

אונקלוס

ל וְתַבְּרוּת אֲחֹתֵי וְאָמֶר
עַלְיָמָא לִירֹתֵי נָאָנָא
לְאָנָא אָתֵי: יְאָגָסִיבָה
יְתַבְּרוּת אֲחֹתֵי דִּיוֹסָפָן וְגַבְּיָסָפָן
צָפִיר בְּרַעַי וְטַבְּלוּ יְתַבְּרוּת
בְּתַבְּרוּת אֲבָדָם: יְבָנָה וְשָׁלָה
יְתַבְּרוּת אֲבָדָם דְּפָסִי וְאִיתָי
לְוַת אֲבוֹהָן וְאָמָרָה דָּא
אֲשָׁבָתָה אֲשָׁתָמָדָע
כְּעַן הַכְּתוּנָא דְבָרַךְ הִיא
אָמָר לְאָ: יְיָ וְאֲשָׁתָמָדָע
וְאָמָר כְּתַבְּרוּת אֲבָרִיחָתָא
בְּיִשְׂתָּחָא אֲכָלָהָה מְקֻטָּל

רישוי

לְלָקָן וְלַמְתָסָה הַת הַבְּיָוָן סִיר) דָּה טְפָוק סִיק
בְּסָקוֹן וְבְכָעָנוּתָו עַל סְכָלְבָל יְלוּעָי הַבְּיָוָן סִיה):
(ל) אָנָה אָנָי בָא. הָנָה הַכְּרָתָה מְלָעָרוֹ סָל
חַכָּה: (לָה) שְׁעִיר עַזִּים. לְמוֹ דְוָמָה לְסָל
חַדָּס סִי): הַכְּתָנָת. זֶה קָמָה וְכָטָמֵיל לְדוֹקָה
לְתִיכָּה חַחָלָת כְּגָן. כְּחַנְתָּי יוֹסָף כְּתָנָת פְּסִיס
כְּתָנָת בְּרַךְ כְּנָזָב כְּתָנָת: (לָג) וְאָמָר בְּתָנָת
בְּנָי חַיָּה רְעוֹה אֲבָלָתָה טְרָף טְרָף

יהל אור

תְּמִיד הַוְּלָךְ וְצָבָ: (סָז) בְּשָׁוֹפָ' (מְכָד) וְכָן חַיּוֹכְעַט
סָס "הַרְיָי עַרְצָיו לְיוֹנוֹן" וְעַיְן רְדָךְ מֵה סְכָעֵר סָס
עַזְוּ וְעַיְן (לְמַעַלָּה פְּבוֹק כָּה הַמְּרָה מוֹ): (סָה) פִּי
כָּמוֹ, לְיָוָ: (סָט) בְּמוֹ וְסִיחָה נָס כִּיה (לְמַעַלָּה כָּה)
וַיְתַהַן הַוְּתִי כְּמַסְמָר, הַוְּתִי וְהַתְּגָוָה" (לְמַתָּה מְה יְזָהָד)
וְכָלָומָה לְחוֹק סְעָנָן: (ע) עַבְרָמָן פְּקָד:
(עַמ) וּרְאוֹי לְהִוָּת טְרָף גְּזָוֵר כְּמוֹ, וּמְרָק, וְבְּטָפָן
וְגַשְׁתָּה: "לְמַהְלָס גַּעֲבָר הַרְיָי" סְפָלְהִינָּה:
מְקַנְלָת דְּנָה: (עַנ) בְּנָה (כְּיָר פ', פָל) וְיָנָךְ הַוְּתוֹ
הַכְּיוֹן וְיָלָהָק, וְלַעֲתָה ר' לְוַי וּר', סִימָן סָס סְהָלָנוּ כְּה
צָוָה, וְכָיוֹן צָוָה מְהָלָלָה סִיחָה הַוְּלָךְ וְרוֹחָן וְסָךְ וְהַוְּלָךְ
וְזָוָה, וְכָן פִּי רְסָצִי וְלָל, צִילָהָק, סִיחָה כּוֹכָה מְפִנִּי
לְרָתָה סָל יְתַקְבָּה הַכְּלָל נָה הַיְהָ מְתַהְכָּל סִיחָה יוֹלָעָה סָכוֹה
זָל גָּס, וְכָתָב כִּי סְמָדִינִים חִינָּס יְסָמְמָלִים, וְסָלְבָגָן. פִּי וְיָנָךְ
הַוְּתוֹ הַכְּיוֹן, כָּי דָמָה עַיְן יְכָל הָוָה, וְסָלְבָגָן. פִּי וְיָנָךְ
רְסָצִי כָּנָן לְפִי שָׁלִין לְפָרָס עַל יְעָקָב, שָׁאָלָכָה נָה כִּיה
לְוַיְתָהָבָה הַלָּה הַוְּתוֹ כָּלָה הַבְּיָוָן לְפָטִיטָה לְקָלָי לְיְעָקָב סְקוֹדָס עַכְלָל וְלָה נְמָהָבָה כְּהָרָגָנָע סְלָפְנָיו: (עַנ) כִּי
סְנָות יְמָהָבָה קִי עַמְּעָה סָנה, וְכִתְבָּה "וַיְמָהָבָה כָּנָה בְּלָתָה חָותָס" (לְמַעַלָּה כָּה, כָּו) וְכָנָר כְּוֹנִיר כִּי
יְעָקָב הַיְהָ כָּנָן לְיָהָבָה כְּסָהוּלִיד הַת יוֹסָף, וְהַגָּה סִי וְיָמָהָבָה
יְמָהָבָה

סְקוּרִי רְשָׁאִי: סָד) כִּי פִּי פָל טָו. סָה) כִּי פָס פָס, לְרִיכָּפָס כִּיה (קִי עַמְּעָה) מְלָדָס אַבָּלָי הַיְהָ פָס מְלָדָס מְבָלָי כִּי פָס.
ג', יוֹכְעַט, וְמוֹתָגָנָטָס כִּי עַמְּעָה קִי עַמְּעָה מְיָי. כָּסָס פְּמָדָלָס יְלָקָט קִמְּטָס.

בראשית לו וְיִשְׁבָּה

אַתְּ-בְּנָהִין: לְוַיְשַׁב אַל-אֲחִינוֹ וַיֹּאמֶר
הַיְלָד אַינְגָּו וְאָנִי אָנְגָּה אֲנִיבָּא:
לֹא וַיִּקְחָה אַתְּ-בְּתָנָת זִסְפָּה וַיִּשְׁחַטֵּן
שְׁעִיר עַזִּים וַיַּטְבֵּלֵן אַתְּ-הַכְּתָנָת
בְּהָם: לְבָנָה וַיִּשְׁלַחְתָּו אַתְּ-הַכְּתָנָת
וַיָּבִיאוּ אַל-אֲבִיהָם וַיֹּאמֶר זֹאת
מִצְאָנוּ הַכְּרִינָה הַכְּתָנָת בְּגַעַת הַזָּהָא
אָמָלָא: לְגַנְבֵּרָה וַיֹּאמֶר כְּתָנָת
בְּנָי חַיָּה רְעוֹה אֲבָלָתָה טְרָף טְרָף

אבן עוזרא

הָם (ט) (כָּנָן): לְוַיִּנְהָא אָנָי בָא, הַוּבִיר אָנָי
בְּסָעַטִים וְהָאָחָד רְבָ (סָס) רְקָדְרָק הַלְשׁוֹן בָּקָ (סָס):
לְגַנְבָּרָף טְרָף, פּוּעָל שָׁלָא נָכָר שֵׁם פּוּעָל (סָס)
וּבָא כָּן בְּעַבְורָה הַרְיִישׁ שָׁלָא יְדָנָשׁ, וּבָנָי "וּסְטוּרָק
וְשְׁוּטָק" וַיִּקְרָא וּבָא (עַמְּ): לְהַזְּבָדָק (עַמְּ) (כָּד) וּבְאַתָּה
קְרָדוּמָנוּ דְרָשָׂוָה עַל יְצָהָק (עַמְּ) (כָּד) וּבְאַתָּה
כִּי לֹא מַת יְצָהָק עַד שְׁהִי יוֹסָף בָּן כִּיטָּשָׁה (עַמְּ)
וַיָּאָה בַּיְהָגָה נְסָתָלָה פְּשָׁנִיהם בְּעַבְורָה
בְּנָי. לְיָה זוּ: הַוְהָ רְעוֹה אֲבָלָתָה. נְלָנָה כָּוָרָה

קרני אור

כָּכָבָה לְגַעַת. וְכָן חַרְגָּס יְכָטָעַט, "חַגְּגָת, מְעָזָן יְסִי לְגַעַת"
וְגַעַת, נְגַעַת פִּי, גַּלְעַת הַגְּנָתָה גַּנְעָת. וְכָן פִּי כְּלָדִיק, עַנְיָן חַמְדָה וְשָׁוָעָק,
וְכָן כָּתָב לְוַיְהָפִיק גַּלְעַת סָלָה מְצָוֹן זָל אַיסְטוֹר וְדוּבוֹי צְנָפָע
הַלְיָה נָוָה, וְהַמְּבָרָק, "כָּנָה הַלְרָתָה כָּל תְּוָלָס גַּלְעַת הַגְּנָתָה
הַוְּתָה כָּלָפָע יְקָמָה", וְעַיְן (בָּמָות יְתָהָבָה) כָּפָי, כָּחָן, זָל וְכָנִילָוִי
בָּס פָּעָן, "בָּגְוָיָן גַּלְעַת":
כִּי כָּי קְטוּדָה הָס, וְקְטוּדָה רִיְהָס, כִּי מְעַטָּלָס, כִּי
כְּתָולָה כָּתָב, וְלָסָס קְטוּדָה זָל הַגְּנָתָה כָּלָס, כִּי
קְטוּדָה הַסְּכִינָה הַסְּכִינָה לְהַתָּה, זָל, וְעַיְן רַמְּגָן, "בָּגְגָי עַל הַתָּה
זָל גָּס, וְכָתָב כִּי סְמָדִינִים חִינָּס יְסָמְמָלִים, וְסָלְבָגָן טָפָן
עַלְיוֹ כָּה עַיְיָץ: [כָּד] עַיְן יְכָל הָוָה, וְסָלְבָגָן. פִּי וְיָנָךְ
הַוְּתוֹ הַכְּיוֹן, כָּי דָמָה עַיְן זָוָהוּ מְכָנוֹ וְגַנוֹתָה עַמְּוֹד כִּי כָּלָס הַזָּהָא

לְוַיְתָהָבָה הַלָּה הַוְּתוֹ כָּלָה הַבְּיָוָן לְפָטִיטָה לְקָלָי לְיְעָקָב סְקוֹדָס עַכְלָל וְלָה נְמָהָבָה כְּהָרָגָנָע סְלָפְנָיו: (עַנ) כִּי
סְנָות יְמָהָבָה קִי עַמְּעָה סָנה, וְכִתְבָּה "וַיְמָהָבָה כָּנָה בְּלָתָה חָותָס" (לְמַעַלָּה כָּה, כָּו) וְכָנָר כְּוֹנִיר כִּי
יְעָקָב הַיְהָ כָּנָן לְיָהָבָה כְּסָהוּלִיד הַת יוֹסָף, וְהַגָּה סִי וְיָמָהָבָה
יְמָהָבָה יְמָהָבָה

בראשית לו וישב רה 415

**יָסַף: לְדִיןְקָרְעֵיכְךָ שֶׁמֶלֶתְּתָיו וַיִּשְׁם
שָׁקָק בְּמַתְנָיו וַיַּתְאֵל עַל־בָּנוֹ יָמִים
רַבִּים: לְה וַיַּקְמֹן־כָּל־בָּנָיו וְכָל־בָּנָתָיו
לְנַחֲמוֹ וַיִּמְאַז לְהַתְנִיחַם וַיֹּאמֶר כִּי
אָרֶד אַל־בָּנֵי אָבֵל שְׁאֵלָה וַיַּבְךְ**

אבן עוזרא

אבָלָם (טו) וְעוֹדָתָם דָבָר אַלְיָשָׁע (טט): וּבְלִ
בְּנוֹתָיו . בָתוּ וּבְתָבָנוּ (טט) (בְדוּ), וַיְתַלֵת שָׂאָלָה .
בָּצְאוּ סְפָה , וְהַתִּיעַם הַקְבָּרָה (טט). וַיְפַה שְׁעָה הַמִּתְרָנוֹם
לְגֹועִים (טט) שְׁתְרָנוֹם שָׂאָלָה נִיהָנָם (טט) וּכְנוּ .
שְׁכוּן חַי לְמַר צִילָן שָׂאָל תּוֹדָךְ (יִשְׁעָיִן לְחַי) (טט) ;
רוֹלָה נִגְלוֹת לֹו (טט) : (לט) יִטְים רַבִּים . כ"ב

בְּנָה מִצְפֵּלָה מִמְנוּ עַד שִׁילְד יַעֲקֹב לְמַלְרִיס טַנְחָא' יְסָף בָּן סְכֻט עַבְלָה זָנָה וּנוּ' וְכָנָה
סְלָטִיס זָנָה פִּיה בְּנָמְלָוּ לְפָנֵי פְּרָעָה וּסְכֻט שְׁקוּט וּסְנָמִיס כְּרָעָב כְּסָבָח יַעֲקֹב
לְמַלְלִים הַרְיָה כ"ב זָנָה כְּנָגֵל כ"ב זָנָה שָׁלָה קִיִּים יַעֲקֹב כְּבוֹד חַב וְחַס ע') כ' זָנָה שְׁסִיס
כְּבִית לְכָן וּכ' זָנָה בְּדָרָךְ כְּזָנוּ מִכְּיָת לְכָן זָנָה וּמְלִי כְּסָכָות וּפְצָחָה חַדְצִיס כְּבִית חַל .
וְחַכְוּ שְׁחָמָל לְלִבְנָן (עא) וְז' עַי נְעָלָה זָנָה זְנוּפָי לְלִקְוֹת כְּנָדָן :
(לה) וְכָל בְּנָתוֹ . לְצִי יְהוָה הַוְמָלָה הַמִּוּתָה מִלְהָוָת נָלְדוּ עַס כָּל שְׁכֻט וּשְׁכֻט וּנְשָׁלָוס עב)
לְצִי נְחָמִים הַוְמָלָה כִּי חַלְמָה מְחַמָּה וְכָל זָנוֹתָיו כָּלָתוֹ שָׁמַן חַלְמָוֹל
לְחַמְתָנוּ זָנוּ וְלְכָלָתוּ בָתוֹע'): וַיַּמְאַן לְהַתְנִיחַם . הַיּוֹם הַלְּסָמֶל תְּכָחָמָין עַל הַחַי וּסְבָוָה
בָּמְתָעָר קְעָל הַמַּת נְגָזָה גְּזִילָה סִיטָמָה מִן הַלְּבָב וְעַל הַחַי עה): אָרֶד אַל בָּנֵי .
כָּמוּ עַל זָנִי וְהַרְבָּה הַלְּסָמֶל צָבָן בָּל' עַל עז) הַלְּקָמָח הַרְבָּה
הַחַלְמִיס וְהַלְּמוֹת חַמִּים וְחַקָּה : אָבֵל שָׁאָלָה . כְּפָזָנוּ לְפָזָן קְכָל כָּוֹחַ חַקְבָּל וְלָלָן

קרני אור

בְּזִינִיס חַוּטָן , וְכָנָה כְּחַבְבָּעָן בְּכִלְיָה בְּלָעָיָן נִמְמָה פִי לֹו רְגִינָס
מִנְמָהִים , חַבָּל לָמָן (עט) סְגָכָה בְּהַנְּגָנוּ לְבָבָו כְּכָה חַוּטָן , כ'
חַחְיוֹ וְנִכְיָהָס (טט ס') טְוָוִוָּסָגָגָה זָהָוּ זְיַקָּן חַוּטָן אַחֲיוֹ :
[כה] וּבְכָבָר (טט פט) "הַיּוֹן הַלְּסָמֶל תְּמַנְעָה אַלְגָהָה לְהַתָּנוּ זָנוּ
וְלְכָלָתוּ בָתוֹע" וְדַעֲתָה כִּי חַמְלָה בְּנוֹתָיו לְכָלָלוּ גָּס כְּלָתוֹן בְּנְקָרְלָה
בְּיַחַד כְּרָבָתָה , וְכָלָתוּ זָנוֹתָיו , וְכָנָה חַאָלָה נַעֲזָה לְכָלָחוֹת "זָנוֹתָה"
(יּוֹת הַיּוֹת) כִּי לְזָעָת הַיּוֹת חַכָּה , וְכָנָה חַאָלָה (בָּאָז) כִּי מִןְהָבָת סְרָתָה
כָּתָנוּ כִּי כְּמִתָּה כָּתָחָת כָּנוּ כְּחַלְבָר פְּנִילָה סְסָמְמָן זָעָן
וּסְרָה כָּתָה אַבָּר : (עט) וּבְנָה הַיּוֹכָ"ע , וּבְנָה פִי כְּרָלְבָ"ק
וְהַרְלָבָ"ג , סְוָה כְּהַכְוָלוֹת לֹו יִסְוָר מִמְנָי עַל שְׁלָמוֹת
וְהַרְקָיָה כְּקָרְבָּה פָּכוֹת נִקְרָתָה שְׁהָוָן : (עט) הַוָּא הִוְיָת אַהֲל
וְסְמוֹ "יְרוּמָנִיס" סְתִרְנָס כָּל הַמִּקְרָה בְּלָעָז , כִּי
הַמִּתְהָרָגָס לְרִין לְהַרְנָס לְפִי הַפְּצָע פְּגָגָן : (עט) וְלַפְּגָגָן
פִּירָוָן זָהָוּ דְעָתוֹ בָּל יַעֲקָב סָלָמָר כִּי הַרְלָה הַלְּבָב זָנוּ
שָׁוֹלָה : (פ) וּסְיוּם הַפְּפָקָד סָס לָג וְשָׁגָרְוּ יוֹרְדִי

גָּמָט , רַק דִּינָה וְבִרְתָה זָנוֹמָו נְדָלָה סְסָוּ פְּזָוִוָּת (וְעַיְן לְאַטָּה
הַלְּבָב אַל כִּי (הַלְּבָב לְבָבָה , הַמְּאַר הַלְּיָי מִתְּעַס מִתְּעַת ט) מְסָטָה כִּי
מִזְן , בָּמְה לֹו וְכִימָי כָּנָה זָנוֹמָו (נְמָלָה הַנְּגָה לֹו (לט) הַמְּרָבָב לְפִנֵּי
פְּקָדָה).

אַקְרָוי רְשִׁי : (טט) כ"ב ס. ס. (טט) חַמְתָוָה הַחַוָּת כְּפָתָה סְפָרָה
ע) כ"ל פ' פ' פְדָר כ , וְטִין מְגִילָה יְהָה ע. (עט) לְטִיל (הַמְּלָה עב) חַמְתָוָה כְּחַוָּת , כ"ל פ' פ'
ב"ט , פְדָרָה פ' לְט . יְלִקְוֹן קָמָה . (עט) חַמְתָוָה כ ס. ס. כ"ב זָנוֹתָה כְּחַוָּת , חַמְתָוָה
בְּזִבְבָּה חַוָּת ח. (עט) חַמְתָוָה כ ס. ס. כ"ב זָנוֹתָה כְּפָתָה פְּטָה . עט) כ"ב כָּה הַ
בְּזִבְבָּה חַוָּת ח. (עט) חַמְתָוָה כ ס. ס. כ"ב זָנוֹתָה כְּפָתָה פְּטָה . עט) כ"ב כָּה דָבָר .

אונקלוס

קְטִיל יְסָף : לְ וּבְזָעָן יַעֲקֹב לְבִנְשׁוֹחָה נְאָסָר שְׁקָא בְּחַרְצָה (אַתְאָבָל
עַל בָּרָה יְזָמֵן פְּגִיאָה : לְהַקְמָה בָּל בְּנָוָה יְכָל בְּנָתָה ?
בְּנָתָה ? נְחַמְוֹתָה ? נְסָרִיב ? לְקָבְלָא תְּנַחּוּמָן ? נְאָמָר כִּי
אָרֶי אַחֲתָה ? נְוָת (על)

רש"י

פּוֹנִיפְרָל (טט) וְלָמָה לֹו גָּלָה לֹו סְקָכָה לְפִי
שְׁחַמְרִים וְקָלָנוּ מַת כָּל מַי סִינְגָה וּקְמָפָו
לְקָכָבָה טְמָה סְחָבָה חַבָּל יְמָקָה כִּיָּה יְדָע
שְׁכָוּן חַי לְמַר צִילָן חַגָּלָה וְחַס ע) כ' זָנָה שְׁסִיס
רוֹלָה נִגְלוֹת לֹו (טט) :

יהל אור

יְהָה הַהָר סְנוּלָה יְסָף : (עט) וְכָנָה כְּחַבְבָ"ג
וְהַפְּסָר טְיַהָה גַּכְה כְּחַה הַוָּתוֹ , וְכָנָה גְּעַלְמָס מַיְלָה
וְנִיעַקָּב וְכָנָה גְּעַנְיָן וְהַפְּגָגָה שְׁכָבָה יְסָף מַת , וְלֹו
לְהַסְגָּה , כִּי הַהְלָל הַוָּה סְנָה לְהַפְּסָק הַגְּנוּהָה :
(עט) בְּמִ"ב (ג טו) עַל הַפְּסָק שְׁעַתָּה כְּמוֹ לִי מַנְנָן ,
וְסִוָּה כְּגָנָן הַמְּנָנָן וְהַרְיָה עַל יְדָיו יְדָיו : (עט) פִי דִיְיָה
וְכָרְהָה כָּת אַבָּר : (עט) וּבְנָה הַיּוֹכָ"ע , וּבְנָה פִי כְּרָלְבָ"ק
וְהַרְלָבָ"ג , סְוָה כְּהַכְוָלוֹת לֹו יִסְוָר מִמְנָי עַל שְׁלָמוֹת
וְהַרְקָיָה כְּקָרְבָּה פָּכוֹת נִקְרָתָה שְׁהָוָן : (עט) הַוָּא הִוְיָת אַהֲל
וְסְמוֹ "יְרוּמָנִיס" סְתִרְנָס כָּל הַמִּקְרָה בְּלָעָז , כִּי
הַמִּתְהָרָגָס לְרִין לְהַרְנָס לְפִי הַפְּצָע פְּגָגָן : (עט) וְלַפְּגָגָן
פִּירָוָן זָהָוּ דְעָתוֹ בָּל יַעֲקָב סָלָמָר כִּי הַרְלָה הַלְּבָב זָנוּ
שָׁוֹלָה : (פ) וּסְיוּם הַפְּפָקָד סָס לָג וְשָׁגָרְוּ יוֹרְדִי

אנגללוֹס

בְּרִי כֶּד אֲבִילָא לְשָׁאוֹל
גַּבְּרָא יְרֵה אֲבוֹתָיו :
לְזִמְדִינָא זַפְינָא יְתֵה
לְסִכְרִים לְפּוֹטִיפְרָד רְבָא
לְפָרָעָה רְבָבָא קְטוּלָא :
אֲנוֹתָה בְּעֵדָנָא הַחִיא
וְגַחְתִּיהְיָה מְלֻוָת אַתְזָהִי
וְסְטָא עַד גַּבְּרָא עַד פְּמָה .

רשי

המנחים כל ימי. ומדלצטו גוּנָס עח) סימן
זה כיון מפוקד בימי מפני הגנוליה חס לא
ימות חמל מבני כמי מוגנתה חמי שמיינ
רואה גוּנָס : ויבך אתו אביו . ילאק כי
כוֹךְ מפוני לרטו טל יעקב עט) חכל לא כי
מתהכלה טהיר יודע טהיר מי : (לו) הטבחים .
קוחני בקמות קמלך : (ה) ויהי פעת ההוא .
למה נסמכ פרכס זו לכלהן וכפמיך צפלטה
טל יוסף ללמד קולידוכו חמיו מגדולתו
כקלחו כללת חייט חמלו חתך חמלת
הורד בצדיטה", להפריש בין טעה יוסף בדבר

יהל אור

בור חל מיתך", וכנה טהול כמו בור, כי המלות
סוכנות והטעס החל : (ס"ה) בראש הפסוק זה, וכן
כתב הילכ"ג, ולפי התקצר יעצה בנטן החרץ קrho
טהול, וכן "וחיינה טהול הנך" לחיתו במקום טהול פל :
(פנ) וסוף הפס' "והיו כמות לאבדון" ופי' סס גדרין
כי טהול הו מטה כהלו, וכי מרכז החרץ, וכן
קרו למקומות הראה אבדון : (פנ) כי זהה המקום בו
שנין הרגן : (פ"ד) ובם' (אמוֹלָל ה' ח' יג) "וננותיכס"
יקח לרקחות ולטנהות ולଘופות", הו עניין ניטול :
(ס"ה) שתרגם "רב קעולה", והוא המונח על
ברינות בני אדם) ועל מהסדר, וכן היה בית הספר
תקת ידו :

(ה) וכן כתוב הילכ"ג "סוזחת המרצה נ"ג כייתן חמל
מכירת יוסף, וול טלי למוצר טיקלס. זה
העניין כולם לאחר מכירת יוסף, כמו שקבעה ה"מ' חנן
טורה, אבל היו קלת לנרי למפור דעת מכירת יוסף.
וחיל יקטר בעיניך היה יקרה נפרד מהחיו
קדס מכירת יוסף, והנה כו"ה היה עם חמי' במכירתו,
כי האות היה הולך ואב, והנה היה לו לנדו גון
מןכל גון חני'ו, אלה לאמן הטלי היה מצלל כס :
(ג) עיין מא"ר (ג הל' פ' וילנא תלילות אהן ומשה)
ולנרי (ז"ד ו') פ"ט, מס' נסעו הגדלה, מה צפוי
בחז"ל כס : (ג) ובמקח"מ הגני', ונכתבו אלה הפה

מ"י אגד"ק וכלייה ולע"פ וכתוקויה וכות' ז"ל יטינ ג"ג
ולשונן

וומת כ ויגב הוצאות י. ילקוט קידג, פט"ג. עט) ניל צס.

בראשית לו לח ווישב

אתו אביו: לו וְמִדְנִים מִכֶּן אַתָּה
אל-מצרים לְפֹטֵר סְרִיס פְּרֻעָה
שֶׁר הַטְּבָחִים: פְּרִיעִי לְחָא נִיהְיָה
בְּעַת הַזָּנוֹאֲנִירָד יְהוָה מִאֵת אַחֲרֵי
וַיַּעֲשֵׂה אֱלֹהִים עַד לְמִן וְשָׁמוֹ חִירָה:

אנו עוזר

ואציעה שאל הדך (תה' קלט ח) הפק „אם אסק
שפטים שם אתה“ (שם) (ט) „ערום שאל ננדז“
(איוב כו ו) (ט) ורבים אחרים: **לן** שר הטבחים.
תפסא זה הרטון על דרכן (ט) ועל בישול (ט)
ודברי המתרגנים ארמי נכוונים (ט) (כז) :
א ויהי בעת ההוא. אין זה העת כאשר נמבר
יוסף רק קודם המבר (ט) (א), וכמוו „טש
נסעו הנגדה“ (דברי יוד ז), „בעת ההיא הבדיל
די את שבט הלוין“ (שם שם ח), ושבט הלוין
נבחר בשנה השנייה, ונסע אל גדר בשנת
הארבעים, ובמקומו אפרשו (ט) ולטה הזביר
הכתוב זאת הפרשה בטוקם הזה (ט) והיה ראוי
לחיות אחר והתרנים מבראו אותו פרשת „וים

קרני אור

הקד"ה-תנ"ל הי' הגות כליה הגדלה, הגדלה לו הנק'ס כימן
זה יקי' בידין כליה ימותה הגדלה מנגנון נימיך, וע"כ הגדלה כי
הגדלה ונעו' וכן פהו כפס' ז' וכן כו' ככס' עלי התוליה, וכתח'
ז' ל' פ' לפ' פצועו, וכן פ' ר' ר' ז' ל' כפס'תו לדון הכל
פונו', וסדרם תדריך: [בז] וכן תלגס יוכ'ע וילוזאלמי' ר'כ
ספוקלטורי' וכו' כלזון כו'ם' סתמיינ' על קלינית כי
... הדרס וכן נסנתת קה טע'ז, וחדר קרנו חספקלטל',
וכן נספל' נסמלותן פ' ג' ה' הגדלה למספקלטואר קרני, וכן פ'
כלעכ'ג פ'ה ממנה נזונות לארכוג פלאנטיס, ולאניט' נס'ס
בעונת הגדלה פל' מלייס, והוא תמליה זרואה בס' מפלמו' יוכ'ע
נכיות ספיג, כי פ'ה ס'ה פל'יט ע'ז, וכן דעת שלמנ'ג' ס'ס'ס'ס'
לחות', ולעכ' ז' ל' פ' זוחטי נסמות סמלך, וסל'ק'ג' נס'ל'ס'
פל'ס' "ענתמ'" בכיר גולס תחת עין הגדלה זרואה כאכילה. קלותם
אוניחת נסימות וקלותם ואניהם נני הולס, ול'ז' נ' נג'ת נס'ל'ס'
בל'ס' "ענתמ'" מלך נס'ס מה זרואה לפניין זחת, ומה זרואה
לפנין ניסול, ודמה הותם לדון ספ'ל'ס' ש'ומל' לאכ'ל הנ'ל' נס'ל'
טכ'ג' ונת'ת נעגלי כ'ג' געל'ג', וככלענמ'ג' כחכ', כי סתונגע
מלטניות נחלקות ס'ס'ש'ג'נטיס' א'זומ'רים' לר'ס' פ'אל'ג' פ'י'
ג'ג' מטענים על קלינית נני הדרס מתחני מיתה:
[א] וכן כו' כפס' ז' (כליה' נ'ת' ב') ז'ז' המפש'ס' פ'ה קודס
האכ'ילס, וכן בתוספות פל' כתוליה זוניה מל' האנרכ'ס
ג'פ'ז'ל' כי פ'ה' וילד' ב'ס' קודס' כמיכ'ילס, ודעת ר'ז'ל' (חנחו'מ'ג'
ה' ונד' ה'ות ט', תב' ה'ות כ'ב', הנ'חומו'ג' ב' ויב' ה'ות ח'
ב' ז' פ' פ'ס', סמ'ל' פ'ז'ב' ילקוט' נ'ל'ג' למ' קמד' מדריך' ה'גד'ס'
כליה' (נ'ת' ה') ז'ז'ה כתוליה זונין' ב'ג'מ'ל' יוס'ק' (מ'ג'יז'ים' וכן כו'
ג'ס'ד'ל' פ'ולס' פ'ב' יוכ'ע פ'יל'ס' מ'יפ'ק' ה'ני'ז' ז'ל' ז'מ'ז'ו' כ'ב'
ב'ג'פ'ה', נ'ת'ר' ה'לו' ה'ג'נ'יס' נ'ב'ג' י'ג'ול'ס' ה'ת' נ'ת' ז'ופ', ז'נ'ג'מ'ל'

פסקורי רשי : עח) פין הנומרי ה יונס גות
הנומרי נברון גות

**וַיָּרֶא שֵׁם יְהוָה בְּתִאֵשׁ פָּנָעַנִי
שְׁמוֹ שְׁ�עַ וַיַּקְהַלֵּת וַיַּבָּא אֲלֵיהָ
וַתָּתַר וַתַּלְדֵּבָן וַיַּקְרַא אֶת-שְׁמוֹ
עֵד וַתָּתַר עֹז וַתַּלְדֵּבָן וַיַּמְכַרֵּא**

אָבִן עֹזֶר

אשת אדוניו, לטעמה אחיו (ז), וזה צרכתי לפ'!
זהה, בעבור שאין מיום שנטבר יוסף עד יום
רדת אבותינו בצריכים רק כיב שני (ח) והנה
נולד אונן שהוא שני לבני יהודה, ונDEL עד
וועוד יירבו היטים (ט), נס הרותה תפר והגולידה
, ואל יקשה עלייך דבר בצלאל (ט) כי בגעתי אל
גרים סוחר (י) (ג) כתו "בגען בידן טאונ טרפה"
(וכרייה יד כא) (יז) ויתבן להיות כבשטו (ט) (דר)
ך דרש, כי הבא טפאת צפון של עולם לדרכו

קרני אור

וְשָׁמָה תִּרְחָה : ב נתן
פֶּתַן יְהֻדָּה בֶת גָּבֵר
מִגְּרָא וְשָׁמָה שְׂעִיר וְנִסְבָּה
וְעַל לֹתָה : ג רְעִידִיאת
וְלִידִת בָּגָר וְקָרָא יְתָ
שָׁמָה עֲרָה : ד רְעִידִיאת עֹוד
רִישֵׁי

למלכו היו המלת להזכיר כיינו קומעיס לך א) : וית . מלת לחיו : עד איש ערלמי . כתתך עמו : (ב) בגעני . מגילו ב) : שהיה לו זרע (א) וזה לא יצא פחות טיב שנה (ב) פרץ (ג) והוא בא אל מצרים ויש לו שני בניים (ד) מקומו אפרשו (ה) (ב) : ב איש בגעני . יש א (הושע יב ח) , ועם תוספות יוד „ולא יהיה בגעני עוז וחוץ אמרו כי ירד יהוד שירד מנדוולתו (ט) וזה

יהל אור

כהן : (ל) ונמסכו שתי הפרזיות להודיענו כמה הפליטים נין יוסף וגין היו יהוד , לי יוסף כהן יזרו בלהט לדוניו , ויהודה כלך היה יזרו בתמר ועין (סמות יט ה) לפ"י ה' זיל סכתב . ויט פרטה להרת דומה לוחת" ובעיהורי טס : (ה) ובן הו (סדר עולס פ"ב) בסנת פלטייםanga יאה מכית האסורים , שנחמר ויופק בן פלטייםanga בעמדו וגנו' בו כפרק מת יחק , ובגע טני הצעע וטני טני רעב , נמוך יופק כסירלו הנותינו לאריס כי בן ליטanga , נמוך ספריש יוסף מהכיו פלא סימטו כ"בanga (כי בן י"זanga פנה כהה כהנמר : (ו) פ"י עד טיקיה רהוי לckeris זרע כהה (למטה פ' ה) ובקס אווע לאחיך" : (ו) כי כהה זאה זאה יהוד ליהונ לינס האט האיזו , טרט טרט למחות י"בanga , וויריך להוציא פנה טהה ער נחול ממנה : (ח) והיא לה נתנה לאלה האכ עכל פודanga הוו טנטיס : (ט) ויזה" נין הכל טוanga פודanga הא : (ו) כי בסמת יליות למלרים כהר גולדו הדרון וחמולן ברי פרץ בן יקו" ; סקוליד מוחמר , וכחצ'ר הוליד פרץ חדרון וחמולן עכל עוד י"גanga , להוליד בן הדרון ליב"ג וטאוי ליג , וו"כ עכל מעת לחת יכוודת האט בט סוט כ"טanga , וכל העמצע מעת כהנמר יופק מד רדת האותינו למלרים קו" כ"בanga טנטיס : (ו"ה) ר"ל מה סדרתו רוזן (מנכ' טט ב) סקוליד כלכ להוליד בן טמונהanga , והכיוו רהי מדררי כלכ ,

ההmul „בָּן הַרְבָּעִים טָנָה חֲנֵci נְצָלָת מֵזָה עַכְלָה לְיָד לְהַלְּזָן“ (ילושע יד, ז) וְכֵלָלָה כִּי כֵן יָגֵן טָנָה כִּי מִסְכָּן דְּכַתִּיב כִּי חַיָּס, וְהַמְרוֹן טָנָה רְהַזּוֹנָה כִּמִּסְכָּן, טָנָה שְׁלָמָה מְרַגְּלִים, כִּי כֵלָלָן כִּסְלוֹם בְּמַרְגְּלִים כֵן יָד טָנָה, וְקַח יָד טָנְשָׂהוּ מִן מִסְכָּן כְּלָרְוֹן כִּי טָנָה, וְקַח כִּסְלוֹם טְעוֹרִים מְנַצְּחָל וְחַנוּרִי וְמוֹר כְּלָרְוֹן כִּי, כִּי סְמוֹנָה טָנָה נְכָלָה חַחֶל וְהַחֶל מְלָס כְּתָהוּלִים: (יב) בְּשִׁמְוֹת (לְאָה בָּ) כַּתְבָּהָה זַיְלָ, כִּי כָּלֵב כֵן יִפְוָנָה תְּיִנְנוּ כָּלֵב כֵן חַלְרוֹן, וּרְאֵל כֵלָל לְהָיָה מְגַנֵּי כָּלֵב כֵן יִפְוָנָה כִּי מְגַנֵּי כָּלֵב כֵן חַלְרוֹן, זְסָנִים לְיָיָ, כִּי דָעַתוֹ שְׁמַדְרָךְ שְׁטַבָּע חַיָּן הַלְּיָס מְולִיד כֵן סְמוֹנָה זְסָנִים, נְסָחָה וְהַמְרוֹן צְהָרָנה מִקּוֹמוֹת כִּי פְּחוֹת מִכֵּן תְּצַע חַיָּן נִיחַתּוּ נִיחַתּוּ: (יג) וּבֵן תְּחִילָה יוֹכְנָע: (יד) וְהַרְגָּם יוֹכְנָע וְלֹא יְהִי פָּוד תְּגָלָה: (טו) פִּי כְּגַעַנִּי מִמְּצָא מְגַנִּי כְּנַטְנָן: (טו) בֵּן כֹּוֹת נְגָן, (כְּנַטָּה יְגָן בָּ, תְּהַווּמָה תְּשַׁלְּוחָת

מקורות רשי: א) תנומתנו בה וינצ' גוט ט', תנומתנו כ' וינצ' גות מ', פס"ג, וכן כו' נמלטן הונץ. ב') כל פ' פס' ז' סכחיס ג', בה יוכן פ' ג' וווע'ג

אונקלס

וילידת בר וקברת ית
שמה אונן: ה ואוסף
עוד וילידת בר וקברת
ית שמה של יהונתן בכויב
בר ילידת יתרה: ונסיב
יהודיה אשתא לער
ביבריה ושמה תפמר:
יונתן ער בוכרא דיהודיה
ביש קדם יי' ראמיתת יי':
ה נאמר יהודה לאונן על
לנת אשת אחיך ויבם

רשות

(ג) יהיה בכזיב. בס מקוס ווחומר הני על
בסיס קפסקה מלדת נקלח כזיב לanon ג) כי
תאייה לי כמו חכוב י) הצל לך יכו מיטיו.
וחס לך כן מה זה לאודיענו. ובצל רחיימי
ומקרח צמו אלה וגוו' פסקת ה) : ז) רע
בעיני ה). כלעתו כל חונן משמית זרעו
כל מיטמו כל חונן ולמה היה על משמית

יהל אור

הוות כנ' סמ"ר פ' מ"ב, ילקוט רמו קמד) : (יו) ר"ל
נראה כיولد, כי עיקר הייסכ הול מקו השווה לאפונ
כשulos, ועיין מהו עיניים ח"ג פרק י"ח מה שבער
ע"ז : (יח) ובכ"ז רצ"ל "ומנסי למדות" זה מהו
יומר, (יט) הם היולדעים תכונות כסמים ווורות
העולם, וכמה יכינו זה : (כ) או שאותם האמורים הנזכרת
כיהוזט (טו מל), וכמיכח (ה يول) וכיום מערבי יהודא,
זה שמי אזכיר שנהלת בני חזר (אוף' ה לה) וזכר
בצ"ס פטעטל רשות (דמחי פ"ה מג, שכיעית פ"ו מג,
גיטין ז ב) ומספר הכלתוב חנוך נולדו : (כה) מי צלוקם
יבמותו שמי אהת לךו הול נקרלה מיכס, וזה נקרלה
ינס לה, וכיום יכמיה לו וכן אהת ריכס נקרלה לה
יכמיה על כס בעלה : (ככ) ובב"י רצ"ד "הרחא זה
פיינס : (כג) וברחב לרצ"ד "כוונתו כי ינס כס טס
פרטוי להחי בעל ההוצאה, וכו' נקרלה נלזון מזנה
ニיסה ונכן יקשה לדעתו לanon ווינס כי ככר כו' ינס
לה גס כלויות אהיו כהיים, ז"ז לכ"ה, כי פירוסו
ברחא לה שאלתך ינס לה מהו שמי אהיך חי, וזה
בעזות החיזב המועל עלייך לסקיס ורט להחיך, וכיינו
מתשלה, והנה לדעתו נגזר פעל ינס מן הסס ינס,
והנה אף שנראה גם רד"ק ז' כסדראים ז' ספסcis עם
הסכים עמו נזה מ"מ לה כן דעתינו עי"ס : (כל) ושם
פי' ה' ויל' לנדר המכחים, כי כס למרא כי
זיה עלייו נקיור פלו) חלמ' קרובים (פי' כי מלוות
(ודעתם שלמים כס אהיך המרפא, מהרי שאלת כהה
גיהפלה

סקורי ראי: ג) ימוי טו יט. ד) יטט' נט יט. ה) פין נט פט פט ד. "כזיג פסקת בס מקוס" פין כטט' וכטט' מצלז'ו בס, וכתלווי הכלד'ל, ובنتינען גנול נולפ' כטט' "ככזיג כפפקה דט' בס מקוס" ומפין כלמאנ'.

בראשית לך וישב

את-שםו אונן: ה נתקף עד ותלך
בז ותקרא את-שםו שלה והיה
בכיזיב בולדתך אהתו: יונקח יהודת
אשה לער בבורו ושםה תמר:
ויהי ער בכור יהודת רע בעני
יהודית מה יהודת: חוויאמר יהודת
לאונן בא אל-אשת אחיך ויבם

אנו עוזר

הוּא יוֹרֶד (ט) וְאַנְשֵׁי הַסְּחָקָר (ט), יִבְינוּ בַּיּוֹם
אַתָּה (ט): חַבְבוּבָה. שְׁשׁ טְקִים (ט): חַבְבוּבָה וַיָּבֹם
אוֹתָהּ. שְׁעַסּוּ אַחֲרָ שָׁאַתָּה יִבְתַּחַ (ט) דְּרָאָה
הַיְבּוּם (ט), וְזֹהֵוּ בָא אֶל אַשְׁתָּ אַחִיךְ (ט) (ח),
וּבְפִרְשָׂת בַּי יִשְׁכּוּ אֲחִים יְהֻדוֹ (דְּבָרִי כְּהַז) אַרְיךְ
טְעַט (ט) (ט) אִם דִ' יַאֲרִיךְ יִמְיַעַד הַנְּיעֵי שֵׁם (ט):

Digitized by srujanika@gmail.com

שׂתְּנַכְּסָמְכָנֹתִיםְנַכְּפָנֶןְ) שׂוֹבֵן מְכָנֹתִיםְנַכְּפָנֶןְ, וְכֵן כָּוֹן כְּנַמְּדָלֶל
בְּגַם בְּמַפְּלִי סְלָמָתָם גַּטְלָתָם מְכָנֹתִיםְנַכְּפָנֶןְ, וְכָלְפָתָה רְאֵן יְפֹזֶךְ
כְּנוֹנָה כְּפָלָרִיְתָה סְלָמָתָם (וְכָתָב הַגְּלָדִיל גַּרְחָה רְאֵן חֲטָפָה סְלָמָתָם)
בְּגַלְיָהִים וְסְלָמָתָם (וְכָתָב הַגְּלָדִיל גַּרְחָה רְאֵן חֲטָפָה סְלָמָתָם)
עַל נְתִינָה פִּי, בְּלָדְתָה רְאֵן יְפֹזֶךְ לְוָמֵל בְּבָשָׂר כְּבָשָׂר גַּעַשְׂנָה
בְּשָׁהָרָה בְּבָשָׂר תְּהֻמּוֹת מְלֻחָות, וְבָשָׂר מְלֻחָהִים גַּבְהָרָה בְּבָשָׂר תְּהֻמּוֹת
בְּשָׁהָרָה בְּבָשָׂר גַּעַשְׂנָה, כֵּן כֵּן מְזָאָרָה כְּהָמָתוֹ מְזָאָרָה, וְעַיִן
(רְאֵן לְמַטָּה דְּגַם) עַיִף, וְיַסְמָחוֹן לְמַטָּה כְּנַיּוֹן : [ה] וְכָתָב
בְּתַזְקָוָנִי, כֵּן לְזָוִן יַנְסָס וְיַכְמָס הַס מְתִינָהִים פְּאַבְּצָאָהִים גַּעַנְיָן
וְסְתָרִירָה כְּמוֹ "פְּגָרוֹת" (יְהוָה זְוִי), "תְּפָלָה" (לְכָרָה, כָּוֹד), "מְסֻעָּפָה
פְּלָרִיס" (יְבָפִי, לְגַד). , "בְּסְפִּיפּוֹתָיו קָנָט" (יְחִזְעִים לְגַד), כְּלָוָמָד
כְּסֶלֶר מְמָנָס פְּרִיכָּס לְסִוְוֹת לְגַד לְחַדְבָּה, וְכֵן כָּתָב רְאֵן בְּנִימָוקִי
כֵּן לְזָוִן יַנְסָס וְיַכְמָס יַסְלָס הַיְנָךְ קְפָטִילָה טָל לְגַד "תְּכוֹמָתִי
חַלְלָה" (חַיּוֹנָג לְגַד יְכִי) וְפִי"וּ וְיַכְסָה הַוְתָּהָה שָׁבָה בְּלָגָה חַדְבָּה שָׁוֹד
לְפָיָס : [ו] עַיִן יַכְלָה וְכֵן בְּוֹהָג נַפְפָסִי (כְּלָגָה, לְחִתָּה) "מִיכָּן
חַזְוָהָה לְגַוְמָרִים כֵּי יַפְנֵן לְחַיִּים יְחִדוֹ (דְּנָרִיס כָּה הַ) הַלְּ
סְקָלוֹנִים, סְפָלִי פָּלָי וְחַוְנוֹן הַחַיִּים מְהַבְּבִי", וְלִמְדָנוֹ יַיְכָס
מִסּוֹדָה, מֵהַ כְּלֹן כְּהָמִים מִמְּסָ, הַקְּפָר לְהַלְןָן כְּהָמִה מִמְּסָ,
כְּלֹזָן שְׁכָמָל כְּלָכְלִי חַכְמִיס : [ז] וְהַטּוֹרָה כָּסָה מִטְּמָה
סְבָלִיטִי כָּתָב כֵּי טָעַס בְּיַיְכָס, כֵּי כִּיבָּטָנָג קְוָדָס מִתְּמָ,
וְכְהָלִילָהוּ הַחַולָה, וְכֵן כִּיבָּג אַלְדִּיק, אֲרָחָה כֵּי סְלָכָל בְּלָיַנָּס
כִּיְשָׁמָע מִפְּטָמָט פְּקָלָמָנוֹיִס קְוָדָס בְּנַתְנָהָה תּוֹכָס, וְעַיִן דְּמַכְּזָן מִפְּ
בְּנַיְוחָר פְּזָז, וְכָתָב כֵּי כִּיְשָׁמָע גַּדְולָה מִסּוּלָות הַתּוֹרָה, וְכָתָב
בְּחַזְקוֹנִי, קְרָסָמְתָה כָּל סְקָרְזָונִין מִיְּכָנִין וְהַגְּזִילָה הַכְּיָוָן צָל

אתה ויהקם ירע לאחיך: ט וידע אונן כי לא לו יהיה הורע והיה אם־בָּא אל־אשֶׁת אחיך ושותת ארץך לבלתי נתזירע לאחיך: י וירע בעני יהוה אשר עשה זימת גס־אתו: יא ויאמר יהודת לתרמר פלתו שבי אלמנה ביתך אביך עד־יינדל שלחה בני־בְּיַא אמר פזימות גס־הוּא באחיוותך תמר

אבי עוזרא

ט כי לא לו יהיה הורע. לא יקרא בשמו (ט) כתעם „והיה הבכור אשר תלך“ (דברים כה י) (ט) (ח): ושותת ארץך. היה משחית ורע הקרי ושובך לחוץ בארץ (ט) (ט), ואתסה טבן הרים הטורחי (ט) שפי ושותת ארץך, שעשה לה שלא כדרך הגשים. (ט) בעבור שלא החר (ט), והגה שחת הארץ שלחה (ט) כי עליו היא יושבת הארץ וו, וזה פ"י שנען (ט), וחילתה חלילה להתגאל ורע הקדר בטנוֹת התנוֹת: נתן ורע. כמו השלם (ט):

קרני אור

ט, וכיון פלוי ינס „פלס“ על יסודה ליכס, וככמתה חולת מתלהה כלכה פלא ינס מלוּח מתיוּן סולב, והעפִיכ, אף הין למשיס נסנו לינס נכלמים קרכיסים לב, וטהר פנטה גנימר מה בעטת, כמו בעטת נווען לירות גס המל מ"ז: י, [ח] עיין ישן חוץ, וכן פ"י ר"ב ז"ל, סגן יקלוח על פס בתמתה, וביחל צל"ל דעת ר"ב ז"ל, סגן יקלוח על פס כס"י קוליות חוטו כלמותו בס בכיה נקלוח המת, אך סכוונה כסיס נחכח כללו פוך נטו כל מטה פ"י ג"ו צל על, העפ"י בעטת קייזן ליבן, וכחכ, וכלהנה יט לתהוּת על הכרמץן יאל בעטת טל ר"ב ולע לקדק, כי נקלוח בסמת לחול, וינקלוח על פס סמת לחול, וכלהר"ס תמה נס פוח על סרמץן ז"ל ולע לקדק בלבון ר"ב ז"ל, גמליות, על פס, ומארט"ל כטפק דכלי הכרמץן ולע פועל עלייסס מהוּמנס גס ימ"ר כתוב „לע סנקן יקלוח על בס המת“, ולע סגן, וסילען גע סנקן יקלוח בס כס המת, טל"ל, ופיין כטפק בס פועל פכנן בלבון ר"ב ז"ל, גמליות חוטו, וינקלוח על כלהר"ס זאפסכו כוונת ר"ב ז"ל דעתה בזיננה מונען גלצוט, וכן פ"י דעת המת ז"ל: [ט] וכן הום (ג"ל פ"ט, ילקוט רמו קמ"ט) פסחים חולות גננות ועלש להבפות, פ"י דם מנפכים, ווועס מעמוץ: [י] ואם כי

ברוח הסוף: (ט) פ"י פלוי תטעבר ווכחות יטפה: (ט) כי פועל קורע וסתת ערקה, גמפיק ר"ג, כי סחתה הולץ פלה: (ט) דעתו, סכפירות ובדוק סדיוק מתייבת ערקה, פועל פ"י שנען, ווועס כי גע יעסנה כו, נאמרי וחלילה חילגה וכוי, ופיין קרני אור: (ט) פ"י, מלת תנן פועל מקור הרג ע"ז

זמה נאקים ורעה לאחיך: וידע אונן ארוי לא על פס מה מתקרי ורעה ורעה כה עלי לות אתך אחיך ומחלבל ארחה על ארעה בדיל דלא לך מא זרעה לאחותה: יג באיש קדם יי די עבד ואmitt Afrimah: יא ונאמיר יהודה לחתם פלחה תיבי ארמלה בית אביך עד דרבא שלחה בר' ארוי אמר דלא מא ימות אפ' היא באחותך נאלהת תמר

רשוי

זרעו כלוי פלא תטעבר ויכחיט יטפה ו: (ח) וחקם ורע. שכן יקלוח ט"ק סמת ז: (ט) ושותת ארץך. דס מנפכים זולס מונחון ז: (י) כי אמר וגוו. כלומל דומח כי מותה נקס פלא טיש בדעתו להסילה לו: כי אמר פן ימות. מוחזקם כי ז שנען (ט), וחילתה חלילה להתגאל ורע הקדר בטנוֹת התנוֹת: נתן ורע. כמו השלם (ט):

יהל אור

נארכה געריות, וכגן צוות גין כטוטה זרע, בגין כבלין זרע קוחין ויט לקיומו פס סלהה נהור מספהה) ולע חמורו כלום, כי אין פס ולר יבוס כי אס גהולה, וכו' וסגה נוחלו ונסכלו כי האה מפורס בגני יהודה ויכס חותה והוּא יכמא, (וכהה לר' מאלו ידיקס ורגנירס לדנער יקולד הסלילו לפרש כי קולדס כוּה קטורס כי קענין תלוי נחלים ממם והMRI נוּם הטעורה בטעיקו נהור מספהה):

(ט) פ"י הולע פיאול גע ימצע כבך, כ"ט גן למוקד המת יתבע, וכן ח"ל ווועצ"ע „הרי גע על סמיה מתקרי זרעה: (ט) ומסיים פס יקוש על פס החקו סמתה“, ומוסב על ריכס, שכן אבר הילל ביעמיס יקלוח ט"ק חי ריכס, פ"י גע טיגנתן לו פס כטס דודו המת, גען לעגין האמלה טיסיס כוּה ורעו לירוט חוטו, וינקלוח תמייל על פסמו, כי מעלה גע מאלען טיכית לנוּתוּ הצעט טלמו סיט קרני אור: (ט) ובן ח"ל ווועצ"ע: (ט) עיין ערלו כרחל הסוף: (ט) פ"י פלא כדרכה: (ט) כרוי פלא כדריכת (ט) דערתו, סכפירות ובדוק סדיוק מתייבת ערקה, פועל פ"י שנען, ווועס כי גע יעסנה כו, נאמרי וחלילה חילגה וכוי, ופיין קרני אור: (ט) פ"י, מלת תנן פועל מקור הרג ע"ז

נִתְיַבֵּת בֵּית אָבִיךָ :
יב וְסֹגְנִיאוֹ יוֹמִיא וְמִתְתַּחַת
בֵּית שְׁעִיעָר אֶפְתַּת יְהוּדָה
וְאֶתְנָחָם יְהוּדָה וּסְלִיק
עַל גּוֹזֵן עֲגָה הָא וְחִירָה
רְחַמָּה עַד לְמַמָּאָה לְתִמְנָתָה
ג וְאֶתְתָּחָא לְתִמְרָר לְמַיְמָר
חָא חַמְיִיךְ סְלִיק לְתִמְנָתָה
לְמַמְנוֹן עֲגָה : י וְאֶעֱדִיאָת
לְבִישָׁי אֶרְמָלִוָּתָה מִפְתָּח
וְאֶתְכְּפִיאָת בְּעִיפָּא
וְאֶתְקָנָת וְנִתְיַבֵּת
בְּפִרְשָׁת עִגְּנִין דֵי עַל
אֶרְחָת תִּמְנָת אֶרְיָ חַזָּת
אֶרְיָ רַבָּה שְׁלָה וְהִיא לֹא

בש' י

כימוטו הנטיה ט): (יב) ויעל על גוזי צאנז -
ויעל תמנתה לעמוד על גוזי לארנו: (יג) עליה
תמנתה. בסמazon כוח חומל וילד סמazon וגוי
תמנתה בקפות הכל כייתה יוקבת טולין לה
מכהן ויולדין לה מכהן): (יד) ותחעלף -
כמתה פניהם קלאה יכול בם : ותשב בפתחת
עיניים. בפתחת עיניים בפתחת דרכיס קעלו
דרך תמנתא יא) ולבותינו לשׂו בפתחו כל
הברושים הרים סכל עיניים מלחמות לרחותו יב) :
לאם אל יCOND כייתה מתהו מטהה להעמיד

יהל אור

עד הצלמים, ומungan הפרס קזה טלה יכוו נו המקור
בஸילומות, רק בכוו מוחבל חל הפעול, כמו יתנו
תתן לו" (דבר' טו י), אבל בכוו לאלו לרכו לכו
בחסרון שתי הקלות, כמו לאו תומך תה כמה לך
(למעלה ד יב), ועיין למללה (ה' יז) בכיהורי אס על
ה מללה "היא" : (לד) כי פיה רחוי לכחות בכית.
חכין : (לה) והראוי בכית ד' : (לו) פי' על מיתת
הצטוו : (לו) ובשמשון נגמר "וילד תמנתה" (סוף'
יד ה) כל חד לפי המקום סקיה נה : (לה) במו
אל גוזי זהנו, כמו ותחפלל על ד' (ט"ה ה י) כמו
הן ד' : (לט) וברבקה כתיב "ותהכה" (למעלה כד'
סח) זהה פועל עומד : (מ) בסחתה פניה נעהף.
כדי טלה יכירה יהודא : (מל) גם אס פי' טהרטיר
ח) : (מן) ובן הוּ דעת ר' מנין (סוטה י, ה).
מקוס

בבורי רשי : ט) ינמות סד ג, ופיין כתובות מג ג, חולין סס ג, וככ"ל בס, י) נ"ל פ' פס ז, סוטה י, ה, יロבלמי סוטה פ"ג כ"ח . יא) כוטה בס. יב) תנתומת כ חות יז, נ"ל פ' פס ז כוונת בפה ירוזלמי פוטש פ"ה ג"ז, ירושלמי רקוכום פ"ג ב"ה, מלך צמיהל פ"ז ונכלון כב"ט.

וְתַשְׁבֵ בֵּית אָבִיךָ: יְבָן וַיַּרְבֶּה הַיָּמִים
וְקָמָת בְּרַת שׂוֹעָא שְׁתִיְהוּדָה וַיַּפְתַּח
יְהוּדָה וַיַּעֲלֵל עַל-גְּזִיזִי צָנוֹן דָּנוֹא:
וַיַּחֲרַב רְעֵהוֹ הַעֲדָלָם תִּמְנָתָה:
וַיַּגְדֵּל לְתִמְרָר לְאָמֵר הַגָּהָה חָמִיד
עַלְהָה תִּמְנָתָה לְנֵן צָנוֹן: יְד וַתִּסְרֵ
בְּגַדְיָה אַלְמָנוֹתָה מִעַלְיהָ וַתִּכְסֵ
בְּצַעַיף וַתַּחַטְלֵף וַתִּשְׁבַּב בְּפִתְחָה
עִינִים אֲשֶׁר עַל-דָּבָרָה תִּמְנָתָה בְּ
רָאָתָה כִּינְדָל שְׁלָה וְדָנוֹא לֹא

אָנוּ עֹרֶא

יא שבי אלטגה בית אביך . בחרטרון ביום
קדם בית (ז) כמו „הנטצא בית ד“ (ט"ב
יח טו) (ז) : יב וינחם יהודה . פ"י אחר
שקלל תנחותין (ז) עללה על נוציא צאנו (ט) ,
על תחת אל (ז) : יד ותכם . פועל יוצא (ט) ,
וטעטו ותכם עצמה (ז) : ותתעלף . טעטו שהסתירה
פניה , ובן ויתעלף (יונה ד ח) , הסתיר פניו
בבגדיו (ט) (יא) , וקרוב מהם מעולפת ספרדים
(ש"ה ה יד) (ט) (יב) : בפתח . עינים . שם
מקום (ט) (ין) , ויא כי שני טענות מים הי' בהדרך ,
בי ראתה כי גדל שלה וגוו' . לפיכך הפקילך

קרני אור

כון כוונת דפת מז'ל (יממות לד כ) ותחל כיתה
פוד כחולט כבננה יכודה הלאה. עיין נמקתא"ה בס ד"ה
"כמעבש" ציקבש נ"ב מנין להו למיימר דהוי גמי כפל וחוגן
צאמטו שלג'ן כלרכס, עד שפוכלו מזה לזמן ולחותך דתמל
כנייה רחובות הייערכס, אזת במשיכס נהורנעה, וחול' היה
פאנץ' כיה לאס מותך פכתוב למינן כי: [יא] ורלב'ג פ',
ותתעלף כוונת פאן ככוי וכקפס, ר"ל צנבר הקיפה כלעיף סביב
ראחוב פיקוף מתחת פיקוף, עד גאנטסלאס כסוי פניא נהורן זמיכות
פניאס האביס בנטיעף: [יב] ובן פ' הילדי'ק פניאן שפטוע ובהכוי,
ובן תרגס יונכ'ט "ויהנעתה", ולו'ת "ויהתקנית", וחול' כון כוונת
הוונקלס כלצון תיקון כמו שתרגס "ויהפל לו
כו" (ויקלה ח ז) ותקן, זו כוונת פטי'ה גאנדי'ג לדון סדר
געדי'ס, נון כטה' זל' וויל' קלט'ז: [יג] עיין יכל הול, ולפעמ'
פל אנטק'ס סכתב, ואפלה'ס בס פיל טוועש, כלג' סימ'
פיג'ו: (מב) ופי' חמ' זל' בס "כמו ויתמלו" (יונגי

בראשית לח וישב דיא 421

נִתְגַּנָּה לֹא לְאִשָּׁה: טו וַיַּרְאֶה יְהוָה
וַיַּחֲשַׁבֵּה לְזֹנוֹתָה כִּי כִסְתָּה פָנִים:
טו וַיַּטֵּל אֲלֵיהֶם אַלְדְּחָרֶךָ וַיֹּאמֶר
הַבְּהִנָּא אָבוֹא אֲלֵיכֶם כִּי לֹא יְדֻעַ
כִּי בְּלֹתָו הָוָא וַתֹּאמֶר מַה תַּתְּתִּילִ
כִּי תָבֹא אֲלֵי: ז וַיֹּאמֶר אָגָבִ
אֲשֶׁרֶת גְּדוּלָה עַזָּים מִן-הַצָּאוֹת וַתֹּאמֶר
אָמֵת-תַּתִּין עֲרָבָן עַד שְׁלֹחָה:
יח וַיֹּאמֶר מִמָּה הַעֲרָבָן אֲשֶׁר אַתְּ זֶה וַתֹּאמֶר חַטָּמֶךָ וַפְתִּילֶךָ וַמְטֶה

אבן עוזרא

ויש להם כدمات פתח (טו) (יר) וטשם עברור יהודה בשובו אל מקומו (טו): טן כי כספה פניה. פי' והגעלה (טו), והטפרש כי כספה פניה במני צבעוני (טו) והבוא ראייה טבתו (טו) הבל הוא, כי אין מביאין ראייה מן השוטרים (טו) נס נesson הוּא מה שדרשו רוז' (טו) שהיתה צנעה בבית חמיה (טו) (טו): ית חותם. טרב תאותו

אונקלוס

את היבת לה לאנთא:
 שי נתזאה יהודה וחשבה
 בגפקת ברא ארוי בפסיות
 אפקא: טו וסתא לונת
 לארח ואמר הבני בען
 אויל לונת ארוי לא
 ידע ארוי בלהה גיא
 נאמרת מה תנו לי ארוי
 מיעול לונת: ז ואמיר
 אנא אשכח גדי בר עז
 מן עגא נאמרת אם תנו:
 משבונא עד הדשלה:
 ז ואמיר מה משבונא כי
 אפן לך נאמרת עזקפת

רשוי

מןנו כניסה (טו) ויושבה לונת. לפי
 שיזמת כפלצת לרוכיס: כי כספה פניה.
 ולט יכול להזותה ולהכילה. ומדרך רצומינו
 כי כספה פניה כטנית נכית חמיה כיימה
 לגועה לפיך לו חסלה יד: (טו) ויט אליה
 אל הדרך. מדרך סקיס כה נטה אל כדרך
 להקל סיה כה (טו) כלzon לעז' לנטולנייל:
 הבא נא. כליני טלמך ודעתך לך. כלzon לטון טבָה לנטולנייל:
 למרגמו כלzon נתינה וחרף לותן כלzon האמגה קלוכיס כלzon נתינה כס: (ז) ערбан.
 מכך: (ימ) חתמן ופטילך. עזקמן ופטילך. מעתה שלמה מותס כה וקמלתך
 יהל אור

לעת ר' הגון וטליל פי' ניכר בזעם מוקס. וכחכ' מה פפקה
 רבנן כי כחוכ (לחתם פ' כה) גפיים נקוץ לאלוות פל כה
 סידיפה, הא' היל' צס פרטע, ג' קתקה כלל, כי ניכובט
 טו לד מלגן, 'כטינט' בכ' ה' והוא כלל ספק צס פיל וחותכל
 בגקרלהת הטע, 'עיפוי', פ' צ' צי מעיטה מיס, ולפיקן פיטח
 מילגולם כה' קידיפח: [יר] עיין מלחת כהן טטרך, כי מחלפו
 הותיות הטע כטוכלי (יקוטט טו ג') חל' פחה, ויטס פחה
 פיעיס ז' ממח, 'חס' ו'מייס' וכיוד נסמתת (פספוסים:
 [טו] ווית' כי כסחה מלכוון כהס, 'לאו' כטיקת הפני כות

קרני אור
 דעת ר' הגון וטליל פי', ניכר בזעם מוקס. וכחכ' מה פפקה
 רבנן כי כחוכ (לחתם פ' כה) גפיים נקוץ לאלוות פל כה
 סידיפה, וחתכלף, כי הותיות ע' ח' מתהכלפים, ופי' כי החוליפס והלכינטה גנדיס נחים: (טו) ע' כ'
 ג' ה' כיריה: (מח) ר' ר' ר' כל' כל' כייה מכסה פניה בגנדי גנטוין מזס גניישות מכלל טהור. פריות ב'
 (מעט) כי חיון זו פריות, הא' פי', כסחה פניה כנגליה זהה ג' ה' כיריה: (ג) במנילה (ויל' ג')

סוטה יו"ד ג', ג' פ' פה: (טו) ודרשו מזס כסחה פניה נבית חמיה:
 ג' נלה ונראה טבולת נו עין נקלות: (מה) ורעים פי', נחלה תקלח עין, כמו
 'על העין נדרך דור' (למענה טו ז'): (טו) וכן פ' הררכ'ס, ומיון רמנ'ן מה סכתב נזה, וכפמי',
 'וחתכלף', וחתכלף', כי הותיות ע' ח' מתהכלפים, ופי' כי החוליפס והלכינטה גנדיס נחים: (טו) ע' כ'
 ג' ה' כיריה: (מח) ר' ר' ר' כל' כל' כייה מכסה פניה בגנדי גנטוין מזס גניישות מכלל טהור. פריות ב'
 (מעט) כי חיון זו פריות, הא' פי', כסחה פניה כנגליה זהה ג' ה' כיריה: (ג) במנילה (ויל' ג')

מקורי ריש'. יג) פין ר' כ' כוויות, ג, ד' 'תמכה'. ז) חתום כ' כס, ג' פ' פה ח' סוטה ז, ג', מניג' ז.
 ג, י' לקוט קמה, פס' ז. טו) פין חתום כ' כס, וגדי' כס. טו) כן מ'.

אונקלוס

ושׂוֹשֶׁפֶךְ וְחוֹטְרֶךְ בֵּין־הָנִסְנִים וַיַּתְבִּלְתָּה וְעַל־
לְוַתָּה וְעַד־יָאַת לְהָ :
ישׁ וְקִמְתָּנוֹ אֲזָלָת וְאַעֲדִיאָת
עַיְפָה מִנְהָ וְלִבְשָׁת
לְבָוָשִׁי אַרְמָלִזָּתָה :
כְּ וְשָׁבֵר יְהוּדָה יָתְגִּיא
בְּרֵ עַזְיָה בְּדִיאָ רְחַמָּה
עַד־לְמָה לְמַפְבָּשָׁבָןָא
מִדְאָ דְּאַתְתָּא וְלֹא
אַשְׁבָּתָה : כְּאֵ גִּשְׁאַילְיָת
אַנְשָׁי אַתָּרָה לְמַיְמָר לְאָן
מִקְדְּשָׁהָא הִיא בְּעַיְנָן
עַל־אַרְחָא נְאָמָרְיָה לִית
הַכָּא מִקְדְּשָׁתָה : כְּ וְתַבְּ
לֹות יְהֻדָּה נְאָמָר לֹא
אַשְׁבָּחָתָה וְאַפְּ אַנְשָׁי
אַתָּרָא נְאָמָרְיָה לִית הַכָּא

ריש'

שְׁחַתָּה מִתְכָּסֶף כָּה : וְתַהְרֵלָה לוֹ. גִּטְוָרִיס
כְּיוֹלָה בּוֹ לְדִיקִיס כְּיוֹלָה בּוֹ יְיָ) : (כָּה) הַקְרָשָׁה.
מִקְוָדָסָה וּמוֹזָמָנָה לְזָנוֹת : (כָּג) תַּקְהָ לָהּ.
יְכִיכָּה בָּלָכָה מִשְׁכִּידָה : פָּנָן הָיָה לְבָוֹ. חָסָ

יהל א/or

(כָּג) וַיְשַׁם פִּי כְּעֵס בְּמַלְהָ קְדָשָׁה, שָׁכִינָה מְזוּמָנָה
לְכָל טֻכָּר וְפָגָן, וְכָן פִּי רְמִיזָה וְלִ
וְכָן פִּי הַרְאָכָ"ס, וְכָן פִּי הַרְלָבִיגָן, וְכָן הַפְּזִיךְ :
מַלְאָנָן קְדוּשָׁה, שָׁכוֹן הַפְּרָצָה נְמַעַנָּה וְנְתַפְּרָתָה :
(כָּג) הַכְּהָבוֹ יְהֻמָּר תַּקְהָ לָהּ, כָּלָה לְהָנָת לָהּ מְלִימָה
כְּנַתָּה סְדָרָה לְחוּרָה ? וַיְפָרַשׁ כִּי טְקִיכָה
כְּקָרְלָה כְּנַת סְיוֹאָה מְרָסָות לְרָסָות, לְאָהָה לְהָ
לְקָה צִיוֹן, עַיְלָה כְּנַת אָהָרָה לְהָהָרָבָן נְקָרָה
נְיִכְּ קְוָה וְהֻמָּר תַּקְהָ לָהּ : (כָּג) הוּא טְכָנָת סְחוּתָמִין
לְאָהָה כְּפָרָה, וְכָרָאָכָ"ס טְכָנָת, וְכָן חִילָה,
וְלִפְנֵי סְהָתוֹת סְוָנָר הַסְּפָר נְקָרָה כָּן, וְכָל הַסְּרָר כָּן
עַיְנָן סְגִירָה, וְלִפְנֵיכָה נְקָרָה כְּתִיבָת הַעֲדָוָה. כְּסָפָר
חַתִּימָה, לְפִי סְעָלִים כָּס הַבְּלָמָת הַצְּעָר וְסְגִירָה בְּלִין
חַמְרִיאָה לְכָרָ : (כָּג) אֹוִית "צְוִיסְפָּךְ" וְלוֹה סְמָלה, וְתַרְנוֹס "וַיְלַעַט פְּנֵיו בְּהַדְרָתוֹ" (מְאָה יָעָג) כְּצָוִיסְפָּה,
וְפְרָסָו כְּסְמָלה" (דְּנָרָה, כָּבָן יְזָה) "וַיְפָרַסְוּ צְוִיסְפָּה" . וְעַיְן
עַלְיָ

בראשית לה וְיַשְׁבָּ

422

**אָשָׁר בְּיָדָה וַיִּתְּזִלְלָה וַיָּבֹא אֶלְيָה
וְתַהְרֵלָה לוֹ: יְט וְתַקְמָס וְתַלְקָה וְתַסְפָּר
צְעִיפָּה מִעְלָה וְתַלְבָּשׁ בְּגָדִי
אַלְמָנוֹתָה: כְּ וַיִּשְׁלַח יְהוּדָה אֶת־
גָּדִי הַעֲוֹזִים בְּיָד רְעָהוֹ הַעֲדָלָמִי
לְקַחְתָּה הַעֲרָבָן מִינְדָּה אֲשָׁה וְלֹא
מִצָּאָה: כְּאִי־שָׁאַל אֶת־אֲנָשֵׁי מִקְמָה
לְאָמָר אֵיךְ הַקְרָשָׁה הָוֹא בְּעַיְנִים
עַל־הַהְרָדָה וַיֹּאמְרוּ לְאַדְיהִתָּה בְּזַיהָ
קְרָשָׁה: כְּ וַיַּשְׁבַּט אֶלְיָהוּ יְהֻדָּה וַיֹּאמְרָ
לֹא מִצָּאָתָה וְנִסְמַחַת הַמָּקוֹם
אָמְרוּ לְאַדְיהִתָּה בְּזַיהָ קְרָשָׁה:
כְּ וַיֹּאמְרָ יְהֻדָּה תִּקְחַתְּלָה פָּנָנָהָיָה**

אבן עוזרא

נתן כְּ דָבָרִים עֲרָבָן עַל דָּבָר קָל וְטוֹן וּפְיָי
קְרָשָׁה בְּפָסּוֹק "לֹא יְהִי קְרָשָׁה" (דָּבָר יִגְכָּה)
אֲפָרְשָׁהוּ (ט): בְּגַתְקָה לָהּ. עֲוֹבָה אֶתְהָ וְתַקְחָ
הַעֲרָבָן (ט): פָּנָן נְהִיה לְבָוֹ. לְלֹעֵג שְׁנָתָה
הַוּתָה (ט) וְפָתִיל (ט) [ז] וּמְטָה, עֲרָבָן עַל דָּבָר

קרני א/or

כְּיִיחָד לְיִטְלָה, וְלֹא סְוִים יְהִזְצָה רְחִיבָה יְתָכָּה, וְגַטְקָדָה וּכָן
כְּבָדִיחָה פִּי כְּלָוָן תַּחַד, כְּיִמְלָאָה דְּגַעַתָּה זְדָבָה זְחִמָּה זְחִמָּה, וְלֹא
הַבָּזָן וְהַכָּד לְפָנָיו, וְלֹא תָמָה לְלֹאת פְּמָה גְּלָוָן, וְבָבָ
מְתוֹךְ בְּבָמָה יְתָהָוָה הַוָּתָה לְתַבָּה, הַגְּלָל כְּפָנָין גְּמָנָן גְּלָוָן
הַחַל: [טו] וּכְבָבָז (פ' פ'כ). בְּקָדָע לְפָנָיו וְזָוָן לוֹ כְּקָדָע
מְלֹאָן בְּכָלָן מְזָוָּג עַל הַתְּמָוָה הַאֲלָל לוֹ יְסָולָה סִיקָּן הַתָּה כְּלָן
מְרָאָן מְלָאָן טְוָמְלָיָס, מְסִיקָּן גְּדוֹלָת טְוָמְלָיָס: [ז] עַיְן
יְסָל הָלָא וּסְלָאָן זְבָן פָּזָן, וְדַעַתְוּ כִּי כְּיָה צִוְּוֹר קָטָן
בְּסָלָה קָלָב כְּבָתִיל בְּיַעֲטִיף כְּיִסְלָה וּנְקָלָב פָּתִיל גְּמָנָל
בְּהָוָה קָלָב כְּפָרָה, וְכָרָאָכָ"ס וְלִפְנֵי כִּי בְּמָלוֹת סְיִבְמָצְחָלִיס כִּי
לְאָס פְּתִילָס וְלִיְתָה כָּרָס, זְהָא מְהָוָה, הַגְּלָל לְסִימָן, וְלֹא
כְּפָתִיל כִּיְהָא כְּלָל גְּמָל נְסִימָן לְאַבְפָתִיל כִּיְהָא כְּנָתִית כְּכָתוּ כִּמוֹ
כְּעָוֹזָס גְּלָנָל, אַלְלָב יְסָל גְּלָנוֹ גְּנוֹן גְּנוֹל גְּכָלָת בְּרָתָו,
וְלֹא הַגְּנָטוֹ יְסָיָה לְכָה עַל גְּנָדִיסָה הַוָּתוֹ פְּגָנוֹן כְּפָתִיל טָלוֹ, וְלֹא
חַמְרִיאָה לְכָרָה : (כָּג) אֹוִית "צְוִיסְפָּךְ" וְלוֹה סְמָלה, וְתַרְנוֹס "וַיְלַעַט פְּנֵיו בְּהַדְרָתוֹ" (מְאָה יָעָג) כְּצָוִיסְפָּה,

**לְבָבוֹ הַגֶּתֶה שְׁלַחֲתִי הַגְּדִי הַנֵּה
וְאַתָּה לֹא מִצְאָתָה :** כְּדֹבָר וַיְהִי
בְּמִשְׁלֵשׁ חְדָשִׁים נִגְדֵּר לִיְהוּדָה
לִאמֶר יִנְתַּחֲתָמֵר פְּלִתְגָּה וְגַם הַגֶּתֶה
דָּבָר לִזְנוֹנִים וַיֹּאמֶר יִהוּדָה
הַוּצִיאוֹת וַתְּשַׁרְפֵּה כִּי הִוָּא מִזְאַת
וְקַדְמָה שְׁלַחֲתָה אֶל-חַמִּידָה לִאמֶר

אבן עזרא

כל בוה (ט) , ואני הנה שלחת את הנדי הזה ,
ואתה לא יצאתה וזה אות כי תקח לה
הערבות (ט) (ט) : בד במשלש החדש . בתוכו,
ט'ם קודם שלש (ט) (ט) וביתים בהום מים
אחר שלש (ט) : בה היא מוצאת . (ט) היה
ראוי להיות כמו "מודעת זאת" (ישעיה יב ה) (ט)

החדשים כמו ב') ומצלום מנות ב') מצלות
ריה לזוניות. בס דבר מעוגלת כמו ב':
האם הפליס מקצה מסוס לנו מהיל כתו
סליפה ב'): (כ') הוא טויזה. להסרה:
פכו ולומך מהן חני מעוגלת חלק ליחס

קרני אור

דכל לפירען קרבָה חוטו, וכן החרותה וכחטה, וע"ז בפרטיו
קסול בכםלה ת"ה, "ס. ציון", וכחות טהרה נחל כפתחיליס
לצון רכיס, והס פ"ז צאלם, הלי נתן לה במלות דנות (וכקוויות
סרגמץ ז"ל), ואלדי"ה פ"ז בפתחיליס כו"ז אסודר סניזו ניקות
ההט פ"ז ב"ז בקהלת פטייש, וכפבוקתא זטלחה (דלאן) למת
יח). פבטייש ذקיה מוחטך בכיה מוהט כו' היה האון, פטילר
בשיות קובל נס היה פלאן, ומטען ביהו כו' היה פלאן, זכו
עוותים הכלופיס, קובליס חבל גלהז האטה, וכשו ענוב וככנס
כלהז כל כהה, וכשו מושך, וכטעינה מתקדחת ונתקוזת
בלאן), וההזקוני פ"ז מוחטך לחותס הקובליס כל מהר, ופטילר
לקבוכ הימל, ומטר ליטן עליו, ותחבם גראצי (חלי מבה)
חוותמן, יסודס פיה נזע פאו כי קליה לחותס הכהאן,
ופטיל לקוביס, ומתק נבגיזס: [יח] והמורחה נסמי"ק מהה'
דבליזי כתכ, "ומה מל יסודס רקם לא פן נזע לבוז מלמל
חוותנו בפניע פאנגל כולס, וחפילו כמותר מסס כו' נזע
טלייש לדאל כו, ולחיי לסתוק ממנו ולבקתינו וחפילו חס
דריס כפסל ממעון, כמו בתורה יסודס פסה ביהארו טוב
ת". [יט] והרדיך כתכ מבלס טס, וככ"ג כו"ז
וכפי (למ"ה כה (ח) פ"ט "ויסי בערת הימ"ס" כב"ג
הין.

ס"ג: כ"ב יד , יט) כ"ר פ' פ"ז ינ"ה חכ' י. ירושלמי
ב"ג, פס"ז ילקוט קמיה, ועיין יגמות מג ה, לטין בכתוב נ' כה. בג) בס"ג ו' . כה) תקומה נ' ויבכ' י' חילמת
חם כייתה נחו כל פס נלי כייתה זקיינה, זכם רישאל כתוב
ו' ד"ה "יתמה", כלמו נחו כל בס כייתה,

אונקלז

גַּתִּי לְחוֹדֵה דָּא שְׁדֶרֶת
בְּדָנָא חֲדִין וְאַף לֹא
אֲשֶׁרֶתְּתָה : כִּי נְרוֹתָ
בְּתַלְמִידִית יְרֻמְּתָא וְאַתְּהָנוֹ
לִיהְיָה לְמִימָּר וְנִיאָתָ
הַמָּר פְּלַתְקָה וְאַף דָּא
מַעֲדִיא לִזְנוֹתָא וְאָמָר
יְהִי אֱפָקָה וְתַפְזָקָד :
כִּי הִיא מַפְזָקָה וְהִיא

ב' ט

הבקאנל גול יתפלמס חדבל ויקיל גנחי כי מכם עלי לטסות גול לוחמת לבלי: הנה שלחתני הנדי הזה. ולפי סלמא יסודס מהו אכיו בגדי עזיס שבטייל כתנת יוקף בדמו למזקו גס חומו בגדי עזיס יח) : (כל) כמשלש חדשים. לוועו כל רחנון ולוועו כל הילון וחמצעי טב) ול' כמשלש מדאס כלהא תלס ווילס יט) וכן תלגוס חונקלום כתלחות ירמיה : הילך הילך וכמו יג) בילך כתחנה : ותשיף. כל קס לייטה טוויך כהן לפיך דכוו וויא שלחה אל חטיה . לע לנטה להלבין

יהל אוד

קלני הור : (נו) ובמקחרת הגי "על גלי" :
 (נו) והם לבני יהולה, יהמל יהמל טהני טלהתי כהסר
 התנית עמה, וריג העמינה עוגה זל
 חות כי תקה לה הערבען, ונה שתה תקה לה הגדי
 וכן פ"י הכהן ילהק, וכחכ "וכחימל על בראש"ט כלע
 הבין כן צדרכי בראש"ט וכוקב עליון ברוח"ס :
 (נה) כי טרשת המלה "כלע" וכצדרכו על המדריס
 יוסיפו מ"ס על המתוויות טרשת ויזימטו על ההלת
 המלה כתיבת "כמסלא" הכא"ף כו"ה לדמיון תחת כמו,
 ור"ל כמסלא מדריס טלה כי טרשת המדריס סלימים :
 (נת) פ"י הצדרכו על רוחים יוסיפו מ"ס בסוף
 המלה כמו "בלזובי" וכמץ"ח יט ני' חרחה "וכיים
 כהום' מ"ס הילך טלא, וכחדיס כטום' מ"ס קולדס
 טלא" : (ט) להארף : (ט) והיה רגוי לחיות

כטפניל ווּתְמַר לֵב מִשְׁנֵה מִבְּגָדֶלֶס נְקָדָן וְנוֹסִיף
כ"ג כטיטול ככ"ג "געסליים ח'יכ" (צ"ח יד יז) וכלו מים לו

אונקלום

לנברדי אלין דיליה מנה
אנא מעדייא נאמרת
אשטעדע בען לא פון
עוקתאוששפא וחיטרא
האלין : ט ואשטעדע
הינקה ואמר זפאה מניא
מעדייא ארי על בן לא
יבטה לשלה ברוי ולא
אטיקען למדעה גונזט
בען רטילדה ויה
תוימין במעהא : כה נתעה
במי לדה ויהב ידא

רש'

הקל היה לו למלך חס יודה מעלו יודה
והס היה יכלפני וחלילין פניו. מכחן
מלךנו נוח לו למלס טיפיל מעלו לככון סלה
וחלילין פיי חכilio ברכיס נה : הבר נא.
הין נח חלא נצון בקמה הכל נח בורלה נו
וחל תחכד סלק נפטות יז : (כו) צדקה.
בדבlica : טמני. טיה מעוגלת ולכומינו זיל
דרקו טילה בת קול ומלך ממני ומלהי יהו
חמייש גזרתי טילחו ממנה מלכים ומצבת מלכים בירחל : כי
על בן לא נתניה כי בדין עיטה על השם לא
הומלים נח סוטף יט) ויס הומלים נח פסק ל)
יספו ומתרגמיכן אלה פCKER : (כו) בעה לדתיה.
בלבוקה כויח הומלך ליב) וימליך ימיה
לכלת להן למלחים וכחן לחקרים ל)

יהל אור

מולחת, וכעוכר היה הנרון מולחת כמו מודעת (יעשי
ז' יב ה) : (סב) שמשפט היל"ג נס-
כהה, והין דין קرحمה גאותות הנרון וגאותה נתקה
בורי בדיק : (סב) פיי כי כוח מנגנס לומר הוויל
בלזון תלמוד, אך בלזון מקרח אמר על כן :
(סב) כמו "בן נמות לאפמ" דונרות" (כמ"ר כו ז)
ר"ל בדין טסה, והין פיי הוויל : (סב) ולא סבכ
ומה עוד, כיון ערפנס גוזת טככ עמה כלו
ביזעפה וכדרך צוון כי מסב טיה קדשה, והין כנור
להס הקוב טיככ עס קדשה, לפיך נח יסף של
לדעתה, וכן פיי הארנ"ס : (סב) אחד מס נון יד
מן הרחמס כהלו רלה נאות : (סב) כי עוד נח קרלו לו סס : (סב) שנפתחו טה הצלויות ימד בסס פיי
ההומים וכוח פלה, ועיין צפיי כה) וכמלה כה כה) ופרש זיין כתמי

^{זין}
מקורי רשי : בה) כוונס י.ג, כתנות טז, ג, ג' ט ט.ג. כו) ניל פ. פס יה. כו) חנתומיג כ טס, וכחנתומיג ט
ויחי, חרכט נפשות, פאל וטוי בניות ופלזך. כה) ניל פ. פס יג, סוטה טס, מכות כב. ג,
קכ"ל פיי פאי יי נח היל, טו"ט סוף מומנו יז ומכ, ילקוט קמץ. בט) פאי ככטלוח פ. פת, וכן ת.ג. ל) פאי
קועט טס. לא) כמ"ר יה כה. לב) נעל כה כב. לב) ניל כה יג וע"ז פ. פג מ

בראשית לח ויישב

לאיש אשר אלה לו אנכי תרה
וთאמר הבר-נא למי החתמת
והפתילים והמטטה האלה : ט ויבר
יהנודה ויאמר צדקה ממני ביעל
בון לא-נתתיה לשלה בני ולא-יסוף
עוד לדעתה : ט ויהי בעת לדעתה
והנה תאומים בבטנה : כה ויהי
בלדעתה ניתן ייד ותקח המילךת

בן עוזרא

לולי העלם האליוס כטשפהה (ט) : בו כי על
בן לא נתניה. בטו "בי על בן ראיינו פניך"
(סתלה לנ יוז) בטעם חז"ל הויאל ולא
נתניה (ט), או טעטו עשתה בן (ט) כי לא נתניה:
לדעתה. לשבע עטה (ט) וכו' : כח ייתן יד.
האחד מהם (ט) ולא נוכר שטו, כי עוד, א
נקרא (ט) נם אלה בטעשה פלא שנבקעו השליות
יחד (ט) והשביב זה ידו ויצא אחיו (ט) וכא :
דרקו טילה בת קול ומלך ממני ומלהי יהו
חמייש גזרתי טילחו ממנה מלכים ומצבת מלכים בירחל : כי
על בן לא נתניה כי בדין עיטה על השם לא
הומלים נח סוטף יט) ויס הומלים נח פסק ל)
יספו ומתרגמיכן אלה פCKER : (כו) בעה לדתיה.
בלבוקה כויח הומלך ליב) וימליך ימיה
לכלת להן למלחים וכחן לחקרים ל)

קרני-אור

טוא פכ"ג סגניתית ר"ל לעברת פמים, וכן כמצלם חלדים
לי' למצלם חלדים, וכרכ' גרט"ז וכגון כמצלם כמצלם
טסום כ"ג הצעיר והקילוג, וטורב כי להן כבישור לו המין
וכמספר מזוקדק וממוזלס רק קילוג לו : [כ] ורש"ז זיל פ'
ויה נח הוכיף, ו"ה נח פסק, וכחכ' גרד"ק מילגנו כתלנוט
שטי נסחאות, יט טסמה, נח הוכיף טוד למלה", ו"ט
טסחן, נח פסק עוד מלמרע", (ועין סוטה ז"ז ג)
מהוזד בזוחל סכו וכו, כוון צידעה סוכ נח פסק ממה, ומיין
כלבכ'ס בכתכ' גס גתת מפלזדו נח פסק נח טי לו לכתוב
לדעתה" הילג מלהעתה, (כן בגיס גרט"ז נכוולו) ותחזוקוי
פי, נח טי לו לכתוב לדעתה הילג מדעתו" (בא) במשיב

מן הרחמס כהלו רלה נאות : (סב) כי עוד נח קרלו לו סס : (סב) שנפתחו טה הצלויות ימד בסס פיי
ההומים וכוח פלה, ועיין צפיי כה) וכמלה כה כה) ופרש זיין כתמי

^{זין}
מקורי רשי : בה) כוונס י.ג, כתנות טז, ג, ג' ט ט.ג. כו) ניל פ. פס יה. כו) חנתומיג כ טס, וכחנתומיג ט
ויחי, חרכט נפשות, פאל וטוי בניות ופלזך. כה) ניל פ. פס יג, סוטה טס, מכות כב. ג,
קכ"ל פיי פאי יי נח היל, טו"ט סוף מומנו יז ומכ, ילקוט קמץ. בט) פאי ככטלוח פ. פת, וכן ת.ג. ל) פאי
קועט טס. לא) כמ"ר יה כה. לב) נעל כה כב. לב) ניל כה יג וע"ז פ. פג מ

בראשית לה לט ויישב ריג 425

**וַתִּקְשֶׁר עַל־יָדָו שְׁנִי לֵאמֹר זֶה יֵצֵא
רַאשָּׁנָה: כִּסְוֵה יָדו בְּמִשְׁיבֵי יָדו וְהַנָּה
יֵצֵא אֲחִיו וְתָאָמֵר מִה־פְּרִצָּת עַל־יָד
פְּרִזְנוּ יִקְרָא שְׁמוֹ פְּרִזְנוּ: לֹוֹאָחָר יֵצֵא
אֲחִיו אֲשֶׁר עַל־יָדָו הַשְׁנִי וַיִּקְרָא
שְׁמוֹ זֶרֶח: סְחִמֵּשׁ לְטָא וַיַּסְפֵּה הַוְּרָד
מִצְרִימָה וַיִּקְנַהוּ פּוֹטִיפֶּרֶס סְרִים
פְּרֻעָה שֶׁר הַטְּבָחִים אִישׁ מִצְרַיִ
מִינֶּד הַיְשָׁמְעָלִים אֲשֶׁר הַוְּרָדָהוּ**

אבן עזרא

בט טה פרצת. כאדם שיפורוץ נדר ויצא ממנו (ט) והנה יש עליך משפט והפרץ (ט) (כב), ואחריות אמרו שהוא בטו ופרצת (לטעה בח' יד) (ט) וכן והגאון אמר כי טה פרצת בטעתו (ט), רק עליך פרץ טנות „ויפרץ לרבי“ (לטעה ל, ט) (ט) וכד:

שנעל וצני חתיכות כסף כל מלחמים סקליס ולצון וככ' לו : ויקרא שמו זרחה. על כס זרחת מלחות פקבי : (ח) וויסף הורד. מוחר לטען רחצון א') חלום סכפטיין בו כדי לסמוק ירידתו כל יסודו למיכילתו כל יוסף לומר לך סבצינו סוריונו מגולתו ב') ועד כלו לסמוק מעקה להקטו כל פוטיפר למעקה תמר לומר לך מה זו לאס טmis קלהטה כהנומלוגין אלה סטטורה להעמיד בليس ממנה חס מכמה ג') :

קרני אור

יז"ו פיה כתו מפייך ידו, לג מביך נלהת, כי לג כפולה חולד נטעס כן, רק גפעלה סכח סדומה בדמתה הגה חמוץ להזון, ואופג תחול זה פס ידו (ר' ע"ס) "גאנציג ידו" סכיעול בלודס יחול לפסיג ידו, אלה כויה חזול אל פילד היה לנו לומל, ייסי גהאל קאנציג יזו" (טוו טכ"ה): [כב] עיין גאנציג צ'ס וכחכ' צ'ס צאניגיס מסכתת נסי" סהאנציג כי קובס טפחה כמלת "חס פלאת" וחונכ' "פלין" כמנת החנחתה, האן חיון לאין סטקה לחול מיזוכס פיעיב לדנלו"ו עי"ט, וויל"ע חילס נ"כ צדעת כט לטאטאים, אך סוד פס לדרכ' כדרכ' [גב] וכן וכן (כ"ר פ' פס) כל כטולין מאן טומדיין בגהומכ' עלה האסינן לפיאס" (מיכה ג' יג) : [גד] וקרוב לנו תרגנס גוינקלם מדרלי בסיטווער קדנאר הנטפנטט כ"כ כללו טסה פרץ צדנאר הריגיל נעצב, והנה זה סיון כמו ספרץ צזלהטו מצען האמו כן יפרוץ תמייל וויסי נגורו לטולס: (עג) מלשון פרצה: (עד) וויסי פלייך פרץ, פלייך וויסי, פלייך מרץ, פלייך סוחו,

מקורי רשי' : לד) עין ת"ה. לה) נ"י פ' סס יד ירושלמי כטסל' פ"ז פ"ג, ועיין סגנון מג כ, גלי חס' כ' מරמש ולר"ס ס' מרמש. לו) כ"ל סס, ועיין ס' כת' סמימות לרשת' זיל, וממ' כ', וכת' מאירז'ו, וגדנרייס הרכזיס ועיין גאנציג. א) פ' וויסי וויסי מן "ויסוף" מופיע על עיין רהטן לטי בספק מקומות וועלטיו טוו למקום בספק (אכל טו). ב) עין רצ'י נעמן לה ה', ג) כ"ר פ' פה כ פס"ז.

אונקלוס

גנסיבת מיתה וקטרת על ידה והזרתא למימר די' נפקקדמאה: כ' ותוהה בפ' אטיב ידה והוא נפק אחיה ואמרת מה תקופ סגי עליך למתפקיד וקרא שמה פרא: ל' וברת בון נפק אחיה כי על ידה זהו ריתא וקרוא שמה גורה: א' וויסוף אפתח למצרים וזבגה פוטיפר רבא דפרעה רב קטוליא גבר ס' ז' אה מילא ב' ערב בא' כי אחרותו

רש"

עליהר סקסה על ידו סגי סמוייל: (כט) פרצת. חוקת טליק חזוק לד): (ל) אשר על ידו השני. הרכבע יdot כתובות כלון כננד הרכבע חלמייס סמעל עטן סילוח ממנו לה)

ז'יל' כננד הרכבע דכריים סלקם הדרת סנעל וצני חתיכות כסף כל מלחמים סקליס ולצון וככ' לו : ויקרא שמו זרחה. על כס זרחת מלחות פקבי : (ח) וויסף הורד. מוחר לטען רחצון א') חלום סכפטיין בו כדי לסמוק ירידתו כל יסודו למיכילתו כל יוסף לומר לך סבצינו סוריונו מגולתו ב') ועד כלו לסמוק מעקה להקטו כל פוטיפר למעקה תמר לומר לך מה זו לאס טmis קלהטה כהנומלוגין אלה סטטורה להעמיד בليس ממנה חס מכמה ג') :

יהל אור

אי'ו" געת סכיביך ידו למקו להיו וויל', וכי'ג' כמתכ' גויה להצערתה קומן וכן פי' קרדיך וכן חיוכ'ע: (ע) ורטילדרת למלה כננד דילוד, מה מהוד פראת גדר הרהס נדלק על לחיך ווילט : (טל) ועליך פרץ, חיינו מהויל טס מה פרצת, כי הטעס יסרייל גיניאס, וויה מהמל מהחר, וויסי פלייך דין ספרץ זהה, הס מת לחיך נדלק עליו נאותה חחלה: (טב) לשון "פרץ" על הסרת הדילוד המעלב מעלבו זלה תפנטט, והויסאל ממנו להוילת התפשטות יותר אידלי ביסוטער קדנאר הנטפנטט כ"כ כללו טסה פרץ צדנאר הריגיל נעצב, והנה זה סיון כמו ספרץ צזלהטו מצען האמו כן יפרוץ תמייל וויסי נגורו לטולס: (עג) מלשון פרצה: (עד) וויסי פלייך פרץ, פלייך וויסי, פלייך מרץ, פלייך סוחו,

מקורי רשי' : לד) עין ת"ה. לה) נ"י פ' סס יד ירושלמי כטסל' פ"ז פ"ג, ועיין סגנון מג כ, גלי חס' כ' מראמש ולר"ס ס' מרמש. לו) כ"ל סס, ועיין ס' כת' סמימות לרשת' זיל, וממ' כ', וכת' מאירז'ו, וגדנרייס הרכזיס ועיין גאנציג. א) פ' וויסי וויסי מן "ויסוף" מופיע על עיין רהטן לטי בספק מקומות וועלטיו טוו למקום בספק (אכל טו). ב) עין רצ'י נעמן לה ה', ג) כ"ר פ' פה כ פס"ז.

אונקלוס

שְׁמָה: ב וַיֹּהֵי יְהוָה אֱלֹהִים מֶלֶךְ
בְּבָנֵי בָּנָה אֲלֹהִים וְבָנָה
גָּבָר מְצָלָת נְהֻזָּה בְּבֵית
רְפּוֹנָה מְצָרָאָה: י וְחַזָּא
רְפּוֹנָה אֲרִי מִימְרָא כִּי
בְּסַעַדָּה וּבְלִי דַי הַזָּא עַבְרָה
יְמָצָלָת בִּידָה: י וְאַשְׁבָת
יְוֹסֵף בְּחַטְמֵין בְּעִינֵינוּ
וּשְׁמַשׁ בְּתָה וּמְנִיה עַל
בְּתָה וּכְלִי דַי אִית לְהַ
מְסַר בְּדָה: י י נְהֻזָּה
מְעַבֵּן דְּמַצְיָה יְתָה בְּבֵיתָה
וּכְלִי דַי אִית לְהַזְּבְּרִיךְ
יְיַת בֵּית מְצָרָא בְּדִיל
יְוֹסֵף נְהֻזָּה בְּרַפְּתָא דַי
בְּכָל דַי אִית לְהַבְּקִרְאָה
זְבַחְקָלָא: י יְשַׁבָּק כָּל
הַלְּהָ בְּדָא לְיֹסֵף וְלֹא
יְדַע עַמָּה מְפַעַם אֶלְהִין

רשי

(נ) כי ה' אתי . סס קמיס סנוול
כפיו ר): (ד) וכל יש לו . סלי לsson קלל
חסכל אלל : (א) ולא ידע אותו . נג
קיי נומן נכו נכלוס : כי אם הלחס .
סיע הקטו ה) חלה שדבל צלסון נקייה י :
פוטיפר ידע שיוסף עברי הוא (ג) וכן אשתו

ידל אור

לְתַחְזֹק , וְלַפְּיוֹן פְּרָזָן מְלָכוֹן פְּרָלָת דְּרִיכָה דְּקָרְתָה
רָק כּוֹה כְּמוֹ "וַיַּפְרֹזֵן לְרוֹכָה" (למעלה ג', ג') וכת"ל סס :
(ה) לְפִי סְהִטְקֵר זְרִיכָה הַוְּה הַלְּהָס אַחֲר כּוֹה
חוֹכָל , פִּיהָ בְּנִתּוֹג זְרִיכָוֹ כּוֹה , אַכְל וְכָלָל
נס כל זְרִיכָוֹ כְּנוֹן מְסַכְנוֹ וְמְלְכָטוֹ וְכָלוֹמָה ,
וחַיְן סְפָק זְנַכְלָל זְרִיכָוֹ הַלְּהָ נְס הַסְּטוֹ , וּמְהֻמָּר יְסָקָנָה
(למפס פ', ט) "וְלֹא חַזְק מְמִינֵי מְלֻמָּה כִּי הַס הַוְּה
בְּהַלְּס הַת הַצְּתוֹ" , יְמִינָה הַפִּי הַוְּה , וְדַמְתָה הַמ' וְיַלְלָה
חוֹיָנוּ כּוֹן , וּמְהֻמָּר טָהוֹת רְמָוק : (ב) בְּנָה הַוְּה (כ'יר פ'
ופ' סְרִים הַתוֹךְ : (ג) וְזָה טָמֵס וְיַעֲזָב , וְעַגְנִיוֹ
מְגַעַן טָמֵל נְס : (ה) וכן פ' קְרָלְכִ'ן :

בראשית לט ויישב

שְׁמָה: ב וַיֹּהֵי יְהוָה אֱלֹהִים יְוֹהֵי
אִישׁ מְצָלִיחַ וַיֹּהֵי בְּבֵית אֱלֹהִים
הַמְּצָרִי: ג וַיֹּרֶא אֱלֹהִים יְהוָה אֲתָּנוֹ
וּבְלִא אֲשֶׁר־הַוָּא עַשְׂה יְהוָה מְצָלִיחַ
בִּידָה: ד וַיַּמְצָא יוֹסֵף חַזְבָּן בְּעִינֵינוּ
וַיִּשְׁרַת אֲתָּנוֹ וַיַּפְקַדְהוּ עַל־בֵּיתוֹ
וּבְלִישְׁלֹן נָתַן בִּידָה: ה וַיְהִי מִאָז
הַפְּלִקִיד אֲתָּנוֹ בְּבֵיתוֹ וּעַל כָּל־אֲשֶׁר
יִשְׁלֹן וַיְבָרֶךְ יְהוָה אֱתִיבִית
הַמְּצָרִי בְּגַלְל יוֹסֵף וַיְהִי בְּרַכְתָה
יְהוָה בְּכָל־אֲשֶׁר יִשְׁלֹן בְּבֵית
וּבְשָׁדָה: וַיַּעֲזַב כָּל־אֲשֶׁר־לֹז בִּיד
יְוֹסֵף וְלֹא־יִדְעַ אֲתָּנוֹ מָאוֹמָה כִּי אָבָ-

אבן עזרא

ר וְלֹא יָדַע אֲתָּנוֹ מָאוֹמָה כִּי אָמַת הַלְּחָם . יְא שָׁהָא
כָּנוֹ לְשִׁכְבָת אֲשָׁתו (ט) וְזָה רְחֹוק (א) , וְעוֹד
כִּי אֲדוֹנִי יוֹסֵף סְרִיס הַיְה (ט) (ב) , וְהַגְּבוֹן בְּעִינֵי
שְׁכָל אֲשֶׁר לֹז הַיְה בִּידָה (ט) חֹזֶן סְנַהְלָה
שְׁלָא הַיְה אֲפִילוּ נוֹגֵע בּו (ט) (ג) בְּעַבְור הַיְוֹתוֹ
עֲבָרִי , כִּי הַנְּהָה מְפֹרֶש "כִּי לֹא יִכְלֶן הַמְּצָרִים
לְאָכֹל אֶת הַעֲבָרִים לְחָמָה" (למטה מְנַט ב') כִּי פּוֹטִיפְרָד יַדְע שְׁיֹוֹסָף עֲבָרִי הוּא (ט) וְבָנָ אֲשָׁתו

קרני אור

כָּוֹן תְּרוֹגָס לְסָנוֹ "פְּלַקְתָה" סָהָוָן פְּגַגְתָה מְקֹם פְּתִיד , וְשְׁנִיטָה
כָּמוֹ מִפְּרַץ תְּפִרְזָן , מִסְּסִיס לְפָרְזָן , וְלֹמְגַבְּתָה כְּגַל
הַטְּמִינָה וְלֹמְגַבְּתָה כְּמ' זִלְלָה [ב] עַיְינָן
[א] וְכָוֹן כָּוֹן (כִּיל פ' טו) לְסָנוֹ נְקִי וְכָוֹן תְּוִיכָע' : [ב] עַיְינָן
(סְגָל ג' ג' ב') ט'ס וְס' סְלִיטִיס כְּסִילְלָה מְלָגְבָּן
(זְמִינָה לְט' ו) "רְכָב הַמְּלָאָכָה סְרִיסִים מְמַס וְל' חַיִינָה לְמַר סְנַתְּסָס
ע'ז צִימְיָהס" , וְפ' רְכָב זִלְלָה כְּלִינָן לְפָנָה תְּמַלְלָה
כְּלָדָס כְּדִי בְּלָמָן סְגָל הַס וְיַבְּגָן פְּלַקְתָה כְּמַלְלָה וְפָלָל
פּוֹטִיפְרָד הַמְּלָאָכָה סְרִיס בְּלָיָס וְלֹמְגַבְּתָה כְּגַל כְּיַחַס
לֹז הַקָּה , וְכִינְתּוֹל ט'ז עַיְינָן (קְדוֹזָן כָּה ג') , וְזִין רְמַכְזָן
(למפס כָּס' יט) : [ג] וּבְחַב פ'ז כְּלִינְזָן שְׁלַמְמָן סְסָול כָּוֹן
עַל פְּלַקְתָה וְכָלְפָוָן עַזְבָּנוֹ : (ד) כִּי הַפִּילְוָן
מְלָכָרְוָן וְכָלְפָוָן עַזְבָּנוֹ : (ה) כִּי הַפִּילְוָן

מקורי רשיי : ד) חנומונג ה' חות מ' , גמדייל פ'ז סס'ג , ופיין כ'ל פ' ט'ס . ה) פ'ז ר'ט' צמות ג' כ'ו) ג'ל פ'
פ'ז , וְכָוֹן תְּוִיכָע' וְפ'ז כ'ל פ'ז ד' טמויל פ'ז ג' , ילקוט קמה .

בראשית לט ווישב ריד 427

**הַלְּחֵם אֲשֶׁר־הָוֹא אָכַל נִיהִי יוֹסֵף
יִפְהִתְאַר וַיְפֵה מִרְאָה:** ששי ז. נִיהִי
אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֱלֹהִים וְתַשֵּׁא
אֲשֶׁת־אָדָנִיו אֶת־עִינֵּיהָ אֶל־יוֹסֵף
וְתֹאמֶר שְׁבַבָּה עַמִּי: חַנִּימָאָזְנוּ וַיֹּאמֶר
אֶל־אֲשֶׁת אָדָנִיו תְּנַזֵּן אָדָנִי לְאִידָּע
אֲתִי מִדְּבָבִיר וְכֹל אֲשֶׁר־יִשְׁלֹךְ
בְּתִין בַּיָּדִי: טַאֲגָנוּ גָּדוֹל בְּבִירָת הַזֹּהָב
מִמֶּנִּי וְלֹא־חִשְׁךְ מִמֶּנִּי מָאוֹמָה כִּי
אִם־אָוֹתָה בְּאִישָׁר אֲתִאְשָׁתָו וְאִיךְ
אָעִשָּׂה הַרְעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת
וְחַטָּאתִי לְאֱלֹהִים: יִנְהַי בְּדָבָרָה
אֶל־יוֹסֵף יֻמָּצֵא יוֹם וְלֹא־שָׁמַע אֶלְيָהּ
לְשָׁבֵב אֶצְלָהּ לְהִזְוֹת עַמָּה: יִאֲנִיהִי

אבן עזריא

אומרת ראו הביא לנו איש עברי (לטטה פ' יד): ז. יִהְיֵי יוֹסֵף יִפְהַת תֹוֹאָר. כאמור (ו) (ד): לְשָׁבֵב
אֶצְלָה. אפילו לשוכב בטקסום קרוב פטנה (ז) (ה)
או להיות עמה לדבר שיחות (ז) (ו): יִאֲנִיהִי
אשר אָדוֹנוֹ וָנוֹי. (ט) וְחַטָּאתִי לְאֱלֹהִים. צו נח נלטו על
הטלויות (ט): לשבב אצלך. לפי' כל תקמיש יא): להיות עצמה. לטורה'ב יב): וַיְהִי

קרני אור

ובן כתוב כדיין, לג. היה מכתכל ומוקם בלבם גבר סיטו לו
הלו סיס כל מטיל פלו, ומעס ביעבה פוך יסיה פטי,
לכל מפעין מהכלו כל סיס פוץ צידו לפי ברכיה מזס לחלי:
(ד) וְכֹבֵד (פ' פ) וְזָקֵח טערל (גָּלְעָם וְפַלְקָלָם נְפִיק)
בְּנָהָלָל וְלָהָל כִּיתָה יִסְתַּחַר וַיְפַת מְלָחָה" וְפִינְזָן כְּפִי "כְּלָמָנִין"
(במאות ו כב) וכפוי כח' זיל (דיכר' כה יט): [ה] ובן
(ז' מלח' לה כ, סועה ג ג, נ' ז' פ' פ) נְצָכָה הַלְּגָה כְּפָזָה,
לְסִוִּות פָּמָה כְּפָזָה, בְּסִפְכִּילָס קְזָוִיהָ נְזָכָה: [ו] וְהַרְלָבָג
הַלְּגָה מֶלֶךְ מְסָנֵל רק "טָמֵה" הו "לְחוֹתָה": (ח) בפרש
הַכְּפָל נְזָן, כי סיה נוֹכֵר הַפִּילוּ להתייחד מה לדבך
ומפני

וַיְהִי יוֹסֵף יִפְהַת תֹּאָר. כיוון שרחה עלה מוסל
כחיל חולל וסתה ומסלול בצעלו זו חמל
בקב"ה חביב מתחכל וויתר מסלול בצעלו
חני מגלה כך חת הדוב מיל'ח): (ז) וְתַשֵּׁא
אשר אָדוֹנוֹ וָנוֹי. כל מקוס בכם חחל סמוֹן
אשר אָדוֹנוֹ וָנוֹי. וְחַטָּאתִי לְאֱלֹהִים. צו נח נלטו על
הטלויות (ט): לשבב אצלך. לפי' כל תקמיש יא): וַיְהִי

יהל אור

(ז) ר'יל כמו צפי' נלטו, וכוח כמו קדמת
לפרשה סליחוריו, כי בעבור ליטותו טוב
רווי, لكن וחתה זאת הלוינו וגנו', וכן כתוב
הרלכציג "הנה ספר זה כי לוות הקב"ה
חסקה בו זאת הלוינו" וכן פ' הרמאנין ומיין רצאי
זיל, ומיין ברלה"ת מה בהעיר ע"ז: (ח) פ' נסמוֹן
הפיilo היה בכנדרה והו כנדרו, כי לה מלהנו לסון
הכללה מֶלֶךְ מְסָנֵל רק "טָמֵה" הו "לְחוֹתָה": (ח) בפרש
הכפל נזון, כי סיה נוֹכֵר הַפִּילוּ להתייחד מה לדבך
ומפני

מקורי ורשי: ז) המומת ה' צס ומיין כ"ר פ' ט' ג. ח) נ"ל צס ילקוט קמה. ט) כ"ר פ' מל כ, ה' כתר רנס
ס"ה ג, ומיין כ"ר סוטה ג נ' ד"ה חמלין, ומיין כ"ר סוטה ג פ' ג. ז) סמכ' ג נ' ג. יא) נ"ל פ'
פ' ז פס' ז ומזכות הנדרה. יב) תנומת ה' צס, נ"ל צס, נ"ל פ' יד ז, זומח לה ג, סוטה ג כ פ' ז כ ג.

אונקלוס

לְחַמָּא דִי הָוֹא אֲכַל וְתֹהַה
יוֹסֵף שְׁפִיד בְּרִיאָה וְיָאָה
בְּחַזְוֹא: ז. נִתְהַה בְּמַר
פְּתַגְמִיא הָאָזְן וְזַקְפָּת
אֲפָת רְבוּגָה יִת עִינָה
לְיַזְקָפָה וְאַמְרָת שְׁבָב עַטְבָּה
חַזְקָרְבָּב וְאַמְרָל לוֹת אֲפָת
רְבוּגָה הָא רְבוּגָה לְאָ
יְדָע עַמִּי מַה דְּבָבִיקָא
וְכֹל דִי אִית לְהָ מִסְרָר
בְּיַדְיִי: ס. לִיתְהַי בְּבָ
בְּבִיקָא הַדִּין מַפְיִי וְלֹא
מַגְעַע מַפְיִי מִדְעָם אֶלְהִין
יִתְהַקֵּח בְּדִילְדָּת אֲפָת
וְאַכְבָּין אַעֲבִיד בִּישְׁתָּא
רְבַּתָּא הָדָא וְאַחֲזָב קָדָם
יְיָ: נִתְהַה בְּדִמְלִילָת עַם
יוֹסֵף יוֹם יוֹם וְלֹא קָבִיל
מִנָּה לְמַשְׁפָּב לְוֹתָה
לְמַלְאָן עַפְתָּה: יי' נִתְהַה

בראשית לט ויישב

אונקלום

בַּיּוֹמָה הִזְהִיר וְעַל לְבִתְחָא
לִמְבָדֵק בְּכֶתֶבְיָ חַשְׁבָנָה
וְלִית אֲנֵש מְאַנֵּשִׁ בְּבִתָּא
תְּפֻנוּ בְּבִתָּא: יְנַאַתְּדָתָה
בְּלִבּוֹשָׂה לְמִימֶר שְׁבָבָ
עַפְתִּי וְשְׁבָקָה לְלִבּוֹשָׂה
בִּידָה נְשָׁקָן פְּקָלְשָׁקָא:
יְ וְהַוָּה כְּדַחֲזָת אַרְיָ
שְׁבָקָה לְלִבּוֹשָׂה בְּצָה
וְעַרְקָה לְשָׁקָא: יְ וְקַלְתָּ
לְאַנְשִׁי בִּתָּה וְאַמְרָתָ
לְהַזְוֹן לְמִימֶר תְּזַו אַיִתָּ
לְנַאֲגְבָּרָא עַבְרָא הַלְּחִיכָּא
בְּנָא עַל לְזָתִי לְמִשְׁבָּב

בְּהַיּוֹם הַזֶּה נִבְאָה הַבִּיתָה לְעִשּׂוֹת
מְלָאכָתוֹ וְאֵין אִישׁ מְאַנְשִׁי הַבִּיתָ
שֶׁם בְּבִתָּה: יְ וְתַתְפִּשְׂהוּ בְּגַדְוּ
לְאמֹר שְׁבָבָה עַמְיִ וְעַזְבָּ בְּגַדְוּ
בִּידָה וְינָס וְיִצְאָה הַחֲזִיכָה: יְ וְיִהְיָ
בְּרָאוֹתָה בְּיִצְעָזָב בְּגַדְוּ בִּידָה וְינָס
הַחֲזִיכָה: יְ וְתַקְרָא לְאַנְשִׁי בִּיתָה
וְתִאֵמֶר לְהָם לְאמֹר רָאוּ הַבִּיאָ
לְנָנוּ אִישׁ עַבְרִי לְצַחְקָן בְּנָנוּ בְּאַלְיָ

רישי

כהיום זהה. כלומר ויקי כהן מגן
יום ממועד יוס לוחוק יוס ל'roid סלכס
סקלטו כולס לבית ט'ח' ג') מלך חין ל' יוס
הגון להזוקק ליווקק כקווים קוז מלך לכט
חולת חני וחוני יכולת לילך: לעשות מלאכתו.
לכ' וקМОול חד חמל מלאכתו ממך וחד חמל
לעשות לרכיו טמ"ס י') הלו סנרכיות לו דמות דיווקנו של חכיו וכו' כלהיטן במקצת
סוטה שי': (יל) ראו הביא לנו. ס' ל'ן קלחה בכיה לנו ולע פירס מי קצינו ועל
כמלה הומלת כן: עברי. מעבר כנהר מכבי פנבל (ט'ח' מעבר כנהר):
ידל אור

טימות: (ט) ובן הוּא צהומול הנלפס מכבר ויבכ
טי' ח' דעת ר' י' קודש בר' סלוס: (י) ובן פ'י
הרבנן: (יל) ובן ח'ל' "למאדק נכתני חותנינו"
וכן פ'י הרבע"ס וכן תוכ"ט: (יג) ובן פ'י הארבע"ג
לעשות מלאכתו, היה מלאכתה פלוטו עליה הלוינו,
לי כל עניינו כי' מועל עלי' - (יג) והוא (צהומול
ויבכ פ' ט) לעשות דרכו נכס ובקע עטמו ולע מלה
(פי' סבלק עטמו ולע מלה עטמו חייט) לדחיב ולחין
חייט בין כסמים יוס פלון חייט כסמים, וביל' כתוב יוס כהן
סומים בלה' פ'ה יוס מוחה, הלו יוס בלה' דומה לכל יוס
ויבס בצל יוס נבל לעלו כסום כסום, וככלויל (כ'ל
פי' פ', פ' בקחתי רכתי פ' ז' פסקו, ותכלס כל המלוכל"ס" וככ'יט
פלרט חווית) ר' י' קודש הומל יוס ניכול כל טלום פ'ה,
(צהומול ויבכ פ' ט) יוס זנות כל ילום כס' וכחכחלה'ס
דיאקן זה מילכתיב כסום כס' כלומר כסום כס' פלאוי לנו
סתומל, ובן כוה נפס'ו (כלה' לט' יט) בכנ דרכ' ילום מתנדל והולן, כאלך וככ'יט הולם לבמות כנהר, והוא לאס כס' כס' מיל
הו' בלה' עכו'ס, ובן' (סוטה, לו כ') יוס חנס פ'ס, וכאלך כלום ניכת טב'ס זלה'ס, ובן פ'י כה' ז' כל'נו ח'אל ויבכ
כנו' יוס י'וט ומיזה' וככ'ג' כוה' ג'אטערת כוונן ובן פ'י כוונ'ס: [ה] כל מלאכתה בתולס ובן פ'י כוונ'ס כוונ'ס כל'
מהוון כס' רטס, וכל דכל טפוקין פלוי' געס'יתו, בין ר'כ, בין מ'ט ג'ר'ן מלאכתה עטפי', ומצעה מכיס' בעלות קראפ',
ובו'ן קרי' מלאכת פנודס, וכלהן חמל סנה' לפקת פל פק'וי, שמלאכת עטודת פנד' לה' פוטל עלו' (רו'ג'): (ט) ועינ'

מקורי רישי: יג) צהומול ה' חות ט', סוטה לו כ', ועינ' כ'ל פ' ט' ז', חות ר'ט פ'ט פ'ט ועינ' קלי^{לה'}. יד) צהומול ה' סס. טו) סוטה לו כ', ועינ' תוכ' בס ד'ס "כהומת צעה", צהומול ה' סס ועינ'
כ'ל סס, ועינ' ילו'למי כסיות פ'ג' פ'ג', פ'ג' פ'ג' פ'ג' פ'ג' פ'ג' פ'ג'.

אבן עורא

כהיום זהה. טבוש אחד מהו שחהלה לדבר
לו שכבה עטוי, או טחודש אחד, או אחר שנה
תסיטה (ט) (ו) והוא הגבון בעני' (ז) : לעשות
סלאכתו. סלאכת הבית או המטוון (ט) כי סקייד
היה על הכל (ט) (ח), ודרש ואין איש דבריו
יחיד (ט) (ט) : י'ך הביא לנו, בעדי (ז) :

לעשות לרכיו טמ"ס י') הלו סנרכיות לו דמות דיווקנו של חכיו וכו' כלהיטן במקצת
סוטה שי': (יל) ראו הביא לנו. ס' ל'ן קלחה בכיה לנו ולע פירס מי קצינו ועל
כמלה הומלת כן: עברי. מעבר כנהר מכבי פנבל (ט'ח' מעבר כנהר):
קרני אור
זמצי פל' פלון, וגאריס כביכו'ו לדרכ' טמ'ן, י'ב'נו פל'נו
פל' חותן כמלעות וט' י'ב'נו פל'נו, וזה כ'יל סיטס חותן
לו'ס' פ'ב'כ' פל' סמ'ט פ'ס' ה'ל'ס' ל'ח'ל'ס' פ'מו, וכ'ו'ן ל'ל'
ל'ה' ל'ת'ק'ל'ס' ה'ל'ה' , ו'ה' ח'מ'ו, ו'ה' ב'מ'ט' ה'ל'ס' ל'ט'כ' ה'ל'ס'
ל'ה'וט' עט'ס: [ז] ו'ה'ר'ק' פ'י' כס'ס' פ'ה' , י'ס' ח'ת'ל' כ'מו
ס'ס' פ'ס'ס'ל'ס' כ'ו' מ'ה'ל'ס' ה'ל'ס' , ו'ל'ג' פ'י' כס'ס' פ'ה'
ב'ה'ל'ס' לד'כ' נ'ו ז'ס' מ'ה'ז'ס' פ'ה'ת'ל'ס' לו' מ'ה'ק'ס'ס' כ'ה'ת'ל'
(כ'ד'ע'ת' כ'ה' ז'ל' פ'ה'ת'ל'ס' ל'מ'ל'ס') ו'ל'ג' פ'ת'ל' כ'ת'ג' י'ס' כ'י'מ'ס'
ה'ו'ר'ט' ב'ה'ן' ס'ס' פ'ה'ל'ס' ח'יט' ס'ס'ים, ו'ל'ג' פ'ת'ל' כ'ת'ג' י'ס' כ'ה'ל'
ס'ים'ס' ב'ה'ן' פ'ה' י'ס' מ'ה'ז'ס' , ה'ל'ג' י'ס' ב'ה'ו' ד'מו'ס' לכל י'ס'
ו'ס' ב'ג'ל' י'ס' נ'ב'ל' ל'מ'ל' ע'ל'ו' כס'ס' ג'ס' , ו'כ'ל'ז'ל' (כ'ל'
פי' פ', פ' ב'ק'ח'ת'ל' ר'כ'ט' פ'ז' פ'ס'ק'ו, ו'ת'ל'ס' כ'ל' המל'ל'ס' " וכ'כ'יט
פלרט' ח'ווית) ר' י' קודש הומל י'ס' נ'כ'ול' כל ט'לום פ'ה' , וכ'חכחלה'ס
(צ'הומול ו'ב'כ' פ' ט) י'ס' ז'נות' כל י'לום פ'ה' , וכ'חכחלה'ס
ד'יאקן זה מילכתיב כס'ס' כס'ס' , כלומר כס'ס' פ'ז' פ'ל'ו' ל'ס'
ס'ט'מ'ל' , ובן כ'וה נ'פ'ס'ו (כלה' לט' יט) ב'כ'ן ד'רכ' י'לום מתנדל והולן, כאלך וככ'יט הולם לבמות כנהר, והוא לאס כס' כס' מיל

בראשית לט ויישב

אונקלוס

לשבב עמי ואקרא בקול גדוֹלָה:
 טו יְהִי כְּשָׁמְעוּ בִּיהְרִימָתִי קֹלִי
 וַאֲקָרָא וַיַּעֲזֹב בְּגַדּוֹ אֶצְלֵי וַיַּנְסֹוּ צָא
 הַחֹצֶה: טו וַתַּפְנַח בְּגַדּוֹ אֶצְלָה עַד
 בָּוֹא אָדָנָיו אֶל-בֵּיתוֹ: ז' וַתְּתַדְּבֵּר
 אֶלָּיו כְּדָבָרִים הָאֱלֹהִים לְאמֹר בְּאֶ
 אֵלִי הַעֲבָד הַעֲבָרִי אֲשֶׁר-הַבָּאת
 לְךָ לְצַחַק בֵּין יְהִי כְּשָׁמְעַ אָדָנָיו אֶת-
 הַחֹצֶה: טו יְהִי כְּשָׁמְעַ אָדָנָיו אֶת-
 דָבָר אֲשֶׁתוֹ אֲשֶׁר דָבָרָה אֶלָיו
 לְאמֹר כְּדָבָרִים הָאֱלֹהִים עֲשָׂה לִי
 עֲבָדָה וַיַּחֲרַב אֲפֹו: בְּנִיקָח אָדָנָיו יוֹסֵף
 אֶתְנוֹ וַיַּתְגַּהּוּ אֶל-בֵּית הַסְּתָר מִקּוֹם
 אֲשֶׁר-אָסָורִי הַמֶּלֶךְ אָסָורִים וַיְהִי
 אֶת-יוֹסֵף וַיִּתְּמַתֵּן שֵׁם בְּבֵית הַסְּתָר: כָּא וַיְהִי יִבּוֹנֵן

את-יוֹסֵף וַיִּתְּמַתֵּן שֵׁם אֶלָיו חַסְדָּה וַיִּתְּנַצֵּן חַנּוֹן

אבן עורא

(טו) אָדָנָיו . כָּל יוֹסֵף : (יז) בָּא אֵלִי . יְמִינָה אֲפֹו . וְאַפְשִׁי כֵן לֹא הָרְטוּ (ט) כִּי
 בְּסֻפָּק הִי הַרְבָּר אֶצְלוֹ (ט) :

לְלַחַק כִּי כַעֲכָל כַעֲכָל הַכָּלָת לְכוֹ :
 (יט) וַיְהִי כְשָׁמְעַ אָדָנָיו וְנוֹעַ . בְּקַעַת
 תְּצִמְצֵא לְמָלָךְ לֹוֹ כִּי (ט) וְזַהֲרָה אָסָורִי וְזַהֲרָה אָסָורִי
 (כג) וְזַהֲרָה אָסָורִי . בְּסֻפָּק אָסָורִי וְזַהֲרָה אָסָורִי :

קרני אור

כְּנַסִּיס לְדַרְרָה מִלְגָדָל כַעֲלִיקָן נַסְתָּס (הוּא): (טו) כִּי הַ
 חַמְרָה וְיַקְרָה לְפָוָעָל יוֹסֵף, הַלְּגָדָל וְיַחֲרָב נַגְדָּל, כִּי
 סְוָאלִים וְסָאָתָה וְסָמְתָחִילָה חַמְרָה, לְגָדָל מַלְאָקָה מַלְאָקָה חַמְרָה
 מַרְתָּה לְפָוָעָל כַעֲלִיקָן (טו) וְכֵן פֵי הַרְלָבָגָן, וְזַהֲרָה פֵין כְּנַסִּיס
 כִּי הַלְּגָדָל כִּי מַתְמָר מַתְמָר, כִּי הַלְּגָדָל כִּי מַסְדָּךְ כִּי מַסְדָּךְ

ריש'

(טו) אָדָנָיו . כָּל יוֹסֵף : (יז) בָּא אֵלִי . יְמִינָה אֲפֹו . וְאַפְשִׁי כֵן לֹא הָרְטוּ (ט) כִּי
 בְּסֻפָּק הִי הַרְבָּר אֶצְלוֹ (ט) :

יהל אור

טוקחו רישי : (טו) בָּא פֵי פָוָעָל יוֹסֵף וְזַהֲרָה אָסָורִי . (יז) כְּנַסִּיס (הוּא)

אונקלוס

וַיַּהֲבֵה לְרֹחֶםִן בְּעִינֵי רַב
בֵּית אָסִירִי : כִּי וּמְגַי רַב
בֵּית אָסִירִי בַּיּוֹדָא דִיּוֹסָף
יִתְכַּל אָסִירִיא דִי בְּבֵית
אָסִירִי וַיַּתְכַּל דִי עֲבָדִין
חַפְּנָן עַל מִימְרָה תְּוָה
מִתְעַבֵּד : כִּי לִית רַב בֵּית
אָסִירִי תְּוָה יִתְכַּל סְרָדוֹן
בַּיּוֹדָה בַּדִּי מִימְרָא דִי
פְּסֻעָה וְדִי הַזָּא עֲבָד
יִי מַצְלָח : * וְתְוָה בְּתַר
פְּתַגְמִיאָה הַאֲלִין סְרָדוֹן
שְׁקִיאָה מַלְפָא דְמַצְלִים
וְגַתְוָסִי לְרַפּוֹנִיהָן
לְמַלְפָא דְמַצְלִים : בְּרַנְזִ
פְּרֻעה עַל תְּרִיזְרַבְּנָוִתִי

בש

(כג) הוא היה עושה . כתלנומו כמיילד
כה מטעbid י"ח : (כג) באשר ה'
אתו . בסכיל טה' הלו : (ה) אחד הדברים
האליה . לפי קרגילס חותם חלולש חת
הילד כי ככל לדור בו בגנותו כי
לאס פקידותן כלור כו סולחנס של
הלו שיפנו אליהם ונח חליו א) ונוד שטבוח
סלוומת ללידק על ידיהם : חטאו . זה נמלחו
זוב בפיilio פוטילין ב) טלו וזה נמלחו
לכלול בגוליסקין טלו ג) : והאופה . חת פת

ידל אוד

הנ"ו : (ו) "מקום אשר הופיע המלך לפניו בס"ז
 מזה נדע כי הוועס טס מאריך;
 (יח) ופי' מה זיל טס סגן הסופיות, וכן בלאזון
 יט מעגל פרוד מתחונתה כדרך נסן לקלט;
 (יט) לעשות, וככ"ז רס"ל פג"י כל הערך כי
 עופים"; (כ) ובכן ת"ה ויוכ"ש; (כח) פי' מה סכתוב
 "אין זר בית הסacer רוחה אהת כל מהו מה נידוי"
 (ולממה פ' כנ): (ה) פי' כי אין בינה מלת הטע
 גדר נכסית' בלבד רק נופלת על כל זינו ממה
 (ו) במנ"ט פג"י "וכענור": (ג) כי כל חלה בס

טורי רשי: יח) וכתלנוז צלו, פל מימרכ, וכדפוס סכיזיטס, ממיינרכ, וכן כות ניילץ. א) כ"ל פ' סח ג, וטין כפ' ז' מכרז'ו טס, ילקוט ר' ז' קטו. ב) פ"ל פילוזו כפ' וקעלס ופוקירין, כט (צחות, וכן מלות יוונית, ג) כ"ל פ' פט ג.

בראשית לט מ וישב

בְּעִינֵי שֶׁר בַּיְתָה-סְפָרָה: כִּנְוִיתָן שֶׁר
בַּיְתָה-הַסְּפָרָה פִּידְ-יוֹסֵף אָתְ פָּלִי
הַאֲסִירִים אֲשֶׁר בַּבְּיִתְהַסְּפָר וְאָתְ
פָּלִאשֶׁר עֲשִׂים שָׁמָה וְאֲתִיהָ עֲשָׂה:
כִּזְנוֹ שֶׁר בַּיְתָה-סְפָר רְאָה אָתְ
פָּלִמְאָמָה בִּידָוֹ פְּאָשֶׁר יְהֻנָּה
אָתָנוֹ וְאָשֶׁר-הַנָּא עֲשָׂה יְהֻנָּה
מְצָלִיחַ: פְּשָׁבֵעַ מְאָרֵי אָתָר
הַקְּבָרִים הַאֱלֹהִתְאָוָי מִשְׁקָה
מְלָךְ-מִצְרָיִם וְהַאֲפָה לְאַדְנִיהָם
לְמֶלֶךְ מִצְרָיִם: כִּנְיקָצָת פְּרָעָה

אנו עוזרא

כִּי בֵּית הַטֹּהוֹר . לֹא נְדֹע אֶם הוּא לְשׁוֹן
הַקָּדֵש , או לְשׁוֹן סְצָרִים בַּעֲבוּר שְׁפִי' אַחֲרָיו^(ז)
וְאַתְּרָ פָּה הוּא (ז) (ז) , כַּמָּו הַאֲחַשְׁתְּרָנִים
(אַסְטָר ח , י) שַׁהְוָא לְשׁוֹן פְּרָס וּפְיִ שַׁהְמָ בְּנֵי
הַרְמָכִים (ז) : כְּבָב וְאַתְּכָל אֲשֶׁר עֲוֹשִׁים . יִשְׁ
אֹמְרִים כִּי הָיָה מַתְעַסֵּק בָּאוֹתָנוֹת שִׁיחָה מְסֻנָּה ,
כַּאֲשֶׁר הָיָה עֲוֹשִׁים האַפְּטוֹרִים , וְהַקְּדוּב אֶלְי שְׁפִירּוֹשׁ
כָּל אֲשֶׁר הָיָ צְרִיכִים (ז) בָּאִילּוּ הָיָה הוּא
הַגּוֹשָׁה (ז) כִּי פְּקִיד הָיָה עֲלֵיכֶם , וְהַפְּסָוק הַבָּא

א חטאו, חטא מופר המלווכה (ה) (א), בעבר (ז) שלא ישנה כפ"ד סריבין (ט) הוא לאות

קרני אור

יוסף, ובבגין מכפל „מִלְכָ פַּמְקוֹת“ טפ"ז לאלה מנוו' פלו'ו'ו' במדליגת הייס היה יטפס כוות' הילג' במדליגת כהמתס פיע' ז' :
[ו] והריד'ק פ"ז במקלחת כן כענור בסוך פנו'ל דמות פכסח
כמו „הן כסא" (צ"ט ו' ב') סופיס מנדל ענו'ל לה מלוכט
כעל פנות, וואג' חזק כיזטר, ופיין למכ"ן מה בכחכ' ע"ז,
ומיין זרכ'י לנען . גלאי „סא" סטפליך זס'יס סא'ר כית
הילל פיע' ז' :
[א] ובביר (פ' פט) זא' סמאקיס איזוב נמל'ג כהו'ן פיע'ין
פוש'ירין בל'ו, בל' כה'ופיס לילו' נמל'ג כהו'ן
טלא' יתכן, וכן חמל' הכתוב „לחלניכס למלך מלוייס" :

טורי רשי: יח) וכתלוגים צלנו „על מימריך“, וכדפוס סכיזיטס „ממיימריך“ וכן פות ניילץ. א) כ"ל ב-
סח ג, וטינן כפ"י. ב) מכרזין סס, ילקוט ר' קטו. ב) פ"ל פילוזו כפ"ן וקעלס
ופוקירין, כט (צחות, וכן מלות יוונית, ג) כ"ל כ' פט ג.

בראשית מ וישב רטו 431

**על שני סריסיו על שער המיטלים
ועל שער האופים: ניתן אתם
במשמר בית שער הטבחים אל-
בית הפה מוקום אשר יוסוף אסור
שם: ר' יפקוד שער הטבחים את
יוסוף אתכם נישרת אתם ניחנו ימים
במשמר: ה ויחלמו חלום שנייהם
איש חלומו בלילה אחד איש
כפתرون חלומו המשקה והאהה
אשר למלך מצרים אשר אסורים**

אבן עזרא

בי היה הריש ראוי להרגש (ט) ונקטץ הספיך בקץ נдол להסرون הדנש (ט) (ט): ג במשמר בית שער הטבחים. מקום שייה שם נשפרים בעבור שלא יברחו (ט): ר יפקוד שער הטבחים. והנה כאשר הושטו אלה המריסים בבית שער הטבחים, פקד את יוסף, והטעם ובר דבריו (ט) והביאו אל ביתו, ושמחו בכור והוא המשמר (ט) ווاث דעת הבודק הנдол (ט) ולפי דעתם שבית הסהר היה בבו שער הטבחים, ושם היה יוסף (ט) והעד מקום אשר יוסף אסור שם, וצוה שער הטבחים להיות יוסף אתם לשרת אותם, כי טלה נדולה הייתה להם בכית פרעה, כי שריהם היו (ט): ה ויחלמו. בטעם (ט) איש כפתرون חלומו (ט) כי ראה כל אחד בחלוותו טהו סתרון

קרני אור

גולמיין צדו, וכן פ"ר רצוי זיל, וגפסיקתו זוטרת סני, "חוך פiley פוזין צלו", וכתג צלי' סכלצ'י כי' בפדי בניי, "טומליין", ועין חזקיי בכתב סאנ' סלמיית, "טועליין" ועין בכורות ותקויניס לפכ' מכת' רצ'כ', וכן פ"ר קרלצ'יג בימול גמלוחתס חט� וטנגה צלמ' פיטה מתחוקת כהונן לאכיהה היל סמלן: [ב] וביאור מלט, "סלים" פה, חזית, "גרכיטס", וכן חייכ'ע וכל עבדי המלך גמלוחות המולות נקלחו כרמים על פס רוכס, כי כהונן סלמיות רוכ מבלוטי המלך כמהן כהה מסולסיס, וכי' כסס חנטיס נלהי מסורטיס ונאס כסיס, בגמל "לפטיאר כליס פצע", (געלה זו לו) וסיב לו נת להאת, וארכיכ'ן זיל פ"ר פה סריס ממא, צסי' כריכיס, נעוג כי ס' מזקיס וחופיס נס כנית הנזיס היל יונס ו' צ' גמל: (י) והיה מקודס ג' כנית קדשו: (י) ולשרה היל סרי המלוכה כי' מעלה גלויה:

וכיוהו

מקורי רש"י: ד) נ"ל בס ועין גפ"ר לפ"ל כל נס. ה) נ"ל פ' פ"ה ד' כנות נס.

אונקלוס

על רב שקי וועל רב נחתומי: ג' ויתב יתהון במטרא בית רב קטוליא ל' בית אסיר אמר כי יוסף אסיר פטן: ר' ומני רב קטוליא ית יוסף עמה נטה יתהון נגעו יומין במטרא: ה' וחלמי חלמא פרנזהן גבר חלמה בליליא חד גבר כפושונתלה שקא נחתומי כי למלכא דמצאים די אסילין בבית

רש"י

מלך ולו נesson האיפה חלה בפת וככלע' פיסטול: (ר) יפקוד שער הטבחים את יוסף. לחיות חמס: וייהו ימים במשמר. פניס עקל מלך ר': (ט) ויחלמו הלום שנייהם. ויחלמו טניכס חלוס. זכו פקוטו ומלרכו כל חד חלס חלוס טניכס טחלה לת חלומו ופטרון. מכילו ה' זכה טנאלמל וירל כל כלופיס כי טוב פטל: איש כפתرون הלומו. כל חד חלס חלוס קדומה לפרטון כתעד לבעו טליהס: ה' ה' ויחלמו. בטעם (ט) איש כפתرون חלומו:

יהל אור

על מקל פרים, כמו סקי, מסיל, ניר, כס בקמן תחת הלהות הרהטן צ' נקיות סמכיס, והס נלען רנים יטהנה ויטוב כסואל כמו יפקוד המלך פקידיס" (הפטר, ג, ג) וכיה רהוי לסייע בן סריסיו: צ' צויה תחת סטמ"ר, ומנחנו רוליס כי: צ' ד' ה' הצענה כי הווע צ' קהמ"ץ: (ט) על מקל אדר אביר: (ט) שהיה רהוי לבען נרוי' סהינו מקבל דנט: (ט) וכן תי' "כמורת בית רב קטוליא" וכן חייכ'ע, וככ"י רצ'ד הגי' "גסMRIIS מד עת צלה יכרחן" זה מתוקן יותר: (ט) מה שלמר צלה מטה, ורלה נקל עונזו, וויה' "ומני" וכן חייכ'ע, והווע עיין מגו ונזכרות: (ט) שהיה טס פקיד מל' האסורים: (ט) הוא ר' יונס ו' צ' גמל: (י) והיה מקודס ג' כנית קדשו: (י) ולשרה היל סרי המלוכה כי' מעלה גלויה:

אונקלוס

אסרי : וְאַתָּה לֹא תַּחֲזֹן
יְוָסֵף בֶּצְפָּרָא נִתְּנָא לְהַזּוֹן
וְהִיא אָנוֹן נִסְיסִין : וְשָׁאַל
יְהִתְרְבָּרְבִּי פְּרֻעָה דַּי עַמְתָה
בְּמַטְרָא . בֵּית רְבּוֹנָה
לְמִימְגָּר מָא דִין אֲפִיכּוֹן
בִּישְׁין יוֹמָא דִין : חִנְאָמְרִי
לְהָחְלָמָא חַלְמָא יְפָשֵׁר
לִיה לְהָנָא מְרַדּוֹן יוֹסֵף
הַלָּא מַן קָדָם יְיָ טְשָׁרְנוֹן
חַלְמָא אֲשָׁפָעָז בְּעַן לִי :
וְאֲשָׁפָעָז רְבָ שָׁקֵי יְתָ
חַלְמָה לְיוֹסֵף נָאָמָר לְהָ
בְּחַלְמִי וְהַא נַפְנָא גַּדְמִי :
וּבְגַנְפָנָא תְּלָהָא שְׁבָשָׁן
וְהִיא כְּדַ אֲפְרַתָּת אֲפָקָת

ריש'

(ז) זועפים. עלויות כמו סל ווועך. (ז) זעף
כ' הצעה ז : (ז) שרינט. זמלות הילכות
סקולין וידיין : והיא כפורהה. דומס לפורהה
וילע כפורהה כדמה לי כהלווי כהילע סייל
פורחה ולחדר כפלח ערלה נלה ונעטו סמדר
הקסנייר בלען. ולח'כ' הקזינו. וכיוון כד
תחשו שתספרו הילוטותיכם לי (ז) (ה) , וכל

ידל אור

(ז) וביאור מלת פתרון, סול פילוט וכילהה מלום
לו. חייא, ווועה כתו פאר גהראמייט, וכן כתוב קמ'
וילע (למיטה פסוק ז) "פתרונו פירוטו, כי לה מלענו
מלת'ו פתרון כי להעס טס כהלויס" : (ז) כל האה
כהלויס, הילמו והפתרון וכענין להסר טבר ערליו,
וילע גע ברוכ עיין סול יתקיים רק מיקلت ממןעו חילע
כלו לממת : (ז) דיבור זה לאן להר דנור. וויכא
הלייס. טהה ז' ככטוב : (ז) והוא הספק המונמה
וההתקע וכלהה ערלה כפניות העדר מגנות האה,
ולס' ז' זעפים טלאיס וכן פי' היליך :

(ז) דעתה קמ' זיל טניאת הסבר לויינו הכרז, וויכא סדר המתקים וכלהופים בכית הסבר נמקוס האה מסיני
המלך אסוריים זס, והיו בכית הסבר מהדריס וועליות ממליפיס וזה מוש, וטס פ' , וויספּ קיה צבואר למאטה וטס
לען בלילה, וכיוום קיה ערלה לבירתה את הדריס, ועיין כפי' קמ' זיל (סמות יה' ק) וכנייהורי זס, ולכון פי' קמ'
זיל מלת זועפיס רועפיס, ערל ע"י הרעט טעטו ערלה ערלה עספּ וצאלס ט' : (ז) מפנוי סואה יהליס זני
הדרס : (ז) הוא מראה לו הטעידות : (ז) ולהשם הפתוויס ויסכילד זני להס לאני זניר דנורי ההלומות
ופתרונס, טלאס לה ימיה פותר מלומות יסיו טהלה ערלה : (ז) ודווא המר להס כן, כיון טלאס ימונע
מלכנייז

בראשית מ ו ישב

**בְּבִית הַסְּפָר : וַיַּבָּא אֶלָּהֶם יוֹסֵף
בְּבָקָר וַיַּרְא אֶתְכֶם וְהַנָּם זָעֲפִים :
, וַיִּשְׁאַל אֶת־סְרִיסִי פְּרֻעָה אֲשֶׁר
אָתָּו בְּמַשְׂמֵר בֵּית אַדְנֵיו לְאמֹר
מַה־וּ פְנִיכֶם רְעִים הַיּוּם : חִנְיָא מְרִי
אֱלֹיו חֲלֹום חַלְמָנוֹ וַפְתַּר אֵין אָתָּו
וַיֹּאמֶר אֶלָּהֶם יוֹסֵף הַלּוֹא לְאֱלֹהִים
פְתַרְנִים סְפִרְוּדְנָא לִי : ט וַיַּסְפֵּר
שְׁרִידְמְשָׁקִים אֶת־חַלְמָמוֹ לְיוֹסֵף
וַיֹּאמֶר לוֹ בְּחַלּוֹמִי וְהַגְּהָגָפִן לִפְנֵי :
וּבְגַפְן שלשה שריגם ותוֹא**

אבן עוזרא

חלומו לעתיד זי (ג), ומה שאירע לו (ז) (ד) :
וְזַעַפִים. מטרושים (ז) בטעם "ויעמד הים
מושטי" (יונה א טז) (ז) : ויבא אליהם. יתכן
שב, אלה היה לנו בכור (ז) : ח וטעם הלא
לאלהים טטרונים. כי פתרון החולות לשם
הוא (ז) כי הוא יודע העתיד (ז), ודראה בחולום
פה היה לשי שירצתה (ז) ואם אני אפתור
אותו, טוב או לרע, לא יועיל ולא יזיק, ואחר
שהדבר כן, ולשם פרטן כל החולות אל

קרני אור

כנית קמך ע"כ כי מסלכיס לומס : (ז) עין יכל חור,
וכן פ' כל דין, וכן כתוב רלה' נימוקי, ווילג' נמלס זה
פלצון יק כפטגון סהלוות ווואג כמו פטגון, וכתייז' וככ"ז
מחחלפיס כמו, מירבּה על לות נס' (לט' ז' ה') כמו
מרודס, פן, מרכות פן, קלותות (טמות לא טז) הוי סוכן
נחיילוף לותיות פצל כאו פלא, ופי' רס' לדס' ודיניג' פטעמיס
לנות סתגון תחת פילוט, וכחג סמפור, וווע לות כי כנתת
טכל למ' פל סהלוּס נכו סול' : (ז) ולדעתי רזיל (כלכות
ה' ג, כ' פ' פ' פ' ז' ורכ' פל סטוריה) כל חמץ חילע
הלוּס' וטאנון מכיכו : (ז) וכן פ' אלנג'ג, ליל זלה חזק

בְּפָרַחֲתֶךָ עַלְתֶּה נִצְחָתָה הַבְשָׁילָנוּ
אֲשֵׁבָלְתִּיָּה עֲנָבִים: יְאֹכָלָם פְּרֻעָה
בְּיַדְךָ וְאָקַח אֶת־הָעֲנָבִים וְאַשְׁחַטֵּ
אֶתְכֶם אֶל־בָּוֹס פְּרֻעָה וְאַתֶּן אֶת־
הַפּוֹס עַל־בָּף פְּרֻעָה: יְבָרַךְ לְךָ
יְוָסֵף זֶה פְּתַרְנוּ שְׁלָשָׁת הַשְׂרָגִים

אנן עזרא

ההלוומות הולכים אחר הפה דברי ייחיד הם (ט) ; עלה נזהה. כתו „הנzzo הרבוניות“ (שיה ז יט) : הבשילו אשכבותיה. הפק הבזיר (ט), ובמהר כי בשל קציר ניאל ד יט, ואם הם שני בניינים (ט) : יא ואשחת אותם. (ו) כתו באשר פ"י הגאון (ט) : יב פתרונו. פירושו, (ט), יש שואלים סאין ידע יוסף כי שלשה ויתכן יום הולדת את פרעה כתו היה שיעשו שתה ביום תקופת שנותם (ט) יקראו

קרני אור

לכט ה' הפטול לכט חלומותיכס לטוב הוא ליטע, כי אם נזבב
ית' לניד יש פתלון, וכוכו יוזט מטה טהורה פלאו ובה
כתלים ממה שיקלא כפתיד': [א] המעריות קולות ומן כתלים
פקלומטטיים נלה כ"י צותיס יין, ומי' נלה כ"י מינככים אותו
לଘלכים, כי חמורו טהור פאלקט טיפחן פטור הפטול
כפביים כי צותיס מין העננים בלחים: [ב] עיין יכל גול
וכן כתם הילכ"ג, כי אין כלון כזה ציבתו יהות כחור כוכ
פלעה, כי אין וס להו לסתות חדת, ומי' אף כי פחתות
מיהול, אף כלון זה ציבתו יהום כחדר כלוי לחחת לתבלית
ציזס פמאק האורה אל תוך כוס פרעה", ואנא נזון בחיטה
או מפנין שחיטה נסחטה כדס פ"ז בחיטה, וכן ה'ז' (נדס
יג ה) ה'ל תקי צותרי סילדים, ה'ל סוחטים סילדים:
[ח] השכיל יוכף כתלים וכלה כי בתבאה כוז יסיק מאייר
מלוד כי כלהותה בערך פרתמה ומלה נלה והבבון
פנאים וטבב פין לפיך لكم כזמן סמועם ותמל ימים ולג
חדשים ולג אנים (בד"ק) וכן פ"י פלמ"ן והילב"ג, לפי
שלמה פליניים וכסליים צוים כחדר, ומי' זה כי גם נימיס
בכל, שבאי כתלביס לנו תאנון הכל כאנון בלדה מדמים
צווים לנמרי, הכל מצניש ומתחלפים מולע לךיד, מוקול
למוס ומקין למורף, ולג תזלהם צוים כי הם נימיס, ופ"ג
פסצוואה הנמלחת בג' ימים, נבר' להה הפטול להס פתלון
ימים, ומלר ג' ימים כס (רכ"ה) מה טהון הילכ"פ מי קגיל
ליוכף בסיס בלצת ימים ולג בלצת מדמים הוא זnis, חני
לעתה רה' זל בלז שחת להט על הבוס, כי אין וס
ים, זוכיה לרוחה מן טהורי כילדיהם לפ"ז, וכי מקריניס
זל בפי' (ישיטה נז' ב') "סוחט ריאליות, כמו ותשתת
בכום: (כח) עיון (למעלה העלה יד): (כט) בן הוּא
ירשו, וככ"י לט"ד. ויתכן שסיה יוכף יודע יוס
וזהת היה התשוכת להחות הטאולים, יודע יוסף סקס
ב. פ"ז: (ט) פ"י נהצלה בנטה:

הפלחת חפיקת לבניין ע"כ תלגוס סל פולחת.
כן גדול מפלח כדכתי ב' ח) וצומל גומל
ישך נלה וכטיב ט) ויולח פלאה וכדר וילץ
לץ: (יח) ואשחת. כתלגומו וועלית וסלבה
שוחשי הילדים (ישע' נז ח) (ט) (ז) ולא
ולא מצאנו מלה פתרון כי אם עם החל-
בון נרמזו קה וארה (ט) ופירושם הוא צומל

זהל אור

מלהגדה לו, והוא סלייתה כוונתו, שלא יטלטטו לשם
אפתרו לשם לרעה: (כג) הם דבריו ר' הילזר (נרכות
נה ב') ועיין עקידת וייסב מעיר כ"ט מה עניאל בזה,
ועיין בכוחות נסין יעקב טס פליק הרוחה נחתה, והם
יקשה עלייך מוחלט כל החלומות הולכים חלך הפה,
יתרץ קוציהם זהה כדברי הר"ה וכן פולח שדרכו לפרא
הפטוקים על דרך השפע ממען מתוייב על הכלוזן,
וכ"כ פי' נהג צפ' הלא לאלהים פתרוניים" וככל
כוונתו כי פתרון החלומות לד', כי היום יודע סתיתל
ומרלה חוטו בחלוס, וכיהר פוקטה לו מוחלט הולכים
חלך הפה, חלך טս דבריו יהוד": (כד) אשבל הוא
סת",ו, לאירוע טבו קנו מנניות, וייחמר הבזילו כי
כישול הפירות כו"ה כמו כיישול הבצאל כי כמו טהין
רהור לא יכול הבצאל קודש טיתבצאל, וכן חיון רהור לא יכול
הפיירות קודש טיתבצאל, חלך טכיאול הפירות הוא
כישול בטבע, וכישול הבצאל וכיוה כו"ה כבשolan המטבח,
והננה מקודש עלתה נלה וכו"ה הבוסר וכייתה חזקנות,
ומיד הבזילו חזקנותה עד טקיון מנניות, והננה
חזקנותה הפך הבוסר, וכומר נקלת ה פרי טהו נתבצאל
כל דברו: (כה) ר"ל הבזילו מנגנון הפעיל, וככל
מנגנון הקל: (כו) עניינו סמייטה, וכן תיזה ויובע

ונכנית, וכמסקנה, "הטוהר זיתיס" (מעדרות פ"ד מ"ח):
ב"ז מן המוסר, רק שותה נמקום להר ומכוון כיון על ה-
قدس למשיח, וכגופים לי' נסכלים בנהליהם וכן כתוב בה-
חותם: (כו) נראה שדעת הנחון שעל הענינים בתו-
ונדפסים, חכל התשוכת על כלהלה חלהה לנMRI:
הוֹלֶת פְּרָעָה וּכְוָי, כִּי קַיּוֹס יְהִי מְנֻכִּים שֵׁיעַזְוּ מִשְׁחָה"
עוד ג' ימים, ועיין רמב"ן מה ט

אונקלום

תַּלְתָּא יוֹמֵן אֲנוֹ: יִבְסֹוף
תַּלְתָּא יוֹמֵן יַדְבְּרֶנֶךְ
פְּרֻעָה יִתְּרַשֵּׁךְ וַיַּתְּבִּגְךְ
עַל שְׁטוֹשָׂךְ וַיַּתְּנַטֵּן פְּסָא
דְּפָרָעָה בִּידָה בְּהַלְבָתָא
קְדֻמָּאָה דִּי תַּנוּתָא מִשְׁקָי
לָה: יְיָ אֱלֹהֵינוּ תַּרְפְּרָגֵנִי
עַפְקָבְרִי יְטַב לְךָ וַתַּעֲבֶר
כְּעַן עַפְקָי מִיּוֹבֵי וַתַּכְּפֵר
עַלְיִקְרָם פְּרֻעָה וַתַּפְּקַדְנִי
מִן בֵּית אָסִירָא קָרֵין:
טו אֲרִי מְגַנֵּב גָּגָבָנָא
מְאַרְעָא דְּעַבְרָאִי וְאַפְּ

שְׁלַשְׁת יָמִים הֵם: יִבְעֹודוּ שְׁלַשְׁת
יָמִים יִשָּׂא פְּרֻעָה אֶת־דָּרָאשָׁה
וַיַּשְׁיַבְךְ עַל־בָּנֶךְ וַיַּתְּכּוֹסֵף פְּרֻעָה
בַּיּוֹבָמָשְׁפָט הַרְאָשָׁוֹן אֲשֶׁר דִּי
מִשְׁקָהָנוּ: יְדַכְּי אָמֵן כְּרָתָנוּ אַתְּ
בְּאִשְׁר יְוַתֵּב לְךָ וַעֲשֵׂית־זָנָא עַמְּדִי
חָסֵד וְהַזְּבָרְתָנוּ אַל־פְּרֻעָה
וְהַזְּאַתְּנִי מִן־הַבִּית הַזָּהָה: טַבְיִגְנָב
בְּגַבְתִּי מִאַרְצַה עֲבָרִים וְגַם־פָּהָלָא

ריש'

יש גָּלְזָן מִקְנָס (יב): (יב) שלשת ימים הם.
סִימָן חֵס לְקַלְקַת יָמִיס וַיַּסְמֵךְ לְגַדֵּס.
סְלִבָּס (יא): (יא) יִשָּׂא פְּרֻעָה אֶת רָאשָׁךְ.
לְזָן חַקְבָּן כַּקְפָּקָוד קָלָל עַכְלָיו לְקַרְתָּת
לְפָנָיו כַּמְעוֹלָה יָמָנָה חַוְתָּךְ עַמְּקָס: בָּנָךְ.
קְסִים צָלָךְ וּמוֹזָבָךְ (יב): (יב) כִּי אָמֵן זְרָחָנִי
אֶחָךְ. חַאָל חָס זְכָרָתִי חַטָּךְ מַלְחָל קַיְעָטָב
לְךָ כְּפָתְלוֹנִי: וַעֲשֵׂית נָא עַמְּדִי חָסֵד. חַיָּן
כִּי תָּקַנְתָּה עַבְדָּךְ עֲבָרִי (שְׁמָות בָּא ב) (יב) וְאַחֲרָ (יב) כָּל חָלוֹם בְּטָקְרָא סְלָת הַגָּה (יב) טָעַתָּה

יהל אויר

(יג) גָּם יַסְמֵחַ חַטְוֹרִיס לְרוֹרָוּ: (יג) הַמְלָבָה הַיְתָה
מַתִּילָה לְלִדְתָּה עַל יוֹסֵג וּמַסְסֵי יַדְעַ יוֹסֵף:
(יג) וְכַן פִּי הַרְדֵּק יִרְיָס לְהַעַנְךְ סָהָוָה עַתָּה כְּצַפְלָן
וּוְתָה כְּמַלְמָרָה", וּפִי הַמְּ, וְלִי יַכְנַל צָנוֹי פִּירָוֹסִים,
מַלְזָן הַרְמָה, מַגְוָרָת "וְגַתְלָה מַגְנְעָתָה" (יְשָׁעִי כ ב)
וּמַגְוָרָת "כִּי תְּפָלָה" (סְמוֹת ל יְנָ) סָכוֹל מִסְפָּר, וַיַּפְרַט
תַּהְלָה יִרְיָס, וּוְחַמְּכָבָר יִפְרַט סָהָוָה כְּדָרָךְ מִסְפָּר, כִּי
סְרָמָת רְהַעֲזָוָי יִרְיָה בָּעָתָה לְהַרְבָּר יִסְפּוֹר חַוְתָּךְ כְּפָזָעָדָיו,
הַרְלָוָן כְּוֹ כְּתָרְגָּנוֹמוֹ, סִימָגָה חַוְתָּךְ בְּתוֹךְ עַכְלָיו":
(יג) וְוְלִי סָס (סְמוֹת ל יְנָ) כִּי מַנְגָּן הַחֲסָכִים סָס צָעָלָי סְוד הַחֲסָכִים נַעֲלָי סְוד
הַמְּגָרָות יַכְתַּזְוּ הַכָּלָל הַגָּהָר מִן הַפְּרָטִים" (פִּי) וְהַעֲשָׂה
(יג) וְכַן פִּי רְסָבִי וְלִי "כָּסִים צָלָךְ וּמוֹזָבָךְ", וְכַן כְּתָבָה הַרְלָכִינְגָּן
וְלְוָנְקָלָם וַיּוֹצָעַ לְךָ תָּרְגָּנוֹמוֹ רַק הַכָּוֹנוֹה: (יג) בְּבוֹא "וְגַיְהָה סָס עַל
זָלִי סָס עַל קְדִיטָוָתָה וְעַל נַסִּים": (יג) בְּבוֹא "וְעַל מַתְּכוֹנָתוֹ" (דָה בְּכָד יְנָ) וְשַׁרְשָׂוֹ
"כָּוֹן" מַגְוָרָת בְּכָן בְּכוֹת לְלִפְהָל דַּוְגָּרוֹת" (גַּמְלָ' כו ז) וַיְרִוּסָוּ סָס בְּזִים לְגַדְרִוָּס יִסְול וּקְיוּסָוּ: (מ) וּפִי סָס כָּמָ' וְלִי
"עַל מַתְּכוֹנָתוֹ" סְפִי עַל קְיוּמוֹ: (מג) וְשָׁם הַלְּרִיךְ לְכָלָר עַיְוָס, וְנַחַב הַרְמָכִין וְלִי חַיָּן זְהָתָה לְרִין כְּנַעַן כְּלָה,
הַלְּמָמָרָן וְסְכִוָּתָה לְרִין מְגַנוּי הַכְּרָבָס יַגְהָק וַיְעַקְבָּ: (מג) וּבְבִי רְסָבִי מְלָוִין זָה כָּפָר צָוּ, וּקְוֹלָס דָוּ נַכְתָּב
דָוּן מִכְפָּי טָוּ "נַחְלוּמָי מִן פָּסְוָה חַגְוָי נַחְלוּמָי", וְלְלוֹזָן כָּהָמָק עַיְיָ הַמְּעַתְּקִים: (מג) בְּיַיְלָס כָּל הַלְּוָס
בְּכָה

סְקוּרִי רְשִׁי: י) וְסָס נַסְמָנָךְ כָּמוֹ הַיְן סְחוּמָטִין (סְנַת קְמָנָג בְּנַיְהָג בְּנַיְהָג) סְמוֹץ הַלְּסָס. (סְנַת קְמָנָג כ). יא) עַיְן תְּלוּזָן נַבְּגָן
כְּלָי פָּמָה בְּ. יב) פִּי יַזְבִּיכְךְ לְחוֹתָךְ עַל מְרוֹס מַכְוִינָתָךְ כְּכָיוֹן כְּתָפִיכָךְ פָּל כָּנוֹ.

אבן עורה

לְכָל עַבְדִּים וַיְתַנוּ לָהֶם מַתְנוֹת (יב) או
יַתְּכִן שַׁהְגִּבְרָה הִוְתָּה הַרְהָה (יב) (טו), וְהַרְאָשָׁוֹן
קְרוּב אַלְיָוָה: יְגָן יִשָּׂא פְּרֻעָה אֶת רָאשָׁךְ. יְרִים (יב),
הַבּוֹן שַׁהְוָא בְּדָרְךְ מִסְפָּר וְיְ (ו), וְהַעַד "וַיִּשָּׂא
אֶת רָאשָׁ שָׂר הַטְשָׁקִים, וְאֶת וְשָׂר הַאֲוֹפִים
בְּתוֹךְ עַבְדָּיו" (לִמְתָה פִּי ב) וּבְבִי כִּי תַּשָּׁא אָפְרָש
זה (יב) : בָּנָךְ. מִשְׁבָּרָתָךְ הַרְאָשָׁוֹנה (יב),
וּמִבְּנוֹתָךְ (יב) וּמִתְּבָוָנָתָךְ (יב), וַיְתַבֵּן לְהַיוֹתָו טָן
נוֹרָת בָּנָן (יב), וּכְתוֹב "וַעֲפָד עַל בָּנָו" (דְּנִיאָל יָא
ב) (יב): טָוּ סָאָרָץ הַעֲבָרִים. אָפְרָשָׁנוּ בְּפִסְكָּו
כִּי תַּקְנָה עַבְדָּךְ עֲבָרִי (שְׁמָות בָּא ב) (יב) (וְיָא), וְאַחֲרָ (יב) כָּל חָלוֹם בְּטָקְרָא סְלָת הַגָּה (יב)

קרני אויר

הַבְּיָנָן מַלְיָן סְלִוְיָן סִים מַבְּדָה לְתַת יִזְפָּק כִּמְהַסְּפָתָה, לְגַמְּנָוֹת
הַאֲבָדָל לְגַד (דְּבָר יְ) : [א] וְאוֹ"ח (נִמְטָה פְּ כ) עַל "יְוָס
כְּלָתָה", "יְמָמָן כִּיְתָה=וְלְהָדָה" וְכִתְבָּכְ פְּגָלָה, "מַבְּמָצָא סְסִוְלָל כִּמְבָבָה
כְּלָחָנָעָט" ד "דְּבָר יְמָמָן כִּי תַּהְלָס הַרְמָה הַחָס פְּתָח טְיִיכְ וְעַיְינָן לְמַעְטָה
כְּפָרָה יְד: [א] וּבְכָוֹנָה הַמְּלָא כָּמָלָא כָּמָלָא
לְבָבָה הַלְּפָטִיס "יְמָמָן פְּדָעָה לְתַת רְהָבָה מַעְלָיָר" (לְפָדָוָת כִּי
לְגַלְסִים פְּתָרִוִים, סְלָקָפָה מַהְלָמוֹתִים כְּזָוִיס כְּפָרָעִים זָה גַּתְלָל
לְטוֹכָס וְזָה לְרָעָה; [יא] יְדוֹעָה כִּי תַּהְלָתָה מַכְפָּתָה כְּמַגְלִיס זָבָס

(יג) וְבַנָּוֹן כְּתָבָה הַרְלָכִינְגָּן סָס מַבְּדָה לְתַת יִזְפָּק כִּמְהַסְּפָתָה, לְגַמְּנָוֹת
(יג) וְוְלִי סָס (סְמוֹת ל יְנָ) כִּי מַנְגָּן הַחֲסָכִים סָס צָעָלָי סְוד הַחֲסָכִים כִּמְבָבָה
הַמְּגָרָות יַכְתַּזְוּ הַכָּלָל הַגָּהָר מִן הַפְּרָטִים" (פִּי) וְהַעֲשָׂה
(יג) וְכַן פִּי רְסָבִי וְלִי "כָּסִים צָלָךְ וּמוֹזָבָךְ", וְכַן כְּתָבָה הַרְלָכִינְגָּן
וְלְוָנְקָלָם וַיּוֹצָעַ לְךָ תָּרְגָּנוֹמוֹ רַק הַכָּוֹנוֹה: (יג) בְּבוֹא "וְגַיְהָה סָס עַל
זָלִי סָס עַל קְדִיטָוָתָה וְעַל נַסִּים": (יג) בְּבוֹא "וְעַל מַתְּכוֹנָתוֹ" (דָה בְּכָד יְנָ) וְשַׁרְשָׂוֹ
"כָּוֹן" מַגְוָרָת בְּכָן בְּכוֹת לְלִפְהָל דַּוְגָּרוֹת" (גַּמְלָ' כו ז) וַיְרִוּסָוּ סָס בְּזִים לְגַדְרִוָּס יִסְול וּקְיוּסָוּ: (מ) וּפִי סָס כָּמָ' וְלִי
"עַל מַתְּכוֹנָתוֹ" סְפִי עַל קְיוּמוֹ: (מג) וְשָׁם הַלְּרִיךְ לְכָלָר עַיְוָס, וְנַחַב הַרְמָכִין וְלִי חַיָּן זְהָתָה לְרִין כְּנַעַן כְּלָה,
הַלְּמָמָרָן וְסְכִוָּתָה לְרִין מְגַנוּי הַכְּרָבָס יַגְהָק וַיְעַקְבָּ: (מג) וּבְבִי רְסָבִי מְלָוִין זָה כָּפָר צָוּ, וּקְוֹלָס דָוּ נַכְתָּב
דָוּן מִכְפָּי טָוּן "נַחְלוּמָי מִן פָּסְוָה חַגְוָי נַחְלוּמָי", וְלְלוֹזָן כָּהָמָק עַיְיָ

בראשית מ ו ישב ריח 435⁴

עִשְׂרִית יָמָם אֶמְהַכֵּב יִשְׁמֹאֵת יְבָבָר:
טו וַיַּרְא שְׁרִידָה אֲפָפִים כִּירְטֹב פָּתָר
וַיֹּאמֶר אֶל-יְוֹסֵף אָפָּאָנִי בְּחַלּוֹמִי
וְהַגָּה שְׁלֹשָׁה סְלִי חֶרְיוֹן עַל-רָאשִׁי:
וַיַּבְפְּלַח הַעַלְיוֹן מִכֶּל מְאַכֵּל פְּרָעָה
מְעַשָּׂה אֲפָה וְהַעֲוֹת אֲכֵל אַתֶּם מִן-
הַסְּלָל מִעַל-רָאשִׁי: חַוִּיעַנְיוֹסְפּוֹן
זֶה פְּתַרְנוּ שְׁלֹשָׁת הַסְּלִים שְׁלֹשָׁת
יָמִים הָם: יַט בְּעֹוד וְשְׁלֹשָׁת יָמִים
יְשָׁא פְּרָעָה אֶת-דִּרָאשָׁךְ מִעַל-יךְ
וְתָלָה אֶת-תְּךָ עַל-עַצְמָךְ וְאֶכְלֶה הַעֲוֹת
אֶת-בִּשְׁרָךְ מִעַל-יךְ: מְפֻטֵּר בְּנִיהִינְךָ

אבן עזרא

כאילו (טז) : טז סלי חורי. אמר הנאון שהוא ללחם לבן (טז) כמו "חרוי יהודתי" (נחותי) ו (טז) (טז) (יב) : יט בעור. בטרם עוד (טז) (יג) וטעמו לא יעבר עוד כך ומן עד שיהיה זה : ישא פרעה את ראשך סעליך. ישאנו ספקותיו, וטעמו יסירנו (טז) או ירנסנו על עז (טז) :

קרני אור

הרכות טפ"י גרים דילין כגען לפיכך יחס הילין היליס : (יב) ורש"י ויל' וכרבנן טפי חמי מפני גיקcis, וברכו מוויל', וכן פ"י נד"ק כרבנן ברב "תוכ", וכן פ"י כפ"י פל כתולוק, כי הסליס טפי פבויים מסכנות קלוזים חכיות הריש, (וניגודלמי פ"ג דכילה פ"ז) חלי מעין חרלה, בסיס פונת לזריס וכו' כבוי כסנות מרירות, וכפלין מכל מלחן פרעה צדרו להחס טהור מפסה חופה לעבות מיעס רניס מן סכלך, חפויות נחתר לו כמחכתה, ויחסים פ"ז חלי מצרת, חריל', ופיין נד"ק כרבנן ברב "תכל" : [יג] ורבי ו' גנחת ונדר'ק פ"י גסוף בלב מCKERן כסוף כסוף מלוחה יומין :

זה מדכלי (חויב לה עז) ודעתו כי מלת עז המהוכר בכית' מורה צחוק המՃך כוון, וכן כבוד תילל הי' (טז'ב, יכ, לכ) ספי' כ"ז כמץ' חיות קילל, וכן פ"י צער סלשת ימים מתוך סלשת ימים, על מהר ב', ימים, לכן נאמר מהריו "ויל' כווס הצעט" וויל' פירוטו כסוף טפה דמי' לומר "ויל' כווס הצעט" (מה) עלי' הרוב, ופי' יקחנו ממקומו (ועיין למולח קרני חור העלה י) : (מעט) ובמי' ספי' היל' יפה גראלזון מעין הרכמה, וכן פ"י הרכמן :

אונקלוס

הבא לא עבדית מבעם ארוי שעיאו יתי בבית אסיבי : טי וחווא רב נחצומי ארוי יאות פשר נאמר ליוסף אף אנא בחלמי וקה תלהא סליין דחריז על רישי: ובסלא עלאה מפל מיבל פרעה עובד נחצום ועוופא אכל יתחווון פון סלא מעליין רישי : יט ואחב יוסף ואמר אין פשרנה תלהא סליין תלהא יומין אונן : יט בסוף תלהא יומין יומין יעדי פרעה ית רישך מנק ויצלוב יתק עז ציירא ניכול עופא ית בשרך מנק : יט נבנה רשי

כל חלא לדzon בקסה כלי הימה טוסטumi חמד : (טז) סלי חורי . סليس כל כליס קלופיס חולין חולין וכמקומינו יט הרכב ולך מוכרי פט לסין יג סקוולין הוגלייך לממס כחולות סليس :

יהל אור

ככח קדמיהן יסודו, דומה לו כחלו רוחה, ונכמתו לחנו רוחה מלהמה וו"ג "גמקרה" ככח מפני סלהלום גמקרה ולג' נטועל : (מד) יפרש פה תינכת "וכנה" סטומה כהילו, כהילו רוחה, וויל' כי כל' מקום חינכת "וכנה" כו' מלת הומון כהתחלת הדיבור, והסתמכת דכר לורו : (מה) שהיהה נכס להס לבן כלהם המליך, מלצון וויל' עתה פניו יהורי" (ישע) כת כב', מן החרמיה שתהמר לנוין חור, וכ"ת יוכ"ע סליין לפיחת נקיה, וכן פ"י הרכמן : (מו) עיין כפי' ה"ה זיל ולמעלה לו כ' כפ' "הלה

כפי' טעיר להמורי" : (מו) ר'יל הפטרונו יכיה נרט האל' יעכשו הלו נ' ימיס, וזה כמו "עד זה מדכלי (חויב לה עז) ודעתו כי מלת עז המהוכר בכית' מורה צחוק המՃך כוון, וכן כבוד תילל הי' (טז'ב, יכ, לכ) ספי' כ"ז כמץ' חיות קילל, וכן פ"י צער סלשת ימים מתוך סלשת ימים, על מהר ב', ימים, לכן נאמר מהריו "ויל' כווס הצעט" וויל' פירוטו כסוף טפה דמי' לומר "ויל' כווס הצעט" (מה) עלי' הרוב, ופי' יקחנו ממקומו (ועיין למולח קרני חור העלה י) : (מעט) ובמי' ספי' היל' יפה גראלזון מעין הרכמה, וכן פ"י הרכמן :

בַּיּוֹם הַשְׁלִישִׁי יוֹם הַלְקָדָת אֶת־
פְּרֻעָה וַיַּעֲשֵׂה מִשְׁתָּחָת לְכָל־עֲבָדָיו
וַיַּשְׁאַל אֶת־רְאשֵׁי־מִשְׁקָא וְשַׁר־הַמִּשְׁקָאִים
וְאֶת־רְאשֵׁי־הַאֲפִים בְּתוֹךְ
עֲבָדָיו: כִּי־וַיַּשְׁבֵּן אֶת־שַׁר־הַמִּשְׁקָאִים
עַל־מִשְׁקָהוּ וַיַּתֵּן הַבּוֹם עַל־כָּבֵד
פְּרֻעָה: כִּי־וְאֶת־שַׁר־הַאֲפִים תַּלְתֵּן
כַּאֲשֶׁר פָּתַר לְהָם יוֹסֵף: כִּי־וְלֹא

דשטי

(ב) יום הולדת את פרעה. יוס לילמו וקומיין
לו יוס נינומיא יד) ולצון טולדת לפי סחין
הולד נולד אליה על ידי החריס ש晦יה מילדת
הט שחקה ועל כן כתיה נקלחת מילדת
זוכן ומולדתייך ביווס טולדת חזתך טו). וכן
המלחין הוכבם הט הנגע טז) שכיכומו על ידי
האר עבדיו שמי מונכה המעלתיים שיצלמו
הט להט ז) לי מאין: (כג) ולא זכר שר

יידל אור

(ג) ר"ל מקור מנגנון הפעלה, ורלווי לכהן צייר
חתמת יו"ל פ"פ והו "הולדת" כי מסרבו
ילדי ונה ה dredges כלמ"ד עיין הפעלה תමורת הינה:
(נ"ה) וכן כתוב הרא"ק, ועיין נסיבותה להקלתו
לרויזה מה שכתב ע"ז: (נ"ג) פ"י
בפט דכל על כל מסקה חסר יסתה, ולפיו יסיה פ"י
שמր המזקנים במומכה על המזקנים חסר יסתה המלך
יכן ת"ה וווב"ט: (נ"ג) הוא סס תזהר אל הפעול,
יהוג הוליך הנותן להם לסתות נקלות מסקה, וכן כתוב
אלד"ק: (נ"ה) וכותב ע"ז הרא"ל סוזין רחיותיו
מכליות, כי נס סס נוכן לומר על קזירה נלב
מי"צ:

אל פלעה וכוקהתי וגוי, ויהי זה נפי צרכון כות אונכחות פגניות הצל חוץ גליון עליון, וחס יזכה מה יט לו לעתות, ולזה יט לו לטעול כחנול וכור, חמל בצחוב וליה זכל בכל אמצעים حت' יוכב, יילך בלא סס לו כימן לוגלו כמו שכאלה לו כי אל נבלתין יוכב, ולזה יוכבמו", ודעת רז"ל (כ"ל פ' פ"ג) בפצע פטולות חיוב וליה כומיל לו וזיל סס כל פיש כס מתחס הנחלים ומלאן כה וכופכן, וקובל קבליים ומלאן כה ומתיין", פ"י כי מתנה תנויות לאוכויל حت' יוכב וקיבל קדרים לבימן לאוכוילו מיל ומלאן התיין כלי צימצן כוונן טוד סנתיס ימיס (וליה כמו שפי' כתמ"כ וכפי' כמיום נלב"ז ז"ל) ופיין כיין תנחים, ובפי' מכבוזו ונתיירוזי כלכ"ז ואgap לדעת כמה נעל כזילך כפה ונכין לריב פון ומשה ד' נון תוככו מוד' ומן זכל

טקורי רשות : יד) וכמלס יוונית, ופי, יוס כולדת מלכיס, וכן גנ' פ"ז י, ה, מהי יוס גיטסיה, יוס קלידס, וכן תלגס סיגודגמי, ופיין ספ"י לר"כ פ' ספטע כטראס ככ (ק"ז ה) ופסקות חמוץ הפלקס ט, (ק"ט ג) אפלקס בוכלהטס "ימוס ותוללות בית חכ"ה, והפני מבה יוטטלמי פ"ז פ"ח כ"כ יפלקס יוס קוממיין נו מלך טו) ימ"ז ק"ז פ"ז) וילקלע יג (כ. יז) נא"ל ג' נ

קדרני אדר

[יד] ואורית יומת נימילדה פין גלאג ולמהס וטמלה ממה
סכתהו פון וכחן כהן ייל נלהס לפאנדו כהה דלהה גמל
בית קהנעל, בית סמאנס, בית מתכות, בית סאליסון, לני
טשטוף בנן, נבי יסוט בנן, בן קולין למברטה סקי עיזיס
בישס כלילס, בית וללה כלהל פנוול ונד פראעה, הוו
פנוול בו פראעה, ווננו יוס כלילס טהרוול, בה ביה וכיה
ככחים נפ'ק דפ"ז, יוכט תרגס יוס גנטס דפלעה פ"ז
יוס כיהם צלו וכוה יוס בנוול בו, פין ז' מקורי ל"ז :
ט"ז לקטן [טו] עיין יכל הול' ודנליו וכטין מטהקידס (ויבנ
מקץ צפער כט) זיל' ילהס הטעס ומה בלתי נזול
פל האיתת זה בטין כי ידעתי היה חיל מל ותבוג בעי
כמלך פד צילפטי בהס זכלתני הודה בתורת כיטן ורוצס
זכרון נחמד המכדריס סייטיך לך לטבות הודה זכרון
בחותך זו נלביך זו חולל לטבות פמי תפַל בתוציאי
הן פראעה וסולהתני וגוי, ויהם זה לפי חזכלון כה
מכחות פאנטיס הצל היל צלייט עליו, וזה
ויהם בכחוב ולו זכר כל בכ חמוקיס לה יוקב, ילהס
הודה, אלה זבכמהו, זדעת רוז'ל (כ"ל פ' פ"ז) צפנס
הגאות ומלהן בה וכופכן, וקובל קבליים ומלהן בה ומתהילן
לכזיכו מיל ומלהן התיין כל' זימן קומן שוד סתיס
הנה זרבון, קרבון, זרבון, ברבן, ובנמ לדפתה כה

זכיר רב שקי ית זקף זכר שרים משכים את-יוסף
ואנשיה: פפפ ושבחו: פפפ

אנו עוזר

וישכחו . בלב (ט) (טן)
חסלה סרת ושב :

חסלת פרשת וישב; אל לךיס יא) ולו נטה על מליס הקלוייס לך :

כרני אור

ונכל גות ובתוי, פיעין קול סלמ"ז הענита פ"ה מ"ח, מה טען
פ"ז, וככ"ס, כי תוד מה בטען על כהמ"ז, ונתוטסויות חנבי
קס (נכחות פ"ה מ"כ). בבדיקות סלמ"ז, והדנרים הידועים
פ"י"ט, ועיין הכלופה בכמה של פ"ג י"ג טמפל 35, מכרך ל'
מיניהן הלאuder בכרך בבדיקות סח' ז"ל, ובתוכ'ו, ובדף קריאנ"ט
כתוויק נס סח' ל"י פירסט נס' מליס ז"ו:

הפלת פרשת וישב

אנקלוס

רשי
הטשנים. בז' ביזוס: ווישבחו. לאחאל מכהן
מןפניהם סתלה בז' יוסף לזכרו כווזקק לכיוות
הסמל טמי פניט ייח) שנחמל חזלי בגבור
חזל קס כ' מנטהו ולע' פנה אל להניש
חסלחת פ

יהל אור

(נ) וכיריה כיון כייל פילדס לערבות נו סימן וחותם נוכרונו, ולכון תקלט תמיד הזכירה להגוטרט מאכמלה, זכור אל תצכה (דברים ט ז) זכור حت' חצר מטה לך (פס כה יז) "לך תצכה" (פס סס יט) וזה מה מטה נו חותם נוכרונו ולכך ויסכמכו (רו"כ) :

חסלת פרשת יוישב

אונקלוס

“בָּתָה מַסּוֹף פְּרִתָּן מֵאָנוֹתִי מִקְזֶשׁ נְתִינִים יִמְיָם וּפְרָעָה

אבן עזרא

יהי מזמן . לא פירש הכתוב תחלת זה
החשבון (ט) ובן „**תְּהִי מֵקֵץ אֶרְבָּעִים שָׁנָה**“
(ישעיה ז ח) (ט) (ט), ובן „**וַיְהִי בְּשָׁלֹשִׁים**
הַחְשָׁבוֹן לֵזֵאת שֶׁר הַמְשֻׁקִים טְבִית

קרני אור

[א] ובג', (חמורך י' סע' ב' וט' רע"ה) ב"הו, "היכנויות בינה
למהן", ויהי מדו בס מקין היכנויות בינה בקהלו להם
מלך, דתנייה הותה בינה בקהלו להם מלך, הותה בינה עזירות
בלבמו של סיטס. פבר בנים מלך בלבמו נטהמו, בנה היה
מלך בלול וסמוול, ובתים פמלך בלול נטהמו ובלזיס זאנצ
פמלך דוד", וכן כו"ג כי "בכל" ט' בלוט ט' יד, ועיין רב"י
בב"ס פ"ט, פ"ט זאנצ זאנצ למלכות דוד", וכחטף' בס
ד"ס זאנצ זאנצ, תנייה כי מסד"ט, זאנצ זאנצ. וככנהות
הගרא"ת על כב"ס פ"י ל"ז כו"ג נפי כי אדריאונא, ול"ז כו"ג
כני כי סד"ט, ולוזה הכהנים כב"ז ז"ל, וכן ככנהות גאליה
לסד"ט יגרום זאנצ זאנצ, ויהי הכהן זמן זה במלך
היכניאלו, כלומך כי לך היכנויות בינה בקהלו להם יבלול מלך
יעוז מלך במלכותם, ונארנו כמה מיבלהו. הילך ככתוב לנו
ונכל מהוועה הא נ"ה דרכו רז"ל, ועיין כהנאות ותיקוניס לסד"ט
מאניג כת"ה ר"ב לרענער (פ' יד כפלה ז' ויח) : [ב] מעיין
רב"י. וכל"ק ולדי"ה פ"כ כי המזון מס'ה בנים, וסדר'ל כפ"י
לייטע, הילך בסכין דפנות כל סמפלציות גיאור פפ"י דרכו
פ"י"ט : [ג] והנתה כמפלציות בסביזותיו בין זאנצ זאנצ נתנאה, גאנזיפ

בזה המספר, כי לנו נדע לנו לחיות ממספר יספור,
^(ז)

מזכיר רשי: יה) תחומו ה' ויבב חות ט', חנומו כ' מוקן חות ה' וכ' כ'ל פ' פט, כ' ו'ג', ג' מ'ר ט' ה' צו'ט ה'
מזמיג כה, צו'ט כ' מ'ר'ז כה, יט) כה' כ' כ'

וְשָׁמֶן

(ה) ויהי מקץ: כתלגומו מקיא וכל לסון
(ש"ב טו ז) (ג) (א) ובן "ובעוד ששים וחמש
שנה" (יחז' א ז) (ה) (נ), ויתכן היהות
יהל אור
(ה) לא פירס נמקרל מתי התקיילו הנטוי טניס:
(כ) באבשלום כסלך לחרון למול
בדול חייו, ולו ידעו לחויה מספר ירמי הכתוב,
וכן (בשות יב מ) ע"פ "ומוטב נני ישרף" כתכ סס
הה' ז"ל ג"כ "חטנות רבים יט נמקרל לו" גדרו
למי הס פמוסים, והנה חוכיר מקלהס "ויהי" מכאן
הרבעים טנה ויהמר הרים" (ז"ב טו ז) ומגיסלאס
לו כי כן הרכעים טנה נס לו נסלה מלכות בית
דוד, ומפרטים אמרו כי זה חטנון מיום ננתה החרון
בקריית ימרים (ס"ה זב): (ג) ופי' סס ה"מ, ז"ל
כי זו בגובה ביתה נמי היו, ומלכותו ביתה סס
עשרה טנה (מ"ב טז ב) וכשנת סס להוקינו בנו גלה
סומרין עוזנן כתוב באנת סס למקוריקו קייח סנת תען
לcosaע מלך ישרף נלכדה טומרין ויגל מלך ישרף
הה' ישרף חסרה (מ"ב יט י, יט) ע"כ הוורכו
המפרטים להמר כי תחולת סטיס וחותם טנה מיום סנה
טהום "וישרף נלה ונלה מלך לדמותו" (עמום

ז' ייח) ותמליס מילוי מתן קראטס: (ז) ויש גם לפנות צוות המספר, כי הנה נדע לנו כמה ממספר יספור, ¹²

בראשית מא מקץ

חֲלָם וַהֲנֵה עִמֶּךָ עַל-מִזְדֵּחַ אֶל-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל: שְׁנַיִן וּפְרֻעָה חָלָם וְנִדְאָקָם עַל נְהָרָא: כִּי וְהָא מִן נְהָרָא סְלִקְנוּ שְׁבָעַ תּוֹךְ שְׁפִירָן לְמַתְתִּין יְפֻטִיכָן: בְּשֶׁר וּרְצִיוֹן בְּאַחֲתָה: וְתְּרַעֵּינה בְּאַחֲתָה: **וַהֲנֵה שְׁבָעַ פְּרוֹזָתָה אַחֲרֹות עַל-זָהָב אֶל-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל:** סְלִקְנוּ בְּתִרְיָהוֹן מִן נְהָרָא בְּיַשְׁן לְמַתִּין נְחִסְרִין בְּשֶׁר

רשי

כך טופַּק קוֹחַ : עַל הַיָּאֹרֶךְ . כֵּל שָׁחַל
נִהְלֹת חִינָּס קְלוּזִין יְהוּלִיס חֹזֶן מְנוּילָם מִפְנִי
שָׁכָל שָׁחַל עַזְוַיִּין יְהוּלִיס יְהוּלִיס צִידִי הַדָּס
וְנוּילָם עַוְלָה בְּמֻוכָּה וּמְצַקָּה חֹוטָס לְפִי שְׁחִין
גְּטָמִיס יוֹלְדִין בְּמַלְאִים תְּדִיל כְּשַׁחַל הַלְלוֹת אָ) :
(פָּנִים הַיָּאֹר עַלְתָּה . זָכוּ עַקְלָוּ שָׁלָחָלָס לְפִי
שְׁקָבִיעָתָן וּלְעִיבָּתָן מִתּוֹר גְּדוּלָת הַגָּהָל וּמִתּוֹר
טוֹבָע שְׁקָבְרִוּת נְרָחוֹת יְפּוֹת זֹו לְזוֹ בָ) שְׁחִין
מְלִיאִצְּקָה בְּלָעֵז כָּמוֹ יְצָגָה חַמּוּה) : (ג) וּדְקוֹת

ייחל אור

ובכן כתוב ה' ז"ל (צמ"ת יב מ) "י"ה כן כלcis טנה נתגכיה, וו"ח ליו"ל, וו"ח מליחות ספר תורה שמה להלקייה היכן, ואנו לו ידעתו, כי בס סכירות כל' יסוד ומצענתה" ועיין כיתורי בס, זכרני חול פה: (ג) ובכן כו"ה (תנ"ה מה סוף ויטב, תנ"ה מה הול' ה' ר"ב ריש מקן, ב"ר פ' פט, צו"ק מזמור ק"ה ולקוט רמו קמו): (ז) כי מקדס כי יוסף במקומות חיל, מהו בכית הספר הזה, רק כי למטה בכור, וכעת אלצ'ר הוכחו פרוטוי פרעה בעלז' למללה לזרת חותם בס וכמו פפי' (למעלה מ, ד): (ז) למללה (ד, ג) כי נקרחות בסנה חמימה ימים בעבור שיטוכו כי מיס כלורך לו בקהל אלצ'ר הי' בתחלת, ובכן סנתים ימים שלמים, והם נכתב סנתים כל' ימים יתכן שהין שלימות מיום אל' יוס, ובן פ' הרכז'ס, ובמקצת הנ' וטעס סנתים ימים כנ' פרטיז': (ה) אינו פועל בינו, כי לנו מלאנו פועל בינו במקומות עבר, ח'ל' הו' תואר, ותחסר מל' הרכגה "טיה" וטעו'ו ר' היה חז'ס": (ט) פירוזשו נ'כ היה קומעת (מיון למללה זו כ בערך ה): (י) מקום שנDEL בס דטה והל' לנכמה, ובן פירט' ז'ל, ובן פ' הרכז'ס, נ'ל'ו נ'כ שנDEL בלהנס ועל ספת הנחלות', וכתיוכ'ע, יב' פ' הק'ית מן, נ'ה'מו" נסף: (יג) הדרاوي מרוליס, עוד, ומדובר כו' מלsson הא'ה' כעוזר ליות מיינ' העשנ'ו נ'ה'מו, ובן פ' רס' ז'ל בס, וכתב הראד'ק ומשפכו מה'ו.

אבן עזרא

ה护身符 (א) או לשבת יוסף שם (ט) וטעם ימים כבר באורתיו (ט) : ופרעה חלם . היה חולך (ט) גז , זכרן ורבקה שוטצת למלוכה בו , זה (ט) : באותו , י"א עטך שבוי צמחים . (ט) וו"א שהוא שם צמח (ט) (ה) , הביתה נסفة (ט) כביהית השבעיני , בתרורים (אייבאני) (ט) ועל שני הփירושים , כי הוא בין אחיהם יפריא (הוושע יג טו) (ט) והוא יבצומו (ט) ב : יפות מראה . סימן כוח לימי נין נליק לך במלחמה (ט) : באחו . בלחנו

הַרְמִי אָרֶ

בגבייג צלההס פאמלהס כויהת בכחלהטו כסיותו צן גמ"ד צנה
למי מייז פביס נבויל כהלי, וצחים וס חמוץ ס"ד, חמוץ
לכיווט כתחלת פקין, וכיוום כה"ה מieżת נכירות כלכלה נטליה
טה", כאט דנרייס טווגיס אל כבנת נבויהו, ולבז ז"ל פ"
פביס חותו מנין ליזכל, וככיה ליהתו מפ"ט, ובן פ"י ברא"ק
בבש האנו וכתכ, כי לפ"י פבוטו פ"י בלביס צנה ליזכל עי"ס,
ו"ע ממליחות ס"ת צמלה תלוקס סכון (ל"ב לד יד), וכן
סוח נס"ע בלפנינו (ס"ע פ'כו), בלביס צnis מצמלה ספסל
בית ד', וכן כויה נילקווט לי"ז יחזקאל מפ"ע, בלביס צנה
מבנגאיה ספסל נבית ד", וכן תיוכ"ע, נמלתין סניון זומן להבנת
תלוקס כבנוי רכוי כפלח דחויליתן ננית מקדסה": [ה] וכן
פי, פרא"ק ול"ס נ' מלך ועיין מה כתוב רווייה זהה סבויו בעל
סכו"ק: [ה] ושדר"ל כתוב בסכך מל"ה מיליות ועיניהם כתוב
פנדל כהנש, וכתח לב"ד ויתכן שפודול מן הוהנס אל ספסל
חו מון כתוב אל כהנש, ובלה האלה, "המש" וסוי"ז תמותת
כ"ה, ולד"ק כויה מנוזחת, "המת" ופוחה בס ערב מיזה ספוח
בלבש לחוד ואמתבב לכמה פנפיש וסוח מולייה לאחים כלבש,
וכפנול טיע לבס בלס לחוד, פ"כ כלהחות כיזוריים ממנו
כהלו סס לחם, וחו"ת, "ב. לחם ו. לחם" חפץ כל בערך נקייה כן
בחורמי כנטלמוד ירושלמי: "ז"ז" (כרכות פ"ז כ"ה, סב לחותן
להויל י"ז בו מזוס ספקה כרכס", ועיין עלון צבב סדר

מוקס טבנישׂ: (יח) ובן פִי' הַרְמָכֶן כֹוֹ אֵס לְדָטָה וּעֲבָכְגַנְדָל צְהָנָס וּעֲלָסְפָת קְנָהָרוֹת, וּכְתוּכֶעָסְמָנוֹ גּוּמְיוֹחַ מִן בְּיִנְגָהָה גּוּמְלָהָה (היוכְחַ יְהָה) וּבְן פִי' הַרְלָדִיָה: (יב) פִי' הַכִּיְתָה מִן כְּהָחוֹה נּוֹסֶף: (יג) הַדָּאוֹי מְרוֹרִיסָוּן וְתְרַעַינָהָה מְהָוּ, וּפִי' לְמַחְיִס, וּבְן פִי' הַרְמָכֶן, וְכַתְבָעָוד וּמְוֹלִי כֹוֹ מְלָצָונָה מְהֻוָה צְעַדָוָר קְיֻוָת מִינִי הַעֲנָכוֹס רְכִיס גְּדָלִיס יְהָד: (יד) וּבְן פִי' סָס כָה זְלָל מְנוֹזָהָת כְּהָמוֹ, וּבְן פִי' רְסָזִי זְלָל סָס, וְכַתְבָהָרְדָלִיק וּמְאַפְנָנוֹ הַמְּמוּחָה

מקורי רשי: א) עין כבז' סוטה יג ה, ד"כ כל' סיטנכלו מימי"ו. ב) כל' פ' פט ז. ג') וכן כוונת הנדרש.
ד) כתהנומן ב מקץ מהות כ וככ"ל בס דרכו על בחרתו כטהראת טיבות פנליות נעשו אהמן וזה וכן
ה"מ "כחותך" וכן כוונת נפק"ז בחרתו לעוז לפקוד. ח) חזוב פ' י"ט

וְתַעֲמֹדֶנָה אֶצְלָ הַפְּרוֹת עַל-שְׁפַת
הַיָּרֵךְ: וַתִּאכְלֶנָה הַפְּרוֹת רְעוֹת
הַמְּרָאָה וַיַּדְקֹת הַבָּשָׂר אֶת-שְׁבָעַ
הַפְּרוֹת יִפְתַּח הַמְּרָאָה וַיַּבְרִיא אֶת
וַיַּקְרֹז פְּרָעָה: הַיּוֹשֵׁן וַיַּחַלֵם שְׁנִית
וְהַגָּה | שְׁבָעַ שְׁבָלִים עַלוֹת בְּקָנָה
אֶחָד בְּרִיאָת וַמְבֹות: וְהַגָּה
שְׁבָעַ שְׁבָלִים דְקֹות וַשְׁדוֹפְתָקָדִים
צְמָחוֹת אַסְרִירָה: וַיַּתְבִּלְעַנְתָה
הַשְּׁבָלִים הַדְקֹות אֶת שְׁבָעַ
הַשְּׁבָלִים הַבְּרִיאָת וַהֲמֻלָאָות
וַיַּקְרֹז פְּרָעָה וְהַגָּה תְּלוּם: חַיְתִי

בן עזרא

אחוֹ בֶן אָבוֹ (ט) : הַ שְׁבֵילִים . לְשׂוֹן רַבּוֹת נְקֻבּוֹת
(ט) וְאֵם הוּא בְּמִים (י) כְּטוֹ נְשִׁים וּפְלָנְשִׁים (יא) :
רַן וִשְׁדּוֹפּוֹת , שָׁאָרָע שְׁדָפּוֹן (ט) מְרוֹחָה טְזָרְחִית (ט) (ו) ,
כִּי נִקְרָא מְרוֹחָה קְדֻם , בְּעִבּוֹר אֶצְתַּחַת הַשְּׁפֵשׁ
בְּתִחְלָה (ו) וְטַעַם הַכְּלָאוֹת כְּטוֹ הַבְּרִיאוֹת (ו) (ו)

קרני אוד

ה' ח וו ג' ה' ט' פ' ל' כ' י' פ' ק' כ' ל' כ' מ' ט' כ' ס' ג'
ד' ד' :³ (ב' ב' ב' ב') "פְתִילָה כְלִידָן, הַחֲיִינָה", וְאֵל, "הַחֲיִינָה"
וּכְסֹעֶה כְּאַגְמָנוֹן לְאֵל מִתְכוֹן נְמֻסֶּה שְׁפִתְלָס וּכְיַרְטָלָמִי בְּבֵית
מִתְפּוֹרָס פְתִילָה כְלִידָן פּוֹרְנִיחָה פְיַיְיךְ, וְכָוָךְ (מִקְזָן דָבָר קָדָשָׁה)
וּחֲרָפָה כְּהָמוֹ, נְחַכּוֹרָה כְּהַחֲוֹתָה דָלָה הַחֲכָתָה כְּבָוָרָה
וְכָלָסָו לְבָנָמָג קִיְמָיוֹ":
[ו] שהבתה הותם רוח מלחמת בנהה מפלב וכוש, וכיון
שודפת ומתחת כתוכוכך יי"ד נמלים וכחוי
כלתוֹג "ולות קדיס טונייס פלייכ" (י"ז, יט, יג), אלה בנטת
בה רוח קקדיס תינס (ב' ב') וכפיע פונדר הלחות ימיס
טאנפאנגן (ב' ב' ב' ב' 1660) כי נמלים האל קהכילה
מתהחלת מדב האפריל מד מז' חמץ יוס נקיילוב נובנאות רוחות
לישות ומויקות וכימייס בסס נקרתיס מאיסין (ב' ב'): [ז] עין
אגני פער מה טפער פ"ז: [ח] ואו"ת יי"ד, "ומיטרפה כומיכ"
ס' ס' וו' יי' ז' ל' מ' ק' ד' ה' ה' ק' כ' ע' כ' נ' ו' ו'
יפ' "בְנִירִיּוֹת כְמוֹ הַמְלָחוֹת" וכן כיכון יותר ונחלמר
בְנִירִיּוֹת

מקורי רשי: 1) כן ת"ג. 2) סכום קא"פ מכל כלותות, סכום מס וזוק.

אונקלום

וְקָמָן ? קְבֵּלִיְהוֹן רַתְּקוֹן
עַל כֶּפֶת גַּתְּרָא : יְ וְאַכְלָוֹן
תוֹרְףָא בַּיְשָׁוֹן לְמַתְּנוֹי
נוֹחָסִין בְּשָׂר יִת שְׁבָעָ
תוֹרְףָא שְׁפִירָוֹן לְמַתְּחוֹי
וּפְטִימְתָּא וְאַת עֲרָ
פְּרָעוֹה : הַ וְדַמְזֵךְ וְחַלְםָ
תְּנִינְגָּת וְהָא שְׁבָע שְׁבָלְיָא
סְלָקָוּן בְּקָנְיָא חַד פְּטִימָן
וְטָבָנוֹן יְוָהָא שְׁבָע שְׁבָלְיָא
לְקָנוֹן יְשָׁקִיפָּוֹן קְרוּם צְמַחַן
בְּתַרְיָהוֹן : יְ וְבָלְעָא
שְׁבָלְיָא לְקִיחָתָא יִת שְׁבָע
שְׁבָלְיָא פְּטִימְתָּא מְלִיחָתָא
וְאַת עֲרָ פְּרָעוֹה וְהָא
חַלְמָא : הַ נְּהֹ�ה בְּצִפְרָא

ו

בשר. פינגייס גלעיז ל' דק: (ד) הצלבנה. סימן צטח כל צמחת כצבע נסכת צימיילעכ: (ה) בקנה אחד. טודיל גלעיז: בריאות. פינגייס גלעיז: (ו) וצדופות. קליעיז גלעיז. סקיפן קדוס י') חכונות לשון מטבחם רפויים מטיהרין. והו בחלוף הזמן מזמין

זהל אוד

לחותים : (ט) ופי' הום מסרשו הדומה לו , וכן הכהן
הדריך הכהני פירוטים כשרט "המה" , ומما שאלת
בן חמו , כי הום בון חמו היה והוא כוונת כל ספק ,
חנול מן השם ספק יט צו : (טז) כי לעמ מלחינו נפל
פכוול , רק שצולה , הוא טבולה : (יז) כי נייד מ"ס
בוחן לאו זכר , וכלעון נקבה י"ז תרי"ז , ולכן כהו
התחריות נמיין קבוץ הנקבות גליהות וטבות :
(יח) שיבואו נ"כ נייד מ"ס והם לאו נקבה :
(יט) ובכ"י רס"ד "טהר לנט סדרון" ונכון יהו :
(כ) וכן פי' רצ"י דל , וכן ת"ח "וסקיפן קדוס" וכזה
לחות הזרע מרוח קליס הנקנים בטאנלים , עד של
נטנס ציאולס ולו יגמלו , וזה שאלת "סדרה לפני
כמה" (מ"ב יט כו) טرس נוילו כמה , כי כהן נגמר
בבבון באתה : (טז) בז בתקבב טבון באתה

ברשותו של ג'ון סטנלי, דבון, אנגליה, 1905. (הנפקה בתקופה זו הייתה מוגבלת לארץ ישראל בלבד)

בראשית מא מקץ

בבלך ותפעם רוחו נישלה ניראה
אתכל-חרטמי מצרים ואתכל-
חכמיה ניספר פרעה להם ATI
חולמו ואיז-פותר אותן לפרט:
וידבר שר המשכים את פרעה

ר' ינאי

(ח) וחפעם רוחהו. ומטרפה רוחיה ח' מתקבצת בתוכו כפעמוני ובנכובד נלכ הומל ותתפעס רוחחש) לפי קשו צס קטי פניעימות שכתה הקלאס וכעלמת פתלונו י': חרטמי. בנהלייס בטיימי מתיס צזוארלייס בעלמות יא) (טיימי קן עלמות כל' הרכמי יב) ובמסקה בית סהו מה עמייח תליס כיו חותם הכל לנו לפראטה צלה כי

ידל אור

בריגות אן אטליס פ"ל הראהה ונינו כמו המלהות:
 (כג) ובו"ז נפל נפל בדרכם הפת"ח ותפטעם הרוח
 "ותנפעס": (כד) וכן הלא"ק נארט ז"ז, "פעס"
 מבר להמתה היה "זולס פעס" מנשון זכר וכתרית, וכן
 "ותחל רזה ד' לפעמו" (סוף יג כה) פי' לפניו ולכתהו,
 וכן "פטמון זכבר ורמן" (סמות כה לד) לפי טהור
 מתפרק ומתקצת בוגר כל שתחוו, וכן כי עלי
 הקורה, ותפעס, בסבירה רומו מדחנתו על הלהום:
 (כה) ודייא מליה נכדחת חל הרוח סבאלס טויננט
 מישנת מקמתה כלער שעולה מן הגוף הנמהה ונבר
 (רכ"ד): (כו) כי פרסה "חרטס" מהרטע הותיות:
 (כו) וי"ג "הגולות", וכן כתוב בה זיל צפי (נדיעתל
 ז' ז) "הרתוויות כס חכמי הтолדות סיודעים כעיקרים
 ותולדות כל דבר, וכל מעזרים שייעשו נפל, וכן כתוב
 כהרטומי מרים":

(כח) ובן כתוב בה' זיל (בב) כי הכהנים הם חכמי המזלות שהם יודעים בעתידות כפי מלאכתם בעתידים מולדוי יהודים לנוכח המעלות על הגבולין, ועל מני הכוכבים כמארתיס וטני המגורות, ותקופת כתוב מתהומת פ' זו, ומזה הבהיר כי גם נוכדנאל היה באהרונו. כי הامر היה הומר לאם כהלוות חולין יכלו מלכם נוכדנאל פי בנים כירוחם, פעימה ורינה פעימה, פעימה גל, ופעימה מל סכתה סמלוס, וכיון היה פעימה נחמת כל בקדומו כזב הלא כתוקני ודכרייכס נוכפין מתהומת כמיינס ומונאך יותר מהן נוכדנאל יודע אני ה' כתוכיס", וכתב כתוקני מה טאווק נוכדנאל לאיזות טווחת כהנום

אבן עזרא

ח ותפעם רוחו, סבניין נفعالي (ט), כמו „נפשתי ולא אדבר“ (תה' עז ה), וויא שחייב מן גורת „חולם פעם“ (ישעיה פא ז) (ט) (ח), והטעם שהרוח דומה לנוף המוכה (ט) (ט) : הרטומי. מלה מזובעת (ט) ויתכן להיותה ארמית או מצרית, והם חכמי התולדה (ט) : ואת כל חכמיה, במלות (ט)

מליה **עלמות** י^ג) : ואין פותר אותן לפרשנה.

גָּדוֹלָה

ובן תיוכע וכון פ"י רבי זיל ומטרפם כותב מקצת כתoco
בפפמן וטל"ל בכיה מס' כת"ז זיל כי"ג כתגומו ומערטו
רוחית, כמו כייס טריפות מקצת כתoco בפפמן ובן פ"י
כלכינג, ותפס רומו, מלוב במנוכת אל סיטה גוטה
מתשנתו פס לדנבר אהד. ופס לדנבר יהל זפנין פתלו
זה פחelow במדרגת כלית כנוך, וכנה פיטה לווח. במדרגת
בפפמן זיכס פטס זאל יהל ופס זאל ב"י : [א] ודרשי
זאל כתכ "וננו כהן הומל וחתפם רומו" (דיניל ב, ה)
לפי זביה זס זת פמיות בכחיה כהילס, וכעלמת פתלו
לקוח מביב' פט "כ" יכודה המל כהן יהל ידע ופתלוני
געול נניא, ולכון יהל וסתורי". וכתכ לוא"ה זבוק
לכחו לאב כהוק מלאה ממימות כתינות, כי זבוק זכין
זנין נפעל לנין בהפעלה כפי זבוקו לבותינו בעלי הלסן,
כוה בהפעלה מקבל כפעולה כרכוב מזולתו וכהתפעל מתוכו,
עוז יס בכחפעלה שנולא מיוחדת זרינה בנפעלה, כי בכפעלה מולא
כל דנבר זבוק בן כהומת וכהתפעלה מולא טל היוק' בדנליים,
ודימוי כמণיות נינז'י, בן חזק לנפש, זו לה יס זן,
כמו יס מתעצל וחין כל, מתරזת וכון לב (מגלי יג ז).
ופי רצאי זיל מלחה עלה פביב', ולכון גולח, ושוד מסגולה
זיהה בנפעלה, חיל מפוזס לנו מלך על דעת היה' זיבוק כהתפעלה
כל פין כויהת בכפעלה, פל זיפוליך וחתפס" פערמה היהת
וחתפס זתי פמיות, וכל פין חלוס נונכדנאל כלוח כ
זבוק כהחת כהלוות כהנות, כי היה לפי כלהות שפה טלה
סתלון פל יהול לפמוד טל היהתתו, וכנה כי כפעיצה
מלך כעלמת בפתלון, וכי פמייס כהומת, וכי נפונה לנין
כ"ה לפי כדמיון, لكن כי נפונה לנין כחפעלה, וכנה
מקץ ס"י ב זוכן כויה כהנו זרין כחפעלה, זוכן
כהלוות, היה הומל היה זכם גותס מהליס זי זכירות

סקורי רשי : ח) כן תייח. ט) דינויל ב. ה. י) תנתנו מה ה מקין חותם תמחומם כ מקין חותם ד. יא) תנתנו מה בס
תנתנו מה כ בס. יב) נרכחות נט ה, שנות קנא כ, ופיין נמי לכ"זCMDCLSC ב, ונדרילג ה כ, ופיין
פלון כסלו פלך סמיה"ז פיררכ בסוכו מלצון זומליוני סמיה"ז פס, ופלמותיקס ינרס (CMDCL CD ח) נגרגו
זומליוני זומליוני יטפק". יג) כלבון צחכ פכיה לכ"ז וע' (נרכחות נט ה שנות קנא כ) ד"כ, הווניה סמיה"ז כסם כ
כחן גלון, מקר נרכחות בכיה זכון פי"ר לכ"ג נמס' כליס, וכשנתה בכיה זכון פי"ר לכ"ג כס' פל מכריות, וזה נמליה כפיה ז
כס"ג פלן הרכחות פי"ז מ"ד "החולץ מלטימיה" ופי' כס לכ"ג "כנון פיסול בית מלאן פלמות פ"ר טמייה פלמות" ופיין פסיקת
לכ"ג פ' דרכי ירמיה וכפעלה גלו, גאנלוון כסלו פלאי טמייה".

בראשית מא בקץ רכח 441

**לְאֹמֶר אֶת־חַטָּאֵי אֲנִי מִזְכֵּר הַיּוֹם:
יְפָרָעָה קָצַף עַל־עֲבָדָיו וַיִּתְןֵן אֶת־
בְּמַשְׁמָר בֵּית שַׁר הַטְּבָחִים אֶת־
וְאֶת שַׁר הַאֲפִים: יְאַוְּנֵחַ לְמַה חֲלֹום**

אבן עוזרא

ופתרון חלומות (ט) ז"נ : ט את חטא. אעפ"י שאוכיר חטא (ט) (יא) : י פרעה קצף על עבדיו. לפ"ד עתי כי אין פרעה שם עצם (ט) רק שם תאר (ט) ז"ב, והוא מלשון מצרים, כמו חירם כפטלונים בסיו הומליים שבנו בנות הTEMPLE. שאותם שוכנו פרעוה (ט), ובן ביתו יסידרו (ט), הלא הראה הכתוב יפרש מה טעם פרעה, כי הוא מלך מצרים, והעד חפרע שהוא שם העצם (ט) (יד), ובן פרעה נבה (ירמי טו ב), כי נכה שם העצם (ט), ואל יקשה עליו דרש כסא שלמה (ט) (טו) כי לא לקחו מלך מצרים (ט), ועוד שני שאמר שר המשקים פרעה קצף (ט), ובן אמר יוסף, אליהם יענה את שלום פרעה (לטטה פ' טז), הראה את פרעה (לטטה פ' כח), יעשה פרעה (לטטה פ' לד) ואין סדרך הטוטר להזכיר עם הטלכים שט העצם (ט) : אותו ואת שדר האופים. אמר אותו פעמי שנית, כי בן דרך הלשון (ט) כתו "ואני

קרני אור

כחולות יתכל מפלסה, לפ"ז בפתרון חלומו כל נוכדנאל טיס לנוין מIRON וŁĘGUT נסודנו, לנו יתמן לניינן מון ססתלון, לנו יתונן צוינן מונט פטילון, וכטסודינו כחלוס צוינן מינט מלטומיס לאניז, סלמץ נו גס פל ססתלון, אבל צוינן גטני פרעשה כס קל נסאלין פטילון, צאי לאל צי גכוון פדרנער מסט פלהדים, וממבר האגלאט לטונתו: [ז] שרטש, חייטס, טויה צס ת"ז לחמי הטעלות וסוכני כבמים, וכטוו נגוז מן מילט סטמורס על לויל וויזטם כי טלים הטעטלט מליזוט פכתג ומאכטב פ"י כל טידיעות וטמונות זבומיס פ"י זילוט וטמונות גנטלהיס, נילאנט, וסיס סיודע לרזיס פטילו ופטיגו נילאנט נקלה, חרטס, כי מלנקת בכתינס כויה טימה נסונס נמלרים וככגדיס (טולפ"ט) ופל"ז פ"י קרט"ז, ולד"ק סומן מון, חולו, צענישו כהרמי וכטורי, ליחס, געטס, גמו חעס, דוחה גנטטמות וסוכנות, וו"מ פטני נמייס ודנוז גלמח: [יא] ואמר, חטמי, בלזון רניס, ואמלו ז"ל (כ"ל פ' פט) כי חעליס צ"ז יט צדיי הלחט צ"ג פטיחי לזוכך טוגה ווילגיזו פטינץ, ואחת בליחיטך מלטעל על פטדוין כל חלוב, לנו נליית נז פטינז, צבוק יודע פתרונו וכ"ח יוכ"ט, סולומני, בלזון רניס, ואו"ת, סולומני, בלזון יומץ, לפ"ז בלען זוכיך אלל סרמןן לחוד: [יב] וכן פ"י הארבעיס וכן צס דפס"ז (נרכ' מה י), מלמד צס פרעשה סול גולדות: [יג] ודעתי רז"ל צוֹה סיסים כימי דוד ובלמש סיס נס כימי יהוזהן צסיה נבולה וטכיס הכל קיט אהל, וכן הו (כ"ל פ' פה) על דעתינו דרכנן סיס קרוב למילג וטמחייס סיס, וכוייק"ר ס' יט, ז"ה חיות גויה זוכיך מלך קור לכתיב (יחז' כח ב) בן לדס אהול גניז גולו זנו, וכן הו (ילקוט יהז' כח רמו טס) וכטוו חייש בפה כימי יוכוד, וכטוו מילס בפה כימי דוד ובלמש וכטוו מילס בקה כימי יומוקעל, ושיןין (כ"ב מה סע"ג חילין פט ה) ודעתי מה: ז"ל צס סיון גאנזיס סוליס וטילס כויה צס תולר על צס המלוכס: [יד] וכן כתוב הילקון צס חפרע צחית, ז"ה כי בהיות מקוס פ"ג, וכטוו פרעשה נס פטינז (במאות נס כה) ז"ה כי בתקופה של מילון, ומיין הטעלה ר' י"ג: [טו] עיז' יכל חור, ומניין כסא לו בכיסו אהלו ז"ל (א"ל אהמל פ"ג) כבנת, כסאת בליה טלה טיק מלך מלרים ואטל אה ככסה כבבון גתא צלאס, ולטב נקרון צמו טיק מסני צביה צבקיות על יברול (פ"י) ברכתוק נעצת מלחה, מה מילזון צוק אהר צמה יסתרו צבי אהס, כמו כן פטה מסחה כחוט צחוט נחוט בכהו בכהו גאנזיס ר' ז"ל, ביסק, וטיפת הפלט, וטרא, נס, פ"ל גמל, וכטוו ימיס כרכס, בפלעה פטה כימי מסס פט נס עליון

אונקלוס

יְהִי סְרִתִּי אָנָּא מִפְּרָב
יְזִמְאָ דִּין: יְפָרָעָה רְגֵן
עַל עֲבָדָיו נִתְבֵּא יִתְיִ
בְּמַטְלָתְבִּית לְבֵב קָטוֹלְיָא:
יִתְיִ וִיתְבֵּב נְחַתּוּמִי:
אֲנַחְנָא חַלְמָא בְּלִילְיָא.

ריש'

כלן ניכנס נמלוציו ולג' כי לא קולת לירם בפטלונים בסיו הומליים שבנו בנות הTEMPLE. שאותם שוכנו פרעוה (ט), ובן ביתו יסידרו (ט), הלא הראה הכתוב יפרש מה טעם פרעה, כי נכה שם מצרים, והעד חפרע שהוא שם העצם (ט) (יד), ובן פרעה נבה (ירמי טו ב), כי נכה שם העצם (ט), ואל יקשה עליו דרש כסא שלמה (ט) (טו) כי לא לקחו מלך מצרים (ט), ועוד שני שאמר שר המשקים פרעה קצף (ט), ובן אמר יוסף, אליהם יענה את שלום פרעה (לטטה פ' טז), הראה את פרעה (לטטה פ' כח), יעשה פרעה (לטטה פ' לד) ואין סדרך הטוטר להזכיר עם הטלכים שט העצם (ט) : אותו ואת שדר האופים. אמר אותו פעמי שנית, כי בן דרך הלשון (ט) כתו "ואני

יהל אור

האנס והחולות והצטוע והויס: (טט) (ושם) ב"י ההרטומים יודיעים עיקר סתומות, ווליך תרלה בקסט הצעונות היללה": (ט) ובן פ"י הילך, טפפי טלינו, מן כמושר להזמין לדס העליין שחתול אל מלך לפניו, חתול צעקרה עת הסליחה, עתה חמל גני מוכיר חותם למלך. (טט) פ"י צס הטעס צלו וקייה, פרעה: (ולכ') כמו מלך על פ"י דרכחס ז"ל: (לט) והיה צימי דוד (ט"ב ה' יט) וכטמי צלמה נבו (מ"ט ה' טו) וכטוו צס אלהר על צס המלוכה: (לט) גם נקרון סולטן, צמי שהו מזרע המלוכה נקרון נקרון פליפ"ה: (לט) למעלה (יב טז): (לט) שמות (כ' גג, ה' ה): (לט) בירמיה (מד ל) "הנני נתן לך פרעה מפלע מלך מלרים ניזל אויביו": (לט) שם קעטס צלו היה הפלע, וכטס הטער היה פרעה: (לט) ופרעה כויה צטולר: (ט) בן הו (כוייק"ר פ' כ) "ולרצע ו"ה פרעה כלכ ציוון סכיקט ליזב על הכסה כל צלמה הכסינו הרי וצברו, ע"כ נקרון נכה, וכן קויה צתרנוז סני על אספרט: (טט) פ"י כי צענין רחכען כתיב, עלה טבק מלך מלרים על ירושלים. וירח היה חותמות בית ד', ואחת חותמות בית המלך, וולת הכל נקם, ויקם היה כל מגני הוקב אצל עטה צלמה" (מ"ט יד, כה זכון) וויס היה לך נס הכלס, ומה נג' הוכירו הכתוב דיעת המ' ז"ל סקדראט כויה דנורי ימול: (טט) ואם היה צס העטס, לה ריו קורון צסמו כפנוי, רק אהמר אהלוני קלו", ה'ו, "מלך קלו": (טט) כי הס הטער, וכטוו כמו שיימר עליו, "מלך": (מד) ושנה הטער פעם בנית מפני הדקרים טה"י ציגיתס, וכן

צחית, ז"ה כי בהיות מקוס פ"ג, וכטוו פרעשה נס פטינז (במאות נס כה) ז"ה כי בתקופה של מילון, ומיין הטעלה ר' י"ג: [טו] עיז' יכל חור, ומניין כסא לו בכיסו אהלו ז"ל (א"ל אהמל פ"ג) כבנת, כסאת בליה טלה טיק מלך מלרים ואטל אה ככסה כבבון גתא צלאס, ולטב נקרון צמו טיק מסני צביה צבקיות על יברול (פ"י) ברכתוק נעצת מלחה, מה מילזון צוק אהר צמה יסתרו צבי אהס, כמו כן פטה מסחה כחוט צחוט נחוט בכהו בכהו גאנזיס ר' ז"ל, ביסק, וטיפת הפלט, וטרא, נס, פ"ל גמל, וכטוו ימיס כרכס, בפלעה פטה כימי מסס פט נס עליון

בראשית מא מקץ

בְּלִילָה אַחֲרָא נִיּוֹת אֵשֶׁפֶת רָנוֹן
חַלְמָנוֹ חַלְמָנוֹ יְבָזָבָנָה אַתָּנוּ נִעַר
עֲבָרִי עָבָד לְשָׁר הַטְּבָחִים וְנִסְפָּר
לוֹ וַיַּפְתַּחַר לְנוֹ אֶת־הַחַלְמָתֵינוֹ אִישׁ
כְּחַלְמָנוֹ פָּתָר: יְגִיָּה פָּאַשָּׁר פָּתָר
לְנוֹ פָּנוּ הָיָה אֶתְיִ הַשִּׁיבָה עַל־פָּנֵי
וְאֶת־וְתַלְתָּה: יְדָנוֹ נִשְׁלָחָה פְּרֻעָה וַיַּקְרָא
אֶת־יְוֹסֵף וַיַּרְיִצְהוּ מִן־הַבָּור וַיִּגְלַח

רישי

נולד נבע בנות חמה קובל י) : (יח) איש בפרטן הלומו. מLOSE קלחי לפטלון טנפתל לו ודומה לו טו) : (יב) נער עברי עבר. הלוים הרכזים טהין עותם טמה טמוץינו בלען ציון טו) : נער. טוטה י) וטה לחי גד. וכתוב בנים מי מליס טהין עבד מולד גלים להס). איש כחולמו. לפי כחulos נצל למטה כמו טהאל פלטה קלף על הסיב לפי טהין קליך לפלא מי הסיב מי קלחות קליס על מי טעליו לטאות הס היטר טהא עזוי בטין גומח וכן כל גור יס קלוי גול פושז'י בלטז'ו: ויגלח. מפני

יְהָל אֹר

כך שכך כלצון: (מה) וכחtab היח' זיל טס, הגcioir
הניא ז', פטעמיס, וכאלהד רכ, רק דרך הלאון כן':
(מו) למעלה (מ יכ) ועיין רטשי ורומבי' מה ספי'
כזה: (מו) ופי' מי סכידו להאניכ' והווע פרעה הנזכר
למעלה וכן פיי רטשי זיל: (מל) וכן תיזכ'ע יתי^ד
חוותיכ' נAMILICH על סדר סטודיו' וקלוי על יוסף ז'':
(מן) הוא האניכ'

(ג) והוא תלת ה' שר הנתקיים, וכל זה עתה בלבדו,
 כי ע"י בלבדו יכול היהם לפעול,opsisו
 אך בפרטון היו מניין הгалות: (ה) או מטה הכל
 ע"י פתרונו, אך פעל הפרטון לרייך לכנות הפרטון
 עפ"י משפטיו הгалות: (כ) פ"י דק"ל דהיל"ל וירי"הו,
 כמו סהתמיל, וויללה פרעה ויקרא ונוי כל"י, לו"ח
 טיפול נ"ר על סלוקיו פרעה ופי' כו"יהו חותמו במרות
 מס' כי לנור המלך נחן: (ג) וחסר "במנלמ"

ת נס כ. טז) תנומתנו ה הות נ כ"ל פ' פט ז. יז) נ"ל נס בונם" וכון כו"ג נאצל פ"יד ; פנכי בונם" וכון סכיה כפ"יך ופיין תנומתנו ה בס.

אנו עוזר

אנָה אַנְיָ בָּאֵי (למְעָלָה לֹזֶן, ל) (טז) : יִאָ אִישׁ
כְּפָתְרִין הַלִּיכָּו . בְּכָר פִּירְשָׁתָא (טז) (טז) : וְגַן אָוֹתִי
הַשִּׁיבָּה פְּרֻעָה , (טז) וַיַּאֲשַׁהֵּו בְּדָבָר (טט) (טז) (טז)
הַשִּׁיבָּה (טט) וְתַלְהָ (טט) או בְּפִתְרוֹן (טט) (טז) : יַד וַיַּרְאֵצָהוּ
שְׁלוֹחֵי פְּרֻעָה (טז) : וַיַּגְלֵחַ . הַפְּגָלָח (טז) :

לנדוֹלֶה : עַבְרִי . הַפִּילּוֹ לְקָוָנוֹ חַיָּנוֹ מַכִּיר יְחִי) :
וְלֹא לוּבָט בְּגָדִי טְלִיס יְשָׁה (סְמִיחָה טְלִיס וּ
וְקָרוֹב לְעֵנִינוֹ : (יְג) הַשִּׁיבָה עַל בָּנָיו . פְּלֻעָה
עֲבָדָיו כְּלִי מַקְלֵה קָלָל לְזֹן וְלֹא פִּילֵס כְּ
סְבִּירָיו לְסְטִיכָה וְסָווָה פְּלֻעָה וְכֵן דָּרָךְ כָּל
מוֹתָמִים חַטָּאת כְּדָבָר : (יְד) טָן הַבּוֹר . מִן צִיּוֹן
סְבִּמְקָלָה לְזֹן גּוֹמָה כּוֹחַ וְחַיָּה חַס חַיָּן כּוֹ

קרני אור

פְּלִיאוֹ הַלּוֹס, וְסָלוֹן גַּמְלֵל „פְּלֶפֶה כְּפֶרֶט“ מִזְוֹת צַדְקָמֵל „לִי-זָהָוִלי וְזָהָנוֹ פְּצִיחִינִי“ (י'תו' כט ב') וְאַחֲרֵיכֶם כִּיס כִּיאַי יְהוּקָה לְלִיל וְיְלִימִיךְ בְּנְכָמוֹ פְּלִיאוֹ זָהָן דְּבָרָל תִּימָה, (וְכְפָלָהָה פ' מִן יְלִקּוֹת יוֹנָה רְמוֹן תִּקְנָה) הַיְתָה שָׁהוֹג מֶלֶךְ נַיְנָה בְּעַבְבָּה תְּסֻוָּה כִּיאַי יוֹנָה, וְדָעַתָּה כִּמֶּה זָהָל חִימָה כִּן וְדָעַתָּה שָׁבִיךְ וְחַפְלָעָה וְנַכָּה כִּוּה סְסָם כְּפָלָח וְפְּרִיאוֹ אַגְּזִיס סְזָוִוִּיס, וְכְרוֹלָה לְעַמְּדָה פֶּל הַלּוֹן בְּמִינִיס עַיִן מִעִט חַמְרִי פִּינָּה פ' יִם, זָהָן סְגִּיזִין מִכְמָה מְהֻמָּלִיס כְּדָרְכּוֹת חַזְלָל לְהַכְנִיס אַגְּזִיס סְזָוִוִּיס מַתְּחַלְפִּיס הַמָּתָּה זָהָן חַדְלָל לְהַזְוָה כְּתָלְמָוֹת פְּשָׂוָלָה לוֹ דְּמִיוֹן קְלָוָב כְּבָחוֹתָה עַס כְּזִוְוָתָן כְּזָמְנִיס לְחֻוקִים זָהָן מִזְוָה, וְעַיִן כְּמִכוֹן כְּתָלְמָוֹל פִּירָז לְבָגָן, לְלִיאָה חַיּוֹת מִכּוֹן כְּהַנְּדוֹת, וְכָן נַזְכֵּר יְסֻופָּה לְבָגָן ר' יְוָסָף זְכָרִים שְׁפָטְרִין חַלְלוֹכּוֹת הַגְּנָדָה מִפְּשָׁע וְסָלָה: [טז] אִיש כְּפָגָן חַלְמוֹן, כִּי לְהָנִיא מַעֲלוֹב נְדָנִילָס בְּנָלִים כָּל כְּחַלְזוֹזָות הַלּוֹן הַדְּנָלִים כְּמוֹ זָהָן, כְּיַהְלֵל כִּיס פְּתָרוֹנוֹ אַחֲרֵיכֶם (רוּוֹפָה): [זז] וּכְמַאֲטָרָם זָהָל (כְּרִכִּית נָה ב', נַזְל פ' פֶט) כָּל סְחַלְמוֹתָן הַלּוֹן הַדְּנָלִים הַמְּאַרְבָּם זָהָל (כְּרִכִּית נָה ב', נַזְל פ' פֶט) כָּל סְחַלְמוֹתָן כְּוָלְלִים הַמְּאַרְבָּם כְּפָה וְלֹא כָּן דְּשָׁטוֹן לְמַטְלָה (מ', ח' חָוֹת כָּנ): [זיח] וְכָן (זָהָר מַקְזָן דָּבָר קָלָד ב') „אַכְהָן דְּחַלְמָה הַזְוֵיל כְּתָבָה פְּבָלָה, פְּצִיכָּה פֶל כִּי מַיְן הַלּוֹן דָּה יְוָסָף, וְאַוּתוֹ תָּלָה ‘

פקי רשי: יד) ניל פט ז, יקניט קמץ. טו) פיין כלכות נס כ. טז) תנומולן או חות ד ניל פט ז. יז) ניל צס
כמדל'ל פט ז. יח) וכנ"ל צס "מכלי צונגן" וכן כו"ל כמדל'ל פט ז; "מכלי צונגן" וכן סכיה כמדל'
פרן "כליילר" "מכלי צונגן". יט) ניל צס ופיין תנומולן או צס.

בראשית מא מקץ

רכב 443

**וַיֹּאמֶר פְּרָעָה אֶל־יְוֹסֵף חֲלֹם
עַל־יְדֵךְ לֹא־מִשְׁמָעַ חֲלֹם
אֶתְּנוּ. וְוַיֹּעַן יוֹסֵף אֶת־פְּרָעָה לֹאמֶר
בְּלֹעָדִי אֱלֹהִים יַעֲנֶה אֶת־שָׁלֹום
פְּרָעָה: זֶה יֹדֵבֶר פְּרָעָה אֶל־יְוֹסֵף
בְּחַלְמֵי הַנְּגִינָה עַל־שְׁפָתָה יָאָר:
יְהִי הַגָּהָה מִזְהִיאָר עַל־תְּשֻׁבָּע פְּרוֹת
בְּרִיאָוֹת בְּשָׂר וַיַּפְתַּח תָּאָר וַיַּרְעִיןָה**

אבן עוזרא

מן בלעדי. מלה אחת טורכית מטהתי מלונות (ט) (יט) והטעם שב אל תשמע חלום לפטור אותו (ט), אמר יוסף בלעדי, שתורוני יענה אלhim את שלום פרעה (ט) וכן ויא כי טעמו בעבר שאמר לו (ט) כי אתה פורה חלום, אמר בלעדי, הוא הפוטר, והוא אלhim (ט) וכן יעננה את שלום המליך (ט), וטעם יעננה שיטcia התמיד, וכן כי האלים מענה בשחתת לבוי (כהלה ה יט) (ט) (כב) וכן "והארץ קרוב

קרני אור

כשהוא פיצריך דקה פבל לי" : [יט] ופי' גל-עלוי, גמ' כי סות, וכי' גל-לכני, וכן דפתחו (למגלה יד כד) ג' ולדעת לד' נסלה, גלפל"ס כו"ז הי"ה לגני המגדל, גוף"ס ס"ה גלמי ט"ט : [כ] וכן כתוב גלפל"ס, כלוסו כו"ז גלמי כהילתו לפטור מפני מס צילוק, הכל ישוחר לו מפני מס צילוק ומן הנטמים, וכן כתפלל בסמס י"ח, ביסיס תפuron מהלום אלו ס פלטה : [כא] וכן חז"ל (תנומונו מקן ט"ג, ג' כ"ל פ' פט) חלה בגודלה בכטלי"ס, וכן פ"י לט"ס, גע"ס באלמת וטוחן חז' חז' החלה, הכלו אני ייחד כו"ת כהילתו, האן חותם דיז' כל' ספק פותר גלפל"ס, וכן יפלט גזות מכעלן כלון סכתינה כטל"ס מקו"ז גל-עד, ופי' גמ' כל' דבר זה עד סמלוכר, ולפי' יט"ז יט"ז כתפוץ גלפל"ס, גלמי וגו', פ"י מהממה לפטור תלומות גמ' כל' עד, רק כהה ויבנה כל'תיס : [כב] ולדעת ר' יונא, נגלה, הוא עניין הסוגה, ולדעת ר' יונא כבמתו ומונן לו, וכשה פועל יונא לבלי"ס, כי האלטיס מעיה, ואלגן וסתירות וככסף וכוכב יטנו למלחות מהלו, וכן קב"ט פס' טיקס, או קב"ט

אונקלוס

ושני בסתה ועל לות **וַיֹּאמֶר פְּרָעָה לְיְוֹסֵף חֲלֹם חֲלֹם חֲלֹם
וְפִשְׁרָה לְיִתְהָר וְאַנְאָשָׁמָה לְמִפְרָה
דָּאת שְׁמַעַת חֲלֹם אֶל-מִפְשָׁר
יְתָה: ט' וְאַתְּ בָּיְסָף יְתָה
פְּרָעָה לְמִפְרָה מִחְבָּתִי
אֶלְהִין מִן קְדָם י"י יְתָה
יְתָה שְׁלָמָה דְּפָרָעָה: י' זְמִילָה
לְיְוֹסֵף בְּחַלְמֵי הָא אַנְאָ
קָאָס עַל פְּתַח נַהֲרָא:
י' וְהָא מִן נַהֲרָא סְלָקָן
שְׁבַע תּוֹרְתָא פְּטִיכָן
בְּשַׁר וְשְׁפִירָן לְמַחְאָ**

רש"י

כבוד כמלכות (ט): (טו) תשמע חלום לפטור אותו. מלוין ומפני חלום לפטור היו: תשמע. לסון הכהנה וכחונקה כמו צומע יוסט נא) אצל לך תקמע לסונו (בב) האמיגדר"ה כלע"ז: (טו) בלעדי. אין סמכה מצלוי מלך ללביס יעננה יתכן ענייה כפי למלוט פליטה (בב): מענה בשחתת לבוי (כהלה ה יט) (ט) (כב) וכן "והארץ קרוב

יהל אור

וזיעומו "וינלך מהו רהי לה" ומיינו מנין נפען כי הינו יכול לנלך לנו: (כל) נלכדי: (הה) שאמר לו פרעה: (טו) יוסט חמלר לפרעה נלכדי, להדר להינו תלוי כי, פתרוי יעננה הלאים, הקד"ה יודעני לפטור סלומן, והמלר נלכון ענייה, יעננה הלאים יותר מלהת פליטה, כי להודעה הכהלה מן הכלל נקרחת ענייה, כמו מה ענך ד" (וירמי כב לו): (כו) בעבר טהמר פרעה היה: (כח) יוסט עננה לו נלכדי פ"י חז' ממני, בטעש הכהלה זו תלוי ציד וולתי, והפטול הוה הלאים: (גע) כי העניין כו"ה כו"ה הנוגע לעניין הכהנת המלוכה, וזהו אין שיש יכול לפטור מהו: (ס) ופי' סס ה"ה ז"ל "עניינו מהמייה": (סח) כי הינו ענית קול, רק כותל נס על עזות דבר המכוון:

מקורי ורש"י : ב) כ"ל פ' פט ט, ילקוט קמו, ושין מלילתו כל פ"ג טרייליס לחולק כנ"ד למלאות, וכן כספ"ז ומילוט חנוך. בא) נמפס מה גג. כב) דגנ' כת מט. כב) ונחנוטה ה' גס, ונכ"ג סס וכן נילקוט כס, חל' טז'ולס כנמלה.

אונקלוס

וְרַעַן בָּאֲתֹנָה : יט וְרַא
שֶׁבַע תּוֹרַתָּא אַתְּרַנְנוּ
סְלַקְנוּ פְּתִירֵיהָן תִּסְכְּנוּ
וּבִישַׁן לְמַתָּנוּ לְחַדָּא
וְחַסְקַנוּ בְּשֶׂר לֹא תָוַתִּי
כְּוֹתְתָהּן בְּכָל אֶרְעָא
וּמְצֻרִים לְבִישָׁוּ : וְנוֹאֲכַלְנוּ
תוֹרַתָּא חַסְכִּתָּא וּבִישָׁתָּא
יְתִשְׁבַּע תּוֹרַתָּא קְדֻמִּתָּא
פְּטִימַתָּא : כב וְעַלָּא
לְמַעַיְהָן וְלֹא אַתִּידַע אֲרִי
עַלְגָּה לְמַעַיְהָן וּמַתְּזִינְנוּ
בִּישָׁ פְּדָ בְּקָדְמִתָּא
וְאַתְּעַרְיתָ : ככ וְחוּזִית
בְּחַלְמִי וְהָא שֶׁבַע שְׁבָלִיא
סְלַקְנוּ בְּקָנְגָא פְּדָ מְלַיאָ
וּמְלַבָּן : ככ וְהָא שֶׁבַע
שְׁבָלִיא בְּצָו לְקָנוּ שְׁקִיפָּן

רשות

(יט) דלות . חמימות כמו מלועה מטה
 וכך כל כד לתוכו : וركות בשר . כל גזון
 הטבות בקרב הרעות , וזה כאשר هي

יהל אור

(סב) הוא קרוב מלהן ללבנת הדיבור והעניה והוא של מליאה : (סג) פה טוסיף "دلות" : (סד) שאמר למלילה בפסוק ג' : (סה) כי למלילה פסוק ג' המל רשות מרוחה , וכחן המל דלות ורשות תולר , וכן במקוס ודקות , המל פה וركות , וכן בחלאם הבכליים כוסיף ונרט וסינה : (טו) כי הכוונה לכך , וככללנו כי הטענות בדברו יוסיף הכללש והוא ינרט והוא יסנה , והואנו צוואר הלא צייטה העניין חדח , ושיין קדרני חור : (זז) דהוות למכתב ומלהיינן רעות , עיל יפרץ טמ' ; אל מלהה כל אהת מהן : (סח) ואשר הוסיף פה ומלהיינן רע כל האל בתהלה" , אל כל לה כתוב בחלווט , מכיוון כל הבינויס , וכחן כי זה כווג מטאטו הנסי נזון בקולד , בסבז בזיס נטמאס , וכתחנומתנו מיקץ ס"ג , בכנה פלעה המל ליה , ובנהמן סיחול פולות סגע פלות , אל יוסף לה דלות ורעות , אל נהך לריהת הלא רעות מלחש ודקות לריהת הלא כלויות וטוכחות , אל וכנה בען בכליים גנותות לרפש תמה מפלמו . וכו' , וכן כווג (זאג מיקץ דב' קדו' ח) יוסוף ז מג ניך דקה טפש . ואל נחו פכי , הלא כי פה פיע"ז :

בראשית מא מקץ

בְּאַחֲרָיו יִטְהַנֵּה שֶׁבַע שְׁפָרוֹת אַחֲרֹות
עַלְוֹת אַחֲרִיהָן דְּלֹות וּרְעוּות תְּאֵר
מְאַדְוּרָקָוֹת בְּשֶׁר לְאַרְאִיתִיכְנָה
בְּכָל־אֶרְזָ מְצָרִים לְרֹעַ
בְּ וּתְאַבְּלָנָה הַפְּרוֹת הַבְּרוֹקּוֹת
וּהַרְעֹות אֶת שֶׁבַע הַפְּרוֹת
הַרְאִשְׁנוֹת הַפְּרִיאָת: כָּא וּתְבָנָה
אַל־קְרָבָנָה וּלְאַנוֹדָעַ פִּיבָּא אַל־
קְרָבָנָה וּמְרַאִתָּה רֹעַ פְּאַשְׁר
בַּתְּחִלָּה וְאַקְרֵז: כְּבָ וְאַלָּא בְּחִלְמִי
וּהַנָּהָ שֶׁבַע שְׁפָלוֹם עַלְתָּ בְּקָנָה
אַחֲרָ מְלָאת וּמְבוֹת: כְּ וּהַנָּהָ

אבן עזר

טמטטהו (ט) (כט) : **יט'** הוסיף דלוות (כט) ותחת
טראה (ט) אמר תאדר (ט) כי זה קרוב מזה (ט) (כד) ;
בא וטראיהן , וטראה כל אחת מהן רע (ט) ופה
הוסיף לפרש חלוסו (כט) שראאה שבאו הפרו

קרני אור

כפי שתלונו נבדלו סמלים : [כב] ולדעתה ל' יונס ו' גנחות נס
שם היה עניין בהנגחה, ולל"ק סוג פנין ברכת סלוכו,
ופי' כי כרוכ בפלי' היה כסמים, היהו כס יבשנו המטל, וכמו
ימטי' חותם, זכס יענו היה כסחין, היהו כס הילין חתולות האמער
זביס יתנו המטל, וכיהלן חטנה היה כסגן כיהלן כס יבשנו
צטהריהם, ורואה פ"י יפננה מה צלוס פלאה, ילה' טלומו,
כמו כסמים יפכו היה כסחין, וכיהלן חטנה היה כסגן, תלך
חוותו : [כד] וכן כתכ כס' (יסוד מורה שער ה). "ונתחיות
יפות מליחך ויפת תוחל, וכסתלון לך גהמלה קר" פ"י כטהל
פלוט חלומו נכתכ טלה פרות יפות מדחה, ככתוב זכט
פלוט יפות מליחך" (למトラ פ' ב) וכטפיר חלומו לישע כתוב
צלהח פרות יפות תוחל, האן כסתלון לך גהמלה לך תחל
ולוך יפות, רק פרות טוכות, ופיין (למトラ כ) ז' חוות ט'
מה בטהירותי כס, ועיין (טהרות כ, ה) כפי' סט' זיל ט'
כי כס צומליים בטיפות, והינם מושדים מזינו מלות, החל
לומל לו היה סחלוּס בкус לבודקו, ושים מספץ לו היה מה הלוּ
כך להית, האן יפות מליחך וכליות נבר, היל סט' זבג
נבר, היל סט' זבג סכלים מלחות וטוכות, היל לך ד'
דקות, היל לך כך להית, הלא דקות בדקות קדיס, כתמי'ל
הפטיכיל מנו מלולם לפראה, דסוה גמל בלניין דיעט

בראשית מא מק' רכנ' 445

**שְׁבַע שָׁבָתִים צְנַמּוֹת דְּקוֹזֶת שְׂדָפוֹת
קְדִים צְמָחוֹת אַחֲרֵיהֶם: יְנוּת בְּלָעָן
הַשְּׁבָתִים תְּדָקֵת אֵת שְׁבָע
הַשְּׁבָתִים הַטְּבוֹת וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
הַחֲרַטְמִים וְאֵין מְגִיד לִי: כֹּה וַיֹּאמֶר
יְסֻף אֱלֹהִים פְּרֻעָה חֲלוֹם פְּרֻעָה אֶחָד
הַוְאָתָא אֲשֶׁר הָאֱלֹהִים עָשָׂה הַגִּיד
לְפְרֻעָה: כַּשְׁבָע פְּרוּת הַטְּבָת שְׁבָע
שְׁנַיִם הַגָּה וַיַּשְׁבַּע הַשְּׁבָתִים הַטְּבָת
שְׁבָע שְׁנַיִם הַגָּה חֲלוֹם אֶחָד הוּא:
כִּי וַיַּשְׁבַּע הַפְּרוּת הַרְקּוֹת וַהֲרֹעָת
הַעֲלָת אַחֲרֵיהֶן שְׁבָע שְׁנַיִם הַגָּה
וַיַּשְׁבַּע הַשְּׁבָתִים הַרְקּוֹת שְׂדָפוֹת**

אָבִן עֹזֶרֶא

בראשונה (טט) [כה]: **כִּי צְנַמּוֹת**, אין לו חבר
במקרא (ט) [כו], וטעמו כתו ריקות (טט) [כו],
ו"אשפירותו צלמים (ט) כיון בלשון ישמעאל (טט):
סלא (ט) קרי כן לעצם כל, להלום וקומות
כמול ותרגומו לנו לקין. לנו אין כאן כלל לפי סנטראוקנו מן פולע: (כו) שבע
שנתיים. ושבע שנים. לנו אין כלל טבב טבב כחולים פטמים לפי סנדבל מוזמן

קרני אור

[כה] וכן כח כלדי"ה, בפלעה נמייד חלומו לישוף, וטעית
דכליים מועטיכים, או נטוטיפו מלט "ללוות" והם נציגתו ממילאה
למהיר, והם מה פהסיף לאחד ותכלית אל קליניס, וכן נדע
כי צהו אל קליניס כי כפנינו קרווכ וקהל נמקוס. לחדר, וככלין
ນמקוס מהר כדי לורך פגען, ו"מ כי נך חומר פלאש לישוף
עתה חיינו וסיל, כי נצפת סחלוס לדמס לי הכלו לנו צהו אל
קליניס, אבל למפלס נטפורה כתלאס לנו כס לחיי לכתוב זהות:
[כו] עיין יכול היה ולפ"ז כתוב בדקה נוכחות נסחטי
נמלה "איךות ככלפ" וסוח סנטראן טהון האנגליס סזקיות קומות
כסלט כמו בקען סדמץן פל לב"ז זל, וכן פ"ז סלגד"ג קומות
שכחות, ומין ד"ק נטלאס "אנס" וכפניך כסלא פוך ג'ס כ"ז וטמוקו לי כ"ז
וקרוכ נטלאס "טמ" ג'ס, לאחר ממנה צלום זומק, וכן צוותם
פיגות

סקורי ראש: (כח) דנלי לב"ז זל כהן קזין כי לנו נמלה רקות חזק מכך, ולפ"ז כי צבוי נסחן, ולקות
צבר, לטון חמי כל רקון ננתלאס מסלין נטלא, וכן מלט בסל טיס וכוכנת לב"ז פל מלט רק,
טסייה תמיד למפט ולסכוות מסלון (טט): (כו) וכן סוח לב"ז פט כ"ז צל זוכית ומל גומחה" ופי"ס צב"ז חנן
ונביבות נט, פט נטלאס ננטלאס, ופי"ר לב"ז, ינטס סנטראן ננטלאס, וכן נאות דקות, ופי"ר ערוץ פין
אנס, ופי"ר נטלאס, ופי"ר קרני טול.

אונקלוס

קְרָנוֹם צְמָחוֹן בְּתִירְדוֹן: כֵּד וְבְלָעָן שְׁבָתִיא לְקִירְתָּא
יְתָשְׁבָת שְׁבָתִיא טְבָתָא
וְאַמְרִית לְחַרְשִׁיא וְלִית
דֵּי מְחַזֵּי לֵי: כֵּה נִאָמֶר
יְוָסְפֵּל פְּרֻעָה חַלְמָא פְּרֻעָה
חַד הַוָּא יְתָה דֵּי יְיָ שְׁתִיד
לְמַעְבֵּד תְּוִי לְפְרֻעָה:
כַּשְׁבָע תְּוֹרְתָא טְבָתָא
שְׁבָתִיא טְבָתָא שְׁבָע שְׁנַיִן
אָנוֹן חַלְמָא חַד הַוָּא:
כו וְשְׁבָע תְּוֹרְתָא חַסְכִּתָּא
וּבְיִשְׁתָּא דְּסָלְקָן בְּתִירְדוֹן
שְׁבָע (ג'י שְׁבָעָא) שְׁנַיִן
אָנוֹן וְשְׁבָע שְׁבָע לְזִיא
לְקִירְתָּא דְּשָׁקִיפָּן קְרָנוֹם

ריש'

רקות טבמקרלו חסלי נטלא (כח) בלו"ס
בלע'ו: (כג) צנמות. לנמה נטלאן חלמי
וילע'ו אשפירותו צלמים (ט) כיון בלשון ישמעאל (טט):
סלא (ט) קרי כן לעצם כל, להלום וקומות
כמול ותרגומו לנו לקין. לנו אין כאן כלל לפי סנטראוקנו מן פולע: (כו) שבע
שנתיים. ושבע שנים. לנו אין כלל טבב טבב כחולים פטמים לפי סנדבל מוזמן

יהל אור

הו גבר סוטיף פראטה נפליט מלומו: (טט) ובן טסיף
פה, ולו נדע כי צהו הל קרדננס" כי כי' חלפר כי'
ברוחסונס: (ט) ובלשון חלמי כו סלע, ופי' רצוי
זיל, קרי כן לעצם כל להלום וקומות כמול, וכן פי'
הרטטנ"ס: (טל) כי כן חמץ יוסף במקוס לנמות רקות
כפ' כו: (טט) ויתחלף הלמ"ל נט"ן, ופי', כי'
אין לך רק נס ולימות: (טט) בן נקרת נטלאן יטמפלן
כלם נס וגראיה גלט נטלאר בהו ריק ווילן צו תומלת:

סקורי ראש: (כח) דנלי לב"ז זל כהן קזין כי לנו נמלה רקות חזק מכך, ולפ"ז כי צבוי נסחן, ולקות
צבר, לטון חמי כל רקון ננתלאס מסלין נטלא, וכן מלט בסל טיס וכוכנת לב"ז פל מלט רק,
טסייה תמיד למפט ולסכוות מסלון (טט): (כו) וכן סוח לב"ז פט כ"ז צל זוכית ומל גומחה" ופי"ס צב"ז חנן
ונביבות נט, פט נטלאס ננטלאס, ופי"ר לב"ז, ינטס סנטראן ננטלאס, וכן נאות דקות, ופי"ר ערוץ פין
אנס, ופי"ר נטלאס, ופי"ר קרני טול.

אונקלום

וְהִוּן שַׁבָּע שְׁנִי כְּפָנָא :
כִּיחֵיא פְּתַגְמָא דִימְלִילִית
עַם פְּרֹעָה פִּי יְיָ עֲתִיד
לְמַעַבְדָּר אֶחָיו לְפְרֹעָה :
כִּי הָא שַׁבָּע שְׁנִי אֶתְיָן
שְׁבָעָא (יְיָ שְׁבָעָא) רְבָא
בְּכָל אֶרְעָא דְמִצְרִים :
לְוַיְקּוּמְזָן שַׁבָּע שְׁנִי כְּפָנָא
בְּתִרְיָה נָזְנְשִׁי כָּל
שְׁבָעָא (יְיָ שְׁבָעָא) בְּאֶרְעָא
דְמִצְרִים וַיְשִׁצְיָי כְּפָנָא
(עַמָּא ד') אֶרְעָא : לֹא וְלֹא
יְתַדְעַשׂ בְּבָעָא (יְיָ שְׁבָעָא)
בְּאֶרְעָא פָּנָן קְדֻם כְּפָנָא
הַחֲאָא דִיְהָיָה בְּתַרְבָּן אֲרִי
תְּקִיף הַיָּא לְחַדָּא : לֹבֶן וְעַל
דְּאַתְּגִית חַלְמָא לְפְרֹעָה
פְּתַרְתִּין זְמָנוֹ אָנוֹ פְּקָזָן
פְּתַגְמָא מִזְקָדָם יְיָ וְאָוָתִי

בראשית מא מקץ
הַקָּדִים יְהִי שַׁבָּע שְׁנִי רְעֵב : כִּי דָוָא
הַדָּבָר אֲשֶׁר דִבְרָתִי אֶל-פְּרֹעָה
אֲשֶׁר הָאֱלֹהִים עָשָׂה הָרָאָה אֲתָּךְ
פְּרֹעָה : כִּי הָנָה שַׁבָּע שְׁנִים בְּאֹתָה
שַׁבָּע גָּדוֹל בְּכָל-אֶרְץ מִצְרִים :
לְזֹקְמוֹ שַׁבָּע שְׁנִי רְעֵב אַחֲרֵיכֶן
וְנִשְׁבַּח כִּל-הַשְׁבָּע בְּאֶרְץ מִצְרִים
וּבְלָהָרְעֵב אַתְּ-הָאָרִץ : לֹא וְלֹא
יָדַע הַשְׁבָּע בְּאֶרְץ מִפְנֵי הַרְעֵב
הַהְוָא אַחֲרֵיכֶן בְּיִכְבְּרָה-הָאָמָּד :
לְבָב וְעַל הַשְׁנָוֹת הַחֲלִום אֶל-פְּרֹעָה
פְּעָמִים כִּי-גָבוֹן הַקְּבָר מִעֵם
הָאֱלֹהִים וּמִמְּהָרָה אֱלֹהִים לְעִשְׁתָּו :

ריש'

כמו צפיפות לו צפוף וועל הצענות מהלוס וגנו'.
צצט נסיס קטובות נחלמל כניז לפרק
לפי טהיה סמוך. וכצצט טני רעכ נחלמל
הלהה חת פלעה לפי טהיה כדבל מופלג
ולחוק נופל צו ל' מלחה: (ל) ונשבח כל
השבוע. סול פתרון הקבילה: (לו) ולא
ירודע השבע. סול פתרון ולס כודע כי
בזו הל קרבנה: (לו) נבון. מזומן:

יהל אור

(על) פִי שְׁכַט כָּוֹס קְמָרָה, וְטִישְׁוֹזָה לְאָרְכָת
וְיְחֵיה שְׁכַט נְדוֹל: (על) שְׁהָוָא גַּיְכָס קְמָרָה:
(עו) פִי אָס כָּוֹס, שְׁנָה הָאָוֹס טְכָט, וְכְפֻוְלָה
נִקְרָהָת טְכָט, כִּי כְמַהְכָלָל פּוּמָל הַזְּוּגָע: (טו) כִּי אָנוֹ
מוֹדִים עַל כְּמַהְכָלָל שְׁנָתָן לְנוּ לְהִזְוֹת שְׁכַט: (עח) זְדוֹ
פִי, מֵה שְׁהָמָל נִפְסָק כִּיג וּמְלָהִיקָן רַע כְּלָבָר כְּתָלָה,
וְכְסָתְרוֹן כָּוֹס וְלֹס יְוָדָע הַזְּכָט, וּרְצָחָז וְלֹס פִי כָּוֹס
פָּתְרוֹן, וְלֹס נְדָע כִּי בָּנוֹ הָל קְרָבָנָה: (עט) הַשְׁנָוֹת
מְלָאָן סְנִיס וְהָוָה מִקוּר מְנִינָן נְפָלָל:
(פ) פִי כִּי הַצענות המלוס כְּפָרוֹת וְכְבָלִיס לְעֵל כִּי

הַדְּבָר נְכוֹן וְקִיָּס, וְלֹא תְּמַנְּתָה גַּוְלָתָן:
(פֶּג) וְלֹא נְכַטִּי לִילָות: (פֶּג) הוּא סִימָן עַל מַלְיָות, וַיְוָה טָהָר תְּמַנְּתָה גַּוְלָתָן:

אבן עוזרא

בְּטַשׁ שַׁבָּע גָּדוֹל . שְׁמָן (טט) כָּמוֹ רְעֵב (טט) עַל כָּן
יִטְعָה הָאוֹטָר בְּתַפְלָת שְׁבָת וּבְשׁוּבָע כְּלַכְלָתָנו
בּוֹיוֹ, כִּי שׁוּבָע שֵׁם הַפּוּעָל הוּא (טט), וְהַנְּבוֹן
וּבְשׁוּבָע כְּלַכְלָתָנו בְּלֹא וַיְוָז (טט): לֹא וְטַעַם וְלֹא
יִדְעַ השְׁבָע . סְטָרָהָן רַע בָּאַשְׁר בְּתַהְלָה (טט):
לֹב וְעַל הַשְׁנָוֹת . בְּנֵין נְפָעָל מְנוּרָת שְׁנִים (טט) (ככח)
וּשְׁעַטְוֹ הַסְּרוֹת וּהַשְּׁבָלִים נֵם הוּא לְעֵד בַּי הַדְּבָר
נְכוֹן הוּא (טט) וּבְעַבְורָה הִזְוָת שְׁנִי הַחֲלוּמָות בְּלִילָה
אַחֲד (טט) לְעֵד כִּי פְּמָהָר הָאֱלֹהִים לְעִשּׁוֹתו (טט) (ככת):

קרני אור

[כח] הַשְׁנָוֹת מְלָאָן צְנִיס, וְגַהְמָזָן פְּפָמִים סָמִי חָסָפָת
כִּיהְוָר, הָוּ נְעַזְבָּן כְּלָמָדָן סְפָנָתָה לְפָזָר יוֹתֶר מְכַיִ
פְּפָמִים נְפִיכָן פִי פְּפָמִים (לְדִין נְבָלָת, צְנָה) וְכִן פִי רְיָט
לְמָלָן: [כט] עַיְן כְּלָמָדָן מֵהָלָבָן אֶל סָמִי זְלָבָן
וְכָלָצָד קִיטָס פִי סָמִי זְלָבָן וְתָכָבָן כִּי מְכוֹן כְּלָמָדָן כְּכָתוֹב
כִּי כְּתָלָי סָמִי בָּהָו כִּי עַיְינִיס, כְּסָאתָה, פְּפָמִים, סְצָוִילִיס פָּלָן
כִּי עַיְינִיס צְנָמָהָיו סָמִי, כִּי נְכוֹן וְנוֹז, וְסָהָו זְלָבָן יְתַפְּכָכָ טָד צְנִיס
רְנָתָה, וְלֹכְנוֹ חַנְחָנָן פִי, פְּפָמִים מְלָאָד כִּי כְּרָחָבָן וְהַכִּי
סְפִינָן לְחָדָל סָמִי, וְלֹמָה פְּפָמִים, כִּי נְכוֹן בְּדִינָל פְּפָס הַלְּקִיס
זָס כְּזָוָס, וְפְמָהָר כְּלַלְלִיס לְפָזָחוֹתָה כְּלַפְּכָה לְהַלְלָה גַּזְבָּן מַזָּד:

בראשית מא מקין רכר 447

**לֹנוּתָהּ יְרָא פְּרֻעָה אִישׁ נָבֹז וְחַכָּם
וַיֵּשֶׁתְּהּ עַל־אֶרֶץ מִצְרָיִם: לְדִיעָה
פְּרֻעָה וַיַּפְקֵד פְּקָדִים עַל־הָאָרֶץ
וְחַמְשָׁאתְ אֶרֶץ מִצְרָיִם בְּשַׁבָּעָתּוֹ
הַשְׁבָּעָת: לְה וַיַּקְבֵּצּוּ אֶת־בְּלִי־אָבָל
הַשְׁנִים הַטְּבוֹת הַבָּאָת הָאֱלֹהִים
וַיַּצְבְּרוּ־בָר פְּתַחַת יְדִפְרֻעָה אָבָל
בָּעָרִים וְשָׁמָרוּ: לו וְהִיה הָאָבָל
לְפְקָדָן לְאֶרֶץ לְשָׁבָעָת שְׁנִי הַרְעָב
אֲשֶׁר תַּהֲיוּ בָּאֶרֶץ מִצְרָיִם וְלֹא
תִּבְרַת הָאָרֶץ בְּרָעָב: לו וַיַּיְמַבֵּךְ
הַדָּבָר בְּעֵינֵי פְּרֻעָה וּבְעֵינֵי בְּלִי־**

אבן עזרא

לְך יעשה פרעה. זו העצה (פנ) או יקנה, כמו עשה לי את החיל הזה (דברי ה' זז) (פי), וחמש שיקנה החוטש (פנ) (ל) : **לְה וַיַּצְבְּרוּ־בָר**. הסכידים (ז) וְיָא כי טעם בר להיותו עם שבטי (ז) ולאו, והນכוון בעוני שנ kra בר אחר מלאת לורות או להבר (פנ) (לב) וזה אומר כי אויר מסרים לח בעבור היואר, ולא יעתוד שם דן ז' שנים, יוכל לערכו (ז) עם דברים

קרני אור

[ל] וְרַשֵּׁי זֶל פִי, "יְזִוְן כְּתָבָתוֹ", וכן הות כני' כמתוך יוֹאָה, וְזִוְנוֹ" כְּלָבָן יְמִיל, וּפִי, יוֹזִין לְתַהְרֵן מְלִיכָה וַיַּכְן לְהַמְּשָׁמָע שְׂלִיךָ לְהַלְלוֹת תְּכִלָת כְּלָעָכ, וְוֹסְטָן כְּמַפְּטָן כְּפָסָה כְּזָה, וְהַכְּלָל חַלְבָכ בְּטָה עַמְּמוֹ כְּחַלְבָק וְנַקְוָד כְּפָתָח כְּקָטָן (סנו"ל) וְהַכְּלָל כְּלָבָן פּוֹנֵל כְּגָנוֹן כְּיַי כְּלָבָן חַלְבָכ בְּטָה טָעָמָו כְּכָל' וְנַקְוָד קָמָן קָטָן (לייל): תְּחַת יְדָה פְּרֻעָה. כְּלָסָתוֹ וּכְחַולְלוֹתָיו: (לו) וְהִיה הָאָבָל. הַלְּכוֹל כְּאָבָל פְּקָדָן כְּגָנוֹן לְקִוָס פְּהָלָן:

אָוְנְקָלָום י"י לְמַעְבָּדָה: יי' וְכַעַז יְהוָה פְּרֻעָה גָּבָר סִיגָלָתוֹ וְחַבָּים וּמְפִיה עַל אֲדֹעָה דְּמִצְרָיִם: לְיַעֲבֵד פְּרֻעָה וּמְגַי מְחִינָן עַל אָרְעָא וַיְהִי יְתַאֲרָא אָרְעָא דְּמִצְרָיִם בְּשַׁבָּע שְׁנִי שָׁׁבָע (פי) שָׁׁבָע: לְה וַיְכַנְשֵׁן יְתַאֲרָא עַל אַבְרָהָם שְׁנִיא טָבָנוֹ דְּאָגָן הָאָגָן וַיַּצְבְּרוּן עַיְבּוֹר בְּקִרְנֵיא וַיַּפְרִזּוּ: לְי וַיַּהַי עַיְבּוֹר אָגָן (לעטא ז) לְאָרְעָא לְשַׁבָּע שְׁנִי בְּפָנָא הַיְיָ הַהְיוֹן בָּאָרְעָא דְּמִצְרָיִם וְלֹא תְשִׁתְיָ צִי עַמְּאָה אָרְעָא בְּבָפְנֵיא: לְוַשְׁפֵר פְּתַגְמָא בְּעֵינֵי פְּרֻעָה

רשוי

(לד) וחמש. כהרגומו ויזלו יי' וכון ומחומטיס (כח): (לה) את כל האבל. בס דכל כוֹן לפיקד טעמו כהַלְבָק וְנַקְוָד כְּפָתָח כְּקָטָן (סנו"ל) וְהַכְּלָל כְּלָבָן פּוֹנֵל כְּגָנוֹן כְּיַי כְּלָבָן חַלְבָכ בְּטָה טָעָמָו כְּכָל' וְנַקְוָד קָמָן קָטָן (לייל): תְּחַת יְדָה פְּרֻעָה. כְּלָסָתוֹ וּכְחַולְלוֹתָיו: (לו) וְהִיה האבל. הַלְּכוֹל כְּאָבָל פְּקָדָן כְּגָנוֹן לְקִוָס פְּהָלָן: יְהַל אָוֹר

מיד כל לייהו: (פנ) פִי יְקַנֵּל מִמְנוֹ כְּעַל צִוְתָן לו: (פד) והקנין נ"כ נִקְרָה כְּסָס טָסָה, וְסִי יְקַנֵּה ע"י הַפְּקִידִים הַתְּנוּהָה כְּסָנוֹת הַכְּבָבָב לְצָנוֹת הַרְעָב: (פכ) דָעַת כְּה' וְלַעֲלָה מְלָחָם קָנָה מְלָחָם, וְכַן פִי לְרַלְבָגָן וְכַן דַעַת סָלְלָל: (פו) ובן פִי הַרְבָּכָס, כִּי כָל וְהִי כְּעַל כְּרָחֵס כָּל מְלָרִים, וְלֹא כְתִיב "וַיַּפְקֵל פְּקִידִים" "וַיַּכְרֹז", סָקָן מְלַיָּנו כְּלָמְדוּרוֹת וַיַּפְקֵל הַמֶּלֶךְ פְּקִידִים" (הסתר ב' ג) וַיַּכְלֹז וְנוֹז (פס): (פו) וַיַּעֲמֵד לְהַכְרֵר, וְעַז סָפָו: קְרָל כָּר, כָּמו "בָּרוּ לְכָס לְיָס" (צ"ה י' ה) וְכַן "וּמְמֻקִים יַעֲטְפוּ כָּר" (ח' ס' יד): (פח) בַי לִירְקָנָס כְּרָלָכָט שְׁקָנָה צָרָר: (למ"ה מ' כ' ב' וְעוֹפָל עַל הַתְּנוּהָה כְּגָנוֹה לְהַלְבָב כְּבָר וּוּרָה וּכְגָרָה וּפְרָסָו "כָּרָר": (פט) יִתְרָץ

לְבָנָן אַעֲפֵי בַּסְכָל כַּי נְלָבָל, כִּי כָל כְּוֹן כְּמַטָּה מְנוּקָה מִן כְּתָנָן, וְהַלְבָל סָלָג כָּל פָּעָן מְהַלְבָל, נְלָבָה

פְּקוּרִי רַשֵּׁי: כו) פִיְן קְרָנִי הַל. כח) מְמוֹת יְמִינָה. כט) וַיְקַלְתּוּ: כט).

וְבָעֵנִי כֹּל עֲבָדֹתִי :
לְהַנְאָמֵר פְּרֻעָה לְעַבְדוֹתִי
תַּנִּישְׁתַּכְחַדְשֵׁנִי גָּבָר דָּיִן
רָאִים נְבִיאָה מִן קָדְםֵי יְהָוָה
בֶּה : לְטַהַר וְנִאֲמֵר פְּרֻעָה
לְיוֹסֵף בְּתַרְבָּה דָּאָדָע יְהָוָה
יִתְּחַדֵּשׁ יִתְּבַּלֵּשׁ הָאָדָע לִיתְּ
סְכַלְתָּנוּ וְחַפְיכִים כְּוֹתָה :
סְמִינָה תְּהִלָּה מִמְּנָא עַל
בֵּיתִי וְעַל מִימְךָ יִתְּ
כֹּל עַמִּי לְחוֹדֵךְ קְרָסִי

עֲבָדָיו: לְה וַיֹּאמֶר פְּרִעָה אֶל-עֲבָדָיו
הַנִּמְצָא אֲבָדָה אִישׁ אֲשֶׁר רָוָה אֱלֹהִים
בָּו: שְׁלִישִׁי לְט וַיֹּאמֶר פְּרִעָה אֶל-יְוָסֵף
אַתָּה יְהוָדֵע אֱלֹהִים אֶת-תְּהֻנָּה אֶת-
פָּלָזָת אִיזְנְבָזָן וְחַכְמָם פָּמוֹזָה:
ס אֶת-תְּהֻנָּה פְּתִיחָה עַל-בֵּיתִי וְעַל-פִּינְסָה
יְשַׁק פָּלָעָמִי רַק הַפְּסָא אַגְדָּל

רשי

(למ) הנטזא כזה. כתלგומו הנטלה כדין לו
הס נלק ונבקענו הנטלה כמותו לא) הנטלה
לצון פטירה וכן כל פ"ח הנטלה ברחס
מייבש ונקלות נחטף פתמה: (לט) אין גבון
וחכם כטוך. לנתק חזק נכוון ומחסן שולחת
לה נטלה כטוך: (מ) יצחק. יתאונ לב) יתפלנס
כל לרכי עמי יליו נטושים מל' ידר כמו וכן
מטך ביתי לא) וכמו נטקו כל לא) גרכיניזן
טא. לנzon צל המלוכת כמו ויגדל מה

יְהָל אֹר

להצווין: (ג) שלא תר��, וכן הוות (כ"ר פ' ג) "נתן
בבבש עפר וקעמוות דבריהם מהן מעמידין פירות" ומיין
קרני הור: (ה) אם נמנע בטעולס היה כוה, ואגוין
טורה על זמן כתבר: (ג) וכן פי' הדריך הנוון
למלכרים, וכן ת"ה ווועצ"ע "הנסכח כדין" וכן פי'
רטפי ז"ל, ועיין קרני הור: (ג) ובז' פי' הרמנציג
כוי בעבור סחיה טכרי, ובס סחווי נפץ המלכרים.
יע"כ לה רלה למנותו מזנה כליה רשותם ע"כ אמר
לכס סלה ימלו מורי כומו: (ה) ובז' ת"ה "ממנה
על ביתי", ווועצ"ע תרגס "הפייטרופום על ביתי"
הויסיפו פנין הלהמנות והאלהרות ער. לטון המקרה,
ולפי דעת בעל הכהנא קהן כהן חסרון. כי מלת
על"ה הוות בס תואר, כמו "וחל על יקלוחו" (כווצט
יע"ג ז) צפוי עליון, ה"כ יסיה "על" בס נסמק על
ביתך: (ה) שפוי כליזון, כי הראהו ינפק, זdagaz
בטיין להסרון הנזין: (ו) ופי' סיסיה ז"ה סר נכה
החול: (ו) פי' אכולס יסקו גארתק להצלימה:
(ז) ופי' לטון כוה, ולז' לטאן עתיד, ולז' נוכן
לאהמר הגדל הות האסף ממך, כי הוות פומל עומד,
ישלו כליזון, וכפעד זה תגןומו (למעט כס' מ"ד) פל, וכלעדיך
לך. נפק" נסוט, בלדעת שחתננס. ומכל פיר יצחק כל פמי
ווקן הוות (כ"ר פ' ג) "הו יליים היה הות ידו כליזיס, וטה

בן עזר

שיעמידו (ט) ולן: **לֹחַ הַנְּצָא כֹּה**. וכן נפעל, והוא פועל עבר, באומר הנצאה בעולך כוה (ט), ויהcken ליהות הגוין סיטן המתברים, הדגשא אנהנו כוה (ט) (לר) דבריו פרעה אל עבדיו (ט): **מֵאַתָּה תְּהִי**, שר על ביתך (ט): ישק. דגשوت השיין להטרון גוין נשך (ט) ודווא גניד החיל (ט) (לה), ויא **שְׁהָוָא טְנוּירָת נְשִׁיקָה** בדרכ רחוכה (ט) ולז: רק הכסא אנדל טמך. ידוע כי אנדל פועל עומד (ט) וטעמו לא תהיה

כלען: רק הבהיר. סילוי קולין לי מלך:
קרני אור
כゾות היין חילוק נייכס (צ"ל): [לגד] עיין יכנן אויל,
וכניל' לילך נגראם בס "חנן כהס פסל ווועטויות" ועין (בכת
לאו טע"ה). מפלכ' אַדְס קאָ חומטין בכול צל חכוּס וחיט
חוּסָס. ופי' רט"ז זיל "כתלנוּמוֹ", אַגְּאַכְתָּן דליין, אוֹס נֶלְך
[לד] ובן פי' רט"ז זיל "כתלנוּמוֹ", אַגְּאַכְתָּן דליין, אוֹס נֶלְך
ויניכקען כגמאלן כמונוֹ", וכתחכ' הווע"כ כי כמל מליאט נמקלה^ת
ונוכחות צת"ה, כי תחכם דליין ולפי' יפה אַגְּמָלָן פֿאַל פֿאַל
מְאַגְּמָלָן גַּפְּאַל, וכפי' סט' זיל כפי' אלחיזן לבן פי' רט"ז זיל
טְשִׁיקְלָן תְּגַנְּטוֹן "אגְּאַכְתָּן דליין", כי פְּגַזְזָן סִימָן בְּמַדְבְּרִים,
וועס דנרי פְּלַטְבָּה אל פְּנָלִיךְ, ובן סות' (כ"ל פ' ๕, ילקוט רמוֹן
קמת) "הַמְּלָלָה לְאַסְמָנָה מְפָלָלָה מְסֻפָּה וְעַל סְפָוָה
הַיְּמָן הַיְּמָן מְוַלְתָּיְן כְּזָה": [לד] ובן פי' כראנ"ס, וכאלנ"ג,
ויסטעקוי, סלט' יטה לחדר מהס כל זיין ולטה יהוּ למלחמָה, אוֹס
לאו נמלות יוספ': [לוֹן] ובן פי' קלד"ק נְבָדָס "טְקָה" מעניין
נטיקס ממץ, כלומל לאַזְוָוָה להבדון, ובן כולה ינטקוּ יהוּטוֹ
לדעך כנדוד ובן סות' (כ"ל פ' ๕) ולדי' ו' ננהם בכיה נְבָדָס
בלדא "טְקָה" בְּנֵי סְפִידּוּבִּים, עניין נְבָדָס מְלָזְזָן, נְטָקָה רְזָמִי קְתָמָה
(תח' עט ע) נְטָקָה כְּלֵי זַיִן, ומעניין דְּסִיקָּה, וכותה לְכִיקָּת סְפִתִּי
סְמִינָק וְסְמִינָק, ופי' יְדַקְּאָה נְמָלָתָר וְיְסָבוֹה אל מְזַמְּתָר,
יְלָאָה "יתְזַעַן" וכייחל רט"ז זיל בפי', יתפלנס, ובן תיזכ"ע
"יתְזַעַן" ובן סות' צפפ"ז (נדוח' מה ע) יתפלנסון, כמו' ובן
טְמָקָה נִתְיָי (למפלס טו כ), ולו"ז ו' מְרַתְּוָן נְבָדָס "טְקָה"
בְּיַהֲלָר, סְכוּנָת הַוְּנָקָלָם כְּהַוְּמָרוֹן "יתְזַעַן" מלען זַיִן ופי' כְּלֵי
אוֹן יְכִיס חַיָּס הַתְּזַעַן וְהַתְּגַלְוָן, ובן כתוב קלד"ק נְבָדָס
טְלָנוֹ כְּלֵי זַיִן, ובן בפי' פָּל פְּתָוָה כְּיַהֲלָר "פְּגַיְן" נְבָדָס כתלנוּמוֹן

קרני איר

בנפורי רשי : ל) כו ת"ט. לא) כ"ג פ' 5, ט ילשע קמ"מ. ל"ב) כו ת"ט. ל"ג) נ"ל ט' ב. ל"ד) ח' ב י"ב

בראשית מא מקץ רכה 449

מןך : טא ניאמר פרעה אל-יוסף
ראה נחתתי אתה על כל הארץ
מצרים: מבוישר פרעה אתה טבעתו
מעל ידו ויתן אתה על יד יוסף
וילבש אותו בגדי-שיש ויישם רבד
הזהב על צוארו: טג נירקב אותו
במראבתה המשנה אישר---לו

אבן עוזרא

לי נדולה טמק רק נדולות הכסא (ט) ולזו ואין כי מנורי נדלי באב' (איוב לא, יח) סועל יוצא (ט), רק פירושו נדול עטי (ק), ודרך "אנדר מסך" במקרא ידוע, כמו "noblat עליה" (ישעיה א) (ט) "ותאבריו דרכ'" (תה' ב יב) (ט) מא ראה נתתי אותך. שמתוך לטعلاה על כל ארץ מצרים (ק) ולהז: מב בנדי שש. מפוש בפרש ויקחו לי תרומה (ק) (לט): רbid הוהב. כמו "טרבדים רבדה ערשי" (משלי ו ט) (ט) (ט): מג המשנה. מנורת שנים, כי המלך באחד, ואחריו הטשנה כתו שני לו (ט) ואחריו השלט כמו שלישי (ק) (ט) (ט): מרבכת.

כטולקה. נקיים למרכבות הטשנה. נקיים למרכבותו סמככת הלאן

קרני אור

וננו כל רגיס" (ט) כס כל מלוחה: [לו] וכן כו' (כ' פ' ג, ויק' פ' כד) רק בכוכב אגוז מלך נדולתי למפלת מנגולתן: [לה] ורעים פ' לה נחתתי חותך ימה והתכוון כסיב נגנוג' בחקלאות בטוב, כי דבר נדול נתתי ניד ופיין כה' מלגחת מחזחת לר' חפן מה צביה כה' (לט) (ש' כספים כמאותיים נקיין בון, וככלון מלוי סיס נerral בונט (לט): [ט] עין רצ' זיל, ודר' פ' קלייס עבושים ז': מזב' זו מזלו, וס מס' פל' כלואר וטל' סגנון ויט' ניפות חממות, כמו במלך "מלוחדים רבדה ערשי" ג' נימת פ' זר זב, ודר' כתג, רבי' הוּבָב כה' סידיפה, חותמו רבי' בסי' נותנים נזול פאמבנה למלך: (טא) ורש' זיל פ' כספים למרכבות הטשנה הלאן בלו, וכן ת"ה יוכ"ע, נכתיכת תנייתה" ור' צהין מבנה כס' תוחל ג'יס' טס' בני למלך וממו צפ' המפרדים, ח'ן כו' כס' דבר כל' בניות וכפילות, וכן פ' רבי' זיל (דר' נס' כד) על כס' ייליכנו פל' רככ' פאמבנה הצל' נס', נס' זדר' סדר' סמך' לרכוכ' פל' צי' (ק)

רוכס' פאמבנה טס' על יד יוסף חמר לו כד: (ק) ושם (סמות כה' ד) פ' כי הוו הצל מין ממיין הפטשים ימלחו כמלוחים לגדו, רק הוא לנן וליינו נצוט וכון, ז' ז' ורקה ממלוחים (יח' טו ג), וכן פ' רבי' זיל, דבר חמימות כה' כמלוחים, וכן פ' הרשכ'ס (ק) עניינו דבר הפרסות ופטוש על קה' (ק) שני לו נמלה: (קח) וכן פ' קרמץ, וקרמץ, ורלציג, ורדייה, ולפיין מז'ה

מקורי רשי' . לה) מ"ה ה' נ. לו) כן ת"ה. לו) דבר ט. יט. לה) מלו' כ. ט. לט) מלו' ז. קז (ט) מלו'

אונקלום

מלכיתא הדרין איה יקידר מנקה: טא ניאמר פרעה ליוסף חוי מגתי יתקה על כל אלעה דמזכרים: טב וארדי פרעה ית עזקהה מעל ידה ויתב יתה על ידא דיווט ואלביש יתה לב ושיין דביז'ושי מני' אדרה בא על צוארה: טב וארכיב יתה ברכחה תניחתא (ט)

ריש'

כטלו מכטלו חלוני המלך לה: (ט) (נתתי אותך מנייטי יתק לי) וטפ' כן לפון כתיכת כו' כמו ולמתך עליון לי). בין לגדולה בז' לטפלות נופל לפון כתינה נליו כמו כתמי למכת נז'יס וספליס לה: (ט) (ט) ויסר פרעה את טבעתו. כתינת טבעת המלך כי' חותם למי בטומנה לו לחיות טני לו לגדולה: בגדי שש. הבד חטיות כו' במלvais: רbid. ננק וען טקו לרו' בטבעות קרי' לבד וכן לבדמי ערקי לט) לLEFT ערקי מליפות. בלזון מטנס מוקט רודין כל חנן ט) על קלוד כטולקה ט) וס' רLEFT: (ט) (ט) ברכבת הטשנה. ייה או

ולג' פועל יוג' : (ט) עניינו מפהה זו כדר הכרך, הסיה נדול מנק, טהני חטב בכוכב המלוכה ולג' חתמה: (ק) שהיה פירושו נדול חותמי: (ק) וכן פ' ה' (ק) ס' נדול היות עמי', וכן פ' ר' ר' מלך ס' ס' עניין התרומות, ופי' נדול עמי', וכן עומד': (ק) מצד עלייה האלה נוכלת, כי הי' בטבעה חינינה נוכלת, ומלה נוכלת תואר אל' טלה, שמי' האלה נוכלת מפהה עלייה: (ק) וחל' ה' ז' לט' ס' וטה' נוכלה דרך תשי' הודה מפהה כדרך, כמו נוכלה טליה, כי סי' בעלה חינינה נוכלה רק עלייה נוכלים, כי הי' בטבעה חינינה נוכלה רק עלייה נוכלים, כי סי' מהפומדים כטומדים', ובנה טעם לה' סלאחים והלומים להס' שוה, וס' עומדים כמו ונה' נוכלה נוכלה עלייה, ככם, וטה' תקרת נוכלה מטעס נוכלה עלייה, וטה' נוכדים נקרלו הנודים מטעס האדר' כדרך' . (ק) וכן ת"ה יוכ"ע יכנ' פ' רצ' זיל, וכדרעת רוכס' פאמבנה טס' על יד יוסף חמר לו כד: (ק) ושם (סמות כה' ד) פ' כי הוו הצל מין ממיין הפטשים ימלחו כמלוחים לגדו, רק הוא לנן וליינו נצוט וכון, ז' ז' ורקה ממלוחים (יח' טו ג), וכן פ' רבי' זיל, דבר חמימות כה' כמלוחים, וכן פ' הרשכ'ס (ק) עניינו דבר הפרסות ופטוש על קה' (ק) שני לו נמלה: (קח) וכן פ' קרמץ, וקרמץ, ורלציג, ורדייה, ולפיין מז'ה

פ"ה מ"ח. טא) יוחה מג' ב. ובס' פל' כבודו סכיני גגערס'.

בראשית מא מקץ

**וַיָּקֹרֶא לִפְנֵי אֶבְרָךְ וַיְתַzon אֶתְזָה
עַל בְּלִי-אָרֶץ מִצְרָיִם : מָר וַיֹּאמֶר
פְּרֻעָה אֱלֹהִי יוֹסֵף אָנָּא פְּרֻעָה וּבָר
וּבְלַעֲדִיךְ לְאִירִים אִישׁ אֶת-יִדָּו תִּמְךֵךְ לֹא יָרִים גָּבֵר יְהִי**

רש"

בָּלָן מְבָ) : אֶבְרָךְ . כְּתַלְגָּנוּמוּ לֵין הַכְּחָה לְמַלְכָּה טַיְ) :
לְךָ נְלַצּוּן הַלְמִינִי מֶלֶךְ . נְכַזּוּפְּנִין מְרָ) נְהַגָּה
לְיִכְחָה וְלְמָה כָּל רִיכְחָה טַה) וְנְדַבְּרִי הַנְּגָשָׂה דְּרָשָׂה
לְיִכְלָה הַכְּרָךְ זֶה יוֹסֵף שָׁהָוָה חַבְּנָה כְּחַכְמָה
וְלְךָ בְּצָנִיס טַיְ) חַמְלָה לוּ כָּן דּוּלְמַקְמִית עַל
מְתִי הַתְּהָה מְעוֹת עַלְיָנוּ חַטְּפָה כְּכָתוּבָה הַיְּנָן
חַבְּרָךְ הַלְמָחָה נְלַצּוּן בְּרָכִים קְלָלָה קְיוּנָה כְּכָנָעָן
לְפִנְיוֹ וְיוֹלָחָן תְּחַת יְדוֹ כְּעָנָן שְׁנָהָמָל וְנְתַונָּה
חוּכוֹ וְגַנוֹּ) : (מְדָ) אָנָּא פְּרֻעָה . סִיטָּה יְכָלָת
בְּלָה יְלִיס הַיְּשָׁה הַט יְדוֹ : בְּלַעֲדִיךְ . בְּלָה

יהל א/or

מְתַנָּה תְּוֹהֵר לְהָדָס שְׁבָוֹן מְמָכָה לְמֶלֶךְ , כְּמוֹ "וְאָנָּי הַלְמָס
לְךָ לְמְנָה" (בָּה כָּג יוֹ) כִּי מְרַדְכִּי סִיקְוָדי מְמָנָה
(הַסְּתָר יוֹיְלָה , גָּ) שְׁבָכָל הַלְמָה תְּוֹהֵר וְלָהָגָה חַמְלָה ,
וְכָן פִּי הַרְדִּיקָה כְּבָרְסִי שְׁרָטָה רְכָבָה וְכָבָבָה עַל הַתּוֹרָה :
(קָטוֹ) בְּמַיָּא (יוֹיְלָה כָּטָה) "וְתַעַלה וְתַלְהָ מְרַכְנָה מְמָרָהִים
כְּסָךְ מְלוֹת כְּסָף וְסָום כְּחַמְזִיס וְמַחָּה" , וְפִי הַרְדִּיקָה
סָס , מְכָהָן לְמַלְעָנוּ שְׁמַרְכָּנָה הַרְכָּבָה טָסְפִּיס , וְכָן
כְּזָרְטִים סְרָס "רְכָבָה" כְּתָבָה , כִּי סְתָס מְרַכְנָה הַרְכָּבָה
סָפָס , לְפִי סְמָנָהוּ "וְתַלְהָ מְרַכְנָה מְמָנָהִים כְּסָךְ מְלוֹת
כְּסָךְ וְסָום כְּחַמְזִיס וְמַחָּה" וְתַהְרֵר שְׁקָפָס הַוָּה כְּמָהָה
וְחַמְזִיס הַאַת דָּ) פְּנִים קָנָה חַתְּרָה : (רִי) וּבָן כְּחַבָּב
הַרְדִּיקָה , כְּהַלְלָה וְלַמְדָרָה כְּלָוָר כָּל הַהָה הַיָּה קְרוּב
לְפִנְיוֹ הַנְּרָךְ : (קִיְּה) פִּי כָּנִין הַפְּעִילָה אַבָּר נְסָת הַהָרִים
יְכָרְבָּו לְפִנְיוֹ : (קִיְּה) מְבָנִין הַקָּל אַבָּר הַוָּה כְּעַלְמָוּ
כְּרָעָה עַל בְּרָכִיו : (קִינָה) וּבָן סִיְסָרָה רְכָבָה וְלָהָן הַכְּרָךְ
הַלְמָה נְלַצּוּן בְּרָכִים : (קִידָה) הוּא רִי יְוָנָה זָהָב
(קָטוֹ) מְקוּור : (קָטוֹ) וּבָן פִּי הַרְדִּיקָה "הַהַלְלָה כְּמָקָם
סָהָה הַכְּרָךְ" : (קִיְּה) טְעוֹתָה הַדְּפוֹס הַוָּה , כִּי סָס כְּחַיבָּב
"הַצְּכָס" כְּהַיָּה , וְדַעַת רִי יְוָנָה עַל הַפְּסָוק הַקּוֹדָס
(פְּסָוק גָּ) "הַצְּכָס וְדַכְרָה" וְדַעַת רִי יְוָנָה הַוָּה כְּרָטִים
שְׁרָס "כְּרָךְ" וְזָהָל "וְיַקְרְבוּ לְפִנְיוֹ הַכְּרָךְ עַקְרָוּ הַכְּרָךְ"
וְהַמִּירְוּ הַכְּחָה כְּהַלְלָה כְּמוֹ "הַצְּכָס וְדַכְרָה" , וְכָוֹחַ מְקוּור
זֹהָה כָּוּ , וְכָהִילוּ פִּירְוֹזָה הַסְּתָחָה , רְלָל הַסְּתָחָה , וּבָן פִּי
מִינָם (מְהַנְּרָתָה מִינָם) "כְּרָכָבָה יוֹסֵף בְּמְרַכְנָה הַמְּמָנָה
הַכְּרָיוּ לְפִנְיוֹ הַמְּכָרְיוֹזָה כְּנָסָה הַמְּלָאָה שְׁרָאָה לְכָרְוֹךְ
לְפִנְיוֹ וְלְהַסְּתָהוֹת לוֹ" וְעַיִן קְרָנוּ אָוֹרָה : (קִיה) רְלָל כְּהַלְלָה
חַזְקָה

סִקוּרִי רְשָׁי : מְבָ) פִּין קְרָנוּ הָוֵל . טַבָּה) פִּין קְרָנוּ הָוֵל . טַבָּה) כָּרְבָּה גַּדְעָן סִעְמָה ,

אבן עוזרא

עַזְנָה עַל אֶרְבָּעָה סָסִים , וְטַרְכָּבָת שְׁלָמָה
לְעַדְהָה (זָה) וְטַבָּה) : אֶבְרָךְ . כָּל אָדָם קוֹרָא לִפְנֵי
אֶבְרָע וְאַשְׁתָּחָוָה (זָה) . וְהַטְּלָה מְבָנִין הַכְּבָד
הַנוּסָף (זָה) (סְמָן) , וְיִבְרָךְ עַל בְּרָכִיו (דְּהַיְבָ) , וְ
יֹאמֶר רִי יְוָנָה הַמְּדָקָךְ הַסְּפָרָדִי (קִיְּה) בִּי אֶבְרָךְ
שְׁמָה הַפּוּעָל (קִיְּה) , וְהַאַלְפָף תְּהַת הַיָּא (קִיְּה) כְּטוֹ
אַשְׁבָּס וְשְׁלָחוֹה (יְרָמִי) כָּהָד (זָה) (זָה) וְלְפִי דָעַת
שְׁאַלְפָף אַשְׁבָּס לְשָׁוֹן הַמְּדָבָר (זָה) : מַד אַיִן
פְּרֻעָה . אָנָּי לְבָדֵי הַכְּלָרָה , וְאַיִן אָדָם שִׁיהְיָה
בְּקִי לְגֹזֶל גַּזְלָה עַל מְלָכָתִי וְתַנְיָה גֹזֶל

קרני אור

מְלָכָות , הַגְּמָנָה עַיְקָה , וְאַבְּסָקָה יְבָנָה גְּבָנָה , וְעַיְזָן
בְּרָכִי רְדִיָּק בְּלָבָה רְגָבָה כְּגָבָה כְּסָס , וְעַיְזָן
(יְוָסְלָמִי כְּלָמִים פְּתָח פְּתָח דְּבָבָה (זָה) (זָה) כְּגָלָמָנָה גָּהָבָה
בְּתִיסָּה דְּכָצִים , "יְלָכָכָה חַוִּתִּי כְּמַרְכָּנָה שְׁמָבָה לְבָבָה לוּ" עַמְּדָה
פְּרָפָה וְפְּדָלָה בְּנָבָה , לְכָתִיכָה , וְבְּלָזִים עַל כְּלָוָה . פְּזָאָד מְלָכָות
הַרְדָּעָה וְעַזָּה חַוְּתָן הַגְּנָעָה , וְפִי כְּפִיטָמָה כְּבָבָה
כְּפִי כְּמָתְלָגָה וְלָבָבָה פְּיָי בְּנָיָס כְּלָהָבָה , וְכָן מְבָנָה
כְּמָתְלָגָה אָהָל צָלָא , לְהַבָּדָל דְּבָבָה לוּ , מְבָאָט לְעַזָּהוּ , וְלָמָן כְּלָבָב
הַמְּלָכָה אָהָל צָלָא , כְּמָתְלָגָה אָהָל צָלָא כְּלָבָב כְּלָבָב
כְּאַמְּבָן בְּזָהָבָה יְזָועָה לְמַבָּנָה : (טַבָּה) וְהַרְשָׁבָה כְּפִי
מְלָכָת גָּהָבָה הַרְכָּבָה , הָלָבָה סָס הַרְכָּבָה לְדָבָבָה
פְּלִיאָה פְּקִוָּת מְבָבָה לְבָבָה לוּ , וְכָחָבָב דְּלָבָב , "חַזְתָּה כְּיַמְּכָבָה"
נְהַמְּדָלָה עַל הַרְכָּבָה , וְגַמְּדָל גָּס עַל הַגְּמָנָה בְּלָוָבָה עַל
הַסְּבָבָה הַכְּוָגָה כָּהָן עַל הַגְּמָנָה , עַל מְרַכְנָה סִלְיָן גָּהָבָה
גְּמָלָה כְּתָבָה , הַגְּנָעָה יְגָעָה כְּתָבָה כְּלָבָב וְגַטְוָסִים
(טַבָּה) הַהְשָׁתְחָוָה בְּהַכְּלָבָה כְּכָרְבָּה מְוֹתָה לְבָבָה
הַאֲלָמָן הַאֲלָמָן : (טַבָּה) עַיְזָן רְגָבָה כְּבָבָה
סְוִוָּה כְּבָבָה כְּבָבָה כְּבָבָה כְּבָבָה כְּבָבָה כְּבָבָה
בְּפִי , כִּי כָּהָבָה כְּלָמִי מְלָהָבָה וְהַכָּהָבָה כְּלָמִי
מְלָיָה כְּבָבָה כְּבָבָה עַל הַאֲלָמָן , וְתַהְגָּנוּס מְלָיָה כְּבָבָה
וְחַוְּנִי כְּלָבָב דְּמָיָה , וְעַיְזָן כְּבָבָה כְּבָבָה כְּבָבָה
לְכָנָן כְּבָבָה , "הַגְּרָךְ" מהָה כְּתָבָב כְּמָלָאָה כְּבָבָה
לְכָנָן כְּבָבָה , "הַגְּרָךְ" פְּיָה יְסָפְטָה , וְכָלָבָב כְּבָבָה
לְגַזְלָל חַכְמָתוֹ כְּבָבָה הַלְלָל , "יְסָפְטָה" , וְכָלָבָב כְּבָבָה
מִתְלָגָה הַכְּלָךְ טִיְּהָה , וְעַיְזָן בְּקִרְבָּת הַתְּלָמָודָה , עַרְךָ הַלְּכָסְנָדִיָּה
בְּכָחָבָה וְכָל לְכָחָבָה שְׁבָבָה , "הַגְּרָךְ" מָוְהָה כְּמוֹ בְּיוֹנִי , "הַיְּסָפְטָה"
בְּכָחָבָה וְכָל כָּחָבָה בְּכָחָבָה , "הַגְּרָךְ" מָוְהָה כְּמוֹ בְּיוֹנִי ,
בְּפִי , וְזָהָב נְכָהָבָה בְּכָחָבָה הַגְּרָךְ מָוְהָה כְּמוֹ בְּיוֹנִי
בְּפִי , וְזָהָב נְכָהָבָה בְּכָחָבָה הַגְּרָךְ מָוְהָה כְּמוֹ בְּיוֹנִי
בְּפִי , וְזָהָב נְכָהָבָה בְּכָחָבָה הַגְּרָךְ מָוְהָה כְּמוֹ בְּיוֹנִי
בְּפִי , וְזָהָב נְכָהָבָה בְּכָחָבָה הַגְּרָךְ מָוְהָה כְּמוֹ בְּיוֹנִי
בְּפִי , וְזָה

וְאֶת-יִרְגָּלוּ בְּכָל-אֶרֶץ מִצְרַיִם :
טֵה וַיַּקְרֹא פְּרֻעָה שְׁמֵיּוּסָה צִפְנָת
פְּעַנְתָּוִיתְנִילָוּ אֶת-אָסָנָת בְּתִ-פְוּטִי
פְּרֻעָה בְּהַן אָז לְאַשָּׁה וַיַּצֵּא יוֹסֵף
עַל-אֶרֶץ מִצְרַיִם : ט וַיַּסֵּף בָּזְבָּז
שְׁלֹשִׁים שָׁנָה בָּעֵמָדוֹ לִפְנֵי פְּרֻעָה
מֶלֶךְ-מִצְרַיִם וַיַּצֵּא יוֹסֵף מִלְּפָנָיו

אבן עזרא

ברשותנו זולתקד, וצעם רגלו (ז"ז), לו רשות
ללבת (ז"ז) או על דרך משל (ז"ה) וטו, והוא
הגבון: מה צפנת פענה. אם זו המלה מצורית
לא ידענו פירושה (ז"ב), ואם היא מטורנחת (ז"ב)
לא ידענו שם יוטף (ז"ז) ויהיה פ" (ז"א) פגנה
באשר תרגם התרגום ארמי (ז"ז) (טז), והוא מלה
מרובעת (ז"ז): כהן און. עובד השם או עובד
עו"ג (ז"ב) (מה), כי כהן בבל המקרא כי אם
טו, כתעם "ויצא לך שם בניות" (יחז' טז

קרני איר

סקורי רשי סנו פין ג'ל פ' 2 : (יל' פ' 27, ט. מה) וכן תימ' יווכ'ע, ועין ג'ל פ' 6.

אונקלוס

לְדֹה לִמְיָד זַיְן וִית רְגֵלַת
לִמְרַכֶּב עַל סְוִסְיָא בְּכָל
אֲרֻעָא דְמִצְרָיִם: טְהִזְקָרָא
פְּרֻעה שָׁוֹם יוֹסֵף גְּבָרָא
דְמַטְמָרָנוּ גָּלוֹן לְה וַיְהִיבָּא
לְה יִת אָסְנָת בַּת פּוֹטִי
פְּרֻעָה רְבָא דָאוֹן לְאַתְתָּא
וַיַּגְפֵּק יוֹסֵף (ישְׁלִיט) עַל
אֲרֻעָא דְמִצְרָיִם: טו וַיַּזְכֵּר
בְּרַתְלָתוֹ שְׁנִינָה בְּדַקְמָס
קָדָם פְּרֻעה מַלְכָא
דְמִצְרָיִם וַיַּגְפֵּק יוֹסֵף מִן
רִשְׁיָא

ד' ט' ט'

בְּלִשׁוֹנָךְ. לְכָל חַמֶּר הַנִּי פְּלֻעָה הַנִּי הַחַיָּה
מֶלֶךְ וּבְלַעֲלִיךְ וְנוּ' זַהֲוּ דּוֹגְמָת לְקָה כְּסָף טָוּ
הַלְּחָה סְכוּלָךְ לְפָלָשָׂה בְּקַעַט נְתִינָתָה קַטְבָּעָת:
אַתְּ יֵדוֹ וְאַתְּ רַגְלוֹ. כְּתַלְגּוּמוֹ: (מֶלֶךְ) צְפָנָת
פְּעֵנָח. מְפָלָךְ כְּלַפּוֹכוֹת מַח) וְהַיָּן לְפָעָנָם דְּמִין
בְּמַקְלָה: פּוֹטִי פְּרַע. כֹּוֹן פּוֹטִיפָּל וּנְקָלָה

ישראל אור

נמלצות מיתין, וכי' מסכמתי: (קיט) לא יריס
חיק לת ידו ות רגלו: (kc) ר"ל כהילו כתיב
רגל לו, הפיilo מי שיכל רשות ללקת לת יריס נلتוי
רשות יוסף:

(קכג) שלא יהיה רשות לזרים אדם לעשות דבר כלל
 מרכז ממלכתי בענייני הנהנתה המלינית
 ולפערת כלעוזו : (קכג) כי לא כדע שפט ממלכתי,
 alem ידענו סכתו : (קכג) בלוודר ממלכית לעברית :
 (קכד) ריל אשר קרלו פרעה נלזון מרים טהעכרי
 שננו לפניה פטנה : (קכח) יפרש כתת המלות לפניהם
 פטנה : (קכו) ולשון מרים כויה , ופיירוטו כמו בכיה
 היינקלוס בתרגומו "גדרה למתמן גלון ליה" , וכתב
 הכל"ג מסמך ספוגר ז"ד : ז"ד ז"ד טהוּן לזון
 ממלכית : (קכו) בת ד' הותיות : (קכח) הח' זיל
 יפרץ אס "כון" ספי' עובד , כן לקדושה וכן לטומאה :
 (קכט) ובן פי' הרמאנ' ז"ל , כי לזון כהונת פירות ,

בשלבי "ו-ומל התרגנות נלפנת פצצת 'גנרט' למתולן גליין
בן יוסי וכו', וכתנו עוד "ומה שעהתקתי נסס כתרגנות כפענה
'כופי' נפנת פצצת חיינו מתקילנס, ומתויננס נמלה העכית ב-
דוכ, וקלחו אותו כו' לפ' רבאי' ה'ת בדור הבא' נחכתחו
ובאנגונים נדמכו למזוח מקום לפ' זה, ורומדייס בלמי' להסוך ו-
לפנת היפאל לפבזס ע"ד לפ' ז, ולפיין' הונקלס ובזתלבנס הע-
מאנ' בסאכליס "במונט נעלמיס" כנוקת נבאות כל ת

אונקלז

קדם פרעה נ עבר (שליט)
בכל ארעה מצרים :
טו יכנש דרי ארעה
שבע שני שובע (נוי
שבע) עיביר לאו צרין ;
מה יכונש ית כל עיבור
שבע שני די הו בא רעה
מצרים ויהב עיבור תקל
בקראינה עיבור תקל
קראן די בסחרנה
יהב בגנה ; מט יכנש יוסף
עיבורא פחלא דימת סגי
לחדר עד די פסק למני
אל לית מנין ; גליוספ
אתיליד פרתין בנין עד
לא עלת שעטא דכפנא
דילידת לה אסנת בת
פוטי פרע רפואי דין :
נא וקרא יוסף ית שם

ר' שמי

פונטיפרעד על קומפלקס מהליו לפוי צחמל הא
יוסק למאככ זכוכ (טט): (מז) ותעש הארץ.
כתרגומו וلين הלאון נעה מלשון עטוייה:
לקמצים. קומץ על קומץ יד על יד כי
יה נתן בתוכה. סכל הילץ וילץ מעמדת
עמידה הילצת התזואה מלילקה נא) (כ"ל סכו
כחך פעל בדעת קלט): (מט) עד כי הדל
וכ"ז מקלח קל: כי אין מספר. לפוי שלין
בטרפם תבוא שנת הרעב. מכחן שלנס

ידל אוד

הנ"ל נא הולכות בלבד, "כי הנה צי דוד כהנים כי"
 (ב"ב ח יה) וכמקומו (בדה"ה יט יז) "וזנוי דוד
 הראתוניס ליד המלך": (כל) וכן נוכנין עוד כיוס
 כמלכים וכהרכות כלוחמים כל הרים עליים, וכן ת"מ
 יווב"ע "ונפק יוסף שליט": (כל) כל אחד כל שכינה
 נידס: (כל) שאין פירוטו בכולם כלו:

המץ בכם גליס הרג פון פון מאכ (ד"ג מהפ' כטט פון פון מאכ) (ב) ובן פי' כל"ק וילג לכהזיך (ב) : " : נמצאלתו שנחן לו פרעה וכן פי' רע"ס, וככלכ"ג פי' וילג יוקף רעל בכב כבב במלכנת כמבנה וילג על ה"ט, ולו תלקו לנו כבוד כוכב נתכלה לכס שמי עלייט, וצוזו מונה למלה, וככונ"ק פי' פאיין כפצעה וויליה מן הכלל, כי אין לפלו על עיין ענטול הנווע ותנוועתו דככל חמל מיד ה"ט ז' ויתכו ככל חרג מלדים, ולען

מקורי רשי : סט) מהחומרה ב' ויבכ' חות יד, כ"ל פ' פו ג', כוונת יג כ. נ) כ"ל פ"ג, ב', פלגי"ה פ' ה' נא) כ"ל טס, פ"זן כפ"י כפ"ז בנה לה ה ד"כ, קב' חותמיין. נב) פ"זן כפ"י כפ"ז ז"ל יקע' ג' ט. נג) פ"זן ר"כ ג' ח'.

בראשית מא מקץ

פְּרֻעָה וַיַּעֲבֵר בְּכָל-אֶרֶץ מִצְרָיִם:
טוֹתֵעַשׂ הָאָרֶץ בְּשַׁבָּע שְׁנִינִיה שְׁבָע
לִקְמָצִים: טַה וַיַּקְבִּיז אֶת-כָּל-אֶכָּל
שְׁבָע שָׁנִים אֲשֶׁר הָיו בְּאֶרֶץ
מִצְרָיִם וַיַּתֵּן-אֶכָּל בָּעֲרִים אֶכָּל
שְׁהַדְּהָעֵיר אֲשֶׁר סְבִיבָתָה נָתַן
בְּתוֹכָה: טַה וַיַּצְבֵּר יוֹסֵף בֶּרֶךְ תּוֹל
הַיּוֹם הַרְבָּה מָאָד עַד כִּי-הָלַךְ
לְסֶפֶר בְּיִצְחָק מִסְפֵּר: וַיַּלְיֹסֵף יָלֵד
שְׁנִי בָּנִים בְּטַרְמָה תְּבוֹא שְׁנִית
הַרְעֵב אֲשֶׁר יָלַדְהָלָו אֲסֹנָת בְּתָ
פּוֹטִי פְּרֻעָה בְּהַזְוֹן: נָא וַיַּקְרֵא יוֹסֵף

אכזב עזרא

יד) או יצא ועבר על כל מקום והבריזו עליו כדי שיבירוהו (ה) (ג) : מתח את כל אוכל . אין פי' כל (ה) כי הי' מתים ברעב , וכן וכל הארץ באו (לטטה פסוק ג) (ה) רק מעמו שקבץ כל

חוליס : (מח) אובל שדה העיר אשר פביבו
פילוטיק ב') וכותין בתוכו מועל מקוס
דעת רבוי חמיה וח"ז כלל להגיה גראן
לספר. על כי חללו לו הסופל ליטול ני
ממפל וкли כי מצמת כלzon דכך נג) :

המתקנים במלטיות הולך כעלוניים בסיס פין שם (כ"ל מein כבאים) : [ב] ובן פ"י הכל"ק יולג להזין :- : נמהלטו בינהן לכוב נמליכת כמנה וילג על ה"מ, והז תלקו לו כבוד כוכב פין הפלטה ויליה מן הכלל, כי אין לפלו עליון ענטול

את-שם הַפְּכֹר מִנְשָׁה כִּינְשָׁנִי
אלֹהִים אֶת-פָּלָעָמֵל וְאֶת-פָּלָ
בֵּית אֲבִי: נָב וְאֶת-שֵׁם הַשְׁנִי קָרָא
אֶפְרַיִם פִּי הַפְּרָנִי אֱלֹהִים פָּארַץ
עַלְיוֹ: רַבִּיעַ נָג וְתַחַלְינָה שְׁבָע שְׁנִי
הַשְׁבָע אֲשֶׁר הָיָה פָארַץ מִצְרָיִם:
וְתַחַלְינָה שְׁבָע שְׁנִי הַרְעָב לְבוֹא
פְּאַשְׁר אָמַר יוֹסֵף וַיַּהֲיַה רָעָב בְּכָל
הָאָרֶץ וּבְכָל-אֶרְץ מִצְרָיִם הָיָה
לָחֶם: נָה וְתַרְעָב בָּל-אֶרְץ מִצְרָיִם
וַיַּצְאֵק הָעָם אֶל-פְּרָעָה לְלָחֶם
וַיֹּאמֶר פְּרָעָה לְכָל-מִצְרָיִם לְכוֹ

אָמֵן עֹרֶך

אשר יכול (קלו) [גא] : **נא כי נשני אלְהִים** . טעם
כִּי אָמַר (קלו) [גב] , **וַיֹּאמֶר ר' יְהוּדָה הַסְּדָקָה**
רוֹאשׁוֹן (קלו) , **כִּי נְשַׁנֵּי עַל מִשְׁקָל חֲנִינִי** (קלו) , **וַיֹּאמֶר**
ר' מִשְׁהָ הַבָּהּן הַסְּפְרָדִי (קלו) **כִּי הַפְּתָחָה תַּחַת**
וְכַפֵּל (קלו) [נד] : **בְּכָל הָאָרֶצֶות . בְּבִיבוֹת טְלֻכּוֹת**

קרני אור

ולאון זה כופל על כל דבר זל ונפלו מיזוג ממנהן הנטען
וחיון נך דנבר אל ונפלו מאה בנטסוה ביוסף, כי שנד גמבר,
וכוות פתחות יתאנט טויס למלך, הנש על סיוריה בזאת
בנטסוהת הרכ' ויליאם יוכף על מ'ם : [גא] והרטב'ן פ' טקינץ
בכל נתן לפם מאנן בכל סיטה כדי פינסטה, ויתכן בנתן לפם
דמיש בסער הבול מגני המלך, ולכן היה הכל לרעה, ומכלו
לאס בוקר בכבי הרעכ, וכן פ' הילדי'ן : [גב] הפ' מגני,
ענינו עוזיכ'ה בקדום שכחה, בנטהלה יסוד וייעוץ הכל מזיכרנו,
ויח'יכ' תנוך בשכח דכן יומל "לוילך תשי ותצח"
(דנבר, לג, יט), כי כפל סלזון במלות שונות בשין חזק מן
בדחון, וכזה אין לירך לפ' המפרטים בחפל בנסמן (סוכ'ק)
ילרכ'פ (יל'ס ח'ה, חוכ', ב, ול, ה) על דנבר כצומח כקדר
עם דנבר ונפתח מסדרו יומל עליו בס "גסה", כמו "גילד
בנסה" (נעלה לג, לג). כי נטהק מזיכרוי וכן "לוילך
תשי", כלומר לוילך יולדן, טומד נטהק מזיכרין,
היפך פין מי בוחאל "זוייטי ד' לנבדי תמייד" : [גב] ופי'
י' שכם חותי בסס כל מה שעכו עלי משתלהות, ובכם חותי
ז' מוז (ילב'ג), אין סכוונה שכם מוש, כי בנוון על
עליהים במלך כל האנץ טוד ברעה הילך מלחתני בניות חטי,
הפעיל מן הקפוליים וכתייק הוא קליי סימן בכנין,

אונקלום

בָּוֹכֶר אֲמַנְשָׁה אֲרִי אַנְשֵׁנִי
יְיִתְּרַת פָּל עַמְּלִי וִיתְּרַת פָּל
בִּית אַפָּא : יְבִית שָׁנִים
תִּגְּנַנָּא קְרָא אַפְּרִים אֲרִי
אַפְּשָׁנִי בָּאָרֶץ שְׁעִבּוּדִי :
גַּבְּשָׁלִימָת שְׁבָע שָׁנִי
שְׁזְבָּעָא (יְיִ שְׁבָעָא) דִּי
הַנְּחָה בָּאָרֶץ דְּמַצְּרִים :
גַּדְּשָׁלִיאָת שְׁבָע שָׁנִי
כְּפָנָא לְמַיְעֵל כְּפָנָא דִּי
אָמֵר יוֹסֵף נָתָה כְּפָנָא
בְּכָל אָרֶץ תָּאָבָבָכָל אָרֶץ
דְּמַצְּרִים תָּנָה לְתָמָא :
הַגְּבָנָת פָּל אָרֶץ
דְּמַצְּרִים וְצִוָּה עַפְּאָ
(קְדָם) לְפָרָעה (עַל)
לְלַחְמָא נָאָמֵר פְּרֻעָה לְכָל
מַצְּרָא אַזְיָלוּ לְנוֹת יוֹסֵף

רשות

המול למסס מטלו בימי רענון יג :
 (יכ) ותרעב כל ארץ טזרים. טלקידר
 מכוחם שיללו חוץ מל יוסף נה) : אשר
 חירק (לא) (ננו) : נד ותהיינה . מבני הכהן פעל

יהל אור

(קלג) ובן פ"י הרכז"ג, כל מה יכול שיטה יכול לקבץ חאל
טהויל לעס הדרן, מה סייספיק להס לאן ולזרוע :
(קלד) וכן (למעלה כו ז) על הפ' פון ירגנווי האני
המקוס" כחכ כמה' ויל כי החמר מלת "פי חמר" :
(קלה) עיין ערכו ברוח הספר : (קלו) גשני מן
"נסס" כמו "חנני אלהים" (למעלה ג' יג) מן החן,
קדנס תמתחות--- הפסירה (רצע"ס) וכייה רהור להיות
כסני על מכך פקדני, ותחסرون כסין עין הפעל
:azz נעתקה :zz נקודתך על פ"ה הפעל וגשנה
בקמן לפתח חולתו, בעבור קדנס טהורי טהור יבוח
חמר ת"ג, (רצע"ד): (קלו) עיין ערכו ברוח הספר :
(קלה) דעתך טהור מנחי לך, ורהור להיות נני כפלם
גוני ונוך הסחלה נמקוס ההיירך, ולסניות .zz הווע
.zz עניין סכמה (סע) : (קלע) ביבאנדו הלאן מן הפטוליס,

הה כל בית בני מלוכ בטולכה שמן הותי לו תלמיד נפשי לו
שפטיו זכרון דבר מה פה לנו בכם הותי, לך בטוטן נאנך
כי גם נתצת כיה גנד כלתמי וגדולתי א (ב' ל') ; וא

אונקלוס

הִי יִמְרֶל לְכֹן הַעֲבָדוֹן :
יַיְבְּפִנָּא חֹנוֹה עַל בָּל אֲפִי
אֲרֻעָא וּפְתַח יוֹסֵף יִתְבָּלֵל
(אָזְרִיאָא) רַיְבָּהּוֹן עִיבּוּרָא
וּבְפִנְךְ יְזָבֵן לְמִצְרָיִם . וְתַקְיַת
בְּפִנָּא בְּאֲרֻעָא דְמִצְרָיִם :
וּכְלָל דָּרְיוֹ אֲרֻעָא עַל ;
לְמִצְרָיִם לְמִזְבֵּן עִיבּוּרָא
מִן יוֹסֵף אֲרִי תַּקְיַת בְּפִנָּא

בראשית מא מקץ

אֶל-יְוֹסֵף אֲשֶׁר יֹאמֶר לְכֶם תַּعֲשׂו :
וְהַרְעֵב הָיָה עַל פָּלִיפְנִי הָאָרֶץ
וַיַּפְתַּח יוֹסֵף אֶת-כָּל-אֲשֶׁר בְּהָבֵט
בְּאָרֶץ מִצְרָיִם : וְכָל-הָאָרֶץ בְּאוֹ
מִצְרָיִם הַשְׁבֵר אֶל-יְוֹסֵף כִּי-חַזָּק

רשוי

יאמר לכם תשעו. לפי סosis יוֹסֵף הָוָמֵל
לְכָס טִימָלוֹ (ו) וְכַעֲבָדוֹ הָלֵל פְּלָעָה וְמוּמָרִיס
כֵּךְ כּוֹמֶל הָוָמֵל לְכָס וְלָמָה לְהָלֵל נְכָרָס
כָּל וְכָל הַכְּלִין לְכָס צְבָנִי הַלְּטָבָה כְּלִים
הָמְלָוָו הָסְפָנוֹ הַלְּכָה וְהַקִּיכָה הָמְלָל לְכָס
הָס כֵּן הָלֵל יָהָמֵל לְכָס תַּעֲצֹו הַלְּיָגָר עַל הַתְּבוּחָה וְהַקִּיכָה מֵהָס יְגַזּוֹל פְּלִינָו
וְגַמּוֹת (ו) : (ו) עַל כָּל פָּנִי הָאָרֶץ . מֵי כָס פָנִי כְּהָלֵן הָלֵוֹ כְּעַקְלִים (ח) : אֶת כָּל אֲשֶׁר
בָּהָם . כְּתַלְגָוָנוֹ דַי בְּכוֹן גַּעֲזָלָה (ט) : וַיַּשְׁבַּר לְמִצְרָיִם . סְכָר לְזָוֵן מְכָר וְלְזָוֵן קִינֵן כּוֹל
כָּהָן מְזָמָץ לְזָוֵן מְכָר טָבָרוֹ לְהָנוּ מַעַט הָוֹלֵן (ט) לְזָוֵן קִינֵן וְהָלֵל תְּהָמָל הָיָנוּ כָּיְהָס
כְּתַבּוּחָה שְׁהָקָבָה בֵּין וְחַלְבָה מְחִילָה יְיָן וְחַלְבָסָא : (ו) וְבָל
הָאָרֶץ בָּאוֹ מִצְרָיִם . הָלֵל יוֹקָבָה לְזָבוֹל וְלָסָטָלָה כְּסָלָרוֹ סִיחָה לְרִיךְ לְקַטּוֹב לְזָבוֹל
יְהָל אָוֹר

עַזְוֵל נְסִמּוֹת מְגַנֵּן הָקָל , וְהַיּוֹד כּוֹמֶל רָק יְוֹד הַמְּזָהָב
בָּלָא לְזָוֵן בָּרְטָה הָוָסָס , כָּמוֹ הַיּוֹד גַּמְלָת "חַסְדִּינָה"
(לְמַעְלהָ לוֹ ו) (טס) : (קמ) וּכְנִ פִי הַרְלָכִינִג :
(קמָה) יִפְרַשׁ הַבָּר בָּסָס , הַחֲלֹרוֹת סְהִוָּס עַמְסָס כְּעַרְיִי
מְגַרְיִס , כִּי נְתַחְלָה לְהָפְתַח הַחֲלֹרוֹת סְהִוָּס כְּהָלֵן
מְגַרְיִס : (קמָג) לְשׁוֹן זָנָר מְגַנֵּן הָקָל יְהָמָר עַל טָמוֹר
וְעַל כְּקָוָה , כִּי הַפְּעוּלָה בְּהָה עַזְזָס הַתְּבוּחָה סְנָקָרְלָת
שָׁכָר , לְפִי סְכִיָּה זְוִיכָרָה הַרְעָבָה , וְסְמוֹכָר כּוֹתָן הַשָּׁכָר ,
וְלְקָוָה לְזָקָח הַשָּׁכָר , וְהַפְּעוּלָה פָלָס סְגִוָּס : (קמָג) פִי
לְמְגַרְיִס מְכָר תְּחִילָה , קְוָדָס שְׁמָכָר לְמְהָרִיס :
(קמָד) שְׁקָנוּ מְמָנוֹ וְהָוָה מְכָר לְכָס : (קמָה) וּכְנִ פִי
רְסִיִּי זַיִל , וְסָס תְּדָרְסָה כְּסָלָרוֹ סִיחָה לְרִיךְ לְכַתּוֹב
לְסָנוֹר מִן יוֹסֵף , וּכְנִ פִי הַרְזָכָס , וּכְנִ כָּתְבָה הַרְלָקָה
כְּשָׁלָס "סָכָר" כְּהָלָוָה :

חַלְנוֹמוֹ הַוְּנוֹקָלָס וּוֹכָ"ט (לְבָ"ד) רְחוֹק טָמֵה סְתִסִּים מָלָת "כָּכָב" . הַכָּל נְלָא כִּי הָתָה כָּל הַבָּר נְסָס כָּבָב
דְּחִילָות , וְהַיְנָנוּ מְגַלְלָה קָלָה כְּלָבָרִי כָּבָ"ד , הַכָּל הָתָה כָּל הַבָּר נְסָס כָּבָב
כְּכָסָק בָּלָהָן הַמְּקָרָה מְסִבָּה לְזָוֵן טִיעָ"ב , (וּכְבָ"ר פִי) (לְבָ"ד) "וַיַּפְתַּח יוֹסֵף הָתָה כָּמָה בְּגַדְגָּדָה זָבָבָה
פִוְתָלָת וְסִוְתָלָת יְקָרָה יְקָרָה . וְסָס הַזְּוֹנָה סְתִסִּים מָלָת וְלְזָוֵן קִינֵן
סָס , כָּלָן מְבָצָה לְזָוֵן מְכָר , אַבָּרְבָּלָן מְבָצָה לְזָוֵן קִינֵן
זָוֵן זָבָבָה . אַבָּרְבָּלָן לְזָוֵן מְבָצָה הָכָלָן (לְמַטָּה מִן כָּבָב) (לְבָ"ד) סָס
לְחָרִי לְכִוּת מָלָת לְבָנָה כְּטָבָס מְפִזְזָק מְשֻׁטָּבָס וְתְלָנוֹת , כָּבָב סִיחָה פִוְתָלָת
כְּוֹנָתָה לְלָכָת הָלֵל יוֹכָבָה . הָלֵל לְלָכָת מְלָדִיס , וְסִיעָוָה הַכְּתָבָה לְלָכָת
כְּכָתוֹב מוֹפִיבָה בָּתִי סְדָהָתָה כְּוֹנָתָה כְּלִי לְסָנוֹר , וְסִיטָהָתָה בְּיִתְחָתָה הָלֵל יוֹכָבָה (לְבָ"ד) וְסִיחָה
הַבְּתָדָלָות (הַהְלָוָה) הַבָּכָלָן (גָּוָהָה) , וְכָלָוָן וְסִיחָה (גָּוָהָה) .

בָּקָרוּ גְּשָׁי . (ו) כָּבָב פִי מְרַזְזָה הָוָת ז . (ו) כָּבָב פִי מְרַזְזָה הָוָת ז . (ח) תְּחִוּמָה הָוָת ז .
וְסָס כָּוָה מְדָרָה הָנְדָס . (נָס) כָּבָב פִי מְגַנְס יוֹכָ"ט . (ס) לְמַעַט מִגְּבָרָה יְכָבָה .

אבן עורה

מצרים (ה) (ג) : גָּנוֹ וַיַּפְתַּח יוֹסֵף אֶת כָּל
הָאוֹצָרוֹת שְׁהָיו עַמָּם (הַמָּה) (גָּנוֹ) : וַיִּשְׁבֹּר לְמִצְרָיִם . (גָּנוֹ)
פִּירּוֹשָׁנָתָן שְׁבָר לְמִצְרָיִם (גָּנוֹ) . וַיַּטְעַטְוּ קְנִין (גָּנוֹ) (גָּנוֹ) :
נוֹ לַשְׁבּוֹר אֶל יוֹסֵף . הַפּוֹךְ וּבָנְיוֹ הָיא , וְכָל הָאָרֶץ
בָּאוֹ מִצְרָיִם אֶל יוֹסֵף לַשְׁבּוֹר (גָּנוֹ) (גָּנוֹ) :

קרני אור

כָּמוֹ יְפָקִיל , תְּפָקְנָס , וְאַגְּמָנוֹ לְעַונ הַתְּחִלָּה נְקָל , הָלָג
נְכָפְטִיל , כָּמָל , כָּמִילָה כְּמִילָה , וְיִתְּמָה עַל הַלְּחָבָ"ע
וּמְאַלְכָ"ז . . . . . כָּמָלָה . . . . . בָּתָהָן מִן כָּל וְאַס סִיס
מִן פָּקָל סִיתָה סִמְיָה כָּלָלָם נְקוּdotָם כָּזָוָה תְּסִבָּנָה , הַתְּרִי כָּן
מַלְאָתִי כָּבָב רְהָכָ"ב כִּי טְבִילָוֹ וְכְדָפוֹס : . . . . . נְעָפָלָי מַלְוָת
וְחַמְלָנָה מְגַנֵּן הָקָל פּוֹטָל הַכָּפָלָה לְיִנְחָן" (לְבָ"ד) : [גָּנוֹ] וּכְנִ
(גָּנוֹ פִי) . נְכָלָת מְלָלָת דְּפִינָקָה , וְגַעֲלָתָה , אַגְּפָלָת עַטְעָיָה
וְאַגְּלָה כְּמָרָת סְפָנָה לְמִזְרָיִם מְמָרָת , וְאַגְּבָה לְדָרוֹס פְּטָעָם
(לְבָ"ד) וְאַגְּלָה מְזָקָנָה מְזָקָנָה מְמָמָת , וְאַגְּבָה לְדָרוֹס כְּבָות , פְּלִיטָעָם
סָלָה מְזָקָנָה וְאַגְּבָה הַמְּחָמָל הַמְּחָמָל דְּפִינָקָה , סִיְקָה , כִּי
סִיְקָה כְּמָרָת סְפָנָה מְמָרָת , וְסִוְלָתָה קְלָמָה כָּן
פִּישָׁוֹת , וְסִיְקָה קְלָמָה דְּפִינָקָה , וְסִוְלָתָה קְלָמָה כָּן
פִּישָׁוֹת פְּלָמָת , וְסִיְקָה קְלָמָה מְזָקָנָה מְמָמָת (לְבָ"ד) וְעַזְזָן
סָס , חַי מְשָׁה לְפִילָן סִיסְוִי סִיסְוִי הָרְבָה זָבָב זָבָב
[גָּנוֹ] סִיסְוִי קָלָרָה כָּוָה , וְמְשָׁעוֹן כְּהָלָוָה וְיִתְּמָה הָתָה כָּל
סִיסְוִי אָוֹר כָּוָה , וְמְשָׁעוֹן כְּהָלָוָה נְמָה כָּל כָּל

בראשית מא מב מקין רכח 455

הַרְעֵב בְּכָל־הָאָרֶץ: מִבְ ' וַיַּרְא
יַעֲקֹב כִּי יְשִׁשְׁ-שָׁבֵר בְּמִצְרָיִם וַיֹּאמֶר
יַעֲקֹב לְבָנָיו לְמַה הַתְּהִרְאָוּ: בְּנוּ אֶמְרָה
הַגָּה שֶׁמְעַטִּיכִי יְשִׁשְׁ-שָׁבֵר בְּמִצְרָיִם
רְדוּ שָׁמָה וְשִׁבְרוּ לִנְךָ מִשְׁבַּבְוָה וְנִחְיָה
וְלֹא נִמְوتָה: נִירְדוּ אֶחָיו יוֹסֵף עִשְׂרָה
לְשָׁבֵר בְּרֵבָר מִמִּצְרָיִם: וְאַתְּ בְּנֵיכֶם
אֶחָיו יוֹסֵף לְאַשְׁלֵחַ יַעֲקֹב אֶת־אֶחָיו

אבן עוזרא

א וירא יעקב. (ט) בעבר הייתה ההרגשות (ט)
 נחרחות בטקס אחד (ט) יהליפו זו בזו,
 כמו, ראה ריח בניי (למעלה בו בו) (ט) ובתווך
 האור (קהלת יא ז) (ט), וכן וירא יעקב (ט), כי
 אחריו כתיב „הנה שטעתה“ (פ' ב) (ט) ואנו: למה
 תתראו, שיש לכם הון (ט) (ט), או אל תהי
 טריבוס והם עם זה כטו נתראה פנים (דהיב',
 כה, יז) (ט) וכן: ב ושברו. וכן לנו שבר (ט):
 מטס טבעים (ט) כי בלהות טעה עלין כס לכס תבוקה. (ולע' פצוטו למה התרלו למש
 יטו הכל ממתכלין נכס וממלחמים נכס טהין הולס מבקשים לכס הולס גערת טיכלה מה
 טכילדס) ומפי להליס שטעת טהון לטענה לחייק למה תכיו כחויס גרעב (ט) ורומה
 לו ומלוכ נס כוח يولכ (ט): (ט) רדו שפה. וכל המלר לכו רמו למלהים ועקל קניות
 שנשתעבדו למלחים כמנין לדיו (ט): (ט) וירדו אхи יווסף. וכל כתב בני יעקב מלמד קיוו
 מתחרעים במקילתו ונתקנו נכס לסתנג עםם בלחמות ולפרות בכל ממון טיפסקו עלייהם (ט):
 עשרה. מטס חיל וכלה כתיב ויתן כנימין לחוי יווסף לא שלח חיל עניין להחוה כי
 חלוקין לטקרה טלה קימת כלס וטנהת כלס צוה לו האל לטניין לטבול נר כלס נב

קרני אור

(ט) אגדות פס צלע, פ' ג) כציג פליקס וכלהת טף, גס,
 וסיטס, ורכז', ורכז'ע, ורכז'ס, ורד'ק, ודקמן, דהמוץ'
 בסוג ספוך, אין כוונת מלייה לאט פמקה ואנטיא,
 חמס רק, לאכין מיתות כמזהם את כסירוד וסדרון כרוויס'
 לדעתם למי פנק פצוטו כל מקרת פ"ז:
 [א] והרז'ק פ' כי רלה הגדי אלה נחלים פס תבוקה
 וטהום מהין יתיו שתבויה, ואילו מתקרים,
 וכו' שלמלר סטט עטני וטהור צו נס נס (כליה, פ' ג):
 [ב] ורט' ז' פ' למס חתרא, למס חרלו פלמיים נסי
 כי יטפל וטדו כהלו הטע טנאים, וטין נסננות כמקרה
 ללו'ס טנטיס את דגלי רצ'י ויל נטיך טפס, וכן קרנץ'
 פ' כרכ' ז' ויל וטוח מג' (חנינה, י, ג) ופעין טוב, סס ד' ט
 למס התחיהו, זכתה וט נדרת למס תמכה פ' למס ילה, שתרנס, למס דין גתון דחלה

אונקלוס

בכל ארעה: א ותְּנַא
 יעקב ארי אית עיבורה
 מזבון במצרים ואמיר
 יעקב לבנו הוי למה
 תחנון: ב ואמיר הא
 שטעת אמלין ארי אית
 עיבורא מזבון במצרים
 חיתו תפין זובונ לנא
 מפטן וגחי ולא גמות:
 ג וגחטו אתי יוסף עסרא
 למובן. עיבורא ממצרים:
 רוית בנימין אחותה יוסוף
 לא שלח יעקב עם אחורי

ריש'

מן יוסוף פ' (ט) וירא יעקב כי יש שבר
 במצרים. ומכין להה וכלה ליה להה הלה
 טמע טהומל הס שטעי וגוי ומלו וילה
 להה צהספקליה סל קלך שעדין יס לו
 סכל נמלריס וליה לימת נזוחה ממס להודיעו
 בפי טה יומט (ט): לטה תתראו. למה תרלו
 עלאמס נפני בני יטעהל וגדי עטו כהילו
 ליטס טבעים (ט) כי בלהות טעה עלין כס לכס תבוקה
 יטו הכל ממתכלין נכס וממלחמים נכס טהין הולס מבקשים גערת טיכלה מה
 טכילדס) ומפי להליס שטעת טהון לטענה לחייק למה תכיו כחויס גרעב (ט) ורומה
 לו ומלוכ נס כוח يولכ (ט): (ט) רדו שפה. וכל המלר לכו רמו למלהים ועקל קניות
 שנשתעבדו למלחים כמנין לדיו (ט): (ט) וירדו אхи יווסף. וכל כתב בני יעקב מלמד קיוו
 מתחרעים במקילתו ונתקנו נכס לסתנג עםם בלחמות ולפרות בכל ממון טיפסקו עלייהם (ט):
 עשרה. מטס חיל וכלה כתיב ויתן כנימין לחוי יווסף לא שלח חיל עניין להחוה כי
 חלוקין לטקרה טלה קימת כלס וטנהת כלס צוה לו האל לטניין לטבול נר כלס נב

ידל אור

(ט) היה צל וטמע יעקב, ופרט: (ט) כל החרמות
 החרמות: (ט) פ' כמות הרגלים: (ט) עיין
 בוארוי (ט) חות (ט): (ט) ועל הולר חיין ציר
 מתייקות: (ט) רסל וטמע יעקב, וכן 'וכל כסס רוליס
 הות כקளות ויתן הלפליס' (סמות כ' יח): (ט) וכן
 פ' קרביביג: (ט) ורד'ק פ', כמה אהם מלחים עטמיים
 סיט למס חנואה, וטהור צו הולcis לקנות חנואה
 ווحتס יוסכיס: (ט) שפי' טס עניין מהחמה, כי כי'
 מרייס וט מס אט טענן ההליכה לומר מיילך, וטא
 אמר למס רדו צמה צילכו כולם: (ט) וכן פ' נמעלה
 'למס התחיהו', זכתה וט נדרת למס תמכה פ' למס ילה, שתרנס, למס דין גתון דחלה

טקו רט' : (ט) פ' זיון לרנגי, וכקלוי הול. א) פ' זיון כ' פ' זיון. ב) חנינה י, ג' פס' זיון. ג) פ' זיון קלי הול. ד) פ' זיון קלי הול. ח) חנינה הול. ח' חנינה כ' חות י, ג' פ'
 פ' ג' ב' וגעיל פ' ג' וט נדרת כמלות. כמנין גדו' יקוט קמת פ' זיון. ו) פ' זיון כ' פ' זיון.

בראשית מב מקץ

כִּי אָמַר פָּנִים קְרָאנוּ אָסֹן: הַ וַיַּבְאֶ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְשָׁפֵר בְּתֻוֹךְ הַפְּאָם
פִּיהִי הָרָעָב בָּאָרֶץ כָּנְעָן: וַיַּוְסֵּף
הַזָּא הַשְׁלִיט עַל-הָאָרֶץ גַּם־
הַמְשֻׁבֵּר לְכָל־עַם הָאָרֶץ וַיַּבְאֶ
אֲחִי יוֹסֵף נִשְׁתַּחַווּלּוּ אֲפִים אֶרְצָה:
וַיַּרְא יוֹסֵף אֶת־אֲחֵיו וַיַּרְבֵּס נִתְנַכֵּר
אֲלֵיכֶם וַיַּדְבֵּר אֲתֶם קָשָׁות וַיֹּאמֶר
אֲלֵיכֶם מֵאַין בָּאתֶם וַיֹּאמְרוּ מִאָרֶץ

רישי

החל במס ז): (ל) פן יקראנו אטון. ובבית
לה יקלחנו חסון חיל הלייעזר בן יעקב מלון
שהצטנן מקטלוג בקטעת סמכנכה ח): (מ) בתוכך
הבאים. מטעמיכין עולם טלה ייכירוס לפוי
טהו להס האביקס טלה יתלהו כולם בפה
הו הלא טיכנס כל הו' בפתחו כדי טלה
תכלות בהס עין הראע טcols נהייס וכולם
נheiיס כי כי הראע בחרץ כגען וסיו בחיס
גנטחו לו על פניהם וכן כל הנטהומלה פזונ
געקה להס כנכי בדבiris לדבל קזות יא):

ידל אור

(מל' ג) מלאzon קניין וכחכמת הבאר יהוק צט"ס וצ"ל "ווקנו
לנו בר"י כי סכדר לסון קניין : (יה) פגע רע סימן כו
מייתה , ומורה על הצענת מקרה מות מכלי הכהה הללו :
(יג) בפי' לס"ז שהכחתי למעלה (מל' ג) שואה לeson
מכר ולesson קניין : (יג) מוכר הכהר יקרת סוכר , ומסכיר
פועל יונוך נבליטי מלהה להנטשו קיסרכו : (יד) עשה
הה עלהו כהילזון לה הכלירס , והתנרג עמס כהלו כוּה לייט
נכרי הלייס , וכם הכלירס הלייז , ולוֹז כה ויתנכר
בהתפעל שזרחהתו לפעמים 'הפוך הפעולה , וכן
התנכרות היה כפץ הכהר , וצוזה הרכה שסוחה לייט
נכרי : (טו) כי ירה שלג יכירכו נקול : (טו) ופי'
שם בה' זיל "המורות עוזות" , וכן כהן כה נחשرون
המירה , רעל המרות קשות , ומענוינו חנין הספרונו :
(יז) יפרש הכהפל lessон , במתהלה כתיב זיכירס , ויהח"כ
ויכר יוסף , ויפלש סגנעה כהו כולם לפניו הכלירס ,
הכoir הה כולם נדרכן כלל : (ים) המתבל מהיכן כלל
טמא

מקורי רשי: ז) כן כו"ה ילקוט קמת, התשפה תלוקין להונכו" ופי" סס בכיכל לסקן, למפניו שלמה כ"י תלוקין לפסלה, וכמו בפי" לכ"ז ז"ל, וככ"ל פ"ז נול ב, התשפה חלקיים להונכו" ומפניו מ"כ זוכף" מכהן"ז סס. ח) חנחותה ה' הות כ"ל פ"ז ט. יcobלמי סכת פ"ג ס"ז ומפניו סכת לא ה, וככ"י לכ"ז למתוך מל כת. ט) חנחותה ה' הות ח' חנחותה ה' הות ט' כ"ל פ"ז ה' ה' וכנ"ח ז"ע. י) כלכות לד ב בוכנותו צו ב מגילה כב ג. יא) תנתומת ב' הות י' כ"ל פ"ז ג', ספ"ז.

אבן עזר

ל אסטון. מות (ט) (ה) : נַחֲמָשְׁבֵּר , פְּנִוָּתָ שָׁבָר
וְתַעֲמוֹ פּוֹכָר (ט) , וְהָוָא פּוּעַל יָצָא לְשָׁנִי
פְּעוּלִים (ט) (ה) : נַחֲמָשְׁבֵּר . פְּנִוָּתָ נְבָרֵי , הָרָא
שְׁהָוָא נְבָרֵי (ט) : קְשׁוֹת . שְׁם הַתוֹאָר וְהַטְעָם
סְלֻוֹת קְשׁוֹת (ט) (ו) , וְכֵן יָעַנְהָ עֲוֹת (טשׁ, י) יְחִי
(ט) : וַיְכִירֵם . בַּתְּהִילָה הַכִּיר שְׁהָם אֲחִיו (ט)
וְאֶחָד בָּר דְּהַבְּרֵל בְּרֵל אֶחָד וְהַבְּרֵוֹ (ט) וְהַגְּ

ג'וליס פ): (כ) היה הרעב. מומכ על
הרכס צילות מקס): (ז) ישתחו לו אפים.
ידים ולגדים כו'): (ז) ויתנבר אליהם.

קרני אור

למיחות נטוליס", ולפיכך כיו' רחי' לומד למכ תלויו,
הו' מה תפילתו: [ג] ורעים פ', וכן פ' רח' במקומו
בברך "רח' מה מלה יה' היה ונה חלכו נזנוד בככל
ארונו"ה טפע עלי' צוין טפס כליה ככינ' כתפצל וככנתה כהגדת
חhot חכינו, כי' הנקנת כל חדות פלמו: [ד] אסון כדי'
חדס, והוא נידי' במשם, כדי' היה גוט פחים, כדי' במשם היה
ונגבי' (כתוגות נ, ה): [ה] שבר נקל פניו על קלוב קניין
ופל כמעט (למעט מה לו, נס בס ס' הפל נמסוטו כפעיל
וז'יט ב'r) يولס על האמקרים, וכנה נקל מבעיל, מי שמוכר
...: "... ונוכס להחל פיקנה, וכן (פתחוס ח, ה, 1) 'מתי
יפוכו סחודה ונבדקה בככל, ומכל גל נסניל', וכן לדמי'
מהלכ"ד מ"ו ולד"ק, שבמוכר נקלה טונל, ויזוף נקלה
מצניל טכיש מוקס להנטז זימכו' (ב"ל) ולדעת גפטומ"ג
נקלה מכל מפני בהו' לומת, והגלה מני יהמל נטמיה' בבורס,
ולדעת פילטע ליין כסין בו מתמלית פצלאט, ולה'כ נטה'ר נר,
ונכל לטון נזיה'ה נלזנות אלנה, כלומר נזיות פירות:
[ו] וכן פ' כנמכן' שבתנכל לאס דגנלו' שדר' לאס קשות,
וכן פ' רפ'ס, בינה טפמו ולף דכל בפנוך כמאננו, ולחות

פָנָעֹז לְשִׁבְרַ-אֲלֹן: חַיִיבֵר יַוְסֵף אֶת־
אֶתְיוֹנוֹתָם לֹא דָפְרָה הוּא: טַוִיזֵר יַוְסֵף
אֶת הַחֲלָמֹת אֲשֶׁר חָלָם לְהָם
וַיֹאמֶר אֲלֵהֶם מִרְגְּלִים אַתֶם לְרָאֹת
אֶת־עֲרוּתַת הָאָרֶץ בְּאֶתְמָם: יְווַיָּאמֶר
אֱלֹיָלָא אֲדֹנֵי יַעֲבְדֵךְ בְּאוֹלְשִׁבְרַ
אֲלֹן: אֲזַכְלֵנוּ בְנֵי אַישׁ־אֶחָד נְחַנֵּ
בְנִים אֲנַחְנוּ לְאִידֵה נְעַבְדֵךְ

בן עזר

וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶת אֶחָיו (י'): מִן עֲרוֹת הָאָרֶץ . בְּעַבְורָה
הַדִּיוֹת הַטְּנָהָג לְהַסְתִּיר הַעֲרוֹת שֶׁהָיָה דָּבָר סְנוּנָה (ט)
עַל בֵּן אָמַר דָּרְךְ פְּשָׁל (ט), או בְּעַבְורָה הַיּוֹת
הַעֲרוֹת נְסֻתָּרָת , זִבְּךְ אַתֶּם בָּאים לְרָאֹת סָוד
הָאָרֶץ (י'), וְהָוָא הַגְּכוֹן בְּעִינֵיכֶם : יֵא נָתַנוּ
בְּלֹא אַלְפָ (י') (ח) וְהָוָא הַאֲמָת (י') : כְּנָים .
כְּאָמָנִים (י'), וַיַּתְּכַן לְהַיוֹת סְנוּנָת „כִּן תַּעֲשֶׂה

שקלוי בקתו לו : ערונות הארץ. גלויה מהלץ ממיין כיון כוחה ליכנס. כמו כן מוקלה
כעלשיד). וכן עолос ועליש שי). וכן כל טרוֹס זמתקלוֹ לסון גילוי. ות"ח בדקו דהרענַע
כמו בדק הבית שי) רעוט הבית חכל לוֹ דקוק לפרסו חכל לסון המקרחוֹ : (י) לא
אדני . לוֹ מהמל כן שקלוי עבדיך צהו לנצח חוכל : (יח) בלבנו בני איש אחד נחנו.
כללה נס רות הקלע וככלוֹם עמהט צהף כוֹן חביבס ז) : כנים . חמתיס כמו

קרני אור

פֶּסְכָּוְגָה רַתְוקָס מְהֻוד, וַתְּבִינֵנָה מֵה לְמַלֵּל עַמְכוֹן" וַעֲיִן לְאַלְעַל
בְּכִילָר כּוֹגַתָּו, וְכָלְלָגָד מֵה בְּסַעֵּיל עַיִן, וְכִינְחוֹלוֹ :
[ז] וְהַרְשָׁבָ"ם פִי" עַכְדוֹת הַמְלִין, פְּלִילָות כְּמוֹאָזָת וּמְנוֹזָזָה מַקְסָט
טוֹחָס לִיכְבָּשׂ, וּבֵן תְּיֵל, בְּנִידְקָה דְּחַרְעָלָה" פִי
פְּלִילָות הַמְלִין, וְכֵן פִי" לְכֵן זֶל גָּלוּי סַלְגָּין מַסְיכָן סִיגָּה
נוֹמָה לִיכְנֵס, וַיְכַיֵּעַ תְּרֵגָנס טְלוֹת כְּמַלִּין, עַלְיִית מַטְפִּיעַת
הַלְּפָמָה" תְּרֵגָוס "לְבָבָ זָוָנָה" (וַיְקַלֵּה כֵּה ז) זֶל זֶל זֶל
זֶל, "הַיְתָהָה מַט עַיִן הַיְיָ" וְכוֹגָתוֹ לִמְסָדָה מַלְמָדו (נִיל פ' הַיְיָ)
בְּכָלְבָה . זֶל זֶל יְמִיס הַרְהָזְוִינִיס בִּי" סְולָלִים כְּזָקִי זְנוֹת
לְכָקָךְ אֶת יוֹסָף, וַיְסַבֵּב טְדָעָה לוֹ פִי" סְוָפָר פְּמִיל, וּמוֹסָבָה
מַלְגָּה יוֹכָף מַקּוֹס נְקָרוֹתָכָה נְסָס מְלָגְלִיס, כִּי נְגַתִּי סְקָלְבִּיס
נְסָס מְלָוִיס כֵּל גְּדוּלִי כְּעֵיל יוֹכָלָה לְפִתְחוֹדָעָות מַמְפְּתִּיחָה סְפִּיל
כְּמַרְגָּלִי יְכוֹנָפָה סְכָלְבָה לְרַחַב (וְכָהִים קָטוֹן ב): [ח] חֲדַת
כְּלִזְיָק סְכָלְבָה "הַנָּה" וְכָתָב "וְפָעָמִים נְגַלְפָה כְּהַלְגָּב, נְגָיָה
הַלְּפָגָן מֶלֶהָמָה" זֶל סְכָתָב, מַהְיָן כְּוֹזָה כְּזָוָה הַקָּרָב
יְסָס סְכָנוֹ לְבָרִיו, וְנְתָנוֹ יְדָה לְנָטוֹת : (כח) בְּרָה פִי
כְּמַלְגָּה

ב-מקורי רשות : יב) תחומרה ה' וינס הות כ, כ"ל פל"ה ; כתובות כו כ, יכנות פט ה, כ"מ לט כ יג) תחומרה ה'
מקן הות ו תחומרה ב מקן הות י' כ"ל זס יוד) ויקליה כ יכ טז) ימו' קנו ז. טז) מ"ג יכ ז.
ז) כ"ל זס

אונקלום

הארעא דכגען למופע
עבירה : ח ואשתמודע
ויסתית אחותה נאשין לא
אשתמודעה : ט ידכirl
ויסתית תלמידא כי תלים
להזון ראמר להזון מאלקיין
אתון למחייתך בדקה
הארעא אהיתון : ונאמר
לה כה לא רבוני ועבדיך
עליך למופע עיבירא :
יא פלאן צבוי נברא כל
גהנה כינוי אתה לא

ר' יונתן

(ט) זיכר יוסף וגוי. לפיה סליחם חתום
זקן: והס לא הבירוהו. סילוח מהלכים כלל
חטימת זקן ועכקיו מלוחקו במתימת זקן יב)
ומ"ה יוכל יוסף להחמיו כענמפלו ב"הו
סכליל טս נחיזו וליחס עלייס וכס לה
הכילדתו כענפלו בידם לנונג בו חמוץ יג):
(ט) אשר חלים להם. עלייס וידע סנטקיימן

יהל אור

החל מbas צלע יפתח כזה : (ו) ובן פ"י הרמן,
זה טעם ויכר יוסף פעס טני, כי נתופף לו בסיס
קייל וידיעת חמת : (כ) וגלואה חרפה, כיון בזכר
זבון בנקבה : (כט). עדרות הארגן כלהם נרחות גלויה
כל חרפה כי המקום שיטה נומה מס לכבשה גרייך
לכשות מפני ההייך, וכמנליים חת המקום הוא גנו
שרוש להרץ ומחלפה : (ככ) ובן פ"י הרלאנג, עדרות
הארץ, סודות הארץ, וסתליה כמספט כמרגלייט
שימקרו צחי זה מופע הארץ נסמרה, ומחי זה מקום
יתכן סיינטו כה : (כג) כי הלא"ק חנחנו נסף מהותיות
ונחמתניות, ועיקר מלך זו נקנו : (כד) ובכ"ז לשיד
נחנו כל הלא"ק כמו כהלא"ק והוא הלהמת, וכוונתו
טהון להכדייל כיון נחנו, וכיון חנחנו נגורחות, כי
הלהמת הוא אנטיהם מנויילה חמת, ולני' זו פרט טענה
תינכת "נחנו" כמו הלא"ק פירוטים אלה, וכהמת המתייחס

טפקורי רשיין : יב) תנומת ה- וינצ' מות
מקן מות ו תנומת
ז) ב"ג בס

הוּא עֲבָדֵךְ אֱלֹהִים: וַיֹּאמֶר
לְהֹן לֹא אֶלְיָה בְּדָקָ
זְאַרְשָׁא אֶתְיָהָן לְמַחְנוֹ:
זֶה נָאָכֵר: תְּרִין עַסְפָּ
עֲבָדֵךְ אֶתְיָה אֶתְנָא בְּגַי
גְּבָרָא חַד בְּאֶרְעָא דְּכָנָעָן
וְהָא זְעִירָא עַם אֶבְנָא
זָמָא דִין וְחַד לִיתְזָהָה:
זֶה נָאָמֵר לְהֹן יְסֻף הַזָּא
הַיְלָלִית עַמְבּוֹן לְמַיְמָר
מְאֵלִי אֶתְיָה: שֶׁ בְּדָא
וְתַבְחַנְןָה תְּיִפְרַעָה אֶת
תְּפִקְוֹן מִפְאָא אֱלֹהִין בְּמִתְּ
אֶחָבוֹן זְעִירָא דְּכָא:
שֶׁ שְׁלַחְנוּ מִפְאָן מַד וַיְדַבֵּר
יְהָא אֶחָבוֹן וְתַבְחַנְןָ
הַתְּאִסְרָן וְתַבְחַנְןָ
פְּתַגְמִיכָוּן הַקְשָׁוָת אֶתְיָה
אֶכְרָן וְאֶם לֹא תְּיִפְרַעָה

רשות

בנאות צלפחדי (במד' כו ז) (ט) (ט), בטו האמתה (ט): מז האפרו . תאפרו , כמו ימותה בהר (דברי ל"ב בעיל ומה מה נכתתס בצעיל חד כא) : (יג) ויאמרו שנים עשר עבדיך וגנו' . ובצעיל חומו חי' שחיינו נפזרנו בעיל לבקו כב) : (יד) הוא אשר דברתי . כדין הssl דברתי שחתטס מלגليس כייח כהמת ונכון זכו לפוי פצונו . ומדרשו כג) היל ויהלו מלוחטס חומו ייפסקו טלייכס ממון הרכבה תפזרו . המלו לו כן היל ויחס יהמלו לכיס סלא ימיזילו כחות ממון מה תעשו יהמלו לך נחנו לאלוג הוא ליילג . יהמל לכיס קוח הssl דברתי היליכס לאלוג בני בעיל נחנות מתה חי' בגביע טלי' טנייכס מכם מהליינו לך גדור טל זכס: (טו) חי פרעה . היס יקיח פלטה כסאיה ננטע נזקל כי נסבע חמיה פלטה כדר): אם תצאו טזה . מין מקומות רוזה : (טו) האמת אתחם . היס חמת חטכס . לפיקך כי' נקוד

ידל אוד

המלה, והילדijk כפלטס "כוון" פ"י, "נכונים וಹמתים":
 (כו) ומלהה כן עניינו דמיון והשוויה ונמצך על פעולות
 חמירה שלפניה: (כו) פ"י שלדרויהס מכונת לעניין,
 יאניקס קרויניס בעניינס וארנס "כוון": (כה) ובכ"ז
 דב"ד הגי, "כניות נחמניות, ויתכן להיות מנזרת כן,
 בין חנמו כהאר לברנו, גס, כן בנות לאפחד, כמו
 חממת", ולצון זה מסתנבר יותר, זה גראה למאנר צתי
 כהאר דברת", כן חנמו כהאר לברנו":
 כי

אבן עורה

כאשר דברתִי (לטעלַה ייח ה) (ט) או בנוורתִי, "בנָוֹת צְלָפְחָד" (בטדי כו ז) (ט), כטו האמת (ט): מז האשו. תאשו, כמו ימות בהר (דברי לב עיל למה לא ננטט בסטר חד כא): חומו ח' שווינו נפזרנו בעיל לנקיון כב) טהוט מלගליים כיון כהמת וכונן זכו לפיה ויפמקו עלייכם ממון הרכבה תפדו. חמלו בסוט ממון מה תעוזו חמלו לך כהנו להלוג היליכם להלוג בנו בעיל נטהט מנהט חני טל סקס: (טו) חי פרעה. הס ימי פרעא אם תצאו מזה. מן מקום קזו: (טו) האמר

קרני אוד

הנומחנות, וכזאת ייתכן לביותנו מגזרת כן הש

פקי רשי: יה) במות י כט. יט) נמל' כו ז. ב) יכפי' כו כא) פין תנתומת ה' הותה ותנתומת כ ססונכ'ל צס. פס' ז -
כב) תנתומת ה' צס, נ'ל צס. כג) תנתומת כ סס, נ'ל צס, פל'ג, ז. בר) תנתומת כ סס, נ'ר צס, נמל' פ'יד'ז.

בראשית מב מקץ רל 459

**אתכם ואמְלָא תַּיְ פְּרֻעָה כִּי
מְרֻגְלִים אֶתְכֶם: יְנַיאָסָפֶת אֶתְכֶם אֶל-
מִשְׁמָר שֶׁלְשָׁת יָמִים: יְהָ וַיֹּאמֶר
אֲלֵיכֶם יוֹסֵף בַּיּוֹם הַשְׁלִישִׁי זֶאת
עִשֵּׂנו וְהִיו אֶת-הָאֱלֹהִים אֲנִי יַרְאָ:
חַטִּишׁ יְטַאַמְנִים אֶתְכֶם אֲחִיכֶם אֶחָד
יַאֲסֵר בְּבֵית מִשְׁמְרָכֶם וְאֶתְכֶם לְכֶן
הַבִּיאו שְׁבָר רַעֲבֹן בְּתִיכֶם: וְאֶת-
אֲחִיכֶם הַקְטָן תַּבִּיאו אֶלְיוֹוְיָמָנוּ
דְבָרִיכֶם וְלֹא תִמְוֹתו וַיַּעֲשֵׂו
בָא וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל-אֶחָיו אָבָל
אַשְׁמִים אֶנְחָנוּ עַל-אֶחָינוּ אָשָׁר
רְאִינוֹ צְרָת נְפִשּׁו בְּהַתְהַנְּנוּ אֶלְינוּ**

אָבָן עֹזָר

ס (ט) וְזַי : יְט רַעֲבֹן בְּתִיכֶם . צוֹרָ
בְּעֵבֶר הַרְעֵב (ט) , וְטוּבָה הַבִּיאו אֶל בְּתִיכֶם (ט) :
כָא אָבָל . כָמו "אָבָל שְׁרָה אַשְׁקָה" (לטעה
ז' יט) וְזַי (וְזַי) כָמו אָבָן (לטעה כה ט) (ט) :

לְבִית חַנִּיכָס : עַבְרָ רַעֲבֹן בְּתִיכֶם . מֵה סְקִינִיתָס לְרַעֲבֹן חַגִּי חַנִּיכָס : (כ) וַיָּמְנוּ
דְבָרִיכֶם . יִתְהַמֵּנו וַיְתַקְיִמו כָמו לְמַן לְמַן דְּבָרִיךְ (ה) : (כָה) אָבָל .
כְתַלְגָוָמו קַוְסָטָה . רְאֵיתִי בְּכָל לִסְנָה דְרֻומָה (לְסָן צְנִי הַגָּבָה) הַוָּה אָכָל נְלָסָנוּ :
בָאָה אַלְינוּ . טַעַמו כְנִית לְפִי סְכוּם לְלַסְוָן עַכְלָה סְכָכָל כָּלָה וְתַרְגָוָנוּ לְתַת גַּמָּן :

קרני אוֹר

קיִס , וְעַנְיָה חַמִּיתָי : (ז) וְהַרְזִיא פִי "סְגָסָנוּ" , רַלְלָה
טַלְזִיכָס גַּאֲחָכִי . וְהַמְּלָא לְכָסָן , הַתְּבָנָה לְהַלְכָה סָס
בְּצַבְלָהוּ חַמְדָמָס , לְגַדְלָה דְנִירִיכָס : (זיא) וְכָנָן גַּדְלָה לְלַיְמָת
דְגָל (עַלְוָדִין גַּדְלָה , בַּגְּדָלָה , בַּגְּדָלָה , בַּגְּדָלָה , בַּגְּדָלָה) , שְׁמָמָה
לוּ אַגְּנָה , (וְגַבְגַּל פַּעַם) לְזַי אַגְּנָה בַּגְּדָלָה לְמַרְבָּדָה
כָוָה , אָכָל נְלָס (פִי) חַמָּתָה) וְזַי חַמָּל בְּבָוָהָת לְבָנָן מְקִילָה
כְבִיכָן כְפָן כְּקוֹדָס דִמְתָן (זיא) אַגְּנָה אַגְּנָה אַגְּנָה ... אָכָל , וְקַן
(כְּלָכָות מַגְדָּל) לְזַי בְּטַהַרְתָּה . אָכָל . וְקַן סָס טַו גַּה , וְזַי
עוֹג , וְעַפְתִי וְזַי יְפָרָה לְבִזְעָה . אָכָל . וְקַן סָס טַו גַּה , וְזַי
חַבְדָס לְמַלְגָלִיס , וְאָס חַמְוֹו בְּסָס כִּיס וְזַי מַלְגָלִיס , אָכָל

(זג) וְהִיא עַד הַוְרָת "אָכָן" וְיַסְוָה "אָכָן" , נְתָוָס
אָלָגָה

מקורי רשותי : כה). מ.ה.ה כ.ז . כו) פִי לְמַת כָּל פָּלָג תְּעִזְוִין לְכָה , נְהָה בְּכָה , וְעַזְנָה קְרִי לְלָל .

אונקלוס

אַרְיכָמָא לְיַאֲתָון : יַזְכְּנֵש
יְתַחְזָן (לְבִית) לְמַפְרָא
הַלְּחָזָן יְזָמֵן : יְהָ נָאֵמֶר
לְהַזְוּזְפָּבְיוֹסָא הַלְּיִתָּהָ
בְּאָעִכְדָו וְקִיְמָה טָו
קְדָס יְהָ אָנָא דְחָל : יְהָ אַמְרָ
בְּיָוּגִי אַתָּה אַתְּחָכָן פְּרָ
יְתַאְפָר בְּבֵית מְפַרְתָּבָן
וְאַתָּה אַזְיָלְז אַזְבִּילְז
עַבְוָרָא דְחַפְּסִיר בְּבַתִּיכָן
בְּוֹתָא אַחֲכָן וְעַירָא
פְּתִיטָן לְזַטִּי וְיַהְמָנוּ
פְּרַגְמָנוּז וְלֹא תְמִתָּהָ
נְעַבְדוּ בָנָן : כָא נָאֵמֶר
גְּבָר לְאַחֲוָתִי רַקְיִשְׁטָא
חַבְיָן אַנְחָנָא עַל אַחֲנָא
הַיְ תְּזִינָא עַקְתָּ נְפָשָׂה
בְּדַתְהָה מְתַחְזָן לְנָא וְלֹא
קְבָלָנָא מְגַהָּע עַל בָּנָא אַחֲא

רש"י

פְתַח סְכוּם כָמו בְּלַסְוָן תִימָה וְוָס לְמַעְמָוָכוּ
חַי פְרָעָה כִי מְלָגְלִיס הַמָּס : (ז) מְשָׁמָר .
בְּנִת כְּלָכְלִיס : (זט) בְּבֵית מְשָׁמְרָכָם .
סְלָמָס הַכּוּלִיס צָוָעָדוּ : וְאֶתְכֶם לְבוּ הַבִּיאוּ .

לְבִית חַנִּיכָס : עַבְרָ רַעֲבֹן בְּתִיכֶם . מֵה סְקִינִיתָס לְרַעֲבֹן חַגִּי חַנִּיכָס : (כ) וַיָּמְנוּ
דְבָרִיכֶם . יִתְהַמֵּנו וַיְתַקְיִמו כָמו לְמַן לְמַן דְּבָרִיךְ (ה) : (כָה) אָבָל .
כְתַלְגָוָמו קַוְסָטָה . רְאֵיתִי בְּכָל לִסְנָה דְרֻומָה (לְסָן צְנִי הַגָּבָה) הַוָּה אָכָל נְלָסָנוּ :

יהל אוֹר

(זט) בִי לֹא יוּכָל כְּהָלָס לְהַסְוָר הַת עַמְנוּ רַק מְחָרִים
יְלַכְרָוָכוּ , נְכָן הַמָּר כָמו "וּמוֹת כְּרָר" , כִי
לְיִן וְהַמִּתְהָה כִּילִי הַהָלָס , רַק הַמָּר לוּ כְּסָס , כְּסָהָעָלָל
לְהָר , דַע כִי הָז תִמְוֹת , וְכָן פָה , הַפִּי , הַהְמָר כָמו
חַמְפָרוּ , וְעַיְן (לְמַעְלָה ח' כב) וְכִיְחוֹרִי סָס : (ל) וּפִי
הַפִּי , סְכָר רַעֲבֹן , הַלְוָרָק סְכָר גַעַנְוָי הַרְעָבָן , רַלְלָה
מֵה סְקִינִיתָס לְבָנָו צָוָעָדוּ : לְתַעֲנוּן הַגְּסִי דִיחָסָס :
(לט) "וּבְתִיכֶם" מְחֻכָר הַלְמָלָת "הַגְּיָהָו" , פִי "הַכְּיָהָו"
לְבִתִיכָס סְכָר גַעַנְוָי הַרְעָבָן , וְכָן דַעַת רַצְיָז זַי :
(לט) וְהַרְזִיא מַלְת "הַגְּיָהָו" לְמַתְהָה דְגָל סְמַסְפָּקִיס
כְּלָמָתָו , וְתַרְנוּוֹ "גַקְעַטָּה" , וְכָן פִי "בָס וְפָס" :

הַא

לְג

אנקלום

לֹוֹתָנָא עֲקַרְתָּא הֶדְאָ :
בְּבָבָ וְאַתִּיבָ רְאוּבָן יְתַהַןָּ
לִמְיָמָר הַלָּא אִמְרִית
לֹוֹתָבָזָן ?מִימָר לֹא
תְּחַזְּבֵן (נ"י תְּחַטְּאָן)
בְּעַלְיָמָא וְלֹא קְבָלָתָן
וְאַפְּ דְמָה נָא מְרַבְּעִי :
כְּגָ וְאַגָּן לֹא יָדַעַן אַרְיָ
שְׁמַיָּע יְזָפָן אַרְיָ טְרַגְּמָן
בְּנָה בְּגִיהָןָן : כְּרָ וְאַסְתָּחָרָ
טְעַלוּיָהָן וּבָא וְתַבָּ
לֹוֹתָהָן גַּמְלִילָ עַפְדוֹן
אַדְבָרָ מְלֹוֹתָהָן יִתְשְׁמַעַן
נְאָסָר יִתְהָ לְעִגְיָהָן :
כְּפָקָד יְזָפָן גַּמְלָז יִתְ
סְגִידָן עִבּוֹרָא וְלֹא תָבָא
כְּסִפְידָן גָּבָר ?סְקָה

רשי

(ככ) תנש דמו. חתין וגמין לטויין דמו ונש
דס כזקן כי) : (כג) זהם לא ירעוי כי שומע
יוסף. מכין לטענס ובפכו כי מלבלייט כן : כי
הטליין ביגותם. כי כזקיו מלבלייס פמו
קייה כמליז צינילס קידען לזון טכלי ולזון
געס לך כי סכוליס טהין יוסף מליל כלזון
טעליהם. נתרחק מטליכס קלה יהווכו כוכב :
קווח כזלייכו לנוור כי) קווח זהמאל ללוי כהכ
קן יוסף לפכלידו מלאי קמיה יטיעטו צנילס
הפלו הלא לנעיכיס וכיון זילחו כוילחו

יְהוָה אֶחָד

חנוך, ומণינכה גיב לסתות ולקויס דבר : (לז) ודרטעם
כעלן הדבר : (לה) רחללה היה בלבתו כל יוקף לסתת
רלוונן טהרה נдол טנהחים . כי הדין נתן כשלנים
הומליכים הנдол נענץ : (לו) ובששטע מוחץ דבריהם
סראונן חמר "אל תחטא צילד" לנו ראה לאטו, ולקחת
סטען טהרה נдол החראיו : (לו) עיין ערוץ נרחב
בספר : (לח) כי סמות כמתכוות לנו יתרנו, פכל חד
מן סמתקות מין חד נפניא פנט, וולין לנו חייטיס :

בראשית מב מקץ

וְלֹא שָׁמַעַנוּ עַל־פָּנֶיךָ בִּאת אֲלֵינוּ
הַצְּרָחָה הַזֹּאת: כִּי נִיעַז רָאוּבָן אֶתְּם
לְאמֹר הַלֹּא אָמַרְתִּי אֲלֵיכֶם
לְאמֹר אַל־תִּתְחַטְּפָא בַּיּוֹלֶד וְלֹא
שָׁמַעַתֶּם וְגַם־דָּמוֹ הַנֶּהָה נִדְרָשׁ:
כִּי וְהַסְּמָעָה לֹא יָדֻעוּ פִּי שָׁמַע יוֹסֵף פִּי
הַמְּלִיאָה בֵּינְתֶּם: כִּי נִיסְבָּה מִעַלְיָהֶם
וַיַּבְךְ וַיִּשְׁבַּע אֲלֵיכֶם וַיִּדְבֶּר אֲלֵיכֶם
וַיִּקְחַת מִאָתֶם אֶת־שָׁמַעַן וַיֹּאמֶר
אֶת־לְעֵינֵיכֶם: כִּי וַיַּצְא יוֹסֵף וַיִּמְלָא
אֶת־פְּלִיחָהֶם בָּר וַיַּהַשְׁיב פְּסָפִיחָם

אבן עזרא

כג הטליז. מבאר סנורות טלייצה (ט) (יב), ולקח שבעון, כי באסר יוחשו רביהם הגדולי שביהם בשניות יענש יותר (ט) ועוזב ראנבן כי הוא הגלו (ט) (וינן), ויאסר ר' משה הכהן (ט) כי כסף וזהב לא יצאו בלשין רביהם (ט) (יר) והגה שבח „כספיים“

מַלְאִי וְכֵיכָה מַלְיָץ דְּכָרִיכָס לְיוֹסָף וְדְכָרִי יוֹסָף
עֲכָרִי : הַמְלִיעַן . זֶה מִכְקָה צְנוּ כֵּחַ) : (כֶּל) וַיַּכְבַּד
וַיַּבְרֶךְ . לְפִי סְצָמָט סְכִיּוֹ מִמְּתְלָעִין : אַת שְׁמַע
כְּעָלָן כְּחַלְוֹנוֹת כְּלֹזֶה כְּהֵלֶן) דְכָרִי חַלְנָמָס
לְפִכְלָוג חַוְתוֹ לְאַ) : וַיַּאֲסַר אַתָּה לְעִינֵיכֶם . לְלָל

קָרְנִי אָדָר

ב' לנו פון זלטמן הצעים לו, כמה שפמץ היה גמיטו :
[יב] המתרש דכירות נין מלון לילן, נין דכירות כקאים
נהחו לפון קרי מלין, וכפילותם קרי מלין,
הכו לבין מל ומלינה, לבין מלן פלנו, דנאל פיך בו
מוסך ולמה דעת קרי מלן, ולפיכך פ' דנאייס כקאים, וכן
במלין, מלך כל צדרכמו דנלי כלראטס לחוקיכ (דס' נב
ז'ז) (חורים) : [יג] ובתבוחמא (וינס כי ד ניר פ' גז) כוונ
(ס' זטטן) סכלייכו לנור, כוונ זלטאל גלי, גאס כפל
סאמוות כלוח גה', (גטלה לו יט), ווּת חזנ"ט, ית זטטן
די פט למקטלייכ" : [יד] וכן כתוב לר' ר' מלן, מני

ויש פה ב. לא) חמוץ נ ה

אונקלז

אֵלְמַתָּן לְהֹזֵן וְהַזִּין לְאֲרָחָה
וְעַבְדֵר לְהֹזֵן כֵּן : טו גַּנְתָּלוּ
יְתַעֲבֵר דְּרוֹזֵן עַל חַמְרִי הֹזֵן
נוֹאֶלְגָּז סְפָטָן : כו גַּפְתָּח
חַד יְתַסְקָה לְמַתָּן פְּסָרָה
לְחַמְרָה בְּבֵית מְבָחָה
נוֹחָזָא יְתַסְפָּה וְהָא דְּאָהָא
בְּפִים טְוֻגָּה : כה וְאָמָר
לְאַחֲזָהָרִי אַחֲזָהָבְּ פְּסָפִי
וְאַתְּ דָא בְּטוֹעָנִי גַּנְפָּק
מַדְעָע לְבָהָזֵן גַּתְעָז גַּבָּר
לְאַחֲצָהָרִי לְמִימָּרְסָה דָא
עַבְדֵר יְיָ לְגָא : כט וְאַחֲזָהָ
לְוַת יְשָׁקָב אַבְגָּדוֹן אַרְעָא
דְּכַבְעָן וְתַזְיָזָה (כ"י וְתַזְיָזָה)
לְהָיָת פְּלִי דְּאַרְעָן יְתָהָזֵן
לְמִימָּרְסָה : לְמַלְיָא גַּבָּרָא
רְבּוֹנָא דְּאַרְעָא עַפְנָא
קְשָׁיו (כ"י קְשָׁין) וְיַדְבָּ
יְתָגָנָא בְּמַאֲלִילִי יְתַאֲרָעָא:
לֹא וְאָמְרָנָא לְהָ פִּזְנִי
אַנְחָנָא לְאַהֲנוֹנָא בְּמַאֲלִילִי:
לְבָבָהָרִין עַסְרָ אַנְחָנָא אַחֲנִין
בְּגַנִּי אַבְגַּנָּא חַד לְיִתְוָהָרִי

בראשית מב מקץ רלא 461

אִישׁ אֶל-שְׁקֹן וְלֹתָת לְהַם צָהָה
לְקָרְבָּה וַיַּעֲשֵׂה לְהַם פָּנָיו: טוֹבֵשׁ אֶת-
שְׁבָרָם עַל-חַמְרֵיהם וַיַּלְכֵל מִשְׁמָם:
כִּי-וַיַּפְתַּח הַאֲחָד אֶת-שְׁקֹן לְתֹתָת
מִסְפּוֹא לְחַמְרוֹ בְּמַלְוֹן: וַיַּרְא אֶת-
פְּסָפוֹ וַיַּהַפְּחֹד הוּא בְּפָנָיו אִמְתָּחָתוֹ:
כַּח וַיֹּאמֶר אֶל-אֶחָיו הַוֹּשֵׁב כְּסֵף
וְגַם הַפְּנֵה בְּאִמְתָּחָתוֹ וַיֵּצֵא לְפָסָר
וַיַּחֲרֹדוּ אַישׁ אֶל-אֶחָיו לִאמְרָה מַה
זֹּאת עֲשָׂה אֱלֹהִים לְנוּ: כַּט וַיַּבְאֵן
אֶל-יַעֲקֹב אֲבִיהֶם אֶרְצָה בְּנֵעַן
וַיַּעֲזֹב לוֹ אֶת פָּלִידָהָרָת אֶת-
לִאמְרָה: לְדֹבֶר הָאִישׁ אֶדְנֵי הָאָרֶץ
אֶתְנֵי קְשֹׁות וַעֲתָן אֶתְנֵי בְּמִרְגָּלִים
אֶת-הָאָרֶץ: לֹא וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים פְּנֵים
מִרְגָּלִים: לְבָשְׁנִים עֶשֶׂר אֶנְחֵנוּ
וַיַּהַאֲדָר אַנְגָּנוּ וַהֲקִטָּנוּ הַיּוֹם אֶת-

אבן עזרא

כְּנֹס כַּפְנוּחַ: מה זאת עשה אלדים לנו.

וכחכו וככך לפ' : (כ) יפתח האחד .
 כו� לוי טכטול יקי' מכם צן זונו ל' :
 בבלון . במקום טלנו בלילה : אמתחו . כו�

קרני אור

כטבנויות, ואטעןויות נ' פ"ז מכפף האג כס ה'ט'יט פל
אל' חד, ומכ' סה'ם, ל'איב' ככ'יטס', פ'יקון פ'וי נס'ין
כטבנויות, ו'ע' זלנ'ר' כטבנ'ס' קלי פל' מל'ו'ות, וו'פ'ס' כתב
טבנ'ר' ככ'יטס' זב' פל' כטבנ'ות, ומיין ציהור' ר'ז'ד טבנ'יט'
ל'ג'אל' נס': [טו] וטהב' סחוקוי, ג'ז' מל'יט' נמ'ק'וט' לאג' כטב
ט'ברס', זב' מ'ג' קט', וק' פ' (למ'ל'ב' מ' ט')
ב'ק'ט'

(לט) ודעתה כמה' זיל טימלאו גלען רניש, וכן נמוך
גלען ה תלמוד נמתקל פנוי כסוף כספיים (פסחים לה'
ב' ב"מ מה ה', כחובית סוזה) וכן כתוב נס' (מלואים)
זה תמה נдол לי זכה וחסידיה כל כ得意 (יעט' ה'
כח) ולנטיב כספיים (למטה פ' כה) וולו ריך חד
איה כספס' וכן יאלר נס' (למטה): (מ) יתריש מלך

מכוון רשי: לב) תכונתנו של מין הוא חכץ, פליאו חילקוות קבוצה. לב) ילקש כתוב וכן מזניג

בראשית מב מקץ

אונקלוס

זעירה יומא דין עם
אבוגא באראעא דכגען:
לו נאמר לנו בברא
רבונא דארעא ברדא אף ע
ארי בינוי אהון אהובון
חד שבוקה לורנו וית
עיבורא דחדר בברתיכון
טבו ואוילו: לי ואיתאי
ית אהובון זעירא לותי
ואבע ארוי לא מאלי
אהון ארוי בינוי אהון
ית אהובון אהון לובון וית
ארעא תעבורו בה
סחורפה: לה ובה אונן
מריקון פקיהון וקה גבר
צידר בספה בסקה נתנו
ית צורי בספייהון אונן
وابודהון זדחלו: לי נאמר
ליהן יעקב אבודהון יתי
אתבלתוין יוסף ליתוהי
ושמעון לא תוה הכא
(ליתוהי) וית בנימן
תדברון עלי הו קלהון:

רשוי

בחשבון (ט) וטו: לנ ואת רעבן בתיכם.
צורך (ט): לו קלנה. כל הצורות האלה (ט) וו: להמתולל טליינו: (לד) ואת הארץ תשחרו.
טסומוליס וסובכיס למך הפלקמיטיה: (לכ) צדורו כספו. קסל כספו: (לו) אותו
שבלתם. מלמד קחזרן צמל קרגו מה מיל סגנו.

יהל אור

פטנס מלת סבר קני: (ט) לפוי סלא כטוב נה"ה
בקיעעה, וכן פי' הרדי'ק: (טב) מקרא קמר סוד,
ופי' ומית סבר לו זורך רעכון כתיכס, וכן פי' זית
עכורה למסיר נחתיקון" (ועיין למילה פסוק יט):
(מג) הה"א נספת והרהי'ו כלן, והוא כמו לסתות,
ולכן פי' המ' ויל' "כל הנרות הולא", וכן פי' הרדי'ק:

זהב כלון רנש: [טז] ורש"י זל, פ"י פון לי צנסול
מיד מבדפונן בן זונו, וכן חיווכ"ע, וכח כלוייס דיל"ג האי
כהמוד למד מינפי' ליה, וכח כלוייס זיל כי לוי ס"ה מניג
ב' חמוץוויס בלו וככל שמתון סוד מיל' ככסוף כי סיה לאטה
צטלו' חמוץחה, וכלהלוס לג' פנישו פדיין למיטה, וסומ
בסוזן להאליל לבני חמוץוויס בגיש למיטה, ובצל' כחכ
שינקב"ט וכגדיל' פ"י סהמוד, לחוד מכס, ולוין זוך ציבח
מהוד מיזומד. אבל כן סוד דרכ' סלון כמו (ויקרא יז, ד,
ס). ונקה למתוך חמ' גפליס חיוט ובמתה קת פלוכ סלהה", ולכיס כהה, פכיא. וכיס כהה כטערטי כי בז
כלאל, כהחת', פין כספליג צס (ס"י ט' וו) בלע' מה' חמר סכתוב, "כהחת", "כהחתת", סאלחין זנאל
מתה חחת' מס' וו', מהחת' הל' כל' מר' וכו', ועין כהחות' צס' וכתולה זו, סאלחין זנאל כטוג טפס ודעתה פפי'
כלאי'ס: מהותים מוזים כלאי' מולקיס: [ויא] וכבר כתהתי פטומים רנשות סגן דרכ' סטולר חמוץון גלו'ג (לט'ז)
ופין בסוכ'ק מה' זב' פ' ז, ובצל' כחוב' הין' פכו'ה פל' המרות כלאי' כספיט (גדעת רהכ'ע וראגמ'ן) הילג' פל' כל' גאות
בנטאים לו'ן גאנ' זב' נאל פלי', ודו'ס כחוב', נדני' טלי' מוניר פניעו יאמר ווות', זב' זות' פצית' (לט'ז זו, ז'ז)

אבן עוזרא

צורך (ט): לו קלנה. כל הצורות האלה (ט) וו: להמתולל טליינו: (לד) ואת רעבן בתיכם.
טסומוליס וסובכיס למך הפלקמיטיה: (לכ) צדורו כספו. קסל כספו: (לו) אותו מיל סגנו.

קרני אור

זהב כלון רנש: [טז] ורש"י זל, פ"י פון לי צנסול
מיד מבדפונן בן זונו, וכן חיווכ"ע, וכח כלוייס דיל"ג האי
כהמוד למד מינפי' ליה, וכח כלוייס זיל כי לוי ס"ה מניג
ב' חמוץוויס בלו וככל שמתון סוד מיל' ככסוף כי סיה לאטה
צטלו' חמוץחה, וכלהלוס לג' פנישו פדיין למיטה, וסומ
בסוזן להאליל לבני חמוץוויס בגיש למיטה, ובצל' כחכ
שינקב"ט וכגדיל' פ"י סהמוד, לחוד מכס, ולוין זוך ציבח
מהוד מיזומד. אבל כן סוד דרכ' סלון כמו (ויקרא יז, ד,
ס). ונקה למתוך חמ' גפליס חיוט ובמתה קת פלוכ סלהה", ולכיס כהה, פכיא. וכיס כהה כטערטי כי בז
כלאל, כהחת', פין כספליג צס (ס"י ט' וו) בלע' מה' חמר סכתוב, "כהחת", "כהחתת", סאלחין זנאל
מתה חחת' מס' וו', מהחת' הל' כל' מר' וכו', ועין כהחות' צס' וכתולה זו, סאלחין זנאל כטוג טפס ודעתה פפי'
כלאי'ס: מהותים מוזים כלאי' מולקיס: [ויא] וכבר כתהתי פטומים רנשות סגן דרכ' סטולר חמוץון גלו'ג (לט'ז)
ופין בסוכ'ק מה' זב' פ' ז, ובצל' כחוב' הין' פכו'ה פל' המרות כלאי' כספיט (גדעת רהכ'ע וראגמ'ן) הילג' פל' כל' גאות
בנטאים לו'ן גאנ' זב' נאל פלי', ודו'ס כחוב', נדני' טלי' מוניר פניעו יאמר ווות', זב' זות' פצית' (לט'ז זו, ז'ז)

לֹא נִאָמֵר רַא בְּנֵי אֶלְיָהוּ אֲלֵיכֶם לֹא מִשְׁנֵי
אֲתִתְשִׁנֵּי בְּנֵי תְּמִירָת אֶסְמָלָא אֲבִיכֶם
אֲלֵיכֶד תְּנַהֵה אַתָּתוֹ עַל-יְהִידִי וְאַנְיִ
אֲשִׁיבָנְךָ אֲלֵיכֶד : לְחַדְרֵי אָמֵר לְאַיִלְדֵד
פְּנֵיכֶם כִּי אַתְּ יוֹמֵת וְהַנָּא לְבָדֵד
בְּשָׂאָר וְקָרָא אֵלָיו אָסּוֹן בְּדָרְךָ אֲשֶׁר
פְּלַכְבִּדְתָּה וְהַוְרַדְתָּם אֶת-שִׁיבְתִּ
פְּינָז שָׁאָלָה : מָג אַתְּ וְהַרְעֵב פְּבָד
בְּאָרֶץ : בְּנֵיהֶם פָּאָשֵׁר כֵּלָו לֹא כָל
אֶת-הַשְּׁבָר אֲשֶׁר הָבִיא מִמְּצָרִים
וַיֹּאמֶר אֲלֵיכֶם אֶבְיוֹרָם שְׁבוּ שְׁבָרֵךְ
לְנוּ מַעַט-אֲכָל : וַיֹּאמֶר אֲלֵיכֶם יְהוָה
לֹא מִשְׁנֵי בְּנֵי הַעֲדָה עַד בְּנֵי הָאָשֶׁר לֹא מִשְׁ

אבן עזרא

לן וויא כי פיי תפיה תעניש (ז) (יח), ואחרים אמרו שוואת תפלה לננד השם (ז) ובכל הדבר אוילו היה מדבר נבונה, לא היה יעקב מחריש (ז) ויתנו:

קרני אוד

ויהת חפצא לך" (ילמי' ב' יז) "אתה ד' פתח זהות" (ח' ח' קיהם כב') ויהאמל נס נקויות רכונות כלשה כל"ג : [יח] ואו"ת "תמיית", וכתב בגלי"ג בכל מיטה כי"י חדס ח' קטל' ופס : "תלנס תמיית" וכי"י מיטה כי"י טמיס : [ימ] וכתב בגלי"ג "פנש" : "המיה כוז להוונן דכל בפרטן, ונזה לך הצעינו יפקד על דרכיו דכל, וחיזנס סיפר זה להוונות כי להוונן לך באה מכם, ונזה עתה מה שעשה כמו סספרה הפורא, ומפני זהה חטף כי כהכם לך יפותה לנו כמו אלו הפעלות במנותות", וועי"ג מה טהנייה בחשלה הי"ג במדות וסיס, "וחולם יcoldה ההצדרל כזה במכמה, ונזה האתין זכלת פטכל האבל פניהם וו", וסקופ"ק פ"י תמיית תחזוכ החותם יהלו כס מטיס, (כהמלס מ"ק טו וו), מהי זאתו כס מיטה, וככל מלהלו ייס, ונחנוך בטיח כהן פ-לכ"ג דנלייס האבל לך כן" (ובכן"ל פ'

טקיוי וטקי : לה) פין כפ' לכ' לאטלה זו מה. לו) חתומת ה בס ניל פ' גל ו. ב) פין בס יחל ניל' כד בס.

אונקלס

לו נאמר ראו בנו לנות
אביית למים ית פרין
בניהם מית אם לא איה גה
לחותה הוב יהה על ידי
נאנה את בגה לך:
לה נאמר לא יחוות פרי
עמכון ארי אהיה סית
ודא בלחדות אשפער
ויערעה מותא באלה
הו תחכון פה וחתתין
ית שיבתי בדורונא
שאול: א ובפנא תקית
בארעא: ב נהוה פר
שפיק (עיין רש"י) למייל
ית עיבורא דאיתיא
ממצרים נאמר להונ
אבותהן טוב זבינה לנא
זעיר עיבורא: ו נאמר
לה יהודת למים אסחדא
אסחד בנא גברא למים

רשי

הבודים קלוי טכול לה) : (לה) לא ירד בני
עטבם. אף קבל דבריו כל רחובן חמל בכוכ
שוטה כוֹה זֶה . הוּא חומל לסתית צניו וכי
צניו מס ולף בפי לו) : (ב) כאשר כלו לאבוי
פת מן הבית א) : כאשר כלו . כד טיליה
ה沽ליס נצחות מפלגס כד מפיז'ו כתקלה
כהן כלו לא יכול כהן מס מהו כל כוֹה
יהל אור
(מל) ובן דעת יוכ"ע סתרגס "תקטל נטמיה", שכן
quia מנג ראנזוניס לענוּך צניאו : (מכ) שרואבן
המר "הטה ד' תמיות" ויתכן לפרא צוּכו נ"כ דעת
הוֹנְקָלִים סתרגס "תמיות" והוּא מיתה בידי טמייט כמו
שניהם (קרני הור העלה ימ) : (מו) פי' לחכות על
שיכלה האצר , והגכוּ שקוֹה פועל יוּה (כלעת הרלאק
שרס מרט) ופי' אף קיה ימקב מקרים חת רחובן
ולגעור צו מהר אף ירד צניע טמיכס :

ממלכים, ואחד לתוכו פס זה דרכיהם נכומיים עד סתירה וטלה
לכלו כוויות ננהatta הנותן כעין כת"ה, מתקובל כבמתה
פעלים תלומיים, כמו כל ונטול, בפס' סוטה וכדומה,

המקורי רשי: לה) פין כפ' לכז' נצלה זו מה. לו.
ב) פין כס' יאל נאיה' כד ככ.

אונקלוס

בראשית מג מקץ

464

לא תחוון אף אלהן
בד אתיובון עטבון : ז אם
איתך שליח ית אהננא
עפניא ניחות ונגבן לך
עיבורא : ה ואם ליתך
שליח לא ניחות ארי
גברא אמר לך לא תחוון
אפי אלהין בד אהיכון
עטבון : י נאמר ישראל
למה אבא אשthonoli ליהיא
לגברא העדר בען לבון
אהא : י נאמרו מישאל
שא ל גברא לך
וילידותנה ליטמר העדר
בען אבובון קים היאת
לבון אחא ותנייא לה
על טימר פרגמיא האלן
הפטע הויניא ידען ארי
יימר אותיהם ית אהיכון :
ח נאמר יהודת לישראל
אבותיהם שליח עזלי מאמ
עמי וגיקום וגוויל וגיה
ולא נמית אף אהננא

לא תראה פניב ליה אחיכם אתכם :
ז אם ישך משלה אהת אחינו אפתנו
נרדת ונשברה לך אבל : ה ואם
אתך משלה לא נרד פידת איש
אמר אלינו לא תראה פנוי בלתי
אחיכם אתכם : ז ויאמר ישראל
למה הרעתם לי לרביד לך איש
ה עוד لكم Ach : י ויאמרו שאל
שאל-האיש לך ולמולידתנו
לאמר ה עוד אביכם ת הייש لكم
אח ונגידלו על פיה דברים האלה
ה יוצע נרע כי יאמר הורידיו את
אחיכם : ח ויאמר יהודה אל-
ישראל אביו שלחה הנער אתך
ונקומה נלכה ונחיה ולא נמות

רשוי

לeson כתלה סמתס כתלה מלחה זו צפוי
עדיס. וכן סעד כתעדותי גהנותיכס ג). רד
שהלומיו חסר טהיל כווקקיו להגיר : כי
יאמר. חסר יומל כי מסמתס כלzon חס ולחס
אתכם. גם תלמיי צלה סמווט לחד מהלכע
מסמתס כלzon חssel כי ז) וכוח לי שברי כי
לשותות סמסמתס כי ז) וכוח לי שברי כי
זה כמו חס כמו עד חssel דכלתי דכליח) :
(ח) ונחיה. לנווה בו רוח'ך טל ידי פליכת
וז תמי רוחך טהור וממי רוח יעקב חניכס ט) :
ולא נמות. נרעב בנים ספק יתפס ספק
לה יתפס וחנו כלנו מתייס נרעב חס לה
עליזותיכו) גלה לנו ז) : וננד לו. ציך לנו

לeson כתלה סמתס כתלה מלחה זו צפוי
עה. וכן סעד כתעדותי גהנותיכס ג). רד
סעד בטס ז) : לא תראו פנוי בלתי אחיכם
אתכם. גם תלמיי צלה סחויכס חתיכס.
וחונקלוס תלגנס הילין כל חמוץן טמכון
יעצט סדרבל טל הופנו ולס דלקת תלגנס
החל lessון המקרה ה) : (ז) לנו ולט לדתנו.
למספותיכו. ומדרשו חפיקו טלי עריסותיכו
(ימ נ) פלה קמדרכיס ביחסות ווכו פלי
עליזותיכו) גלה לנו ז) : וננד לו. ציך לנו

אור

קרני

ס' ג) נצפה זכי הדר הווער דרכ מתקון לפאי ר' טפפני,
ס' ח) הווער כסטור ופלט, ונצפה כסיס הווער דרכ טל גטלה,
ישקן לדחויה גטלה, ולסינק לה גטטה גטלה,

סקורי רשי : ג) ירמיה יט ז. ד) סמות יט כל. ה) פין תיז'פ. ז) ניל-פ' ז, ילקוט סס. ז) כ'ס ז ט...
ח) נעל כד. ט) נטפה מה ז.

גַּם־אָנָּהָנוּ גַּם־אַתָּה גַּם־בְּפָנֶנוּ :
ט אָנֹכִי אֶעֱרֶבֶנוּ מֵרַי תְּבֻקֵּשׁנוּ
אֲסִלָּא הַבְּיָתִי אֶלְיךָ וְהַצְנָתִיו
לִפְנֵיךָ וְחַטָּאתִיךָ כָּל־הַיָּמִים : פִּי
לוֹלָא הַתִּמְהַמֵּנוּ בִּיעָתָה שְׁבָנוּ
זֶה פָּעָמִים : יְאָמַר אֱלֹהִים יִשְׂרָאֵל
אֲבִיכֶם אָסְבָּן אֶפְ�אָז אַתְּ עָשָׂו קָחוֹ
מִזְמְרָת הָאָרֶץ בְּכָלֵיכֶם וְהַוְּרִידָהוּ
לְאִישׁ מִנְחָה מַעֲטָצָרִי וּמַעֲטָדָבָשׁ
נִכְאת וְלִטְבְּפָנִים יוֹשְׁקָדִים : יְכוֹסָף
מִשְׁנָה קָתוֹ בִּידָכֶם וְאַתְּ הַפְּסָף
הַמּוֹשֵׁב בְּפִי אָמַתְחָתִיכֶם תִּשְׁיבָּהוּ

אבן עוזרא

ח נס אנחנו . דרך לשון הקדרש להוסיף נס ראשון
 (ט) כטו משל בנו נס אתה (טוף' ח כב) (ט) :
 יא זאת עשו . זאת העצה (ט) : מוסרת הארץ . כל
 דבר משובח טנורות זמרות (ישע' כד טז) (ט) :
 צרי ונכאת . כבר פרישתים (ט) : בטנים . אך
 או ריע בטקרה , וייא אנווים (ט) (א) : יב משנה .

כל מוטב שתליכך חתך לסתך עכלי חס כן לודק נטעות טהרתך ממכס
 ליריך חני למחול ולבקס חיש פה מקנה ועה לבטיחכם וחומל חני ולחט עשו : מוסרת
 הארץ . ממלונס מלמאנח צהראעל (ט) סכל מזמליס עליו כתהו צה לעולס (ט) : נכאת .
 טעוס (ט) : בטנים . גה ידעתי מה הס . ובפירוש ח'ב צל רבוי מכיל לרהי פיקטניאל'ס
 ודומך לי טאס האפרנסין (ט) : (ט) וכספ טשנה . פי טnis קלחzon : קחו בידכם .

קרני אור

לנכו , הנו חמל נסס צלע ירד נימין פמקס :
 (א) ורש' זיל פ' יג ידעתי מה הס פ' ע' ז ויה' כס
 גרעיני כורע פמאליס אין גלדי פלי כפיעום
 (טיכטפ) ויה' טהור ספורי סנקרא פיטחל'י , וכמזהה "גולבי"
 סולס וכגעא" (טכנית ז , ס) ופי' פלמאנ'ס כס "פסתוק" :
 מהנדרים כמאנחים את הולן , רוגה לומר ממיטב פירות כהן : (ה) למעליה (ו) כה : (ו) וכן פי'
 טערוך ערך "נטן" , וכן חיוכען , והו מין חנוו תלוך לתכנית הנגן :

רלנ'

מקורי רשי' : י) חמל מה סס צ'ר פ' ז ו' לקוט כס . יא) צ'ר פ' ז י' ילקוט כס פס' ז . יב) כן פ' ז וו' פ' .
 יג) צ'ר פ' ז י' ילקוט כס . יד) צ'ר כס ילקוט כס ופי' ר' ז' לטיל נ' כס . סו) פ' ז פ' ז .
 קלי מוע .

אונקלום

אף את אף טפלנא :
 ט אנא מערבנאה בה טן
 דידתבענה אם לא איתתת
 לך ואקיינה קדמך ואתי
 חטטי לך כל יומיא : ארי
 אלילפון בדיא אהעקבנאה
 אר' בען תבנאה דנן פרתין
 זמגין : יי' ובאמר להוון
 ישראל דא עיבידו סיבו
 מד משבח באראעא
 במגיבזון ואוחיתו לינברא
 תקרבתא זעיר קטר
 זעיר דבש שעפ' וילטום
 בטגין ושגדין : יי' וכספה
 על חד תרין סיבו בידכון
 נית פספה דאתוּתב
 בפ' טוועניבזון תתיווין
 בידכון מאים שלוי הדיא :

ריש'

כל מוטב שתליכך חתך לסתך עכלי חס כן לודק נטעות טהרתך ממכס
 כודלו (ט) : (ט) והצנחו לפניך . צלהו מבילהנו
 חליך מת כי חס מי : וחתאתך לך כל
 הימיטים . לטוח'ג' (ט) : (ט) לולא החטמתהני .
 על ירך כבל היינו סביס טס סמונון וללא
 נלעטת כל טים כללו : (ט) אפוֹ . כל
 לטון חייפה לטון יכולת הוּא לטון מקון כמלחה בלבך עכלי חס כן לודק נטעות טהרס
 ליריך חני למחול ולבקס חיש פה מקנה ועה לבטיחכם וחומל חני ולחט עשו : מוסרת
 הארץ . ממלונס מלמאנח צהראעל (ט) סכל מזמליס עליו כתהו צה לעולס (ט) : נכאת .
 טעוס (ט) : בטנים . גה ידעתי מה הס . ובפירוש ח'ב צל רבוי מכיל לרהי פיקטניאל'ס
 ודומך לי טאס האפרנסין (ט) : (ט) וכספ טשנה . פי טnis קלחzon : קחו בידכם .

יהל אור

(ט) וכן כהכ קרד'ק כפי' על התחורה , כל אחד לרבות
 על חנירוו , כן כוּה דרכ' לטון ושיין צארדיין
 טרכ' גס' : (ט) כל חלק לרבות על חנירוו : (ט) כי
 אין ציך גני לקיימה טבחה , ע' מושף כי הפטשי
 מורה פל העלה : (ט) ויהיה פ' מומרת הולן
 מהנדרים כמאנחים את הולן , רוגה לומר ממיטב פירות כהן :

קלי מוע .

אונקלוס

יְנִית אֶחָבּוֹן גַּבְּרִיאָן: יְנִית
תְּבוּ לְנוֹת גַּבְּרִיאָן: יְנִית
שְׂדֵי וְתַּן לְבוֹן רַחֲמִין
לְקָדֵם גַּבְּרִיאָן וַיַּפְתַּר לְבוֹן
יִת אֶחָבּוֹן אֶחָרָנָא נִית
בְּגָנְמִין וְאָנָא כִּמְאָה
דָּאַתְּבָלִית תְּכָלִית: תְּזַעַּזְבִּיבּוֹ גַּבְּרִיאָן יִת
תְּקַרְבָּתָא הַרָּא וְעַל מַד
תְּרֵז פְּסָפָא נַסְיִבּוֹ
בְּיַדְיהָן וְדָבָרוֹ יִת בְּגָנְמִין
וְקָמוֹ גַּנְחָתוֹ לְמַצְלִים
יְוֹסֵף עַמְהָן יִת בְּגָנְמִין
וְאָמָר לְךָ מִמְּנָא עַל
בִּתְהָ אַעֲלֵי יִת גַּבְּרִיאָן
לְבִתְהָ אַגְּבָּוּסָמָן גַּבְּרִיאָן

בראשית מג מקץ

בַּיְדֵיכֶם אָוְלֵי מְשֻׁנָּה הוּא: יְנִית
אֲחִיכְסָקְחוּ כּוֹמֹן שׁוּבּוֹ אֶלְהָאִישׁ:
יְנִית שְׂדֵי יַתְּנוּ לְכֶם רַחֲמִים לְפָנֵי
הָאִישׁ שְׁוּשָׁלְחָלְכָבָס אֶת־אֲחִיכְסָא־חָרָב
וְאֶת־בְּנִימִין וְאָנָי פָּאַשְׁר שְׁבַלְתִּי
שְׁבַלְתִּי: טו וַיַּקְהֵל הָאָנָשִׁים אֶת־
הַמִּנְחָה הַזֹּאת וּמְשֻׁנָּה־כְּסָף לְקָחָו
בְּיָדָם וְאֶת־בְּנִימִין וַיַּקְרְמוּ וַיַּרְדְּוּ
מַצְלִים וַיַּעֲמְדוּ לְפָנֵי יוֹסֵף: שְׁשִׁי
טו וַיַּרְא יוֹסֵף אֶת־בְּנִימִין
וַיֹּאמֶל לְאַשְׁר עַל־בִּיתְהוּ הַבָּא אֶת־
הָאָנָשִׁים הַבִּיתָה וַיְטַבֵּחַ מִבָּחָה וְהַבָּנָה כִּי אָתִי יָאָבְלָנוּ

ריש

שנִי (ט) וּבָנָי : מִשְׁנָה . מִשְׁתָּוֹת בָּעֵל הַהִיא (ט) : אָוְלֵי
וְשָׁעֵם וְאָל שְׂדֵי שִׁישׁ (ט) בְּחַלְעָשׂוֹת בָּאָה (ט) :
מִשְׁנָה הוּא . סָמֵחַ כִּמְמוֹנָה עַל כַּבֵּיט שְׁכָחוּ
יד כָּאָשָׁר שְׁבַלְתִּי . בְּמֹות יוֹסֵף , אֲחַשֵּׁב בַּיִּסְוגָּן : (יד) וְאָל שְׂדֵי . מַעֲתָה חַיִּיכָּס חַסְרִיס
כָּלוּס חַלְעָה מִפְלָה כָּרִינוּ מַתְּפָלָל טַלִיכָּס (ז) : אָל שְׂדֵי . סְדֵי כִּנְתִּינָת רַחֲמִיו וְכָדי כִּיכּוֹלֶת
כִּירְדוּ (ז) לִימְנָן יִמְנָן לְכָס רַחֲמִים זָכוּ פְּסֻוּמוֹ . וּמְדָרְכוֹ מַיְלָמֵל לְעוֹלָס דַּי יְלָמֵל דַּי לְלָרְמֵי
סָלָה סְקָטָמִי מַכְעָולִי לְרָת לְכָנָן לְרָת טְעֵנוֹ לְרָת לְרָת דִּינָה לְרָת יוֹסֵף לְרָת סְמָנוֹן לְרָת
כְּנִימִין (ט) : וְשַׁלָּחַ לְכָם . וַיַּפְתַּר לְכָונָן כְּתָלָנוּמוֹ (ט) וַיַּפְטַרנוּ מַהֲסּוּרֵי לְיִלְמָפְתִּי
יְלָחָנוּ (ט) וְחִינָּנוּ כּוֹפֵל כְּתָלָנוּס לְיִלְמָפְתִּי וְיִקְלָחַ קָלִי לְפָסָס קָסָס הַוְּלָכִיס הַוְּלָכִיס
סְמָעוֹן : אַחֲר . רָוֵם כְּקָודֵס צְוָרָקָה צְוָרָקָה לְרָכָות יוֹסֵף (ט) : וְאָנָי . עַד שְׁוֹגָכָס הַקִּיחָה שְׁכָול
מַפְתִּיק : כָּאָשָׁר שְׁבַלְתִּי . מַיְוֹסֵף וּמַשְׁמָעוֹן : שְׁבַלְתִּי . מַכְנִימִין : (ט) וְאַתְּ בְּנִימִין . מַתְּלָגָמִין
וְדָבָרוֹ יִת כְּנִימִין לְפִי סָהִין לְקִיחָת הַכְּסָף וּלְקִיחָת הַלְּדָס סָוָה כְּלָזְוָן־חַלְמִי כְּדָבָר כְּקִיקָת כַּיִל
מַתְּלָגָמִין וּגְסִיבָה . וְדָבָה כְּנִיקָת נְהַגָּת דְּבָלִיס מַתְּרָגָמִין וְדָבָר : (ט) וְטַבָּת טְבָח וְהַבָּנָה .

יהל אור

(ז) וְבָנָי פִּי כְּלָלָגָג גַּפְפָס בַּיִּסְיָס כְּפָס
כְּסָפָס , כְּסָפָס צְבָבָס בַּיִּסְיָס פִּי מַפְתִּיק
הַמְוֹצָב כְּרָלָסָן , וְבָנָי פִּי הַאֲדָ"ק : (ח) בַּיִּסְיָס
סְפָק סְפָק יְזָוָע לְפָס כְּבָבָר , כִּי הַגְּסִי כְּפָר הַגְּסִי פִּי
סְגָסָס תְּמִידָן לְהַלְןָן מַלְרָיִס לְבָבָו הַכָּל וְסִי מַלְרָיִס :
(ט) עַיִן רַצְיִי פָה וְעַיִן (לְמַטְלָה יוֹחָן) וּמַה סְפִי סָס :
זָל פִּי בַּיִּסְיָס כְּלָלָגָג" . חָר לְלָפָת נְקָמוֹ כְּסָפָס מַפְתִּיק כְּסָעָר (וְהַתְּכָסָפָס כְּסָפָס זָלָיִטָּן , וְבָנָי פִּי

קרני אור

[ב] וְבָנָי פִּי כְּלָלָגָג גַּפְפָס בַּיִּסְיָס כְּפָס
כְּסָפָס , כְּסָפָס צְבָבָס בַּיִּסְיָס פִּי מַפְתִּיק
הַמְוֹצָב כְּרָלָסָן , וְבָנָי פִּי הַאֲדָ"ק : (ט) בַּיִּסְיָס
סְפָק סְפָק יְזָוָע לְפָס כְּבָבָר , כִּי הַגְּסִי כְּפָר הַגְּסִי פִּי
סְגָסָס תְּמִידָן לְהַלְןָן מַלְרָיִס לְבָבָו הַכָּל וְסִי מַלְרָיִס :
(ט) עַיִן רַצְיִי פָה וְעַיִן (לְמַטְלָה יוֹחָן) וּמַה סְפִי סָס :
זָל פִּי בַּיִּסְיָס כְּלָלָגָג" . חָר לְלָפָת נְקָמוֹ כְּסָפָס מַפְתִּיק כְּסָעָר (וְהַתְּכָסָפָס כְּסָפָס זָלָיִטָּן , וְבָנָי פִּי

מִקוֹרֵי רְשֵׁי : (ט) כַּיִל סָס יְלָקּוּט סָס . (ז) כַּיִל סָס . (ז) עַיִן כְּפָי לְסָבִי גַּפְפָס
דְּמָת יְנָת וְתַּחַת טָז , כַּיִל פְּלִינָן הַיְלָקּוּט סָס . (ט) כַּיִל חַיְל וְיַוְיכִיס . (ט)
תְּמִומָלָגָג הַתָּחָת טָז וְנְכָפָרָה כָּל כְּנִיעָגָג כְּמִי סְגָסָס כְּלָלָגָג וְכָנְגִיר פִּי
סְמָפָן , וְבָנָי פִּי כְּנִיגָּת כְּלָלָגָג פִּי פָג .

הָנָשִׁים בְּצֹהֲרִים: יְוַיַּעַשׂ הָאִישׁ
כַּאֲשֶׁר אָמַר יוֹסֵף וַיַּבְאֶה אֲחִישָׁר אֶת־
הָנָשִׁים בֵּיתָה יוֹסֵף : יְהִי וַיַּרְא
הָנָשִׁים כִּי הַוְּבָאָן בֵּית יוֹסֵף
וַיֹּאמֶר וְעַל־דְּבָר הַכְּסֵף הַשְׁבָּב
בְּאַמְתַחְתִּינּוּ בְּתִחְלָה אַנְחָנוּ
מוּבָאִים לְהַתְגִּלְלָל עַלְיָנוּ וְלַהֲתִנְפֵל
עַלְיָנוּ וְלַקְהַת אֶתְנוּ לְעַבְדִּים וְאֶת־
חַמְרִיןּוּ: יְטַנְּגֵשׂ אֶל־הָאִישׁ אֲשֶׁר
עַל־בֵּית יוֹסֵף וַיַּדְבֵּרוּ אֲלֵיכָהוּ פִתְחָה
הַבְּיוֹתָה: כַּי־אָמַר וּבַיְאָדָנִי יַרְדֵּנוּ

אבן עוזרא

שכלי תי טהבל (ז) : יְחִי לְהַגְּנָלִי . מנוות
בנכל הדבר (דבר טו) (ז) (ז) : וְלַהֲתִנְפֵל
בָּאָדָם שִׁתְגַּנְפֵל טַעַצְתּוּ עַל אֶחָד , וַיַּאֲתֵר לוּ אֶתְהָ
הַעֲלָמָה (ז) (ז) : בְּבֵין לְשׁוֹן בְּקַשָּׁה (ז) , וְלְפִי
אַלְמָכָה גָּלְשׁוּ חַרְמִי וְכָלָעֵי רַיְצָיל . וַיַּסַּפֵּר
טִיכָּלָה כְּגַמְלָה סְדָה לְכָלָחָ שְׁלֹומָה כְּדָ) גָּלְעָם חַכְמָה כְּלָלָה
טִיכָּלָה (ח) : (יח) וַיַּרְא אֶת־הָאָנָשִׁים . כָּתוּב כֹּוֹן בְּנֵי יְהוּדָה וְמִגְנָמוֹן וְדַחְלוֹן : כִּי הַוְּבָאָן
בֵּית יוֹסֵף . וְלֹאֵין דַּרְךְ שָׁאֵל כְּנָחִיס לְקַצְוֹל כֹּרֶל לְלֹעֲנָן בֵּית יוֹסֵף כְּפֻונְדְּקָהוֹת שְׁבָעִיל :
וַיַּאֲמַר וּזְהַלְלָה לְהַמְּפַס חַל מַשְׁמָר : אַנְחָנוּ טּוּבָאִים . חַל תָּזַקְעֵת קָזָה : לַהֲתִגְולָל .
לְסִוְתַּמְתַגְלָת טְלִינוּ. טְלִילָת הַכְּסָף וְלְכִוְתָה נּוֹפְלָת עַלְיָנוּ . וְחוּנָקָלָס סְתָרָגָס וְלְהַסְּטָקָפָה
עַלְיָנוּ כֹּוֹן לְזָוֵן לְהַתְעוֹלָל כְּדַמְתְּרָגְמָנִין עַלְיָלָת דְּבָרִים (ז) מַסְקוֹעִי מָלִין . וְלֹאֵין תָּרְגָּנוֹן
חַחָל לְזָוֵן הַמִּקְרָה . וְלְהַקְגָּלָל סְתָרָגָס לְהַתְכִלָּה כֹּוֹן לְזָוֵן גָּלָת . סְזָב (ז)
וְלֹאֵין גָּלָתָה הַמְּלַתָּה (ח) קָהָוּן לְזָוֵן מְלָכוֹת : (כ) בְּבֵין אֲדוֹנִי . לְזָוֵן בְּנִי וְמִתְנוֹנִים כֹּוֹן
גָּלְשׁוּ חַרְמִי צִיְּחָן (ט) : יַרְדֵּנוּ יְרָדָנוּ . יְלִידָה כֹּוֹן לְגַלְילִים סִיְינָה לְפָלָנָם חַמְלִיס

קרני אור

כְּלָנָג' כְּפָס כְּלָהָן , וְזַהַתְּרָמָמָן זְלָוָה לְקַחְתָּ פִּי סִינְיָס
כְּלָהָן , וְסִינְיָס כְּלָהָן זְלָוָה לְזָכָר חַוְּלָה , וְאֵבָה לְהַמְּוֹלֵךְ כְּכָסָף
כְּמוֹבָב כְּלָעֵת (ח) וְ(ז) : (ג) לַהֲתִגְולָל מְלִיטָה גַּנוֹל עַלְיָנוּ .
כְּזָילָה כָּס דְּגָל פְּנוּל הַתְּגַלְגָל וְזָכוֹל וְמְכָה גַּל גַּדְלָה יְמָלָה
כְּלָלָה (ז) וְ(ז) , וְכָלָלָה כָּלָה נִימָת . (סְמָחָה גַּל תָּזַקְעֵת וְלֹאֵין
טוֹבָה גַּל (ח) (סְמָחָה (ז) : (ז) וְאוֹתָה לְכַתְּעָלָל
הַתְּרָכָה פְּגָנָה" סְמָחָה סְלִיטָה כָּלָה כָּיְסָה גַּדְלָה , וְהַתְּמָלָל
עַלְיָהוּ "לְהַסְּטָקָפָה" פִּי לְסִיס עַלְיָהוּ דְּבָרִים אַלְלָה סִיְיָה , וְזָלָל
סִיְיָה לְהַתְּגָלָל מְלִיטָה גַּנוֹל פְּלִיטָה כְּתָנוֹל כְּלָהָן חַמְלִיס :

וכן

בְּקוֹרִי רְשָׁי : (ג) כְּכָא כְּיָהָה כְּלָנָג' לְסִינְיָה , פְּיָה חַעֲנִית יְהִי כְּבָבָה כְּלָנָג' לְצִירָותָה (ופל
הַזְּמָעָה (ז) (ז) כְּנָכָת לְטָבָה , וְפִי לְטָבָה זְלָוָה , פְּיָה גַּדוֹלָה . (בָּה) כְּמוֹדָנָה , כְּמָה כְּט , וְכְן
הַזְּמָעָה (ז) (ז) דְּגָלָה כְּבָבָה . (בָּה) קְרָתָה יְהִי כְּמָה כְּט , וְכְן
כְּדָה וְעַזְן גַּל גַּן)

אונקלוס

זְאַחֲרֵי אֲרֵי עַמִּי יַיְלָז אַבְרִיא אַבְשִׁירִיתָא: יְוַיַּעַבֵּד
גְּבָרָא כְּמָא דִי אָמַר יוֹסֵף
וְאַעֲיל גְּבָרָא יְתִי גְּבָרָא
לְבָית יוֹסֵף : יְהִי זְדִחְלֵי
גְּבָרִיא אֲרֵי אַטְעָלוֹ לְבָית
יוֹסֵף וְאַמְרֵי עַל עַיְסָק
פְּסֶפֶא דְּאַתְוָתָב בְּטַעַנְנָא
בְּקַדְמִיתָא אַנְחָנוּ
מַתְעַלְיָן לְאַתְרְבָרְכָא
עַלְנָא וְלַאֲסְפָקָפָא עַלְנָא
וְלַמְקָנִי יְתִנָּא לְעַבְדֵי
לְמַדְבָּר יְתִי חַמְרָנָא:
וְיַקְרִיבָו לְנָת גְּבָרָא דִי
מִמְנָא עַל בֵּית יוֹסֵף
זְמָלִילָו עַמָּה בְּתַרְבָּע
בְּיִתְחָא : (ב) וְאַמְרֵי בְּקָבְעָז
רְבָזָג מִתְחַת גַּחַתְנָא

רש"

כָּמוֹ וְלַטְבָּוּמָה טְכָמָה וְלַפְּכָנָן וְלַחַיָּה לְזָוֵן
לְזָוֵן קָשִׁישׁ לְזָוֵן לְזָוֵן וְעַבְדָּה : בְּצֹהֲרִים . וְסִ
מְתּוֹלְגָס בְּצִירָותָה קָהָוּן לְזָוֵן סְעֻוָּס
לְחַזְוָנָה כְּלָשׁוֹן חַרְמִי וְכָלָעֵי רַיְצָיל . וַיַּסַּפֵּר
אַלְמָכָה כְּלָשׁוֹן חַרְמִי זְכָרָה כְּדָה

לְסִוְתַּמְתַגְלָת טְלִינוּ. טְלִילָת הַכְּסָף וְלְכִוְתָה נּוֹפְלָת עַלְיָנוּ . וְחוּנָקָלָס סְתָרָגָס וְלְהַסְּטָקָפָה
עַלְיָנוּ כְּזָבָן לְזָוֵן לְהַתְעוֹלָל כְּדַמְתְּרָגְמָנִין עַלְיָלָת דְּבָרִים (ז) מַסְקוֹעִי מָלִין . וְלֹאֵין תָּרְגָּנוֹן
חַחָל לְזָבָן הַמִּקְרָה . וְלְהַקְגָּלָל סְתָרָגָס לְהַתְכִלָּה כְּזָבָן לְזָבָן גָּלָת . סְזָב (ז)
וְלֹאֵין גָּלָתָה הַמְּלַתָּה (ח) קָהָוּן לְזָבָן מְלָכוֹת : (כ) בְּבֵין אֲדוֹנִי . לְזָבָן בְּנִי וְמִתְנוֹנִים כֹּוֹן
גָּלְשׁוּ חַרְמִי צִיְּחָן (ט) : יַרְדֵּנוּ יְרָדָנוּ . יְלִידָה כֹּוֹן לְגַלְילִים סִיְינָה לְפָלָנָם חַמְלִיס

יהל אור

(ז) וּבָנִי פִי הַלְּכָבָד כְּהַסְּטִי מַיּוֹסָף וְוַיְרִית
שְׁכָלָתִי מַכְלָכָס" : (ז) מַלְתָּה יְהָם הַסְּנָה נְסָמִות
לְבָס טָעֵי נְתַגְלָל הַדְּכָר , וְפִי נְסָכָת הַדְּכָר הַוָּה ,
כְּלָוָר לְטָזָס עַלְיָנוּ טְלִילָת גַּנוֹל הַכְּסָף הַמּוֹסָב וְלְגַעַקְעָס
סָכָה לְכָרָע לְנוּ : (ז) וּבָנִי פִי הַרְמָבִין , כְּהָלָס שִׁתְגַּנְפָל
כְּרָזָנוּ עַל חַבְרָיו מַלְוֵה קְוֹמָתוֹ : (ז) וּבָנִי תְּיֵיל "גַּגְמָנוֹ
סִיְיָה לְהַתְּגָלָל פְּלִיטָה גַּנוֹל פְּלִיטָה כְּלָהָן כְּלָהָן

בְּקוֹרִי רְשָׁי : (ג) כְּכָא כְּיָהָה כְּלָנָג' לְסִינְיָה , פְּיָה חַעֲנִית יְהִי כְּבָבָה כְּלָנָג' לְצִירָותָה (ופל
הַזְּמָעָה (ז) (ז) כְּנָכָת לְטָבָה , וְפִי לְטָבָה זְלָוָה , פְּיָה גַּדוֹלָה . (בָּה) כְּמוֹדָנָה , כְּמָה כְּט , וְכְן
הַזְּמָעָה (ז) (ז) דְּגָלָה כְּבָבָה . (בָּה) קְרָתָה יְהִי כְּמָה כְּט , וְכְן
כְּדָה וְעַזְן גַּל גַּן)

אונקלוס

בקדמתיתא. למשׁפָנָן
עיבורא : כא נתה כדר
אתינה לבית סברתא
ופתחנה יתטוועננא ויהא
כסף גבר בפום טווענה
בספָנָא בפתח קלה
נאתייבנָא יתה בידנָא :
ככ וכספָא אַתְרָנוֹא
אותיתנָא בידנָא למשׁפָנָן
עיבורא לא ידען מאן
שיי כספָנָא בטווענָא :
ככ ונאמר שלם לכון לא
תדרחין אלהובן ואלה
דאבאכון יhab לכון סימא
בטוועניבון כספָכון ארטא
לונטן ואפיק לוחהון ית
שמעון : כי ואעל גברא
ית גבריא לבית יוסף
ויהב מיא נאשׁו רגילדון
ויהב כפתחה לחרדיון :
כה ואתקינו ית תקריבתא
עד דעל יוסף בשירזותא

רשות

עכטיו חנו לליים לך ל): (כג) אלהיכם –
זכותכם ותסחין זכותכם כדרוי הלאה
הניכט בזכותה הניכט נתן לכם מטעםון לא) :-
(כל) ויבא האיש . סבחה הצל סבחה
לפי קפי דומפvais חוטו חוץ לב) עד
שבדלו חלי פחת הבית ומטה מל לכס
יבינו . הקומינו עטלוּהוּ בכליים נקיים :

ידל אור

דרכוני" : (יד) וחסר פה תינכת העונ כמו שכתב בוחנויגל, וכן המרה הצעיגיל לדוד, נקפה יהוינו סייסמע מקולס לדעריה ווּמ"כ ימצע מה שימפוץ, ומײַן (סמות דיא) ועס האכיה הטעי' צסס ר' יהודא הצעוי ועיזין דייגורי מס' : (טו) שפִּי מונצ, וכנה טס גלאכיניגל פִּי מס' חמטה, וכחן על החזונט, סנס העונס נקלח עון : דרכיו נחומייס, כי לך יוד לא כל חמד כטפו במאסקלו"ז ב'

בראשית מג מקץ

פִתְחָה לְשִׁבְרַאֲלֵל : כְאַ וַיֹּהֶי כִּי
בָּאוּ אֶל-הַמְלוֹן וַיַּפְתַּח אֶת-
אַמְתָּהָתֵינוּ וַיַּגִּנֵּה כְּסֶפֶת-אִישׁ בְּפִי
אַמְתָּהָתֵנוּ בְּפָנֵינוּ בְּמִשְׁקָלוֹ וַיַּשְׁבַּ
אֶתְתוֹ בִּידֵנוּ : כְבָ וַיַּכְסַף אֶתְרַתְּנוּ
בִּידֵנוּ לְשִׁבְרַאֲלֵל לֹא יַדְעָנוּ מִ
שֵׁם פָּנֵינוּ בְּאַמְתָּהָתֵינוּ : טוֹנֵיא מָרֵ
שָׁלוֹם לָכֶם אֱלֹהִים תְּאַזֵּבְנָם
וְאֱלֹהִי אֲבִיכֶם נָתַן לָכֶם מִטְמָנוֹן
בְּאַמְתָּהָתֵיכֶם פָּסֶפֶס פְּאַ אֱלֹ
וַיַּצֵּא אֱלֹהִים אֶת-שְׁמַעוֹן : כְדֹ וַיַּבְאַ
הָאִישׁ אֶת-הָאָנָשִׁים בַּיְתָה יוֹסֵף
וַיַּתְּצַדֵּמִים וַיַּרְחִצֵּוּ רְגִלֵּיכֶם וַיִּתְגַּ
מְסֻפּוֹא לְתָמְרִידָם : כְה וַיַּכְיִנּוּ אֶת-
הַמְנָחָה עַד-בְּזֹא יוֹסֵף בְּצָהָרִים

אָבִן עֹזֶרֶא

דעתך שהוא דרך קצרה, כתו ב' אני אדני העון (ש"א בה בר) (ז), וטעם עון במקומם הזה, כתעם „נדול עוני מנטו"ן למלוכה ד ים) וחתעם עשה ב' מה שתרצה ותשטעני (ט) : בג נתן לכם מיטמון. יתבן שהיה לאדם מיטמון בביתו ושכחו באשר שמו באוצר, ויצא בוגרלבס (ט) (ה) ב' כספיכם כא אליו (ו) (ו) : בד ביתה יוסף. סלוכ לכס נמסכו ובלו חמליו : (כ)

קרני אור

[ה] וכן הפליטים ברג'ן זיל נזה כפוי, וכתב, כי זה הכל
כיס מקובץ מהונזיס רטיס, ויתכן שטיס נוחל מפס מעתון
כל חבל לחת מטה יוסף, ולוז לג' זכה בו קמלך וכוח למי
שכנייע חוליו בגוללו: [ו] ראה ג' דהמליין פאנלאה כתור
כתוגה, כי פיה צל בגן כתוגה, אף דהמליין גמי כתס,
פ' ט נתנויה פנדילה טל זדה צלו, חכל הוא לחת מגרינה
(ז) ושיך לכס: (ז) וע"ז כתוב הראמג"ן זיל "וכנה

פרק רשיי : ל) נילך פג'יך ו' ילקוט שם פק'ז. לא) נילך שם ילקוט שם פק'ז. לב) נילך שם ילקוט שם פק'ז.

רלה 469

בראשית מג מקין

אָנְקָלּוֹס
 אֲרִי שְׁמַעַן אֲרִי פֶּתַן כִּי שְׁמַעַן בֵּין שְׁמַעַן יַאֲכִלוּ לְחַם :
 יַאֲכִלוּ לְחַם : יְיַעַלְתָּן יְנִיבָא יְזַבְּאָיָסָפָה הַבִּיתָה וַיְבִיאָוּ לְוַאֲתָה
הַמְּנַחָה אֲשֶׁר־בִּידָם הַבִּיתָה
וַיְשַׁתְּחַווּ לְכָדָה : צוֹיְשָׁא לְלַחַם
לְשֻׁלּוּם וַיֹּאמֶר הַשְׁלּוּם אֲבִיכֶם
הַזּוֹקֵן אֲשֶׁר אָמַרְתֶם הַעֲזַבְנוּ חַי :
כַּח וַיֹּאמֶרְלוּ שְׁלּוּם לְעַבְדָךְ לְאָבִינוּ
עֲזַבְנוּ חַי וַיִּקְרֹדוּ וַיְשַׁתְּחַווּ : בְּט וַיִּשְׂאַ
עִינָיו וַיַּרְא אֶת־בְּנֵי מִזְרָח אֲחִיוֹ בְּרִ
אָמוֹן וַיֹּאמֶר הַזָּה אֲחִיכֶם הַקָּטָן
אֲשֶׁר אָמַרְתֶם אֱלֹהִי וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים

אבן עוזרא

בפטשוף הלשון אל בית יוסוף (ט) : בז השלום
 אביכם הזקן . שם תחיה שם התואד (ט) והוא
 דרך קצורה , כאלו אמר השלום לאביכם , וכן
 "אתה שלום" (ש"א כה ו) (ט) : בז ויקדו .
 שמו הקדוק בארץ כבר השגתו (ט) (ח) :
 בז אלהים יחנוך . אין לו טשקל (ט) אול' השתנה
 קדר . כשתהו מסתה מלחן (ט) : (ט) אלהים יחנוך בני . בטהר סכטיס סמענו
 חנינה חקלמן מה טדרך (ט) וכניין עדין למ' נולך ברכו יוכף בחנינה לה) .

קרני אור

כפי מלה פום כל מולטו (טוע פל סתורום) : [ז] והדריך
 בבלט . צלט . פ"י נסיך לנג'ו ברכו חומר , וצה"ל פ"י נסיך
 למ"ז , כמו ומלה גלוס וכימן צלט . וסוח פל דצנ' ולהי
 תפלה (חפה קמ' 7) כי חמוץות לחסה (דניהם ט, כט) כי
 חי' כספס" (יח' ג, ז) צעניגס או' תפלה , חי' חמוץות ,
 האבוי מלי' ; ולהן כהן חסכו נצ"ז כדעת שכחנ"ט , גס הין
 פלוט סס פטוחן כדעת רל"ק : [ח] לדעת סח' זל' פס ,
 קידש יותר ממסתומות , כי סחתומס פון ריק סחתומת כנוף
 מפט , המכ קידש סיל' לסס פקדק באלץ , זל' פ"ז
 ויקדו , קידש כפיפת קדק , סחתומת מחתמת נחין ולדעתו
 בסחתומיה יותר מקידש , וכן פום דסת דז'ל (כרחות לד' ב ,
 מנילם בכ' כ , בזועית טו' כ) וכן (עמלה מ' ו) על פסוק
 "צחחו לו חסיס מילך" פ"י רב"י זל' גבתמאות לו על פסוק
 וכן כל סחתומת פסוט זדים ולגיטים כו' (בכחות ט' כ)
 ושין (למפלט ג' , גשלט ז) וכט נילגטי סגדל כו' סחתומיה פהס
 זיס ורגליס , וכט לאמת רב"י זל' . זה יתקן עזוז כפיפת

רש"י

(כו) הביתה . מפלוזולו לטעלקלין . (נלהח
 דיווקו דרכ"י מביבה צטראה ויכיוו לו
 חת' במנחה חקל נילס סכימת דק"ל הלה
 כבל הוכחו ביטו טל יוכף חלמ' ליל ע"כ
 מפלוזולו לטעלקלין ודוק) : (כח) ויקדו
 ווישתחוו . על שחלת טלוס . קידש כפיפת
 קדר . כשתהו מסתה מלחן (ט) : (ט) אלהים יחנוך בני . בטהר סכטיס סמענו
 חנינה חקלמן מה טדרך (ט) וכניין עדין למ' נולך ברכו יוכף בחנינה לה) .

יהל אור

(ט) כי הכהן כסוף מקום למד' כתמלתת :
 (ט) פ"י כי טיה רליה להיות מלת הצלם אוניכס גלום
 ויז'ו , כמו "וַיְכַל יַעֲקֹב סָלָס" (למגילה ג' יה) והוא
 פ"י הצלם אוניכס , הס אוניכס הו' טלס , וכט המלמה
 הצלם צויז' זכה סס דנ' טס צלוס לג'י'ם וכט' נס
 דבר מטה : (כ) לדעתה מה' זל' , מלת צלוס חייננה
 הכל מקום רק סס דבר וול' מהר , ולכן יפלס סחתומת
 הלהמ"ד , וסיטורו הצלם לג'י'ם , וכן "וְתַה צלוס
 וכיתך צלוס" , וכן היוכ"ע , ולכן כט' ה' לפ' גו'
 "יהל" "לְהַזּוּכּוֹן" : (כח) והויתה הסחתומת מקודש :
 (ככ) משפטו ימינו טו"ל נז"ה וההי"ת נקמן והנו"ז
 דבש להסרון : ז' חותם כפפל וסרטו "הן" :
 פטין (למפלט ג' , גשלט ז) וכט נילגטי סגדל כו' סחתומיה פהס
 זיס ורגליס , וכט לאמת רב"י זל' . פטינס עוגנאים נמלחן ג' נס (ט' כו') קידש טל חפיט

מקורי רשות . לג) נילכות לד' ב' מנילס כט' סחתומת טו' כ' ומיין קני' הוה . לד) נעל' ג' ס' . לה) ניל' פמ' י' ,
 פל' ס' , ילקוט ס' .

יתרתם עלך ברי: לנאothy
יוסף ארי אתגוזל לוי
בחתמזה עלאתוחה ובעא
למבראי וועל לאדרזון בית
משבחא ובכא כתן:
לא נאשחי אפוהי גנפה
נאתחפין ואמר שנייא
לחמא: לב רישニア לה
בלחוודזחי זלהון גלהון
בלחוודיתוון ולמצרא א'י
האכליין עטה בלחוודיתוון
ארי לא יבלין מצרא
למייל עם עבראי לחמא
ארי בעירא דמצרא
דחלין לה עבראי האcliין:
לו נאשחו קדמתוחי רבא
ברביותה ותמה נבריא
פוערותה ותמה נבריא

ב'ז

(ל) כי נכמרו רחמייו. טהלו יס לך חם מהס האל לו לח כי לא וליי يولט כיון כוות. יס לך צניעס האל יס לא עסלך האל

ומה שמס המל לו בלב וככל וגוי המל לו מה טין כל שמות הלו המל לו כלס על כס
חי וחלות הצל מלוחקו. בלב עכברת בין יהומות. כל. שעה בכוכב לא היו. הצל.
שנחו היל. גרא. שנגניאל ברכנייה. ונעמן. שעיה נעים ביטר. חי ורחש. חי כי
ולחשי שעיה. מפיס. חי למד. ומפיס. שלח להש מופת ולח רחיטה חי חופה. וילד.
סילד לבין יהומות כדרוי במקצת פוטה לי) מיד נגמר לחמי: נגמר. נתממו וכלzon מנקה
על השומר כל זיתים לי) וכלzon הרים לי) משוס מכמר בשלה ובמקלה עולנו כתול
נכמר לי) נתממו ונגמר קמטיים קמטיים מפני צליפות רעב וכן דרך כל עול כתממים
חווטו נקמת ונתכוון: (לה) ויתאפק. נתמץ. והוא לבון ומזים חייקיס לפה ט) וכן חייקי
מנכיס טא) *) : (לה) כי תועבה היא דבר שנחיי כוון למלאים להקל את העברים
וחונקם נתן טעם לדבל טב): (לה) הבכר בגברתו. מלך בגביע טג) וכולה להונן

ידל אוד

(כג) ודווקלה המלכה ונפלה נקודות דאס מן הנזין
ונתהלו הטענות לחיות היוויד בקמן, ולהמיית כבוח
כח וכמוכו, חנון יחנק לכול יעדן (יסעי' נ עט) :

(כד) **בערו** זי' וגתהמו, וכואת הרגשה לרהמיס :

0003

פ' א' ב' מרכ' ברכ' ובו' כנ' בלהג'ם ביה' פ' א'

בראשית מג מקץ

יְהִנֵּה בָּנֵי: שְׁבַעַי לְוַיְמָהֶר יְוֹסֵף כִּי
נְכַמְּרוּ רְחָמָיו אֶל-אֲתֹוי וַיְבַקֵּשׁ
לְבִפְוּת וַיַּבְאֵה תְּהִדָּה וַיַּבְאֵךְ שְׁמָה:
לֹא וַיַּרְתֵּצְץ פָּנֵיו וַיַּאֲצַא וַיַּרְא אֶפְךָ
וַיֹּאמֶר שְׁיִמְוֹן לְתַחַם: לְבָב וַיִּשְׂיִמְוֹן לְבָב
לְבָב וְלְבָב לְבָב וְלְמִצְרִים
הַאֲכֻלִים אֶתְנוּ לְבָבָם כִּי לֹא יוּכְלָנוּ
הַמִּצְרִים לְאַכְלָתֵה עֲבָרִים לְתַחַם
פִּירְתּוּ עַבְהָה הַוָּא לְמִצְרִים: לֹג וַיִּשְׁבַּבְיָה
לְפָנֵיו הַבָּכֶר כַּבְכָרָתוֹ וְהַצְעִיר
כַּעֲרָתוֹ וַיַּתְמַהֵּה הָאָנָשִׁים אִיש

אָבִן עֹזֶר

בן בעבוראות הנדרון (ט) : ל כי נכטו . בערו
ויקדו (ט) , ובן „עורנו כתנו רכטו“ (איכה ה ,

ומה שמס ה' מל לו בלו וככל וגוי ה' מל לו
ה' ח' ותל'ות ה' צל מל'ו. בלו שנבל'ו ב-
שכ' ה' ה' ג' . שטנייל בער'סנ'ייל . ונטען
ולח'ן סי' . מפי' . מפי' ה' למד . ומפי' . ש-
סילד לבין פ' ה' מ' כלה'י' במאכט פ' ע' ל') מיד
על השם של זיתים ל') וכלה'ן ה' ל' ל')
נכמלו ל') נתחממו ונקמטו קמטייס קמטייס מס-
ה'וטו נקמטו ונתקוו : (ל') ויתאפק . נתחמץ
מנnis מא*) : (ל') כי תועבה היא ד'
ווחונקלום נמן טעם לדבל פב) : (ל') הבכר

תְּרֵנוֹן אָרֶב

הוון לו לאכפתת להגיפות נקלן נופו חלק פניו בלבד מי ביזוע
ויכל לנטותו כז, וזו קידם כהוראה בכתוביס" וכאן הכללן"נ
ישלים כדעת רב"י זיל "ויקדו ויסתמו, ככינויו קלקלס נחzapת
לחזב לנכוונו כמברט, ויחמ"כ ככינוי יותר וכמתהוו", ומיין
בד"ג ברכס נחצנו:

אל-רַעֲהָה: לְדֹבֶר מִשְׁאַת נְאָתָה
פָנֵיו אֱלֹהָם וּתְרַב מִשְׁאַת פָנֵינוּ
מִמִשְׁאַת פְלָקָם חַמְשִׁית יְדוֹת וַיְשַׁתֵּךְ
וַיִּשְׁכְּרֹת עַמּוֹ: מִדְאֲרוֹצָנוּ אֲתִ-אָשָׁר
עַל-בֵיתוֹ לִאמְרָתִי מְלָא אַתִי
אַמְתָחָת הָאָנָשִׁים אֶבֶל פָאָשָׁר
יַוְכִילוּ שָׂאָת וַיְשִׁים פְסָתְאִישׁ בְּפִי
אַמְתָחָתוֹ: וְאַתְגַבְיָעַבְיָעַה פְסָתָף
תְשִׁים בְּפִי אַמְתָחָת הַקְטָן וְאַתָּ
פְסָתְשָׁבָרוּ וַיְעַשְׁפָדְבָר יוֹסֵף אֲשָׁר
דָבָר: נְהַבְקָר אֹרֶודָה אָנָשִׁים שְׁלָהָה
הַמָּה וְחַמְרִיכָם: רַקְם יָאָ אַתִי

אנט עזרא

קרני אור

(ט) וכן פ"י רס"י ז"ל ואילך"ג, ול"ז ז' גליה נבלת כמל' פ"ג כי נגמרו כתו' כתו' ופוגנו בזגול נגמר פנינו ינבו', וכפכ' ז (כלו' מג ז) מלאך שאנכי מכבש חלי כלב: [ז] ובול זה כקידוכם בקרכם ובגדים היבנו מה כל כי טבב חלב מה פזרניטס וליערס, וככימין קיים מוחכ יודה, לפיו ברכינו מארלו וכפריזו מהניין (לע' דכל וזה מפסיק דעתו כזה (בד"ק): [יא] ההפרש שבין לבון מלחמת גלעון מתחה כו' זה, כי מלחמות כו' דוכן בנותן בגודל לא בזען מהנו כבון פאלן לא חלק ספס, ועי' ז' כו' מכדרו ומגבור מהאל בספס, ופי' נירלה מלחמת, הכל מחותה כו' דובון באניהם רקען לא סנדול ממתק, ועי' ז' כו' טבב נתת רות לפני להזויו, ולוח נקליה מתחה, הטע' בסוף אברך חלק, ודעת חז'ל (תנחותה יונס פ"ד) פל תלקי הכתודה, רבינו מנת כבבודה, וכן ח"מ, וגטלו' ח' (ק' ז') ומפורב יותל כתלאוס יוכ'ע, וגטלו' חונקן מעל': ז' ד' פתוליק', וכן דעת רב' ז' ז' פ' :

ונכְלֹפָה לְפִי דַעַת הַהֵילָל, כְקָרְלוּס קְדוּרוֹנוֹת מִצְרָיוֹת,
וְ[בְּ]קְרָבָה

מגלי סס. טה) הנקוטה ה-בג, וכן מ-ט' וו-ט' וט'ין קליי
, ילהו-ט' אג. מז) כ"ג בג, ופ"ת כ, בכת קטע ה.

9

במיטון לוי יCONDט ישככל וחצולון בני חס החת. פקנו כndl הזה בכו סדר תולדתיכס וכן כלס. כיוון שגניע לבניין חמל זה חיין לו חס וחווי חיין לי חס. יאנט האלי פט) : (לד) משאות.

ישראל אור

(כח) הטעם נתחמו וועל טען החום חל' המום והזיל
בדומה, ויוכ"ע תרגס מירוס רמסו רמאוי פ"י כמו
"רחש לך" טענו גמונע ד: ז: ואנוד, כי כן
דרך הדוגה לנכחות: .

(כו) פ"י נתן להס מתכוות ודוזוניות כבעת הפטודה,
ולין הכוונה על הלקוי הסעודה: (כו) ולא
ימליך כיليس כהלארכפות על החקois סיתרכו כמלך
ובמשמעותו, אז על הלקיח, וכן "ולרכע בידות"
(למטה מ"ז כד) "וסתה בידות נכס" (מ"ג יט ז) "עסר
ידות, לי במלך" (ס"ג יט מד), ונקרוך החקיק יד,
שהו מוקם מוכן לאדם חלקו: (כח) ב"י לך פ"ה בכלה
החלקיים גדול חלק כנימין, כי חלקו גדול מדורון כל
הchod: (כט) ובמקחים כי רחוק קול: (לו) פ"י
הס קוא כפזועו, ויקיה לו ז' החקois, והנה החקois

סקורי רשיי: סר) תנתומן הינו גוף ד, ניל פ' ג' ס, מילס מלוי ס. סה) תנתומן הינו בס, זקן פיה יווכט ופעין קלי (לובע. טו) תנתומן הינו גוף כ, ניל צס, ילהוט גג. מו) ניל בס, ופלת כ, בכת קגע ח.

אונקלות

מִן קְרֵתָא לֹא אֲרַחִיקִי
וַיּוֹסֶף אָמַר לְדִי מִמְבָא
עַל בֵּיתְהָ קָם רַדְף בְּתָר
כְּבָרִיא וַתַּלְפְּקָנוּ וַתִּטְמַר
לְהֻזָּן לְמַה אֲשֶׁר מְתוּן
בַּיּוֹם חַלְפָה טְבָתָא:
ה חַלְאָ דִין דִשְׁתִּי רְבוּנִי
בְּהָ וְהָא בְּדָקָא סְבָדָק
בְּהָ אָבָא אֲשָׁתָּוּן דִי
עַבְדָתָן: וְאַדְבִּיכָא
וּמְלִיל עַפְהָזָן יֵת פְּתַגְמָא
הָאָלִין: וְאַמְרוּ לְהָ
לְמַה יְמַלֵּיל רְבוּנִי
פְּתַגְמָא הָאָלִין חַס
לְעַבְדִּיךְ מַלְטָעַבְדָּה
פְּתַגְמָא תְּדִין: ה הָא
כְּסָפָא דִי אֲשַׁבְתָּנָא בְּפִים
טוֹעַנְגָא אֲתִיבְנוּהָי לְהָ
מְאָרָעָא דְבָנָעָן וְאַכְדָּין
גְּנַנְבָּה מִבֵּית רְבוּנָה כְּסָפָא
או לְהָבָא (מְגַן) דְכַסְפָּה

רשי

לו מדריכיך א) : (ז) חילילה לעבדיך . חולין
 כוּח לְנוּ לִי גַנְחֵי ב) ותלגוס חס למכך ג)
 חס מלהט קקכ"ה ילי עליינו מעשיות זלהט ד)
 ובלבך יט בוגמלהחס זטלוס ה) : (ח) הָנָן
 בסוף אשר מצאנו . זה חד מפשלה ומומל
 סחמוளיס צטולס . וככלן מכויין בכלהט
 יהל אוד

וְכֵן פִי רַיֵּצָן מֶלֶךְ, כִּי אֵס כְּכוֹנוֹת עַל מֶלֶךְ כְּסַפְטוֹה
מַדְועַת יְתַנֵּן לְכַנְּיָמִין חֲמַס יִדּוֹת, וְהוּא לֹא יִחְכַּל כִּי
סְפָמִים יוֹתֵר מַהֲמִיוֹן, אֵלֹה סַנְתָּן לְהַס מַתְנָות וְדוֹרוֹנָת
בְּצָמַת הַסְּפּוֹלָה :

(ה) רְשֵׁי זַלְפִי כּוֹס הַרְוִיךְ, וּמִן הַפְּסֻוק "גְּכִישִׁים
מַלְחִים יָין וּכְופּוֹת" (יְרֵמִיא לָה, ה) נַרְתָּח
סְלָגְנִיט גָּדוֹל מִן הַכּוֹם : (כ) יִפְרַשׂ הַכְּפָל לְפָזָן, נַחַט
יִנְחָס, וַיַּפְלַץ נַחַט הַרְאָזְזָן צִינְסָה הַתְּכָס, וַיַּגְּמַשׂ הַפְּנִים
יִפְרַס עַל הַגְּבִיעָת סִינְחָס כְּוֹ עַזְיֵן הַגְּבִיעָת, וַיַּעֲלֵן הַגְּיִיטָת,
פְּנִינוֹ פְּאֹת פְּטוֹלוֹת זָהָם סְמָנִים וּרְמוֹזִיס, וְכַמְנָחָת
הַוְּה הַסְּמוֹךְ מַעֲצָיו עַל סְמָנִים צִינְזָה : (ג) בַּי נִימָה
הַתְּכָס, יַנְחָס הַתְּכָס, כִּי מֵאַגְּדָה יַנְחָס הַזָּבָב כְּמוֹי,

מקורי רשי: א) פין רשי כתובות בס' ה דיא סופרזי ופיין רשי פנות בס' גג. ב) פין רשי למל' ית בס' גן תיל' וויכ'פ. ר) דפת רשי זל חס כהש תלילך, וכוואתו חס מהת כמקום יס' פליינ, כלהוד חולין ודכ', נאום יכי פליינ ערוף (עלון פלנס פלן חע). ה) בלחת בע' ה, פג', ג. חנינה ג, ג' קו גה, מבילס ה' ב', ופוז'

בראשית מד מקין

הַעֲלָלָא הַתִּקְוֹן יְסָפֵר אֶמְלָא שָׁר
עַל-בֵּיתוּ קָוֵם רַדְפָּא תִּרְיָה אֲנָשִׁים
וְהַשְׁגַּתָּם נִאמְרָת אֶלָּהֶם לְמַה
שְׁלָמָתָם רַעַתְּתָתְּטוּבָה: הַלְּזָא
זֶה אֲשֶׁר יִשְׂתַּחַד אֱלֹהִים בָּזְוּזָוְאַנְחָשׁ
יְנַחַשׁ בָּזְוּזָה עֲתָתָם אֲשֶׁר עָשִׂיתָם:
וְיִשְׁגַּנְבָּנוּ יְדָבָר אֶלָּהֶם אֶת-זְדָבָרִים
הָאֱלֹהָה: וַיֹּאמְרוּ אֶלְיוֹן לְמַה יְדָבָר
אֱלֹהִי כְּדָבָרִים הָאֱלֹהָה חָלִילָה
לְעַבְדִּיךְ מְעֻשָׂות כְּדָבָר הָעוֹד: חָלָן
פְּסָפָר אֲשֶׁר מֵצָאנוּ בְּפִי אֶמְתָתָתִינוּ
הַשְׁבָּנוּ אֶלְיךָ מַאֲרִין כְּגַעַן וְאֵידָה
כְּגַנְבָּה מִבֵּית אֱלֹהִיךְ פְּסָפָת אֹזְנָה:

אבן עזרא

כוס (6) : **הַ** זה והוא נחש ינחש בנו. הוא נתה
אתכם בנו לידע אם אתם נגבים, בטו, "נחותתי"
לטעה ל, בז) וכן "בי נחש ינחש"
(טעה פ' טז) (ג), וטעמו טעה לא טחרתם, כי
לנטותכם שטתי נבע הטע לפניכם, והעלמתי
עיני עד שתקחו הנו (ג) (א), ויאמר ר' יונה כי
פי, "בוי בעטרו, וכן הוא טעה, והוא שאל

קָרְנֵי אֹור

מפתה, וכמו "מנות" (ב"ה ג' ד') ובוונתו פל חלקי כבשלה, וכן "מאתת כתלה" (ב"ג יט ח') מתרנס, ששתתן למלאה" ומזה דרכו רוזל (פסחים, לו, ג') וlain סלה חלה היכילם, בנוו". יותר ממהות מהם פניו", וככלכ"ג פ"י בנוון מאתת אהבת לבנייט כמספט, ולכניין בסיב' ימי' נדע מטהה יותר גלויה מסמואה בנתן לבנים אהוי, ולוז יכיס פ"י כט' והאג מאתת בכניין ממלהות כולם חמוץ יהוד, בכבר לנש מאתת בכניין ממלהות שבכ"י (להתיו טס' לפס חמוץ תלוקים לכל בנים מכם תלך אהד, כי כל רוחך בז'יס' (כניין לבן) מטהה יסיט סיירוט כמו חמוץ מטהר פטהות, וכתב כו"ט מטהות, מנה מצולמן מלך וצליס, וכן "יתן לו חלומה ומטהות" (ילמי' מ, כ) ומה שיתמך נתפלת; וסה"ט נדרך נמות: [א] ועוד כתכ סוכין, לפ"י פ"י הכרונ"ע קבב דבון"ל כלבון פכו, ג' "ינחן", נחת, ונוד חתכלת

אונקלוס

ט אָשֵׁר יִמְצָא אֹתוֹ מַעֲבָדֵיךְ וּמִתְּנִמְתָּן
וְגַם אָנוּ חָנוּ נֶהֱגָה לְאָדָן לְעָבָדִים:
וַיֹּאמֶר גַּם עַתָּה כִּדְבָרִיכֶם בְּקִדְחָה
אָשֵׁר יִמְצָא אֹתוֹ יְהִי־לֵי עָבָד
וְאַתֶּם תִּהְיוּ נְקִיבִים: יְאִוְמָר הָרוּחָן
אִישׁ אֲתִ אַמְתָחָתוֹ אֶרְצָה וַיַּפְתַּח
אִישׁ אַמְתָחָתוֹ: יְבָנֵי יְהִי פְּשָׁע בְּגָדוֹל
הַחַל וּבְקָטָן בְּלָה וַיִּמְצָא הַגְּבִיעָה
בְּאַמְתָחָת בְּנִימָן: יְגַדֵּיל וַיָּקָרְעֵי
שְׁמַלְתָּם וַיַּעֲמֵס אִישׁ עַל־חַמְרוֹן
וַיִּשְׁבֹּו הַעִירָה יְרֵבָא יְהֻדָּה וְאֶחָיו
בְּיִתְהָא יוֹסֵף וְהָא עֹזְבָנוּ שָׁם וַיַּפְלֵל
לִפְנֵי אֶרְצָה: מִפְטִיר טו וַיֹּאמֶר לְהָבָם

או מַגְזִין דְּדַבֵּב: דִי יִשְׂתַבֵּחַ עַפְתָּה מַעֲבָדֵיךְ
וּמִתְּנִמְתָּן וְאָפַג אָנוּתָא נֶהֱגָה
לְרַבּוֹנִי לְעַבְדִּין: יְיַא אָמֶר
אַפְּכָעָן בְּפַרְגָּמִינְקָוְרְגָּא
דִי יִשְׂתַבֵּחַ עַפְתָּה יְהִי לֵי
עָבָדֵךְ וְאַתָּן תְּהִזּוֹן וּבְאַיִן:
וְאַזְחִיאָז וְנַחַתָּא גַּבְרָה
יִתְּטוּנָה לְאַרְעָא וַיַּפְתַּח
גַּבָּר טַוְעָה: יְיַא גַּבְלָש
בְּרַבָּא שְׁרִי בְּזַעַירָא שְׁאַי
וַאֲשַׁתְּבַחְקָלְדָּא בְּטוּעָא
הַבְּגִיטָן: יְיַא זְבּוּעָה
לְבּוֹשְׁהָן וְרַמְזָן גַּבְרָעָל
חַמְרָה וְרַבְּבָז לְקַרְתָּא:
יד וְעַל יְהִיאָה נַחֲזָה
לְבִתְּ יְזָקָפָה וְהַזָּא עַד
כְּעַן פְּגָעָן וְגַפְלָגָן קַדְמָה
לְאַרְעָא: טו נַאֲמֶר לְהִזּוֹן
יְזָקָפָה כָּה עַזְבָּדָא הַדִּין

קסץ ברק

אבן עוזרא

לטנחים בעבורו (ז) וכו', גם כי נחש ינחש (ז)
כי איש בטוני יש לי מנהשים (ז) (ז) וכו' כי
גביע היה מציר ובו היה מסתכל לפני אחיו
ואוטר זה הוא הנדול וזה נולד אחריו (ז) (ז):

מוארת כדין חל ימלה חל יכין לי מעד (ז) (ז) בנדול החל. חלק
ירגינו סקיה יודט היכן כוֹל (ז): (ז) ויונס איש על חטورو. צעלן זרוע
סיו ולען כולדכו לסייע זה חת זה לטעון (ז): וישבו העירה. מטרפולין סיטה
וכוֹל חומל העירה כתעל כל סקוֹל הילן הימפה מטודת צעיניסט הילן כתעל בינוי
כל טרלה צני חדר לנין המלחמה (ז): (ז) עודנו שם. סקיה ממניין להס:

קרני אור

וכי דורך הרים מפלג גיסות אוֹתָהָהָה גַּסְוָתָה לְפִי זְפָה פְּיַיְזָקָה:
וכן ושייח' הכליה חת כפ' כס, וכתח' לי כוֹל כפ' כפ'
סיוויל מתיטיג, וווע'ת, נדרק מנדק כפ' פְּיַן גַּלְגָּל וככוג'יק
מש זנחטו ע'ז: (ז) (ז) (ז) (ז) וההר'ק פְּיַי ית'ק
חכ'ית סגניות ניחב רס לטאטו זאנד ממנו ככלי זאטל זותה
ז, וכן פְּיַי הכליה, וכן פְּיַי זדיל, כי כוֹל ח'רל כוֹל
זותה ז, וכ'ת תחמי' ית'ט ז, צהס יטול מילן בוֹז ז
סיטן לעט, וווע' ינ'ג'ר כוֹל סיטן יותר לעט, וווע' יאנד ממנו
כוֹל סיטן יט' עד מהוד: (ז) וכן כוֹל נדר'יל (ז) (ז)

ריש'

לנ'ז (ז): (ז) גם עתה בדבריכם. ח'ק זו מן
סדרין למת. לדב'ריכם כן כוֹל פְּכָלָם ח'ינְכִיס
בדב'ר. טרלה פְּנַמְלָחָת גַּנִּיכָה כיר' ח'ל' מס
כלס נטפסים. האל ח'ני ח'ט'ק לא'ס לפנים

ירג'יט ח'ל' ח'ט'ו יכין לי מעד (ז) (ז) בנדול החל. חלק
ירג'ינו סקיה יודט היכן כוֹל (ז): (ז) ויונס איש על חטورو. צעלן זרוע
סיו ולען כולדכו לסייע זה חת זה לטעון (ז): וישבו העירה. מטרפולין סיטה
וכוֹל חומל העירה כתעל כל סקוֹל הילן הימפה מטודת צעיניסט הילן כתעל בינוי
כל טרלה צני חדר לנין המלחמה (ז): (ז) עודנו שם. סקיה ממניין להס:

יהל אור

וחכס צו לדרת הגנ'יס ח'טס: (ז) פְּיַי ח'ס לה זעט
צעל'מו יוכל נטהול עליו למונטיס ווינדו לו, וכמ'ק'מ'ת
האי, וועטמו כי הוֹל יטאל נט'כ'ילו למאח'טיס':
(ז) הנ'כ'תב (למ'כ' פ' טו) יפרט: (ז) כי ח'יט כמוני
ט' ל' מאח'טיס וווחל נטהולס, וכן פְּיַי כרמ'כ'ין וכמ'ק'מ'ת
הגי, ומ'ה צה'לר כי ח'יט ייח'ט ח'יט האל כמוני,
כלומר כי ח'יט האל כמוני יט' צו מאח'טיס': (ז) ולפ'י
פי' כוֹל כוֹה מוכ'יה א'ותס ג'כ', כי רק כוֹל מסוג'ל

מקורי ריש': (ז) צ'יל פְּלִיכָה: ווע'ין ל'בָּי' ז'מוֹת וְיַגְעָל. (ז) צ'יל צ'יל ילקוט צ'ס.

(ז) תנ'הומ'ל ה' מוקן הוֹתִי, צ'יל צ'ס ילקוט צ'ס. (ז) צ'יל צ'ס ילקוט צ'ס.

יוסף מהזדה מעשה הינה אשר עשיתם הלווא ידעתם פינחס ינחש איש אשר פמנין: ט ויאמר יהודה מה נאמר לאני מהנבר ו מהנצחך האלדים מצא את עוז עבדיך והננו עבדים לאני גס אנחנה עבדין לרבות אף אנחנו עוז עבדיך והננו עבדים לאני גס אף דاشתבה קלייד אנטנו בפיה: י ואמր חס לי בידך: י ויאמר חילדי מעשות כי ישכח קלייד בידה היא יתי לי עבדא ואתנו בידך הלא יהילדי עבר ואתם

רשי

(טו) הלא ידעתם כי נחש יגחט ונו'. הלא
ידעתם כי היה מוכן כמוני יודע לנחש ולדעת
מלעת וממקלה ובינך כי הטע גנבתם
הגביע : (טו) האלים מצא . יודעים היה
שלא פרחנו הכל מלהת במקומות נסיטה להביה
וימה נצטרך. לanon לדק וכן כל תיבת שתחלה
נהפעל נוון טו"ט במקומות טו"ז וחינו
שלא נחלעת חומיות העיקל יב) כנון כל דק
יב) מגולת ליל הטעים לא ציידנו טו
חו צין כסאי מטבחת כתיז מפלדת הפת
רת הכל. מסככל כוית בקרנייה יג) מגולת

יהל אור

לנמה כו ולו' זולתו : (ח) כי נגעך טרפו "דק"
וכטיהת במקום חיו' התפעל, למ"ו "וילטירו" (ירוזע
נו ד) מגורת ולייר הומוניס (מבל' יג יז) הטעידנו
(ירוזע ט יכ) מגורת לה לדרך : (ט) לפי סדרך בני

קדם לנצח קריית היין וכגדיליק כהלו ריתה טית מרכנת עמן הוא דליית דם לויין טלדיליק, ומטעס זה כהבר רהי לכוון היין לפניו זיין הו-גדיליק חפנש לפניו זיין לדליית ולפני לדיליק לטית, ובסתיבין תבונת תמיד מלחריבן כמו "כודמגתוֹן" "גנטדק" תמורת "התזונתון", "נתלדק" ווס כדי אלה יתהכרז שני הותיות דומות מה סקפה על המבטו (תל"ע): (ו) כי לאון מליה הווע"ד מקרה, ואלן ד' לה סייד זה, מ"כ יפרץ זהו דרך מסל: (ויה) שעשינו לומיס לרוזנוייס: (ויב) כי באהמת האסמים חנחנו, חננו לה כננדך אלן נגד ההולדים, ולפי שחתנו לו, הנה הווע"ד כעת מהות עונינו: (ויג) ופי' כוונת, הולדים מה לענום הותנו, ולכפרע ממנה על מעטינו הארעים:

אבן עזר

ט' שיטת נצדק. תחת תייז הפעל (ח) בעבר
הצדיק (ט): האל חיים מצא. רל דרך טשל יז,
כיו עון היה לנו (ט) ובאלו נשבח ואינו והיום
נמצא (ט), או יהיה פוי עון עבדיך, כתו נדיל עוני
מנצוא (למעלה ד' יט) (ט): הsaltת פרשת מקץ

קרני אור

בכ' אגדת כלוחנית פ' עג) זכיה טעל האט בגניעת ומלאית
ועיין מקולי רפ"י:
חסלת פרשת טקץ

۲۰۶

מקורי רשיי: יא) ניל'ב ט, ליקוטים סט, סכ"ז. יב) פין רבי לעיל כל כה וכרכ"ז צמות ק ז יג) לינגן ד יג. יד) יקונגע ט ז. פנו בס יג, פז) קבלת יג ס, יג) לינגן ז ק.

עַל־לְשׁוֹן אָלָא בִּיכֶם : ססס

סקו לשלם לוֹת אַבּוֹכְזָן:

000

רשות

סכל. ויסתמל חקיקות עטלי יה). מגוזלת צמל סולל ב). מסתוול צעמי כא) מגוזלת דרכ
וסכל מלע מסתוול יט) מגוזלת מולייך יונלייס לה סוללה כב) *) חסלת פרשת מקץ

בראשית מר וניגש

אונקלוים

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהוָה וַיֹּאמֶר בְּאָדָם
יְדַבֵּר נָאעֲבָדְךָ דָבָר בְּאָזְנֵי
אָדָם וְאָלִילָה אָפָק בְּעַבְדָךָ כִּי
כִּמְדֵה כְּפָרְעָה: יְשַׁאֲלֵנוּ אָתָּה
עֲבָדֵינוּ לְאָמֶר הַיְשִׁילָבָם אָב אָזְדֵּ
אָתָּה: כִּי נְאָמֶר אָלָא אָדָם יְשִׁילָבָ
אָב זָקֵן וַיַּלְدֵךְ זָקְנִים קָטָן וְאָחִיו מַתָּ
וַיֹּוֹתֵר הַזָּא לְבָדוּ נְאָמוֹן וְאָבוֹן

אבן עזרא

רשות

(ימ) וינש אליו . דבר באוני אדני . יכנמו דברי בלהזינך (בג) : ואל יהר אפר . מכחן חטא למד סדכלה הליו קשות : כי במוֹך בפְּרָעָה . חסוב חטא בעיני כמלך זכו פטומו . ומדרשו סופך ללקות טליו בלראעת כמו סלקה פליטה על ידי זקנתי שלך על לילך חמת טעכבה (בד) דבל המל מטה פליטה גוזל וחוינו מקויס מבטיח וחוינו עוטה חף חטא כן בה) וכי זו שיער סימט עין טהילת לנטס עינך טליו . דבל המל כי כמוֹך כפליטה האס טקניטני השלוג חותך וחת הדונך (ו) : (ו) אדני שאל את עבדיו . מתחלפה בטלילה בלהת טליינו למס קיה לך לטהול כל חלה בתק קיינו מבקשים זו חחותנו חטא מזקץ וחטפיך ונחמל חל הדוני לך כחדרנו ממך דבל (ו) : (ו) ואחיו מה . מפני גירחה קיה מולייך דבל סקל מפיו חמל האס טכוֹם קיים יהמל סבירותו חלי : לבדו לאמו .

קרני אור

יהל אור

(יד) אתה מוזל כפרעה, וספרטה כמלך, וככוכבה כי יrho הונכי לדבר לפניו, כי היתה שליטה בעלותך כמו קיסר רומי, וכן פ' הרטאנס והרמאנין וככיוותי כלתי מחסיניך חוחך, כי להמנת חותם חוץ ביפוי כמו פרטה פאורה מלך, וו'ם כי גמון כפלען, ומלהט המלך הירדניך וברלאנג, ופיין קראי חור: (טו) ובן פ' קרדינק "אני לפיזן הלמיון נהיין להזנות לדבריס": (טו) ועיין (למעלה ייח' כה) כפ' "וכיה קולדיק קרבען" ומק

סקורי רשיי: יה) מיכה ו טו. יט) יטוי נתן טו. ב) חיוכ יכ ז. כא) צמות ט ז. כב) יימוי יח טו. *) עין רצוי בנות ט ז. כג) תנומת כ וינצ'חות ו, כ"ל פל"ג ו, ילקוט קג. כד) כ"ל טס, ילקוט זס. כה) נ"ל בס פס"ג. כו) פטוח ב בס ב"ר בס פס"ג. בז) פטוח ב ג' בס זס. ק"מ ה ג' בס זס. ג' נאכטן ג"נ.

ב) מלהימה כ צל כיל סט פקז. (ב) תכומת ה ציל מות כ ציל פלנ' ה יגוז קנה
11 30